

SALAKETA. Otegik epaiketa «politikoa» dela salatu du, eta Batasuna legez kanporatzeko erabakia «hartuta» dagoela **/6-7**

Hotza eta elurra iragarri dituzte Euskal Herri osoan bihartik aurrera

Negu bete-betean sartu da Euskal Herria, eta bihartik aurrera eguraldiak okerrera egingo duela dago iragarrita: neguko hotza, elurra, euria eta haizeteak. Atzo, mendialdean ez ezik, Iruñean eta Gasteizen ere elurra egin zuen. Eta ostegunerako, elurra 200 metroraingo jaitsiko dela adierazi dute adituek. **/13**

Zigorrak gogortzeko lege aldaketak aurrera aterako dituela dio PPK, PSOEk babesa eman edo ez /8

Okupazioa gogortu
egin du Israelek eta
palestinarren
mugimendu
askatasuna areago
murritztu **/17-18**

Real Union-Osasuna
eta Murtzia-Alaves
partidak jokatuko dira
gaur, Kopan **/22-23**

'PRESTIGE'-K ERAGINDAKO HONDAMENDIA

Frantziako suhiltzaileak, fuel-olioa biltzen Salie hondartzan.

Oso iragarpen txarrak datozen egunetarako euskal kostaldean

Haize aldakorrak fuel-olio orbanak ekar ditzakeela jakinarazi du Jauralaritzak

‘Prestige’ petroliontzia isuritako fuel-olio orbanak euskal kostaldera «datozen egunetan, edo orduetan» irits daitezkeela iragarri zuen atzo Eusko Jaurlaritzak. Galiziako arrantzaleek, berriz, petroliontzi urperatuaren «beste isuri bat» iristen ari zaiela adierazi dute. Portugalgo kostaldera ere, *Prestige*-k isuritakoak diratekeen orbanak iritsi ziren atzo. **/30**

XABIER EZEIZABARRENA

Abokatua

«Administrazioaren akatsak frogatzen badira, Espainiari erantzukizuna eska dakioke» /31

**Aholkurik nahi duzu?
Zatoz Intersport-era.**

INTERSPORT
IRABIA
Pamplona-Iruña

2003-01-08
kioskoa**Hartzea Lopez Arana****‘Prestige’ eta Frantzia**

Atzoko egunkariak tratamendu luzea eman zioten azken egun hauetan hondartzetan agertu diren petrolio opilei. *Prestige*-ren hondoratzearen ondorioak nork pagatuko dituen izan zen eztabaidagai. **Le Monde** egunkariak zioenez, «hiru herrik, Espainiak, Frantziak eta Portugalek nazioarteko kalte-ordain funtsak ematen dituen 184 milioi euroak partekatu beharko dituzte». Frantziako Roselyne Bachelot Ingurumen ministroak egunkari horretan «Estatuak Fipol erakundeari faktura pasako» ziola adierazi zuen. **Sud Ouest**-ek lehen orrian zera zioen: «Lehendabiziko garbiketak martxan daude, baina hautetsi anitzek medio eskasak salatu dituzte», eta elkarriketa laburra egin zion ministroari. «Dirua eta logistika prest daude», zioen elkarriketako tituluak, hondoratzeak ekarritako krisiaren aitzinean Frantziako Gobernuak jaso dituen kritikak estaltzeko. **Liberation**-ek jadanik 200 km hondartza zikinduak izan direla gogoratu zuen, eta asteburu osoan Arcachoneko biztanleek bizi izandako «amorrua eta sorpresa» nabarmendu zituen, «baliabideen faltarengatik». **Figaro**-k, Bachelot ministroak hartutako neurriak azpimarratu zituen: «Bordelen, krisia kudeatzeko bulego berezia ireki da. Bertan, garbiketa eta hondakinen hautaketa baldintza onetan egin daitezten bi espezialista ari dira lanean, *Erikak* eragin zituen arazoak berriz sortu ez daitezen». **Le Journal du Pays Basque**-k Mugerren hautetsi eta ekologistek egin duten bilkurari orri osoa eskaini zion, han egin nahi den hondakinen bilketa gaitzat hartuz. «Erabaki hau ez da bidezkoa eta justiziarengana joko dugu», zioen Xavier Mentegui Mugerre enpresaburuen lehendakariak.

Egunkaria 3.752. zenbakia**Ohorezko Lehendakaria:** Martin Ugalde**Administrazio Kontseiluko Lehendakaria:** Joan Mari Torrealdai**Kontseilari Ordezkarria:** Iñaki Uribe**Zuzendaria:** Martxelo Otamendi**Gerentea:** Begoña Zubelzu**Publizitatea:** Igor Sota**Egoitza Nagusia:** Martin Ugalde Kultur Parkea 20140 Andoain Tel.: 943300222
Erredakzio faxa: 943300255-943590354 Publizitateko faxa: 943300707**Webgunea:** www.egunkaria.com**Posta elektronikoa:** egunkaria@egunkaria.com**Publizitatea:** publi@egunkaria.comBalzorde Parekidea: 72664 E. Lege Gordailua: SS 800/90 ISSN 1134-640X
OJDK IKUSKATURIKO HEDAPENA**ORDEZKARITZAK** ■ **Araba:** San Antonio, 20-1. ezker. 01005 Gasteiz
Tel.: 945233872 Faxa: 945233873 Publizitatea: Tel.: 945131965**Nafarroa:** Iratxe Monasterioa, 45-13. esk. (Irritzir dorrea) 31011 Iruñea
Tel.: 948178078-79 Faxa: 948178077 Tel.: Publizitatea: 948176686**Bizkaia:** Egia Jenerala, 3-behea. 48010 Bilbo Tel.: 944104046 Faxa: 944103715
Tel.: Publizitate Orokorra: 944701199-80 Publizitate Lokala: 944701114**Lapurdi, Nafarroa Beherea, Zuberoa:** Pelletier 35,
64100 Baiona Tel.: 559593575 Faxa: 559257511**martintxo****hizpideak****Etorkinak, irtenbide eske**

300 etorkin inguru bildu ziren astelehen gauean eta astearte goizean Espainiako Gobernuak Nafarroan duen ordezkariaren aurrean, Iruñean. Nafarroa osotik etorri ziren. Batzuek lana utzi eta taxia garesti ordainduta. Ordezkaritza horretan beren egoera legeztatze paperak emango zizkietela uste zuten, baina beste aldi batzuetan eta beste leku batzuetan gertatu den moduan, usteak erdia ustel izan zuen Iruñean ere. Ez zegoen ez egoera legeztatze epe berririk, ez paperik, ez ezer. Ilusioz eta itxaropenez betetako etorkinak baino ez. Administrazioak irtenbiderik ematen ez dion kolektibo bat baino ez. Irtenbideren bat behar duen gero eta kolektibo handiagoa.

Landetako Vieux-Boucau herrian suhiltzaile bat Prestigek isuritako fuelari bidea eragozteko hesia ikuskatzen.

Ariel Sharonen gobernuak berean segitzen du

Ariel Sharonen gobernuak, hauteskundeetatik hiru aste-ra, neurri gogorak hartzen segitzen du. Atzo gutxienez hiru palestinar hil zituen Israelgo Poliziak, eta, Sharonen kabineteak atzo bertan hartutako erabakiaren ondorioz, ehunka mila palestinar euren hirietatik ezin mugituta daude, euren hirietatik ezin irtenda. Azkeneko atentatu suiziden kontrako neurri moduan aurkeztu du Sharonen neurri hori, aurretik hartutako besteekin batera, baina, finean, Sharonen betiko jarrera berresten du neurriak, eta palestinarren eskubideak murrizten ditu, beste behin.

Israelgo lehen ministro Ariel Sharon, Shaul Mofaz Israelgo Defentsa ministroarekin.

Nor da ‘Prestige’-ren marea beltzaren erantzulea?

Bi hilabete beteko dira aurki *Prestige*-k istripua izan zutenetik, baina jazotakoaren erantzuleak nor diren ez da argitu oraindik. Petroliotziko kapitaina, konpainia pleitatzaila, lege zaharkitua, itsaso gaiztoa... Errudun ugari aipatu dira. Espainiako Gobernuak ere erantzule izan behar duela zabalitzen ari dira egunotan hainbat ahots. Arca-chongo (Frantzia) kaltetu talde bat, gainera, hitzetatik haratago joateko ere prest dagoela dirudi. Bordeleko abokatu talde batekin Espainiako Gobernuaren kontrako auzibidea hastekotan dabiltzala zabaldu da. Inor ez baita libre, dena beltz denean.

Bush: ekonomia eta gerra

Iraki erasotzeko atarian aurkeztu zuen atzo AEBetako presidentek bere plan ekonomikoa. Bush, besteak beste, akzionistek jaso ohi dituzten dibidenduei zergak kendu nahi dizkie, eta begi bistakoa da akzionista handiei (aberatsei) egingo diela mesede. Plana hauteskunde klabeen ulertu beharra dago, datorren urtean presidentziarako hauteskundeak egingo baitituzte AEBetan. Gainera, planak badu gerrarekin zerikusia duen helburua: gerrara joan baino lehen etxeko ekonomia sendotu nahi du Bush —bere aitak egin ez zuena— gerra irabazi eta estatubatuarrek krisi ekonomikorik jasan ez dezaten. Irakiarrei kendu nahi dien petrolioak ere lagunduko dio horretan.

egunekoa

Cesar Arrondo

(Argentinako Euskal Erakundearen Federazioko presidentea)

Aznarrek pena baino ez du ematen

Espainiako Gobernuak presidentea, Aznar jaunak, 2003. urteari begira zenbait adierazpen egin ditu jendaurrean. Horietan ziurtatu duenez, lege proiektu baten testua bidaliko du Gorteetara, ekintza terroristak egiteagatik kondenatutakoiei zigorrak gogortzeko eskatuz. Aurreproiektu hori lege bihurtuz gero, presoek 30 eta 40 urte arteko kartzela zigor iraunkorrek bete beharko dituzte. Helburu hori lortzeko, PPko gobernua norabide zuzenik gabe garraiatzen duen autobusak geldialdi tekniko bat egin du, PSOEko kide adoregabeak ere abentura horretara gehi daitezkeen. «Kartzelan ustel daitezela» leloa kantatzen hasi beharko dute horiek, Espainiako Gobernuak azken furgoiaren rol onartezina jokatzeko bitartean. Aznar presidentea zenbait gauza gogoratuko dizkie kide aurrerakoiei, Espainiako Konstituzioaren defentsa patriotikoan dituzten bidelagun leialak konbentzitzeko: hala nola 2000. urteko abenduaren 8an, Terrorismoaren Aurkako Askatasunaren Ituna elkarrekin sinatu zutela. Jaime Mayor Oreja garai hartako Barne ministro jaunak adierazi duenez, itun horren helburu garrantzitsuetako bat euskal nazionalismoa indargabetzea da. Hari horri helduz, honela dio kazeta adierazpen batek: «Espainiako Gobernuak eta PSOE alderdiak hitzarmen bat azaldu zuten, terrorismo delituengatik jarritako kartzela zigorrak 40 urtera arte luzatzeko. Modu horretara, ETari mezu bat helaraziko diote: 'Terrorismoa ez zaizue merke aterako'». *Bakarra eta Handia* elkarteko ordezkariak, Jose Maria Michavila Justizia ministro jaunak eta PSOEko Juan Fernando Lopez jaunak, azken uki-

ZIGORREN HANDITZEA

Hauxe litzateke galdera: Gudua irabazita badago, zertarako ahultasuna besterik adierazten ez duen lege hori?

LEGE BERRIA

Berdintasunaren printzipioa urratzen du, eta Espainiako Konstituzioaren 25. artikulua ere kontraesanean dago

tuak emango dizkiote lege aurreproiektu horri. Aurreproiektu hori, Batasunaren lege kanporatzearekin batera, 2000. urteko urrian sinatu zen terrorismoaren aurkako —edo... barkatu!—, euskal nazionalismoaren aurkako itunaren fruitu hondatzailea izango da.

Bide batez, konstituzio zuzenbidean aditua den norbaiten iritzia jakitea funtsezkoa litzateke. Alde horretatik, Emilio Olabarria Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiko kide ohiak jendaurrean adierazi du konstituzioaren aurkakoa dela Espainiako Gobernuak zigorrak areagotuko dituen legea onartzeko duen nahia. Izan ere, legeak eskatzen duen berdintasunaren printzipioa urratzen du, eta Espainiako Konstituzioaren 25. artikulua ere kontraesanean dago. Honela dio artikulua: «Zigorrak gaizkilea gizartera-

tzeko bideak eman behar ditu». Horretaz gain, guztiei 40 urteko kartzela zigorra jarritz gero, zigorraren proportzionaltasun sistema deuseztatuko litzateke, eta sistema horren oinarria da, hain zuzen, delitu guztiak ez direla beti berak. Are gehiago: Angel Acebes Barne ministro jaunak berriki adierazi duenez, 2002. urtean talde terrorista ia-ia desegin dute, eta ez omen du aitzeko aukerarik. Halaxe adierazten du 2001eko abenduan eta 2002koan taldeak eginiko ekintzen erkaketak. Beraz, hauxe litzateke galdera: Gudua irabazita badago, zertarako ahultasuna besterik adierazten ez duen lege hori?

Egia da hauteskundeak badatozela, eta Estatuan ez dagoela azaltzeko askorik: ekonomia atzerantz doa; langabezia kopurua gorantz doa; hondamendiari irtenbiderik aurkitzeko gaitasunik izan ez dutelako, petrolioz zikindu da itsasoa... Hala, nahiz eta PSOE botere aukera bat ez izan, botoak biltzeko ona izan daiteke terrorismoari edo euskal nazionalismoari aurre egiteko banderari hautsa kendu eta astintzea. Eta horretarako Konstituzioa urratu behar bada, urratuko dute; azken finean, eurak —PP eta PSOE— baitira Espainiako Konstituzio Nazionalaren izenean gisa horretako bidegabekeriak egiten dituzten bakarrak. Hori bai, Estatuko biztanleentzat gomendio bat: irakur itzazue ondo 2003ko hauteskunde proposamenak. Agian, letra txikiz, Aznar, Mayor Oreja eta Zapaterok honakoa proposatuko dute eta: 40 urteko kartzela zigorra Espainiako biztanle guztientzat!

Erredakzioan itzulia

zutabea

Bixente Serrano Izko

Topa!

Itxaropena baizik ez bazaizu gelditzen, sal ezazu: horra hor zure aukera», erraten zidan lagun batek, ezin baikorrako bistan denez. Egia erran, ohikoa dugu elkarri topa egitea urte hasieran, gabon zaharrarekin batera galdu-riko hautuek irekitzen dizkiguten aukera berrien aurrean. Halere, historiaren inguruan halako deformazio profesionalean murgiltzen garen batzuen ustez bizitzaren uneak oro aukera guztiez haurdun dagoen sabel oparoa direla-eta, berdin zaigu noiz egin topa. Ez du zertan izan behar Urtatsa, ez mende hasierakoa, ez milurteko berri baten jaioteguna, are gutxiago inoiz garaiz antzematen ez dugun bertze Aro baten sorgunea ere: egunik arrunteneko hogeita hamahirugarren segundoa izan daiteke lasai asko.

Izan ere, hau idazten ari naizen egun malenkoniatsu honetan, hutsaren hurrengo ordu honetan, irekita ikus ditzaket aukera guztiak, datozen hamaika ordu, egun edo hilabetetan gertagarri. Hala nola: Irakeko gerrak bertze batzuei (eta, jakina, bidenabar bake itun zenbatezinei) ateak irekitzeko aukera; palestinarren oihuei behin eta berriz gorrarena egiteko parada, oihukatzen jarrai dezaketelako seinale; Chiapaseko herri-mugimendu eta literatura politiko berriari gure liluramendua eskaintzeko hauta, oihanekin batera ez ote diren amaituko beldur; Afrikako gose eta hiesak europar gotorlekuko lubakiak gainezkatzeko abagunea; Munduko Bankuak Argentina, Brasil, Venezuelak eta abar pixka bat gehiago estutzeko okasioa, oraindik ere odolik zurrupa dakekeelakoan; gure herri honetan Elkarri-ri lana ematen jarraitzeko hauta, bakeak, bertzela, batzuei eta bertzei hain maitagarri suertatzen zaien erakunde honen akabera ekarriko lukeelakoan; askatasunen aldeko borrokan etengabe jarduteko bidea, Aznarrek historiaren amaiera oparitu nahi ez digunez... Bai, gaurko ilusentian, tratua ederra jasotzen duten hainbat andre- ren sabel hanpatu eta ubelduen antza ikus daiteke une zehatz hau: zapore guztietako aukerez erditzeko zorian dagoen amagai bezala. Milaka hautu, itxurosoak, etsigarriak eta etsigarriagoak eskaintzen dizkigu historia bihurtzearekin dagoen hutsaren hurrengo une honek ere.

Lagunaren gomendioari jarraituko diot: berdin edo okerrera doazen hainbat gauzari konponbiderik eskaini ezinean, itxaropenak jarriko ditut salgai. Eta zuei, baikorrako zaretan horiei, topa!

seiko urrea

Julen Zabalo

Nafarroaren independentzia

Nafarroako gobernuak Europako Batasuneko erakundeetan parte-hartze zuzena izatea eskatu zion Espainiako gobernuari, oihartzun handiagok Gasteizko gobernuak ere eskatu izaten duen moduan, baina Madrilen erantzuna berbera izan da kasu bietan, ezetz biribila, Europako Batasuneko kon- tuak estatuek kudeatzen baitituzte, eta ez beste inork, mundu guztiak dakienez.

Mundu guztiak jakin arren, ordea, Eu-

ropako estatu barruko gobernu maila askotatik errepikatzen da halako eskaera, estatuek duten kudeaketa monopolio horrekin ados ez dauden seinale. Nolabait, alde biek dute arrazoi. Alde batetik, estatu batek eskumen batzuk ematen badizkio bere barruko eskualde bati, logikoa da eskualde horrek EBn ere kudeatu nahi izatea eskumenok. Baina, beste aldetik, eskumenak estatua hobeto eratze-ko eta kudeatzeko ematen ditu estatu zen-

tralak, ez estatuaren egitura gaindi dadin.

Askok diote EBk dezentralizaziora jo beharko lukeela, estatuek ezartzen duten astuntasunaren aurrean, dinamismoan irabaziko lukeelako. Oraingo nazio-estatuaren egitura zaharkitua dagoela ere diote, mundu mailako interdependen- tziak ezina egiten baitu bakoitzaren mugen barruan estatuek nahi zuten botere absolutua.

Afganistan eta Irak, arlo militarren aldetik, eta, orokorrean, Hirugarren Munduko estaturik pobreenak esanda- koaren adibide argia dira, baina kasu guz- tietan estatuaren kanpo mailari dagozkio adibideok. Estatuaren barne mailan, os- tera, egia da dezentralizazio joera bat da- goena, baina ez dirudi, oraingoz behin-

tzat, berregituraketa horrek nazio-esta- tuaren leherketa edo antzeko zerbait eka- rriko duenik.

Etorkizunean litekeena da nazio-esta- tuek oraingo indarra galtzea, eta mundua beste era batera antolatzea. Galdera da noiz gertatuko den aldaketa hori, eta bi- tartean zer egiten den (bestela, determi- nismo hutsean jausten gara). Zenbat lu- zatuko den inork ez dakien *bitarte* horre- tan, beraz, Espainiak ukatu egingo die Nafarroako eta EAEko gobernuak Euro- pako Batasunean berezko nortasunez ari- tu ahal izatea, *berezko nortasun ofizialik* ez baitaukate, milaka urteko foruak, historia eta kultura aipatu arren. Nortasun ofiziala estatuek daukate, EBn eta munduan, eta hala izaten jarraituko du *bitartean*.

hondo-hondotik

Iñaki Etaio

(Askapenako kidea)

Euskal Herria prozesu bolivartarrarekin

Zalantza eta tentsio uneak ari da bizitzen Venezuelako herria. Aste batzuk iraun ostean, Venezuelako oligarkiak ezarritako lan-geldialdia bere horretan da. Hala ere, bilatutako emaitzak ez dira lortzen ari, milioika bolivartarrek kaleetan emandako erantzun tinkoari esker batetik, baina baita lan-geldiunera deitu zutenek sinesgarritasuna galdu dutelako ere. Hori horrela izan arren, Venezuelako ekonomia pairatzen ari den ondorioak handiak dira, eta konspirazio-planak diseinatzen dira itzalpean.

Geldiune horren zergatiak argi daude: Herri apalaren nahiak eta errebindikazioak proiektu politiko batean biltzea lortu duen gobernu bat, eta horren presidentea bereziki, boteretik kentzea. Gobernu horren progama gauzatzeko populazioaren gutxiengo batek herriaren odolari eta izerdiari esker bildu dituen pribilegioak galtzea dakar. Helburua da, beraz, erditik kentzea, era batera edo bestera. Inorke ez dezala pentsa Chavez kentzeko asmatutako planak bertan behera utziko lituzketenik azken horrek hautes-tontzietan herriaren gehiengoaren sostengua duela berriz erakutsiko balu. Alderantziz, bide honen zailtasuna ezagututa, orain arte bolivartarrek egindako bide osoa odoletan itoko lukeen kolpea prestatzen dihardute Venezuelako herriaren etsaiek.

Ahalegin ezegonkortzaile hauen atzean zeintzuk dauden ere nahiko argi ikus dezakegu: aipaturiko Venezuelako oligarkia, burgesiaren aurrean makurtzen diren eta langileeen interesen aurka diharduten ohiko sindikalismoaren buruzagiak, transnazional batzuk (petroliokoak batez ere) eta, nola ez, AEBak, zeinek beren bigarren petrolio hornitzaile den nazioa gobernu obediente bilakatu nahi baituten, are gehiago AEBen nahien aurrean hain istilutsua eta aberatsa den erregeri erraldoi horretan, Venezuela Latinoamerikaren batasunerako erreferentzia bilakatzen ari dela kontuan hartuta.

Eraso erreakzionario honetan sekulako papera duen beste faktore bat ezin du-

Hugo Chavezen aldeko jarraitzaileak, Venezuelako.

gu ahaztu: komunikabide handiak, hain zuzen ere. Venezuelako komunikabide publikoak baldin badaude ere, informazioa lortzeko bide gehienak (prentsa, telebista edota irratia) elite ekonomikoaren menpe daude, zeina hasitako aldaketa prozesua bertan behera uzteko gerra arma gisa erabiltzen ari den. Venezuelako populazioaren zati handi bat desinformatzeko eta bereganatzeko antolatutako kanpaina mediatiko horri gehitu behar zaio munduaren erdiari Venezuelako errealtate faltsua erakusten dion informazioa, bere karguan mantentzeko Venezuelako herriaren nahiak entzun nahi ez dituen presidente bat erakusten duten berri interesatuetan eta zatikatzailleetan. Eta Venezuelako Errepublika Bolivartarrean gertatzen ari denaren inguruan fokalizatze alderdikor honetaz ez da libratzen *hurbilagoa* dugun EITB ere.

Bada, beraz, Euskal Herriko Venezuelako herriak aurrera daraman borroka justua ezagutarazteko eta elkartasuna adierazteko ordua, baita bere berreroei maskara kentzeko eta salatze ordua ere.

Zerbaitek zikintzen du, hala ere, arazo handirik gabe onargarritzat genukeen elkartasun deialdi hau. Nola ulertu 2002. urtean bi alditan gauzatu diren euskal errefuxiatuen kanporaketak? Nola zabaldu Venezuela bolivartarrei elkartasuna Hugo Chavez boterean egonda estatu espainiar inperialistari kontzesio hauek egin ostean? Jokabide horiek Euskal Herriari garatzear egongo liratekeen elkartasun ekintzetan kontraesanak sortzen dituzte, hori argi dago. Beharrezkoa zaiugu, beraz, elkartasuna zergatik eta zein zentzutan bideratu behar dugun argudiatzea.

Lehenik eta behin, argi geratu behar da Chavez presidente karguan 4 urtez egoteak ez duela esan nahi estatu aparatu denak bere gobernuaren kontrolpean dituenik. Polizian, armadan, justizian eta beste arloetan gauzatu behar diren aldaketak oso poliki doaz, eta gobernu honek jarauntsi dituen estatu egituretan lotuta dauden karguen aldaketa ere bai. Gauzak horrela, aurreko erregimenaren elementuak mantentzen dira oraindik estatu egituretan, seguruena inteligentzia zerbi-

tzuetatik eta beste instantzietatik Bittor Galarza eta Sebas Etxaniz kanporatzeko agindu edota ahalbideratu dutenak bezalakoak. Kasta burokratikoaren aurrean, korporatibismoaren aurrean eta botere eta influentzia arlo hauen aurrean (azken finean, gobernuaren eta aurreko erregimenaren defendatzaileen arteko guda zelai erabakigarrienetako bat besterik ez dena) egin behar den garbiketa horren zailtasunak, gehi estatu arlo horietako guztietako indarren arteko harremanez dugun ezagupen mugatuak, ardura eta arreta handiz jokatzera eta interpretazio kategorikoak alde batera uztera behartzen gaituzte. Hala ere, honek ez du esan nahi teoriarik botere politikoa duen gobernu bati ez zaionik erantzukizunik eskatu behar, horrelako gertakizun berritzaileak gerta ez dadin.

Bigarrenik, internazionalistak izanda, gure elkartasuna ez diogu gobernu bati bakarrik zuzentzen, bereziki Venezuelako herriari baizik. Justua da Chavez izan duen egiteko erabakigarri, historiko eta ausarta aitortzea (bere lorpen garrantzitsuena zentzu batean bere karisma eta populismo dosi batzuk erabiliz erakunde asko eta herriaren zati handi bat Venezuelatik eta Venezuelako herriarentzat sorturiko proiektu progresista batean bateratzea izanik). Horrela, gure elkartasuna erakutsi nahi diogu sektore iraultzaileek aurrera eramaten saiatzen diren prozesu horri, Venezuelako langileen, indigenen, nekazarien eta baztertuen nahiak eta aldarrikapenak biltzen dituen prozesuari. Hau da salbatu eta sakondu behar den prozesua, nahiz eta, gaur egun ikusten ari garenez, Venezuelako gizartean dagoen tentsioa areagotzen ari den. Herriak berak nazioaren norabidea bere eskuetan hartzeko ordua dela onartzen ez duten bultzatutako tentsioa da, azken batean. Prozesu horrek aurrera egiteak lagunduko du Venezuelako bizi diren euskaldunek herri horretan jarraitzea, eta Venezuela berriaren eraikitzean parte hartzea, Euskal Herri berriaren eraikitzean gauza bera egin ahal izateko momentua iritsi arte.

esaldiak

«Uragatik gero eta gatazka gehiago ari gara pairatzen mundu osoan. XXI. mendeko gerra nagusia uraren gerra izango da»

RICARDO PETRELLA

(Politologoa eta ekonomista)

«Inongo afrikarrek ez du alde egin nahi handik, inork ez du alde egiten bere gogoz, baina horretan jarraituko dute»

ANTONIO LOZANO

(Idazlea)

«Erabakiguneetan dauden emakumeek balio dutela erakusten jarraitu behar dute. Hori, zoritxarrez, ez da aldatu»

TERESA MENDIZABAL

(CSICko zuzendaritza taldeko kidea)

«Okupazioa bultzatzen duten nazioek sekula ezin dira aske izan, eta israeldar batzuek ere aske izan nahi dute»

CARLOS BOLADO

(Zinema zuzendaria)

zuzendariari

(0034) 943 300 222

OHARRA: Ahalik eta iritzi gehienek izan dezaten tokia, ez da komeni makinazko 15 lerro baino luzeago idaztea gutun hauetan. Idatzi duenaren izena, telefonoa, helbidea eta NAren zenbakia agertu beharko dira. Laburtu behar izanez gero, zuzendaritzak bere esku du horretarako eskubidea. Erdaraz iristen diren gutunak ez dira argitaratuko.

zuzendariari@egunkaria.com

Martin Ugalde kultur parkea 20140 Andoain

Jokin Santxo Biurrun

Bautista Barandalla (Iruñeko espetxean dauden euskal preso politikoen izenean)

Iruñeko espetxean gauden euskal preso politikook hizki hauen bidez dispertsioa eta horrek dakartzan ondorioak salatu nahi ditugu. Hain zuzen ere, lehengo astean berriz beste kide bat urrutiratu zutela pairatu dugu. Orain hiru hilabete inguru, Jokin Santxo Biurrun euskal preso politikoa Dueñasko espetxetik Iruñeko espetxera ekarri zuten. Zaintzako epailearen auto bat gauzatu zezaten izan zen traslazioa, modu horretan bere amak ikusi ahal zezan. Jokinen amari, bere adinarengatik eta duen gaixotasun larriarengatik, ezinezkoa egiten zaio bidaiatzea. Hori dela eta, Jokinek gutxienez bi urtetan ez du ama ikusteko aukerarik izan.

Jokin Santxorentzat gertaera hau ez da ezezaguna. Ez da lehen aldia, lehen ere egona baita urte luzez ama ikusi gabe. Orain, berriro, Euskal Herrikan kanpora eramanez dago. Gaur egun, Dueñasko kartzelatan dago. Jokinek noiz ikusiko du berriro bere ama? Jokinen amak zenbat denboraz iraungo du dagoen egoeran, semea ikusi gabe? Hala ere, epaile eta espetxe honetako arduradunek begiak itxi eta gure kidea urrutiratzea erabaki dute.

Jokinen egoera ez da kasu bakarra, beste kide batzuek ere antzekoak bizi baitituzte. Kide hauek, sakabanatuak, Euskal Herrikan kanpo daude eta euren senideek ezin dituzte ikusi. Urte luzeak darabizmatzagu dispertsioa salatzen, euskal presoak Euskal Herrira ditzatela aldarrikatzen; baina, zoritxarrez, seihun euskal preso politiko inguru Espainia eta Fran-

tziako kartzelatan sakabanatuta dauzkate.

Denok jakitun gara dispertsioak zer nolako ondorio txarrak dakartzan, bai presoarentzat eta baita bere senide eta lagunentzat ere. Ezin ditugu ahaztu errepideetan gertatzen diren istripuak. Aurtentzen, adibidez, 25 istripu pairatu dituzte gure senide eta lagunek. Iruñeko espetxean gauden euskal preso politikoen amorrutik eta inpotentziatik beteta bizi ditugu egoera horiek guztiak. Aski da, Euskal presoak Euskal Herrira.

Animaliekiko tratua

Lide Treku • DONOSTIA

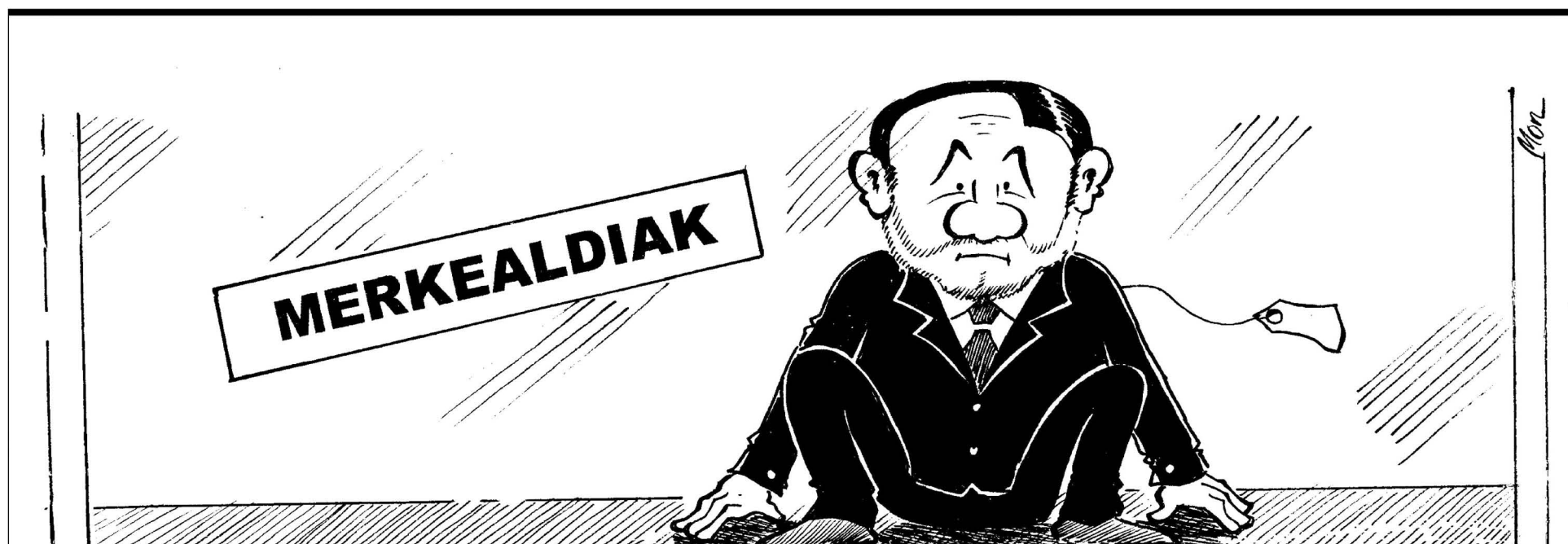
Gizarteak zergatik jarraitzen du gor, itsu eta mutu animalien torturaren inguruan? Gure gizarteak duen bizitzeko erak bul-

tzatuta, denak konplize gara animaliek jasaten duten sufrimenduan. Egunero milaka animalia hiltzen dituzte tortura latz bat jasan ondoren esperientzia laborategietan azala erreta, itsu, herren, bizkarrezurra hautsita edo beste edozein basakeria jasan ondoren.

Garai hauek direla eta, milioika animalia (azeri, bisoi, mapatxe, otso...) hiltzen ditu larru industriak tenika beldurgarrien bidez: bizirik daudela larrua kenduz, elektrokutatuz edo mailu batekin joz. Ezin ahaztu, ordea, haragi industriak eta granjek darabilten filosofia: «Animalia hau dirua da eta, beraz, ahalik eta teknika azkar eta merkeena erabiliko dut dirua ateratzeko, nahiz eta horretarako animaliak infernuko gogorrena sufritu behar».

Hau aldatzea gure esku dago, industria horiei boikot eginez.

montxo

galdeiozu... ?

ABRAHAM OLANO

Txirrindulari ohia

Inoiz damutu al zara Tourrari garrantzi handiegia eman izanaz eta beste hainbat proba ez prestatu izanaz?

Mikel Fernandez (Donostia)

Batzuetan bai, baina egia da txirrindularitza gauzak ondo ateratzen hasten zaizkizunean berehala hasten direla zure prestaketak itzuli handiei begira eta Frantziako Tourra da txirrindularitza proba handiena. Kezkarik ez dut izan; gauza politak ere egin ditut itzuli handietan. Egia da itzuli txikietan gauza gehiago egin nezakeela, baina ez nintzen hain ongi ibiliko itzuli handietan. Bakoitzak apustu bat egin behar du bizitzan eta nik hori egin nuen.

Urtarrilaren 14tik aurrera **Txus Jaio • Auto gidaria** izango da Galdeiozu ataleko gonbidatua. Bidali zure galderak ordurako. galdeiozu@egunkaria.com

hirusta

Castillo Suarez

Faxismo berria

Ez dago igandeak baino gauza gorrotagarriagorik, batik bat mendizalea ez denarentzat. Larunbat arratsetan ez ateratzeko aitzakia merkerik aurkitu ez eta «tira, bi pote besterik ez» esaldiaren pean atera zara berriz ere. Jakin badakizu lau edo bost baino gehiago izanen direla, baina... Horren ondorio zuzena da igande goiza lo igarotzea. Ia oharkabea bermuta hartzen ari zara, umeak dituzten lagunak saihestuz, ez baituzu borondaterik inori arreta handiegirik eskaintzeko. Ondotik, bazkaria gurasoekin. Hamaika aldiz esan diezu ez duzula igandeetan bazkaltzeko gauza berezirik nahi, baina zaila izanen da beren ohitura hori aldaraztea.

Azkeneko urteetan kafea telebistari begira hartu duzue, *Caiga quien caiga* ikusten. Saio bakarrenetako izan da politikariak zirikatzen, irri egiten gure agintarien kontura. Alde horretatik,

bazterrak nahastu ditu programa desagertzeak. Hainbat arrazoi aipatu dira (ikusle falta, afera politikoa, komunikabideen salerosketak...) eta ziurrenik denek nahasketa gertatu da. Dena den, saio honetako kideek denbora luzez bufoiarena egin zutela iruditzen zaizu: barrea eragin agintarien kontura, baina betiere sobera minik eman gabe, alegia autokritika pixka bat zuzentasunaren mugen barruan. Uneren batean oreka hori desagertu zen. Ez dakizu noiz bihurtu ziren deserosoegi Gran Wyoming eta enparauak. Hemendik aurrera pelikula arinak izanen ditugu igande arratsaldeetan, guztion aspergarri.

Dario Fok faxismo mota berri bat heldu dela idatzi du. Izan ere, gero eta lotuagoak daude botere ekonomikoa, politikoa eta mediatikoa. Berlusconi du gogoan eta beldur da ez ote den sistema hori Italiatik Europako gainontzeko herrialdeetara hedatuko.

BATASUNAREN LEGEZ KANPORATZEA. Gaur, bihar eta datorren astelehen eta asteartean Batasunaren legez kanporatzeari buruzko auzialdi publikoak egingo dira Espainiako Auzitegi Goreneko Sala Berezian. Epaia martxorako edo apirilerako espero da.

Batasunaren kontrako prozesuko auzialdiak gaur hasiko dira Gorenean

Estatuaren abokatuak, Fiskaltzak eta Batasunak proposatutako frogak aztertuko dira lau egunez

Imanol Murua Uria | DONOSTIA

Batasunaren legez kanporatze-rako atzera kontua hastear da. Gaur goizeko hamarretan Estatuko Fiskaltzak lekuko gisa deitutako hamalau ertzainetatik lehenak hitza hartzen duenean, Batasunak Alderdien Legea urratu duen edo ez erabakitze-ko frogan azterketa abian izango da. Lau egunez —gaur, bihar, eta datorren astelehen eta asteartean— Estatuko abokatuak, Estatuko Fiskaltzak eta Batasunaren abokatuak hainbat lekuko galdekutako dituzte, eta hainbat agiri mahai gainean ezarriko, Batasunak Alderdien Legea urratu duela frogatzeko lehenengo biek, alderdia legez kanporatzeko arrazoirik ez dagoela erakusteko hirugarrenak. Espainiako Auzitegi Goreneko Sala Berezia osatzen duten 16 epaileak izango dituzte entzule eta hauen esku izango da, hiru aldeek azken azken alegazioak aurkeztu ostean, Batasuna lege-gez kanporatu ala ez erabakitzea.

Auzitegi Goreneko Sala Berezia-ziak espero bezala legez kanporatzea ebatzen badu, Auzitegi Konstituzionalean babes helegitea jarri ahal izango du Batasunak, baina bitartean, Gorenaren epaia indarrean jarriko da. Auzitegi Konstituzionalak helegitea atzera botako balu, Estraburgoko Giza Eskubideen Auzitegi-jo beste biderik ez lukete izango Batasunaren ordezkariak.

Auzitegi Goreneko Sala Berezia-riaren epaiarekin bukatuko den prozedura honek, jakina denez, ez du zer ikusi formalik Garzon- en eskutik Auzitegi Nazional- an zabalik den auziarekin. Garzonek, epaile instruktore gisa eta Zigor Kodea eskuan, Batasuna ETaren menpeko erakunde- dea dela argudiatuta alderdia- ren jarduerak etetea erabaki- zuen, behin-behinean, eta ondoren, HBko eta Batasuneko zuzendaritzako 19 kide inputat- zea. Auzitegi Gorenean, aldi- z, Estatuaren lege ordezkarien helburua Batasunak Alderdien

BERNARDO RODRIGUEZ / EFE

FROGEN AURKEZPENA. Batasunak legea urratu duela erakusten duten «mila frog» dituztela adierazi zuen Jose Maria Michavila Espainiako Justizia ministroak, lege-gez kanporatzeko eskaera egin zuenean.

BATASUNAREN ORDEZKARIAK

Prozedurari helegitea

Batasuneko abokatuak prozedurari buruzko helegitea aurkeztu zuten atzo eguerdian. Auzitegiak frogan azterketari buruz abenduaren 27an plazaratutako probidentziari jarri diote helegitea Iñigo Iruinek eta Adolfo Araizek, sei arrazoiengatik.

Batetik, ebazpena auto moduan eman behar- rean probidentzia moduan eman duela dio Batasunak, eta erabakiak ez dituela argudiatzen.

Bigarrenik, poliziek eta guardia zibilek leku- ko babestu gisa —izen-abizenak eman beharrik gabe— deklaratzeko ez dela zuzena diote, horre- tarako arrazoirik ez baita euren ustez.

Hirugarrenik, Fiskaltzaren eskariz lekuko- peritu gisa deklaratuko duten guardia zibilek azken egunean deklaratzeko defentsarako es-

kubidea urratzen duela diote, «prozedura zibi- laren logikagatik» alde eragilearen lekukoek defentsaren lekukoek baino lehenago deklara- tu beharko bailukete.

Laugarrenik, Batasunak proposatutako froga batean —ekitaldi bati buruzko informazioa es- katzea EAE-ANVri— eskaeraren zati bat ez dela aintzat hartu, arrazoi- tu gabe.

Bosgarrenik, Estatuaren abokatuak zenbait froga proposamen alegazioak aurkezteko epe- aren (azaroaren 11) ondorengoak direla, eta ez dela horretarako arrazoirik izan.

Eta azkenik, Sala Berezia-zi atzera botatako froga bakarra onartzeko arrazoiak badaudela diote abokatuak. Presoen Euskal Herriratzea edo hurbiltzea eskatu izan duten udaletxeetara erabakien idatziak eskatzeko proposatu zuten, eta auziarekin zerikusirik ez duela argudiatuta froga ez zuen onartu Auzitegiak.

Legea urratu duela frogatzea izango da, eta ez Batasuna ETaren menpeko sarearen parte dela erakustea. Eta erantzukizun pertsonalik ere ez da zehaztuko, zigor arloan Garzonek egin beharra daukan bezala.

«Mila frog»

Espainiako Gobernuak, Batasuna lege-gez kanpo uztea helburu,

legea indarrean sartu zenetik Alderdien Legeko 9. artikulua- k jasotzen dituen urraketa guz- tiak egotzi dizkio Batasunari. Hori horrela dela erakusteko, «mila frog» aurkeztu zituen Jose Maria Michavila Justizia ministroak, 26 karpetan bil- dutako 10.000 foliotan. Jesus Cardenal Estatuko fiskalak, egun berean, bost kutxa bete

«froga» eraman zituen Gorene- ra.

Santa Polako atentatua gai- tzetsi ez izana izango da froga nagusietako bat, Batasunak «te- rrorismoari babes politiko» ematen diola —legeak aurrei- kusten dituen lehen urraketa— erakusteko. Edo «terroristen jarduerari lotutako enfren- tamentu eta liskar zibilen kultura

bultzatzen» duela frogatzeko, euren udaletxetan gertatu omen ziren istiluen berri eman- go dute Alfonso Alonso eta Ana Urtxuegia Gasteizko eta Lasar- te-Oriako alkateek. Legeak au- rreikusten duen beste urraketa bat «terrorismoari lotutako jo- kabideekin identifikatzen diren ikur, mezu edo elementuak era- biltzea» denez, Batasunak agin- tzen duen zenbait udaletxetan presoen argazkiak jarriak dau- dela frogatzeko argazkiak era- kutsiko dituzte.

Batasunaren defentsa lanak Iñigo Iruin eta Adolfo Araiz abokatuak egingo dituzte. HB eta EH ez ziren aurkeztu, eta «auzi ihesean» izango dira epai- tuak. Iruinek eta Araizek azaro- aren 8an aurkeztu zituzten ale- gazioak, 171 orriko txostenean, horretarako epea agortzen zen egun berean.

Batasuneko abokatu- en iritziz eztabaida nagusia ez da Batasu- nak Alderdien Legea urratu du- ten edo ez, baizik eta legeak be- rak Espainiako Konstituzioa urratzen duela. Defentsak argu- diatu duenez, Alderdien Legeak Konstituzioak jasotzen dituen hainbat eskubide urratzen ditu, hala nola elkartzeko, adieraz- pen askatasunerako eta askata- sun ideologikorako eskubideak. Horregatik, frogan azterketa amaituta eta epaia emateko epearen barruan Auzitegi Kon- stituzionalari inkonstituzionalta- sun galdea planteatzeko eska- tuko diote Batasuneko ordezkari- ek Auzitegi Gorenari. Honek eskaera egitea onartzen badu, epaia eman aurretik Alderdien Legearen 9. artikulua- k Konsti- tuzioa urratu duen erabaki be- harko du Konstituzionalak.

Dena den, funtsezko eztabai- da hori dela argudiatu arren, Es- tatuko abokatuak eta Fiskaltzak ilegalizazio- rako oinarri gisa era- biltzen dituzten gertaeretatik «bakar batek ere ezin du lege- z kanporatzea ekarri» Batasune- ko abokatuak iritziz: «Gertaera batzuk ez direlako egiazkoak, beste batzuk ez daudelako fro- gatuta, eta beste batzuk, egiaz- koak izanik, ezin direlako Alder-

KRONOLOGIA

EKAINAK 29. Alderdien Legea indarrean sartu zen.

ABUZTUAK 4. ETaren atentatua Santa Polan.

ABUZTUAK 26. Espainiako Kongresuak Gobernuari lege kanporatzea sustatzeko eskaera egin zion.

IRAILAK 3. Batasuna lege kanporatzeko eskaera bana egin zuten Espainiako Gobernuak eta Estatuko Fiskaltzak.

IRAILAK 27. Alderdien Legearen aurkako helegitea aurkeztu zuen Eusko Jaurlaritzak Auzitegi Konstituzionalan.

ABENDUAK 27. Hiru aldeek frogatzen proposamenak onartu zituen Auzitegi Gorenak, eta frogatzen azterketarako datak zehaztu.

dien Legearen baitan kokatu baizik eta adierazpen askatasunaren, askatasun ideologikoa- ren edota beste eskubide bat- zuten eremuan».

Epaia, martxoan edo apirilean

Erabakia Auzitegi Goreneko Sala Berezia osatzen duten 16 epailek hartuko dute, eta epai- mahaiburuak, Francisco Jose Hernandok, idatziko du. Bata- sunak Hernando eta beste hiru epaile errefusatu zituen. Angel Rodriguez Garcia epailearen errefusatzeko onartu egin zuten eta Clemente Auger bera —behin-behinean Hernando- ren lekua hartu zuen— inibitu egin zen. Beste bi errefusatzeko eskaerak atzera bota zituen Auzitegiak.

Frogen azterketen epea amaituta, alde bakoitzak hogeina eguneko epea izango du azken alegazioak aurkezteko. Hiru aldeek egun guztiak agor- tuko balituzte, 60 egunera luza- tuko litzateke aldi hau, baina pentsatzekoa da Estatuko bi or- dezkariek ez aldi bertsuan egin- go dituztela alegazioak, epeak agortu gabe, eta horren ondotik beste 20 eguneko epea izango luke Batasunak.

Bestalde, tarte horretan Bata- suneko abokatuek eskatuta be- zala Auzitegi Gorenak Auzitegi Konstituzionalari inkonstituzio- naltasun galdea egitea onartu- ko balu, prozedura guztia gelditu egingo litzateke, Konstituzio- nalak bere ebazpena eman arte. Gorenak Batasunaren eskaera aintzat hartzen ez badu, ordea, azken alegazioen epea bukatu- ta, Sala Bereziak 20 eguneko epea izango du epaia emateko. Martxoa, edo apirila, izan daite- ke ordurako. Udal eta foru hau- teskunderen ataria.

PROZEDURA

Lekukoak eta agiriak

Auzitegi Goreneko Sala Bereziak hiru al- deek proposatutako frogak guztiak —Bata- sunak proposatutako bat salbu— onartu ditu. Gaur, bihar eta datorren astelehen eta asteartean aztertuko dira guztiak. Ho- na esanguratsuenak.

ESTATUKO ABOKATUAK PROPOSATUTA

UDALETXETAKO AKTAK. Urnietako udalbat- zak irailaren 27an egindako bilkuran San- ta Polako atentatuari buruz hartutako era- bakiaren akta eta Errenteriakoak irailaren 30ean Santa Polako eta Leitzako atenta- tuei buruz erabakitakoa aztertuko dira.

AUTOAK. Baltasar Garzon Auzitegi Nazio- naleko epaileak Batasunaren jardueren etetea ebatzi zueneko autoa eta HBko nahiz Batasuneko 19 mahaikideen auzipe- tzea erabaki zuenekoak aztertuko dira, baita Auzitegi Gorenak Josu Urrutikoetxea bila- tu eta atxilotzeko agindu zuenekoak ere.

BIKTIMEN ELKARTEAK. ETaren biktimen 14 elkartek sinatutako agiria ere aztertuko da. «Batasunaren sareak oinarritzeko esku- bideen kontra» izandako jokabideen leku- kotzak jasotzen ditu agiri honek.

FISKALAK PROPOSATUTA

ERTZAINAK. Hamalau ertzain deitu dituzte deklaratzera, Donostian abuztuan eginda- ko hiru ekitaldiren txostengile gisa: hilaren

11n lege kanporatzearen aurka Batasun- ak antolatutako manifestazioa, 15ean ikurrinari egindako omenaldia eta 17an Patxi Eskitxabel preso ohiari egindako ongi etorriaren ondorengo manifestazioa. Ertzain hauen deklarazioarekin hasiko da auzialdia gaur goizeko hamarretan.

GUARDIA ZIBILAK. Abuztuaren 9tik 11ra Ba- tasuneko alkatea duten 39 udaletxeri ar- gazkiak atera dizkieten bi guardia zibilek deklaratu dute, hilaren 14an, udaletxe horietan jarrita dituzten euskal presoan ar- gazki eta ikurrei buruz.

ALKATEAK. Alfonso Alonso Gasteizko alka- teak eta Ana Urtxuegia Lasarte-Oriakoak bihar goizean deklaratu dute, jaietan bi udaletxetan gertatutakoei buruzko azal- penak emateko.

BATASUNAK PROPOSATUTA

BATASUNA, HB ETA EH-RI BURUZ. Fernando Barrena, Arantza Urkaregi, Juan Jose Sa- enz eta Antxon Gomez Batasunari, HBri eta EHri buruz galdekutako dituzte hilaren 13an. Koldo Gorostiak ETA eta Batasu- naren finantziarioei buruzko galderei erantzun die egun berean.

GATAZKA POLITIKOAZ. ELAko German Kor- tabarria eta LABeko Rafa Diezek gatazka politikoari buruz hitz egingo dute hilaren 13an.

ZINEGOTZIAK. Iker Pontesta Lasarte-Oria- ko zinegotziak eta Eva Gonzalez de Here- dia Gasteizkoak bi udaletxetan jaietan ger- tatutakoen lekukotza emango dute hilaren 13an.

ERTZAINAK. Fiskalak deitutako ertzainak proposatu ditu Batasunak ere lekuko gisa.

HAUTESKUNDE AGIRIAK. 1979tik egin diren hauteskundeetan HB edo EHren zerren- datan «terrorismoagatik» zigortua egotea- gatik inori hautagai izatea eragotzi ote zaion adierazten duten agiriak eskatu zaiz- kie Espainiako, Euskal Autonomia Erkide- goko eta Nafarroako hauteskunde batzor- deei.

AGIRI POLITIKOAK. Ajuria Eneko Itunak 1991ko azaroaren 22an plazaratutako akordioa, ELA eta LABek 1995eko Aberri Egunean ateratakoa, 1998ko irailean sina- tutako Lizarra-Garaziko hitzarmena eta Ramon Zalloren *Euskadi o la segunda tran- sicion* liburua aurkeztuko dira.

ADIERAZPENAK. Antton Morcillo abuztua- ren 7an Eusko Legebiltzarreko Bozera- maileen Batzordean Santa Polako atenta- tuaz aurkeztutako idatzia eta egindako adierazpenen bideoa, eta Josu Urrutikoe- txek EGUNKARIA-n argitaratutako elka- rrizketan ETari buruz esandakoen itzul- pena, Euskaltzaindiak egin, ere aztertuo dira.

Otegik dio epaiketa «politikoa» dela eta erabakia «hartuta» dagoela

Aurkeztutako frogak «pelikula komiko bat egiteko modukoak» direla adierazi du

Garbiñe Olaizola | DONOSTIA

«Honako hau epaiketa politi- koa da. Opera bufo bat beste- rik ez da, non politikoek lege- ak egiten dituzten, exekutibo- ak ilegalizazioa planteatzen duen eta epailek zigilua jar- tzen dieten botere exekutibo- aren planteamenduei», adie- razi zuen atzo Arnaldo Otegi Batasuneko Mahai Nazional- ko kide ohiak. Xabi Larralde eta Karmele Aierbe Batasun- ko mahaikide ohiekin batera agertu zen atzo Otegi, gaur abiatuko den epaiketaren in- guruko balorazioa egiteko.

Bere aburuz, epaiketarekin Espainia «Turkiaren salbues- pen egoeraren parean» ezarri da eta «beste urrats bat da Es- tatuak planteatzen duen erre- presio estrategia ero horre- tan». Otegiren iritziz, erabakia «politikoa da» eta «hartuta dago». Estatuko abokatua eta Fiskaltzaren frogak, «ondorio

dramatikoak edukiko ez bali- tuzte, pelikula komiko bat egi- teko modukoak» direla nabar- mendu zuen. Otegik «zilegita- suna» kendu zion «edozein auzitegi espainiar edo fran- tziarrari», euren erabakiek Euskal Herriaren «bizitza poli- tikoan izan ditzaketen eragi- nari dagokionez».

Batasunaren lege kanpora- tzea prozesua abiatzeko arra- zoiak «aurkeztutako frogekin eta ETA eta Batasunaren us- tezko harremanarekin» ez du- tela zerikusirik erantsi zuen. Aitzitik, atzean beste arrazoi bat dagoela uste du: «Trantsi- zioak ez du lortu Euskal He- rriaren askapen nazionaleko prozesuarekin, mugimendu independentistarekin eta au- todeterminazioaren bataila politikoarekin amaitzea. Es- trategia errepresiboaren po- rrotaren ispilua da prozesua».

«Zer gehiago gertatu behar da herri honek eta bere era-

JON URBE / ARGAZKI PRESS
Arnaldo Otegi.

kundeek egoerari aurre egite- ko?», galdetu zuen ondoren. Bere irudiko, «ez du balio es- tea ilegalizazioaren aurka» daudela, eta Joseba Azkarra- ga Eusko Jaurlaritzako Justi- zia sailburuak «esatea espetxe zigorra 40 urtetara luzatzea

astakeria» dela. «Izan ere, hori esaten duenak, gero, bere po- lizia bidaltzen du euskaldunak atxilotzeko eta 40 urte horiek espainiar kartzeletan pasatzeko», esan zuen.

ELAekin agerraldia, bihar

Gogoratu zuenez, Frantzia eta Espainiaren esku-hartzetik kanpo egongo litzatekeen es- parru politikoa eraikitzeko protokolo bat helarazi zien Batasunak eragile ezberdinei. Ekimenarekin bat egin dute- nen artean ELA dago. Horren ildotik, Batasuna eta ELAko ordezkariak prentsurrekoa eskainiko dute bihar. EAJ, EA eta EB-IUK ez dutela erantzun- nik eman jakinarazi zuen.

Batasunaren proiektu politi- koa datozen hauteskundeetan «present» egongo dela eta ez- ker abertzaleak ez diola inori «oparituko» bere esparru elektorala eta instituzionala, gaineratu zuen Otegi.

ESPAINIAKO GOBERNUA. Oraindik ez dituzte «terrorismoaren aurkako» neurri denak iragarri, Arenasek dioenez

Agentziak | MADRIL

Jose Maria Aznar Espainiako Gobernuako presidentek here-negun esandakoa berretsi zuen atzo Javier Arenas PPko idazkari nagusi eta Espainiako Herri Administrazioetako ministroak, hau da, beste alderdien babesak lortzen ez badu ere Espainiako Gobernuak «terrorismoaren kontra eta hiritarren segurtasunaren alde» hainbat lege aldaketa egingo dituela. PP prest dago bere gehiengo osoa baliatzeko, aldaketak «beharrezkoak» direla eta; PSOEk erantzun dio, esanez, horrelako erabakiak ezin direla «adostasunik lortu gabe» hartu.

PPko gobernuak oraindik ez ditu iragarri egiteko asmoa duen lege aldaketa guztiak, Javier Arenasen arabera. Aznarrek herenegun iragarri zuenez, baldintzapeko askatasuna emateko baldintzak gogortzeko egitasmo bat onartuko du Espainiako Ministro Kontseiluak datorren ostiralean bertan. Albiste horrek areagotu egin du orain arteko proposamenek alderdien artean sortutako eztabaida. Horrela, «terrorismo delituekin» lotuta kartzela zigorrak gogortzeko egitasmoaz jardun zuten atzo alderdi gehienek.

PSOE minduta agertu zen, baina ez neurriak egokiak iruditzen ez zaizkiolako: «Aldaketak beharrezkoak dira». Jesus Caldera PSOEko eledunak Aznarrek neurri berria iragartzeko erabilitako modua kritikatu zuen: «Gobernuak alde bakarez aurkeztu zuen egitasmoa». PPK aldaketak sozialistekin hitzartu beharko lituzkeela dio, PP-PSOE Itunaren barruan, eta ez bere kabuz jardun. Espetxe politika itunean landu beharreko gaitako bat dela azpimarratu zuen.

M.H. DE LEÓN / EFE

Javier Arenas PPko idazkari nagusia eta Jose Maria Aznar Espainiako gobernuburua, atzo.

Lege aldaketak aurrera aterako dituztela dio PPK, babesarekin edo gabe

PSOEk erantzun du PP-PSOE Itunean hitzartu beharko liratekeela

Aznarrek, ordea, atzo bertan esan zuen PP-PSOE Itunean erabakiak hartzeak ez duela esan nahi Espainiako Gobernuak bere kabuz erabakirik hartu ezin duenik. Arenasek ere ez zuen ikusi gaia PP-PSOE Itunean hitzartzeko beharrik. Jose Maria Michavila Espainiako Justizia ministroak, berriz, «anbigutasuna» alde batera uzteko eskatu zion PSOEri: «Esan dezala zigortuei berriro terrorista izateko aukera eman nahi

dien ala zigorrak osorik betetzearen alde dagoen».

Zigorrak gogortu bai, baina presoak bergizarteratzeari «atea irekita» utzi behar zaiola esan zuen Calderak. Izan ere, euskal presoak bergizarteratzeko «ETAren kontra aktiboki kolaboratzea» proposatzen du PPK, eta PSOEk hori gehiegi eskatzea dela uste du. Calderaren ustez, bestalde, PPK «hiritarren segurtasuna bermatzeko» abian jarritako neurriek «po-

rrot» egin dute, «delinkuentzia igo» egin delako.

«Erabakia hartuta»

«Hartua dugu erabakia; hamar milioi espainiarren babesak dugu, 183 diputaturena, erabakiak aurrera ateratzeko», Javier Arenasen hitzetan. Dena den, «ahalik eta babes handiena lortzen» saiatuko direla esan zuen, alderdi guztiekin hitz egiteko gertu daudela. Espainiako Gobernuak neurri gehiago plaza-

JAVIER ARENAS

PPko idazkari nagusia

«Erabakia hartuta dago; hamar milioi espainiarren babesak dugu, 183 diputaturena, erabakiak aurrera ateratzeko»

JESUS CALDERA

PSOEren eleduna Kongresuan

«Aldaketak beharrezkoak dira, baina hori ez da iragartzeko modua. PP-PSOE Itunak adostasuna eskatzen du»

ratzeko asmoa duela ere esan zuen.

Aznarrek herenegun iragarritako neurriaren helburua zenbait atxiloturi baldintzapeko askatasuna ukatu ahal izatea da, epailearen esku horretarako tresnak jarrita. Epaileak, askatasuna erabakitze orduan, orain baino baldintza gehiago izango lituzke kontuan; presoak talde antolatu bateko kidea den ala ez, esaterako. Apirilean, epaiketa azkarrak abian jartzeko aldaketak aurkeztuko dituzte, eta, geroago, delitu berak behin baino gehiagotan egin dituztenak zigortzeko neurriak, gobernuak iturrien arabera.

Josep Antoni Duran Lleida CiUko idazkari nagusiak PPri esan zion ez dezala CiUren babesak ziurtzat jo, bergizarteratzea bermatzen ez den artean. Eta Gaspar Llamazares IUko koordinatzaile nagusiak uste du aldaketok beste arlo batzuetako «porrotak estaltzeko» proposatu dituztela.

ERREAKZIOAK

JOSU JON IMAZ (Eusko Jaurilaritza)

«Neurriek segurtasun politikaren porrota estaltzeko balio dute»

Josu Jon Imaz Eusko Jaurilaritzako eledunak Jose Maria Aznarrek euskal preso politikoen espetxealdia gogortzeko abiatu dituen neurriak kritikatu zituen atzo. Imazen aburuz, neurriok Aznarren gobernuak segurtasun politikan izan duen «porrota» estaltzeko baino ez dute balio. Imazen irudiko, euskal preso politikoen kontrako neurriak PPren «propaganda mediatiko hutsa» dira.

IÑAKI ANASAGASTI (EAJ)

«Espainiako Konstituzioaren aurkako basakeria da»

EAJko bozeramaile Espainiako Kongresuan Iñaki Anasagastiren irudiko, neurriak «Espainiako Konstituzioaren aur-

kako basakeria» eta funtsean «bizitza osorako kartzela zigorra» dira. Horretaz gainera, kritikatu zuen Aznarrek *Prestige*-ren «orbanak garbitzeko» euskal auzira jotzen duela.

BEGOÑA LASAGABASTER (EA)

«Mendekua da helburu bakarra»

EAKo diputatu Espainiako Kongresuan Begoña Lasagabasterrek espetxe zigorrak gogortzeko neurriak kritikatu zituen atzo, presoan bergizarteratzeko eskubi-dearen kontra doazelako eta «mendekua» dutelako helburu. Neurriok gatazkaren konponbidetik aldentzen gaituela iritzi zion EAKo ordezkariak.

ANTTON MORCILLO (Sozialista Abertzaleak)

«Aznarrek zigorra, mendekua eta gorrotoaren jarrera baino ez du»

Sozialista Abertzaleetako legebiltzarkide Antton Morcilloren aburuz, Aznarrek euskal gatazkari buruzko eztabaida «zokoratu» nahi du, eta «zigorra, mendekua eta gorrotoaren jarrera baino ez zaio geratzen, inolaz ere konponbidea». Morcilloren ustez, azkenean, Aznarren politikak «porrot egingo du».

ANTTON KARRERA (EB-IU)

«Aznarren gobernu autoritarioa eta inposatzailea da»

Antton Karrera EB-IUko legebiltzar taldearen bozeramaileak «autoritario eta inposatzaile» izatea leporatu dio Aznarri, «terrorismoaren» aurkako borroka adostasunik gabe abiatu nahi duelako. Era berean, Espainiako Konstituzioa «urratzea» eta *Prestige*-ren auzia estali nahi izatea egotzi zion Espainiako gobernu-buruari.

TXEMA MAULEON (Batzarre)

«Zuzenbide Estatuaren ikuspegi zapaltzailerak garamatzate»

Batzarreko kide Txema Mauleonen aburuz, neurriek ez dute indarkeriaren auzia konponduko, eta «Zuzenbide Estatuaren ikuspegi zapaltzailerako bidera baino ez daramate». Gisa horretako neurriak giza eskubideen aurkakoak direla kritikatu zuen Batzarreko kideak.

JAVIER ROJO (PSE-EE)

«Aznarrek Trueno Kapitaina izateari utzi beharko lioke»

Arabako PSE-EEko idazkari nagusi Javier Rojok «Trueno Kapitaina» izateari uzteko eskatu dio Aznarri, eta alderdi politikoen arteko adostasuna ez duten neurriak iragartzea baino gehiago, elkarrizketa bultzatzea galdegin zion.

EUSKAL PRESOAK. Bideko Ama Birjina erietxean ingresatu zuten herenegun, berriro aurreko probak egiteko

Barandalla aske uztea atzeratzen ari da epailea, Etxerat-ek dioenez

Iruñeko kartzelako presoek eperik gabeko gose greba hasi dute haren alde

Irene Arrizurieta | IRUÑEA

Iruñeko Espetxe Zaintzako epailea Bautista Barandalla euskal presoak aske uzteko erabakia atzeratzen ari dela salatu zuen atzo Etxerat elkarteak. Bitartean, Iruñeko kartzelako euskal presoek eperik gabeko gose greba hasi dute Barandallari Zigor Kodearen 92. artikulua aplikatzeko.

Bautista Barandalla Zaragozatik Iruñeko kartzelara 2002ko abuztuaren 13an aldatu zuten. Aurretik, duen kolitis ultzeradun gaitz sendaezina dela eta, heste lodiaren zati bat kentzeko ebakuntza egin zioten.

Hilabete geroago, berriz ere, —lehen Zaragozan eskatu zuen— Espainiako Zigor Kodearen 92. artikulua aplikatzeko eskatu zuen. Harrezkero, ordea, Iruñeko Espetxe Zaintzako epaileak berak presoak aske uzteko erabakia luzatu egin du. Presoa libre uzteko, epaileak, Barandallaren egoera zehazten duten medikuen txostenak eskatu zituen. Horiek iragan hilabetearen iritsi zitzaizkion epaileari, baina ez zuen Barandallaren inguruko erabakirik hartu.

Orain presoari egin behar dizkieten proba berrien emaitzak behar dituela esan du. Izan ere, ustez Barandallak heste lodia guztiz moztua zuen, baina joan den urteko abenduaren 5ean egin zizkieten mediku probek erakutsi zuten oraindik 14 zentimetroko heste lodia duela. Gainera, 14 zentimetro horietatik, 8 kaltetuak dituela ikusi dute artatu duten medikuek.

Etxerat elkarteak gogoratu du aurrekari horiek guztiak «nahikoak» direla presoari 92. artikulua aplikatzeko. Elkartearen ustez, Iruñeko Espetxe Zaintzako epailea «erabakia ahalik eta gehien atzeratzen ari da, horretarako izugarritzko eskaerak eginez». Etxerat-ek ohartarazi du euskal presoaren osasun egoera «gero eta larriagoa» dela eta bere bizia «arriskuan» dagoela. «Horregatik Barandalla jasaten ari denaren eta etorkizunean presoak jasan ditzakeen osasun arazoaren erantzule epailea egiten dugu», gaitzetsi du.

Bitartean presoak berriro eraman dute ospitalera. Herenegun Iruñeko Bideko Ama Birjina ospitalera eraman zuten berriro Barandalla probak egin

LANDER F. ARROIAE / ARGAZKI PRESS

'Bautista Etxia' plataformak Barandalla aske uzteko Iruñeko epaitegiaren aurrean egin elkarretaratzea.

behar dizkioteko. Aurreko ebakuntzaren ondorengo probak gaizki egin zizkieten, eta, orain, ebakuntza berri bati aurre egiteko probekin hasiko da. Etxerat-ek eta presoaren konfiantzako medikuak behin eta berriro salatu dute espetxean ezin zaiola behar duen artatzea eman. Elkartek Barandallaren ete bere senideen «biziarekin jolasteari noiz utziko zaion» galdetu du. Gogoratu du aurreko ebakuntzan galdu zituen 25 kiloak oraindik ez dituela irabazi eta beste ebakuntza berri bati aurre egin beharko diola.

Iruñeko presoak gose greba mugagabeen

Bautista Barandallari «behingoz» 92. artikulua aplikatzeko exijituz gose greba hasi zuten Iruñeko kartzelan dauden euskal preso politikoek atzo. Gogoratu dute iragan irailean Iruñeko

DATUA

Ebakuntza egin ziotenetik 11 aldiz ospitaleratu dute

Zaragozako Miguel Servet ospitalean ebakuntza egin ziotenetik 11 aldiz eraman dute ospitalera Bautista Barandalla. Azkena herenegun izan zen proba berriak egiteko. Aurreko hamarretan, ebakuntzaren ondoren eta behar bezalako garbiketa eta elikadura ez izateagatik sortu zitzaizkion heste butxadurak eraman zuten ospitalera; azkeneko lauretan Iruñekora.

ko Espetxe Zaintzako epaileari Zigor Kodearen 92. artikulua aplikazioa eskatu ziola presoak. Harrezkero 116 egun joan dira eta epaileak Barandallaren osasun egoeraz mediku txosten berriak eskatu ditu. «Barandallari 92. artikulua aplikatzeko barrutik zein kanpotik egiten ari diren ahaleginei iseka egiten ari dira», gaitzetsi dute presoek ohar batean.

Presoek gogoratu dute mediku txostenak agerian utzi dute la Barandallak nozitzen dituen

heste butxadurak «heriotza ekar» dezaketela. Izan ere, ebakuntza egin ziotenetik hamar butxada izan ditu, eta hainbatetan ospitalera eraman behar izan dute. «Epaileak eskuartearen duen txostenetako batek argi eta garbi esaten du Barandallak pairatzen dituen heste butxadurak heriotza eragin dezaketela», ohartarazi dute. Barandallaz gain, Iruñean preso dauden beste zazpi presoek gose greba mugarik gabea izango dela jakinarazi dute.

Azkargorta eta Perez del Rio presoak aske dira, zigorraren hiru laurdenak beteta

Erredakzioa | DONOSTIA

Luis Mari Azkargorta eta Maria Angeles Perez del Rio euskal presoak aske gelditu ziren atzo Martuteneko kartzelatik irtenda, zigorraren hiru laurdenak bete ondoren. Azkargorta aramaioarra 14 urtez egon da preso, eta Perez del Rio barrikarra 11 urtez. Lehenak 30 urteko espetxe zigorra zuen, eta bigarrenak 27 urtekoa.

Ruth Alonso Bilboko Espetxe Zaintzako epaileak utzi zituen aske biak. Erabaki horren aurka berehala jaurti ziren kritikak atzo Espainiako Gober-

nutik zein hainbat alderdi politikoetatik. Epailen berak Ramon Gil Ostoa utzi zuen aske urrian. Alonsoren erabakiak polemika handia piztu zuen orduan. Handik hilabetera Gil Ostoa hilik aurkitu zuten eskopeta bat alboan zuela.

Azkargorta eta Perez del Rioren kaleratzearen haritik, Alonso epaileak adierazi zuen erabakia «legearen barruan» hartu zuela eta preso guztiei «irizpide bera» aplikatzen die la. Alonsoren ebazpenaren kontra apelazio helegitea jarri du jada Fiskaltzak. Helegitea Espainiako Auzitegi Naziona-

lak aztertu behar du, auzitegi horrek zigortu zituelako.

Kaleratzeei buruz, Angel Acebes Espainiako Barne ministroak esan zuenez, «ez zait gustatzen terroristak kalean ikustea». Zigorrak handitzeko neurriak indarrean jartzen direnean etakideek zigor osoa bete arte ezin izango dutela kalera irten gogorarazi zuen.

EAJko bozeramaile Espainiako Kongresuan Iñaki Anasagastiren ustez, Alonsok «nahikoa zantzu» ikusiko ziotuen erabakia hartzeko. Arnaldo Otegi Sozialista Abertzaleetako legebiltzarkidea pozik azaldu zen, «espainiar kartzelatan bi preso gutxiago daudelako». «Bi terrorista sartu ziren eta bi herritar atera dira», esan zuen IUko kide Luis Carlos Rejonek, berriz.

La Sante espetxeko bost preso sakabanatu dituzte, ihesaldi saio bat leporatuta

Agentziak | PARIS

Pariseko La Sante kartzelako bost euskal preso sakabanatu dituzte, ihes egiteko presataketak egiten ibiltzea leporatuta. Efe berri agentziak atzo kaleratu zuenez, Xabier Garcia Gaztelu, Asier Oiarzabal, Iñaki Lizundia, Angel Otxoantesana eta Angel Mari Lopez euskal presoak ihesaldia prestatzen zihardutela ohartu ziren espetxeko arduradunak, urtarrilaren 2an. Beraien artean harremanetan jartzeko beste preso batzuk mezulari gisa era-

biltzen zizutela azaldu zuen berri agentzia horrek, eta mezuetan, lehergaiak aipatzeaz gain, espetxeko mapa bat zegoela.

Presoen ziegetan ezer aurkitu ez bazuten ere, espetxez aldatu eta sakabanatu egin dituzte. Lehergaiak kanpoko «laguntzaile» batzuek helarazi behar zizkietela eta haiekin ziegetako atak eztanda-razteko asmoa zutela uste du Poliziak, Eferen arabera. Iazko abuztuan, Ismael Berasategi euskal presoak La Santetik ihes egin zuen, anaiarekin trukea eginda.

ERREFUXIATUEN ITZULERA. Epaitu ondoren izan zitzaketen zigorrek epea gainditu dute

Jaioterrira itzultzea erabaki duten iheslariek ez dute auzirik zabalik

Ongietorrien gainean, Josu Jon Imazek esan du Ertzaintzak «legea betearaziko duela»

Erredakzioa | DONOSTIA

Jaioterrietara itzuliko direla iragarri zuten 11 iheslari politikoek ez dute auzirik zabalik Espainiako Auzitegi Nazionalan. Izan ere, ihes egiterako irekita zituzten auziak, epea pasa denez, preskribituta daude, aipatutako auzitegiko iturri juridikoek jakitera eman dutenez. Era berean, Angel Alcalde (itzuli denetako bat) Europako Batasunean «terrorista bilatuenen» zerrendan egoteak ez du eraginik Auzitegi Nazionalako fiskaltza-rentzat, Espainiako justiziarekin auzirik ez izateak gain hartzen diolako Europako Batasuneko bilatze eta atxilotze aginduari, aipatu iturri juridikoek esan dutenez.

Errefuxiatu horiek 80 edo 90. hamarkada hasieran Auzitegi Nazionalak ETArekin kolaboratzea leporatzen zitelako hainbat auzi zituzten, eta nork bere aldetik, ihes egitea erabaki zuten. Kasu horretan, Espainiako legearen arabera, leporatzen zaien ekintza hamar urteren buruan indargabe geratzen da, baldin eta leporatzen zaien delituengatik espetxe zigorra bost urte baino gehiago eta hamar baino gutxiagokoa bada. Itzuli direnek epe hori gainditu dute, leporatzen zaizkien ekintzek hamar urte bete dituztelako.

Iheslari politiko horiek elkar-tu eta joan den larunbatean, Donostiako Gaska kiroldegian jaioterrira itzultzea erabaki dutela publiko egin zuten. Bai Eus-

GARI GARAIALDE / ARGAKZI PRESS

Donostiako Gaska kiroldegian egin zuten agerraldi publikoa errefuxiatuek, joan den larunbatean.

kal Herriari herri ekimenak antolatutako ekitaldian egin zuten agerraldia. Ekitaldia amaitzeaz gero, errefuxiatu taldea ohol-tza gainera igo zen, eta Angel Alcaldek hartu zuen hitza taldearen izenean. Berak esan zuen sorterrira itzultzea erabaki dutela bertakoak direlako eta «Euskal Herriko prozesu soberanistan» parte hartzeko.

Errefuxiatu horiei, bakoitzari bere jaioterrian, datorren aste-buruan ongietorriak egingo

zaizkiela iragarri du Askatasunak; ez du, ordea, berak antolatuko dituenik esan. Auzitegiko iturri juridikoek, aldiz, esan dute Askatasunak ongietorriak iragarri dituela, eta elkarte horrek, Baltasar Garzon epaileak aginduta, ekimen guztiak galarazita dituela. Dena den, ongietorriak egiteko baimena eman edo ez Eusko Jaurlaritzako Herri-zaingo Sailaren esku dago.

Imaz: «Atxilotze agindua dutenentzako omenaldirik ez»

11 iheslariei euren jaioterrietan egingo dizkieten harreren inguruko balorazioa egin zuen atzo Eusko Jaurlaritzak, asteroko gobernu bileraren ostean. Bozera-malearen ustetan, Ertzaintzak atxilotzeko nazioarteko

agindua duten pertsonen kontra jardun behar du, «edozein polizia judizialek egingo lukeen moduan».

Halaber, Imazen aburuz, «Herrizaingo Sailak ez luke inolaz ere baimendu behar atxilotzeko agindua duen pertsona baten aldeko omenaldirik», eta halako ekitaldiak galarazi beharko lituzkeela iritzi zion.

Herrizaingo Sailak, bere aldetik esan zuen «legea betearaziko duela». Oraindik ez duela egingo zaien omenaldien berri izan, baina «betiko moduan legea beteko» duela esan zuen Herrizaingo Sailak.

Karlos Urkijo PPko legebiltzarkideak Jaurlaritzari «gogor egiteko» eskatu dio antolatzaile eta parte-hartzaileen aurka.

EAJ-EA

Asteon berriro ekingo diote hauteskunde koaliziorako negoziazioei

Erredakzioa | BILBO

Datozen maiatzaren 25eko hauteskundeetan koalizioan aurkezteko beste aukera bat ematea deliberatu ostean, EAJk eta EAK berriro ere negoziazioei ekingo diote aste honetan, bihar bertan Efe agentziaren arabera. Bi alderdietako ordezkariak hartu zuten atzo koalizioaren gaia ahotan, baina ez batzuk ez besteek ez zuten deus esan negoziazioei berriro egiteko jarri dituzten baldintzen gainean.

EAKo diputatu Espainiako Kongresuan Begoña Lasagabasterrek ez zuen zehaztu aste honetako zer egunetan eta non bilduko diren negoziazio batzordeak, baina bere alderdiaren adinako «borondate ona» eskatu zion EAJ alderdiari ere. Dena den, ez zuen ukatu «lan asko» egin behar dutela irizpideak bateratzeko garaian. Horren ondorioz, abenduaren 11n negoziazioak eten zituzten.

Bere alderdiak koalizioaren aldeko jarrera duela berretsi zuen Iñaki Anasagasti diputatu jeltzaleak, baina gaineratu zuen hauteskunde urtea izaki «2003. urtea akordioak lortzeko urte txarra eta desegokia» dela.

Eragozpenik handiena hautes zerrenda da

Hautes zerrenda da Hautes zerrendak osatzeko akordiorako eragozpen nagusia. Jeltzaleek 2000ko hauteskunde orokorrean lorturiko emaitzetan oinarritu nahi dute zerrenden osaketa; EAK berri, 1999ko udal eta foru hauteskundeak hartzen ditu abiapuntutzat.

2001eko maiatzaren 13ko EAJ-EA koalizioaren «onurak» kontuan hartuta, bi alderdiek sarri adierazi dute koalizioa nahi dutela, baina ez dute irizpide kontrajarriak adierazitako gogoaren gainetik jartzeko modua aurkitu oraindik, behinik behin. Aste honetan elkarrekin mahai baten inguruan eseri eta azken saioa egingo dute akordio batera iristeko.

Osakidetza
Servicio vasco de salud

2002ko ENPLEGU PUBLIKO ESKAINTZA

2003ko urtarrilaren 13an eta 16an, Basurtuko Ospitalean (Montevideo etorbidea, 18 - Bilbo), ondoren zehazten diren azterketak burutuko dira, Osakidetza deitutako hautatze-prozesuaren barruan:

DATA	ORDUA	KATEGORIA	LEKUA
03-01-13	16.30	GAIXOTASUN INFEKZIOSOAK - STG ARLOA (1. ARIKETA)	Larrialdietako Zerbitzuko gela (Larrialdietako Pabiloiko sotoa)
03-01-16	16.30	GAIXOTASUN INFEKZIOSOAK - STG ARLOA (2. ARIKETA)	Irakaskuntza-gela, Jado Pabiloia, 4. solairua

Gela noiz irekiko den: probaren hasiera ordua baino 15 minutu lehenago.
Gela noiz itxiko den: aurreikusitako orduan eta proba hasi ondoren ezin izango da inor sartu.

Hauek dira **BIOLOGO** kategoriako 1. ariketa egiteko data, ordua eta lekua:

DATA	ORDUA	KATEGORIA	LEKUA
03-01-25	12.00	BIOLOGOA	Gurutzetako Ospitaleko Ekitaldi Aretoa (Gurutzetako plaza z/g - Barakaldo)

Informazio gehiago behar izanez gero, Osakidetza Giza Baliabideetako Zuzendaritzako Hautaketa-Zerbitzura jo dezakezu, telefono hauetara deituz:

• 945 006 004 • 945 006 176 • 945 006 150

www.osakidetza-svs.org

Kultura Sailak diruz
lagundutako egunkaria

EUSKARA. Sagrario Aleman, Bernardo Atxaga eta Andoni Egaña daude, besteak beste, aholkulari berrien artean

Jaurlaritzak EAEko Euskararen Aholku Batzordeko kide berriak izendatu ditu

Batzordeko Administrazioz kanpoko kideen kopurua 30 lagunetan finkatu du Kultura Sailak

Erredakzioa | DONOSTIA

EAEko Euskararen Aholkularitza Batzordeko (EAB) kideek bilera egingo dute bihar, Juan Jose Ibarretxeren zuzendaritzapean, Lehendakariak Gasteizen duen egoitzan, 12:30etik aurrera. Bilera horretan, orain artean aholkularitza batzorde horretako kide izan direnek lekukoa pasatuko diete «hizkuntzaren normalizazioan eragina duten sektoreetan sona handia izateagatik» Jaurlaritzak izendatutako Administrazioz kanpoko 30 kideei.

EABko kideon zerrenda berria gaurko Euskal Autonomia Erkidegoko Agintaritzak Aldizkarian argitaratzeko agindua eman zuen joan den abenduaren 23an Miren Azkarate Kultura sailburuak. Zerrenda horretan irakur daitezkeen izenen artean, Andres Arizkorreta, Mikel Bujanda, Jean Etxegoin eta Erramun Osa dira aholkulari lanetan aurreko batzordean ere bazeuden bakarrak. Estreinaldia izango duten gainerakoen artean, berriak, aski ezagunak diren hainbat lagun daude: Kike Amonarriz, Bernardo Atxaga, Andoni Egaña, Lourdes Oñederra, Ramon Saizarbitoria eta Jon Sarasua, besteak beste.

Enpresaburuak, unibertsitate eta euskaltegi irakasleak, kazetariak, idazleak, ikertzaileak, hizkuntzalariak, bertsolariak, soziologoak... ezagunak izan ala ez, euskara gaur egun-

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA. 1998ko ekainaren 24an onartu zuen EAEko Euskararen Aholku Batzordeak. Plan horren garapenaren jarraipena egitea da batzorde horren lanetako bat.

go erronka eta teknologia berrietara egokitzeko lanean, hainbat arlotan dabilta denak, eta batzordekide gisa dagozkien lanak bi urtez betetzeko konpromisoa hartu dute: hizkuntzaren normalizazioan diharduten erakunde publiko zein pribatuaren ahaleginak eta ekintzak aztertzen eta Euskara Biziberritzeko Plan Nagusiaren garapena jarraitzen.

Kopuru aldaketa

Kide berriak izendatzeaz gain, 30 lagunetan finkatu du Kultura sailburuak bere ardurapeko Euskararen Aholkularitza Batzordeko Administrazioz kanpoko kideen kopurua. 1999an, gizarte ordezkariak 25 kideetik 38ra aldatzea erabaki zuen Jaurlaritzak. Orain, berriak, 30ean utzi du.

Bestalde, Hezkuntza, Uniber-

tsitate eta Ikerketa Sailak eta Euskal Udalen Elkarteak ordezkari berri bana aukeratu dute: Abel Ariznabarreta Zubero Hezkuntza sailburuordea eta Jon Iñaki Azkarraga, hurrenez hurren. Horiek ere biharko bileran izango dira, euskararen garapenarekin zerikusia duten gainontzeko erakunde ofizialen ordezkariekin batera, euren aurrekoen lanari segida ematekotan.

OSAERA

Jarraian, Jaurlaritzak izendatutako Administrazioz kanpoko EABko osoko 30 kideak ageri dira.

JARRAITZEN DUTENAK

- **Andres Arizkorreta** (CAFeko zuzendari nagusia)
- **Mikel Bujanda** (Euskalerria Irratiko zuzendaria)
- **Jean Etxegoin Elizagarai**
- **Erramun Osa** (Ikastolen Elkartearen kidea)

KIDE BERRIAK

- **Jesus Alberdi** (enpresaburua)
- **Luzia Alberro** (Deustuko Unibertsitateko irakaslea)
- **Sagrario Aleman** (Arturo Kanpion euskaltegiaren irakaslea)
- **Kike Amonarriz** (soziologoa eta ARGIAko sustapen arduraduna)
- **Jose Ignazio Arakama** (Getxoko euskara teknikaria)
- **Xabier Artola** (EHUko irakaslea eta IXA taldeko kidea)
- **Andoni Egaña** (bertsolaria eta idazlea)
- **Igone Etxebarria** (Labayruko kidea)
- **Alberto Garrido**
- **Aitziber Iartza** (kazetaria)
- **Fernando Iraeta**
- **Bernardo Atxaga** (idazlea)
- **Gonzalo Larruzea**
- **Aitor Lopez Aberasturi** (Kaixo! atariaren sustatzailea)
- **Jose Luis Mendoza** (Nafarroako Euskara Kultur Elkargoko burua)
- **Laura Moragues**
- **Joxe Mari Mujika** (Topaguneko lehendakaria)
- **Antxon Narbaiza** (filologoa)
- **Lourdes Oñederra** (hizkuntzalari)
- **Fernando Plazaola** (EHUko irakaslea)
- **Ramon Saizarbitoria** (soziologoa eta idazlea)
- **Jon Sarasua** (irakasle eta bertsolaria)
- **Ana Urkiza** (idazle eta EIEko idazkaria)
- **Eguzki Urteaga** (Hizkuntza Kontseiluko zuzendaria)
- **Xabier Usabiaga** (kazetaria)
- **Entzi Zubiri**

Erredakzioa | DONOSTIA

Euskararen Aholku Batzordea 1982an sortu zen, dekretu bidez. Eusko Jaurlaritzako Kultura Sailari atxikitako organo bat da eta bi funtzio nagusi ditu sorreratik: alde batetik, hizkuntza normalizazio lan egiten duten erakunde eta taldeekin harremanak izatea; bestetik, parte hartzeko gunea izatea euskararen erabilera normalizatzaren alde lan egiten ari diren erakunde pribatu eta adituentzat: «Horrela bermatu egingo da hizkuntza normalizazioaren inguruan izan daitekeen ikuspegi aniztasuna ordezkatzuta egotea». «Herrian sendotutako organismo-

Jaurlaritzaren aholkulariak

EUSKARAREN Aholku Batzordearen Helburuak eta Funtzioak. Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia izan du azken urteetako lan garrantzitsuenak

tako eta erakundeetako ordezkariak eta euskararen arloan ezagunak diren lagunak» ere izango dira Euskararen Aholku Batzordeko kideak.

Izan ere, hizkuntza normalizazioari buruzko ikuspegi aniztasuna islatu nahi du Euskararen Aholku Batzordeak. Euskal Herri osoko kideak dira bertako kide, «Euskal Herriaren batasun soziokulturalari eusteko eta bizitasun etnolinguistikoa sustatzeko».

Hala ere, aurrerago, Euskararen Aholku Batzordeak funtzio gehiago ere hartu ditu bere gain. Horien artean, Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia. Plan hori egiten laguntzea eta planaren garapenaren urtez urteko jarraipena egitea izan da Euskararen Aholku Batzordearen lan nagusietakoa azken urteetan.

Eusko Legebiltzarak 1999ko abenduaren 10ean onartu zuen Euskara Biziber-

rtzeko Plan Nagusia, «euskaren normalizazioa eskuratzen jarraitzeko plan estrategikoa, hizkuntza politika egiten diharduten herri aginteei euren jarduna bideratzen lagunduko dien oinarritzko tresna».

Euskara Biziberritzeko Planak helburu nagusi bat du: «Euskal Herrian, maila pertsonalean, sozialean eta ofizialean euskararen aldeko urratsak areagotzea. Hizkuntza komu-

nitatearen eskubide kolektiboa ukatu gabe, herritar bakoitzaren hizkuntza eskubideak guztiz errespetatuak izan daitezkeen lortzeko urratsak areagotzea. Horretarako neurriak erabakitzea eta bultzatzea».

Helburu nagusiaz gain, hiru helburu estrategiko ditu: euskara belaunaldi belaunaldi ondorengoetarako, familiarren, eskolaren eta helduen euskalduntze-alfabetatzaren bidez; euskararen erabilera sustatzea, euskarazko zerbitzuen eskaintza eskolatik harantzago eraman eta beste erabilera eremu batzuetara zabalduz; eta, azkenik, euskara elikatzea, liburu, irrati, egunkari, aldizkari, telebista eta abarren bidez.

IMMIGRAZIOA. Lan Ordezkaritzaren aurrean bildu ziren etorkinek hamabost ordu inguru eman zituzten bertan

Kristina Berasain | IRUÑEA

«Atzo arratsaldean abiatu nintzen honat. Lagun batek esan zidan legeztatzeako paperak egiteko beste epe bat zabalduko zutela, eta horixe da nik egundudan ilusio handiena, paperak eskuratzea, alegia. Gau osoa eman dut hemen, eta goizean esan didate ez zela egia, susmo bat baino ez zela».

Bere izena eman nahi izan ez duen ekuadortar baten hitzak dira, bere egoera legeztatu gabe du. Berak bezala, ehunka etorkinek —300, Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritzaren arabera— asteleheneetik astearterako gaua kalean eman zuten, Nafarroako Lan Ordezkaritzak Zilbetiko monasterioa kalean duen egoitzan, hain zuzen ere. Etorkinen ilara Baionako etorbideraino ailegatzzen zen. Tenperatura zero azpikoa zen Iruñean, eta atzo goizaldean elur tanta batzuk ere izan ziren hiriburuan.

Etorkinek ilaran jarraitu zuten, susmoa gezurtatu zieten arren

«Ni goizean izan naiz bertan, eta behin eta berriro esaten nien alde egiteko, ez zutela ez paperik, ez ezer lortuko, baina han jarraitzen zuten, ez zuten joan nahi, badaezpada», aipatu zigun Esther Baztan ANAFE etorkinak artatzeko zerbitzuaren ordezkariek.

Badirudi bihar indarrean sartuko den Espainiako kode zibilararen artikuluen aldaketan dagoela zurrumurruaren jatorria. Aldaketa horren arabera, hemendik aitzina, jatorriz espainiar nazionalitatea duten etorkinen semeek eta ilobek ere espainiar nazionalitatea eskuratzen ahalko dute. Kasu horretan, ilobek Espainian urtebete lanean daramatela frogatu beharko dute. Ustez, 650.000 etorkinentzat izango da onuragarria aldaketa hori Espainian.

«Bihar bertan sartuko da indarrean, eta azken egunotan informazioa agertu da prentsan. Nire ustez, hortik sortu da legeztatzeako epe horren susmoa», azaldu zuen Baztanek.

«Hain da handia beren egoera legeztatzeako duten premia, ezen edozer egiteko prest baitaude. Gau osoa ematen ahal dute karrikan, gero ezetza entzuteko», azpimarratzen zuen Esther Baztan ANAFEko kideak.

Susmoa berehala hedatu zen Iruñean eta Nafarroan

Legeztatzeako paperak eskuratzeako epea zabalduko zela berehala hedatu zen etorkinen artean. Nafarroako toki guztietatik bildu ziren Iruñera. Hainbatek beren lanak ere utzi zituz-

Ehunka etorkinek ilara egiten eman zuten atzoko gaua, Iruñean

Beren egoera legeztatzeako beste epe bat jarri zuten susmoak eragin zituen ilarak

JOXE LACALLE

Etorkinak, ilara egiten, Espainiako Gobernuak Nafarroan duen ordezkaritzaren aurrean, duela bi urte.

ESTHER BAZTAN

ANAFE etorkinak artatzeko zerbitzuaren ordezkaria

«Litekeena da susmo horren jatorria bihar indarrean sartuko den Espainiako Kode Zibilarren aldaketan egotea»

ZURRUMURRUA

Etorkin batzuek baimena eskatu zuten lanean, ilaran egon ahal izateko, lan hobe lortzeko itxaropenarekin

ten atzo goizean ilaran egon ahal izateko. «Nik baimena eskatu nuen hemen egon ahal izateko», aipatzen zuen Lizarratik etorritako emakume batek. «Paperak eskuratuz gero beste lan hobeago bat lortuko dudala uste dut», gaineratzen zuen.

Espainiako Gobernuak Nafarroan duen Ordezkaritzak aurtan ere etorkinak legeztatzeako kupo bat dagoela gogora-

ETORKINEN KOPURUA

26.449 etorkin

Nafarroan gaur egun 26.449 etorkin daude, eta horietatik erdiak baino gehiago bizi dira lege kanpo; 15.310 etorkin, hain zuzen. Azken urteotan etengabe handitu da etorkinen kopurua: 2002. urteko ilbeltzean 20.497 etorkin zenbatu zituzten, eta 2001. urteko martxoan, berriz, 13.379. Beraz, aurtan ia 6.000 etorkin etorri dira gurer.

Datuok banakako osasun txartela egiteko jaso dituzten eskarietatik ateratzen ditu urtero Nafarroako Osasun Sailak. Santiago Cervera sailburuaren esanetan, «datuok oso fidagarriak dira, etorkinek berehala baliatzen baitute osasun zerbitzuak erabiltzeko duten eskubidea». ANAFEko ordezkariek Esther Baztanen iritziz, ordea, datuak ez dira oso errealak izaten. «Ez dakigu kopuru horietan Europako Batasuneko

etorkinak aintzat hartzen dituzten; hau da, ez dakigu Frantziako pertsona bat etorkin gisa zenbatzen duten edo ez», zehaztu zuen. Ildo horretatik, lege kanpo dauden etorkinen kopurua zehaztea oso zaila dela azpimarratu zuen. «Ez dakigu lege kanpo dauden etorkinetatik zenbatek eskatu duten osasun txartela».

Etorkinen kopurua gora doa etengabe, baina, antza, zertxobait moteldu da. «Azkeneko urteotan, biderkatu egin da kopurua urtetik urtera; azken hilabeteotan, aldiz, moteltzen ari da immigrazioa, eta etortzen diren askok familia edo ezagunak dituzte hemen».

Datuon arabera eta etorkinen sorburuari erreparatuz gero, egun Nafarroan dauden etorkinen % 30,18 Ekuadortik datoz, %14,87 Kolonbiatik eta %8,28 Marokotik. Gizonezkoek etorkin guztien % 52,5 osatzen dute, eta erdiek baino gehiagok 25 eta 44 urte bitarteko adina dute.

razi zion EUSKALDUNON EGUNKARIARI. «Legeztatzeako prozedura ere iazko bera da; hau da, jatorrizko herrialdeetan lan baimena lortzen duten etorkinek baino ezingo dute etorri», zehaztu zuen prentsa bulegoko ordezkariek.

Espainiako Gobernuaren Nafarroako Ordezkaritzan ez zekiten zergatik sortu zen legeztatzeako azken epe horren sus-

moa. «Gu gara harritu garen lehenak. Ez genuen espero, eta ez dakigu non egon daitekeen susmo honen jatorria», aipatzen zuten. «Dena den, badirudi urte berriarekin gisa horretako susmoak zabaltzen direla, eta aurreko urteetan ere izan dira horrelako gertaerak».

Lan Ordezkaritzako langileak goizean goizetik aritu ziren etorkinei azalpenak ematen, ez

zela zabalduko etorkinek beren egoera legeztatzeako beste epeirik esaten zieten. Goizeko hamarretan, papertxo batean ipini zuten atarian. Hala ere, batzuek goiz osoa eman zuten kalean, zain. «Gu taxiz etorri gara gaur goizean, berria entzun eta segituan abiatu gara. Ezertarako. 1.000 euro kostatu zaigu bidaia», aipatzen zuten hiru neskak etsita.

EGURALDIA. Mendialdean ez ezik, herri eta hirietan ere elurra egin zuen atzo, Iruñean eta Gasteizen esaterako

Elurra eta hotza iragarri dituzte Euskal Herri osoan bihartik aurrera

Atzo Herrera eta Belaguako mendateak itxita egon ziren elurra eta izotzarengatik

RAUL BOGAJO / ARGAZKI PRESS

Tenperatura hotzak eta elurra izan ziren atzo Euskal Herriko mendietan. Irudia, Gasteizkoa da, atzokoa.

I. Petxarroman | **DONOSTIA**

Hotza, elurra, euria eta haizea. Negu bete-betean sartu da Euskal Herria egunotan. Eta datozen egunetan, gainera, egoera are gehiago gogortuko da. Espainiako Institutu Meteorologikoak iragarri duenez, elurra eta hotza nagusituko dira Euskal Herrian bihartik aurrera. Ostegunean, elurra 200 metroraingo duela esan du Jaurkitzak.

tsiko da elur maila, 100 bat metroraingo. Alegia, kostalderaino iritsiko da elurra. Europa iparraldeko fronte hotz bat helduko da Euskal Herrira, eta elurra, txingorra, haize hotza eta 0 gradu inguruko tenperaturak ekarriko ditu Euskal Herri osora, ostegunean hasi, eta, gutxienez, igandera arte. Gaur bertan 500 metro inguruan elurra egingo duela esan du Jaurkitzak.

Atzo lehen arazoak sortu zituzten elurrak eta izotzak eus-

ISTRAIPUAK

Lagun bat hil da Zuian

75 urteko JR.B.I hil zen atzo auto istripuz Zuian, A-68 autobidean. 16:00ak aldera auto bat irten egin zen bidetik, eta kolpearen ondorioz, JR.B.I hil eta 26 urteko A.B.B. zauritu zen. Zauritua Galdakaoko ospitalera eraman zuten, suhiltzaileek auto barrutik atera ostean.

kal errepideetan. Goizean goizetik Herrerako mendatea itxita egon zen, eguerdira arte, eta Opakuan kamioiak ezin ziren ibili. Gainerako ibilgailuek, berriz, kateak behar zituzten ibiltzeko. Egoera hori zuten goizean, baina eguerdirako irekita zeuden bi mendateok, elurra kentzeko makinek egindako lanari esker.

Nafarroan, Belaguako mendatea itxita egon zen haize bortitzek errepidean pilatutako

elurra eta izotzarengatik. EGUNKARIARI Belaguako mendi aterpetik adierazi ziotenez, elurra apenas egin zuen atzo Nafarroako bazter haietan, baina hotz handia egiten zuen, zero azpiko tenperaturekin une oro.

Irati aldean ere hotz handia egin zuen. Zero azpitik sei gradu inguru izan zuten tenperaturarik hotzena, eta bi gradukoa altuena. Bertako etxoleetatik EGUNKARIARI esan ziotenez, ez zuen elur askorik egin atzo, herenegun gehiago egin zuen. 25 zentimetro inguru zituzten atzo Iratiko etxoletan, eta 50 inguru goialdean, 1.500 metro inguruan. Hala ere, pozik ziren, gaur iraupen eskiko pistak ireki ahal izango dituztelako berriro, ia hilabete itxita izan ostean.

Atzo elurra agertu zen Euskal Herriko goi lur eta mendietan. Baina herri eta hirietan ere agertu zen. Esate baterako, Iruñean. Goizean elurra egin zuen Nafarroako hiriburuan, nahiz eta kaleak ez ziren zuritu.

Goizean elurra egin zuen Gasteizen ere. Errepide sare nagusian ere elurra agertu zen atzo, esate baterako Iruñea eta Gasteiz arteko N-240 autobidean, eta A-68 autobidean.

Bideetako neguko planak indarrean Araba eta Nafarroan

Nafarroako Gobernuak atzo jarri zuen indarrean errepideetako Neguko Bideragarritasun Plana. Guztira, 203 lagun arituko dira lanean plan horrekin, eta elurra kentzeko 57 makina eta 70 talde laguntzaile jarriko dituzte martxan. SOS Nafarroa, Guardia Zibila eta Nafarroako Foruzaingoa batera aritzen dira, eta elkarlanean aritzen dira Gipuzkoa eta Arabako taldeekin. Hain zuzen ere, Arabako Diputazioak igandean jarri zuen indarrean herrialdeko neguko plana.

Bihar

barkatu
ama

Egunkaria

**Eneko Barberenaren
'Igogailuak, Dow Jones eta beste
droga batzuk' lehen ipuin liburua**

Gangs of New York filma

Zea Mays-en harri berria, 'Harrobian'

Rakel Guridi azken portuan

...zure independentzia

HITZ BITAN

ETXEBIZITZA. Madrazoren lana kritikatu du

Jaurlaritzaren etxebizitza politikak arazoa «estaltzen» duela salatu du Duinak

Erredakzioa | GASTEIZ

Eusko Jaurlaritzak egiten duen etxebizitza politika ez dela eraginkorra eta arazoa konpondu beharrean «estali eta areagotu» egiten duela salatu du Duina gazte koordinadorak. Etxebizitza bat eskuratzeko gazteek dituzten «arazo larrien» berri emateko, prentsa agerraldia egin zuen Duinak atzo Gasteizko gobernuaren egoitza aurrean, eta bertan, gogor kritikatu zuen Javier Madrazo Etxebizitza eta Gizarte Gaietarako sailburuaren lana. «Madrazok dio aurrera daraman politika egin daitekeen aurrerakoiarena eta ez-kertiarrena dela. Baina arazoaren konponbidea ez da etorriko azaleko politika bat eginez, horrela arazoa estali eta areagotu egiten duelako soilik».

Etxebizitza bat izatea «pertsona orok duen eskubidea» dela gogoratu zion Duina koordinadorak Madrazori, baina hori aspaldian «gero eta zailagoa» dela azpimarratu zuen. Hala, 2002. urtean Araban, Bizkaian eta Gipuzkoan metro koadroaren prezioa %13,6 handitu dela zehaztu zuen, eta Nafarroan aurreko urtean baino %10 garestiagoa dela gaineratu.

Babes ofizialeko etxebizitzak egitearen kontra

Duinak Jaurlaritzari leporatu zionez, etxebizitza gehiago egitera «mugatzen du» bere politika, nahiz eta babes ofizialekoak izan. Gazte koordinadorak azpimarratu zuenez, bide horretatik «gutxi batzuen onura» lortzen du bakarrik. «Etxebizitza gehia-

RAUL BOGAJO / ARGAKI PRESS

Duina koordinadorak atzo Jaurlaritzaren egoitza aurrean emandako prentsaurrekoa.

go eraikitzean, eskubidea negozio bihurtzen dutenak aberasten dira: eraikuntza enpresak, etxebizitza sustatzaileak, bankuak...». Halaber, babes ofizialeko etxebizitzak lortzeko jarritako baldintzak baztertutako sektoreek ezin dituztela bete sa-

latu zuen. Era berean, hainbat etxebizitza hutsik daudela gogoratu zuen. «Pertsona batek hiru etxe edukitzea negozioarako erabiltzeko eta beste batek bakarria ezin eskuratzeko ez da delitua?», galdetu zuen.

Horren inguruan, agintariek

alokairuzko etxebizitza publikoak bultzatu behar dituztela agertu zuen Duinak. «Etxebizitza eskubidea bermatzeko ardua erakunde publikoek daukate, baina esku pribatueta daudden bitartean, etxebizitzak negozioa izango dira».

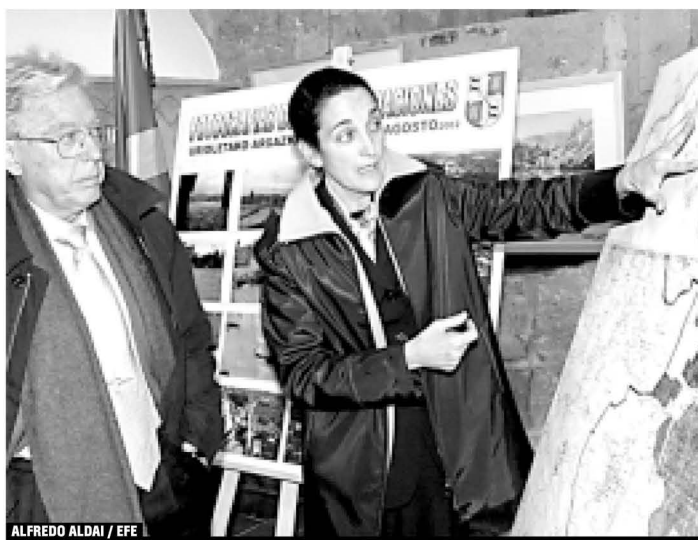
ATXILOKETAK

Ertzaintzak bi lagun atxilotu ditu Apodakan, enpresa batean sartu eta lapurreta egitea leporatuta

Ertzaintzak bi gizonezko atxilotu zituen atzo goizaldean Apodakan (Zigoitia, Araba), herriko enpresa batean sartu eta lapurretan egitea leporatuta. Goizaldeko 02:30 inguruan jo zuen enpresako alarmak, eta ertzainak bertaratu zirenean, bi lagun ikusi zituzten enpresako hesi gainetik salto egiten. Han bertan atxilotu zituzten. Atxilotuak R.S.M. 38 urteko bilbotarra eta J.C.G.J. 22 urteko Asturiasko (Espainia) bizilaguna dira.

Bi gazte atxilotu dituzte Loian, ustez auto bat lapurtzeagatik

Ertzaintzak bi gazte atxilotu zituen atzo goizaldean Loian (Bizkaia), auto bat lapurtzea leporatuta. Atxilotuetako bat Adingabeen Harrerarako Loiuko Zentroan dago, eta autoa zentroaren inguruan uzten ari zirela atzeman zituen bertako zinpeko guardiak. Eusko Jaurlaritzako Herrizaingo Sailaren arabera, zinpekoak autoa uzten eta Adingabeen Zentroan sartzen ikusi zituen bi gazteak; susmagarria iruditu zitzaion eta autora inguratu zen. Atea eta autoa martxan jartzeko sistema bortxatuta zeudela ohartzean, zinpeko guardiak Ertzaintzari deitu zion. Bi gazteak atxilotu egin zituzten.

ALFREDO ALDAR / EFE

UHOLDEAK

Bizkaiko Foru Aldundiak 44 milioi euro jarriko ditu Mungialdean uholdeak saihesteko

Josu Bergara Bizkaiko diputatu nagusiak eta Maria Esther Solabarrietan Ingurumen diputatuak bilera egin zuten atzo Mungialdeko alkateekin, uholdeak saihesteko neurriez hitz egiteko. Bizkaiko Foru Aldundiak 44 milioi euro bereiziko ditu horietarako, eta horietatik sei milioi Butroi ibaia ubideratzeko erabiliko dituzte. «Larrialdi egoerak eta eurite gogorrek eragindako kalteak saihesteko» ubideratu nahi dute Butroi ibaia. Bestalde, Bergarak eta Solabarrietak abuztuko uholdeetan kaltetutako Mungialdeko Torrebillela Etxea bisitatu zuten.

ALARDEA

Bidasoaldeko Emakumeek batzar irekia antolatu dute etziko, emakumearen parte-hartzeaz hitz egiteko

Bidasoaldeko Emakumeak, alardean emakumeak soldadu irtearen aldeko taldeak, batzar irekia antolatu du etziko, «emakumeek berdintasunez parte hartzearen aldeko guztiak» bertan izan daitezen. Urte osoan lan egiten jarraitzen dute Bidasoaldeko Emakumeek, eta etzi konpainia eta taldeen proposamenak bildu eta eztabaida egin nahi dute, etorkizunean egin beharrekoen inguruan. La Salle San Martzialen egingo dute bilera, arratsaldeko 19:45ean.

JAIK

La Oreja de Van Gogh-i Urrezko Danborra emateak araudia urratzen duela salatu du Donostiako EA-EAJk

Donostiako EA-EAJk atzo salatu zuenez, San Sebastian egunean banatzen den Urrezko Danborra La Oreja de Van Gogh taldeari emateak araudia urratuko luke. EA-EAJren arabera, saria ezin zaio eman Donostian bizi den inori, eta gogorarazi zuen baldintza horrek galarazi zuela bere garaian Urrezko Danborra Donostiako Orfeoia eta Martin Berasategi sukaldariari ematea. EA-EAJko bozeramaile Enrique Aranak iragarri zuen oraindik ez dutela erabaki osoko bilkurako bozketan zer egingo duten —PPk ere kritikatu du izendapena—, eta izendapena gehiengo osoarekin onartu behar da.

ETXEBIZITZA

Loiolan eta Morlansen babestutako etxe gehiago eraikitzeko akordioa egin dute EA-EAJk eta PSEk

Donostiako EA-EAJk eta PSE-EEK akordioa lortu dute, Loiolako Erriberan eta Morlansen babes ofizialeko etxebizitza gehiago eraikitzeko. Bi zuzenketetan lortu dute akordioa EA-EAJk eta PSE-EEK, eta horren bitartez etxebizitza gehiago eraikitzeko eskatuko diote Jaurlaritzari. Akordio horren arabera, Morlansen 580 etxebizitza eraikiko dira, aurrez pentsatutako baino 80 gehiago; Loiolan, berriz, bi orube eskuratuko dira, alokairu sozialeko 72 etxebizitza eta babes ofizialeko 90 etxebizitza eraikitzeko.

DEMOGRAFIA

Donostiako biztanleen %20 inguru 65 urtetik gorakoak dira, eta %12 dira 14 urtez azpikoak

Donostiako biztanleen %19,5 65 urtetik gorakoak dira, eta, Udaleko Gizartekintza Departamentuak egindako ikerketa baten arabera, %19,2 haziko da batez besteko hori datozen hamar urteetan. 65 urtetik gorakoen kopurua 35.517tik 41.257ra iritsiko litzateke. 0 eta 14 urte arteko biztanleak, berriz, %11,9 besterik ez dira. Azterketa demografiko berean Donostian erroldatutako atzerritarren kopurua ere zehaztu dute. 3.988 lagunek osatzen dute kolektibo hori; horietako %43,9 Europatik etorritakoak dira, %43,2 Amerikatik, %7,7 Afrikatik eta %4,9 Asiatik. Langabeziak, berriz, herritarren %7,1ek pairatzen dute eta horietako %60 emakumeak dira.

AEB-ETAKO PLAN EKONOMIKOA. Balio merkatuetan gorakada eragin eta AEBetako ekonomia suspertu asmoz, dibidenduen gaineko zerga kenduko du Bushen. Adituek ezbaian jarri dute asmo hori beteko denik eta defizitaren arriskuaz ohartarazi dute.

Akziodun handien onerako zerga murrizketa berri bat ezarriko du Bushen

Hamar urteren buruan 674.000 milioi dolarreko kostua duen plan ekonomikoa aurkeztu du Chicago

J. Senar | DONOSTIA

AEBetako gobernuburu gisa, bere bigarren urtea laster beteko du George W. Bushen, eta atzo, bigarren aldiz bere agintaldian, ahulaldi ekonomikotik atera ahal izateko neurri ekonomikoen pakete bat aurkeztu zuen Chicago. Bere errezetarik gogokoenari heldu dio berriz ere: zerga murrizketa gehiago. Orotara, pakete berri honek hamar urtean 674.000 milioi dolarreko kostua izango du.

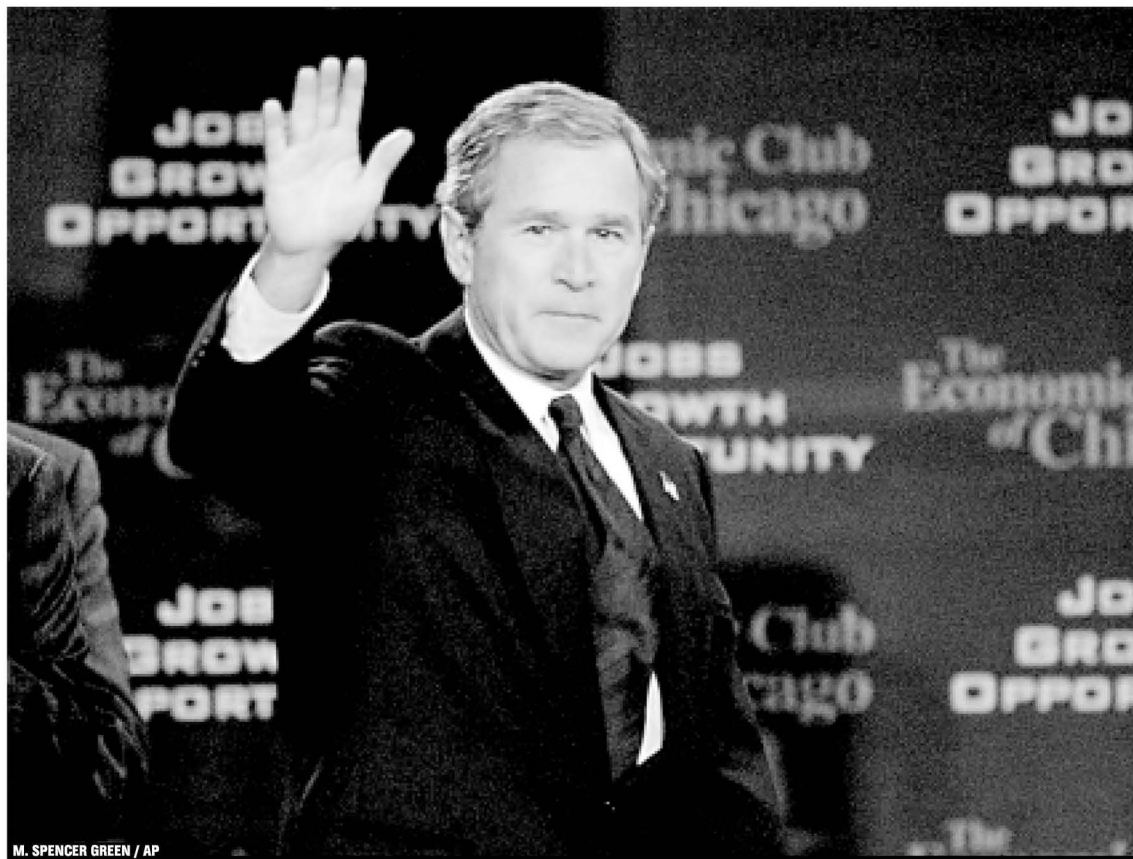
Hala ere, oraingoan, bereziki Wall Streeteko zuloak estali nahi ditu Etxe Zuriak. Bushen dio burtsan bere inbertsioak sartuta ditzuten 84 milioi norbanako akziodunen osasuna sendotu beharra duela. Horregatik, dibidenduen gaineko zerga kenduko du.

Erabaki horrekin tiro bakarrekin hiru txori hilko dituela uste du Bushen. Batetik, akziodunek likidezia gehiago izango dutenez esku artean, teoriarik, kontsumoari lagundu beharko lioke. Bestetik, dibidendu erakargarriagoak jasotzeko aukerak balio merkatuetan inbertsioa sustatu beharko luke eta, ondorioz, tituluen balioa ere igoarazi. Azkenik, enpresek ere diru gehiago izango dutenez, gehiago inbertitu beharko luke. Hala, Bushen atzo adierazitakoaren arabera, «hazkundea eta enplegua» ekarriko ditu planak.

Aitaren irakasgaia gogoan

Apustu garbia egin du, beraz. Badirudi bere aitaren irakasgaia gogoan izan duela. Bush, bere aita legez, Saddam Hussein aurkako gerra batean murgiltzera doa. Hala dirudi. Duela hamar urte pasa, Bush aita garaile irten zen gerra hartatik, baina, aldiz, etxeko lanak bete gabe utzi zituen, bereziki ekonomikoak, eta horregatik galdu zituen hauteskundeak. Orain, gerrara joan aurretik, ekonomia ondo lotu nahi du Bush semeak.

Kartak mahai gainean jarrita ere, bere usteak erdi ustel gertatzeko arriskua du Bushen. Wall

M. SPENCER GREEN / AP
George W. Bushen arabera, plan ekonomikoa berriak «hazkundea eta enplegua» ekarriko ditu.

ANALISIA

■ Joxerra Senar

Bushen partida

Jarri ditu kartak mahai gainean George Bushen. Bere aitaren akatsa gogoan, gerrara abiatu aurretik, ekonomia lotu nahi du. Ronald Reaganen errezeta zaharrera jo du berritara, zergak murriztuz. Baina, oraingoan Wall Streeti begiratu dio. Dibidenduen gaineko zerga kenduta, bere teorema agertu du: burtsa igoarazi behar da, honek inbertsioa, kontsumoa eta, oro har, ekonomia bultzatzen. Alderantziz izan beharrean, ekonomia birtualak suspertu behar du ekonomia erreala, Bushen arabera. Baina, badaezpada ere, mesede galanta egingo die burtsan kapital handiak ditzutenei. Ekonomilari batzuk, ordea, ez dute

oso garbi ikusten teorema hori. Gainera, Bushen apustuak zenbait arrisku dakartzak berarekin. Reaganen neurriek 80. hamarkada bukatu epe luzean defizit erraldoia eta 1992ko hauteskundeetan Bush aitaren porrota eragin zuen krisi ekonomikoa ekarri zuten. Balizko partida hori saihestea eta defizita areagotuko ez dion gerra azkarra edukiko du buruan Bushen. Horren ondoren, Irakeko petrolioaren jabe eta LPEEren 'hazparretatik' aske, ekonomia loraldi berri bat nahiko du, ziurrenik. Hala ere, munduko gizonik boteretsuenak ere kontrola ezin ditzakeen faktoreekin jokatu beharko du bere partida George W. Bushen.

Street, hein batean, AEBetako ekonomiaren neurgailua eta sinboloa izan arren, ez dago hain garbi, adituen ustez, inbertsio gileen likidezia handiago batek ekonomia errealarik lagunduko ote dion.

Allen Sinai eta Andrew F. Brimmer AEBetako bi ekonomilari garrantzitsuenetakoak

dira. Haien azterketen arabera, Bushen neurri ekonomikoek «gutxi» egingo dute ekonomia suspertzeko edo langabezia murrizteko. Gutxi gorabehera, datorren bost urteko epean %0,5 baino ez du igoaraziko ekonomia eta langabezia tasa %0,1-%0,2 beherago mugi daiteke. Sinainen arabera, eragina

oso txikia izango da, ekonomia «zabalegia» delako.

Bestalde, ez dirudi une egokiena izan daitekeen defizitaren zuloa areagotuko duelako. Neurriekin 200 milioi dollarrera jauzi egin dezake defizitak eta, hori, Iraken aurkako gerra batek eragingo dituen gain kostuak kontuan hartu gabe. Le-

ONURADUNAK

Dibidenduen gaineko zerga kentzearen onurarik handiena, %64, zergadun aberatsenen %5ek jasoko du

hentasun eta Aurrekontu Politikari buruzko Zentroaren arabera, onurak baino kalte gehiago eragin ditzakete atzo aurkeztutako neurriek, «defizita handituko delako. Ondorioz, aurrezki nazionala murriztuko da, eta epe luzean, ekonomiaren gain kostu handiak ekarriko ditu», dio zentro horrek.

Aberatsenen mesederako

Nori egingo die mesede pakete fiskalak? Lehentasun eta Aurrekontu Politikari buruzko Zentruak argi du: AEBetako aberatsenentzat aberatsenei. Zentruaren arabera, zergadun aberatsenen %5k jasoko dute neurrien onurarik handiena (%64). Urtean 40.000 edo 50.000 dolar batezbeste (ohiko soldata AEBetan) irabazten duen pertsona batek 76 dolar aurreztuko ditu; aldiz, milioi bat baino gehiago irabazten duenak 24.000 dolarretik gora aurreztuko ditu.

«Zergadun aberatsenentzako zerga murrizketa bat ezartzea zaila da jendeari azaltzeko», zioen Michael Ettlinger Ekonomia Politikako Institututuko adituak. Horregatik edo, Bushen ezkontutako bikoteentzako, eta umeak ditzuten familientzako zerga murrizketak ezarriko ditu ere, besteak beste. «Hiritar ertainari benetako onurak eragingo dizkio planak», zioen atzo Bushen.

Oposizioiko Alderdi Demokratikak prest agertu da Bushen asmoei gerra aurkezteko. Kongresuan bidea zabalik badu ere, Senatuan Alderdi Demokratikak oposizioa ager diezaioke. Zenbait senatari demokraten onepena beharko du aurrera atera ahal izateko.

PETROLIOA. Urtarrilaren 12rako, ezohiko bilerara deitu du kartelak

LPEEk ekoizpena gehitzea aztertuko du, petrolioaren salneurria igotzea saihesteko

Venezuelako grebak eta Irakeko krisiak eragin dute petrolio eskasia

Agentziak | BILBO

Lurralde Petrolio Esportatzaileen Erakundeak (LPEE) petrolio ekoizpena gehitzeko asmoa dauka. Datorren igandean, ezohiko bilera egingo du kartelak Vienan. 2000ko martxoan ezarritako 28 dolarreko mugatik gora dago upelaren salneurria azken 15 egunetan.

Urtarrilaren 1etik aurrera, 1,3 milioi upel gehiago ekoizteko erabakia hartu zuen erakundek, petrolio eskasia gaitzeko. Orain, kuota hori 1,5 milioira jasotzea aztertuko dute.

Venezuelako greba eta AE-Bek Iraken aurka egindako mehatxua izan dira salneurria igotzeko arrazoiak. Venezuela LPEEko ekoizlerik handienetakoa da, eta 35 egun daramatza greban bertako petrolio sektoreak.

Rafael Ramirez Venezuelako

EKOIZPENA

Egun, lurralde esportatzaileen elkarteak ekoizten du munduan kontsumitzen den petrolioaren % 40

Energia eta Meatzaritza ministroak azaldu duenez, El Palito findegiko hiru ataletako bat lanean hasi da. Gobernua beste atalak ere martxan jartzekotan da. Hala ere, grebaren ondorioz, biltegiak asko hustu dira.

Norvegiak esan du ez duela merkaturatuko Venezuelak merkaturatu ezin duen petrolio. Ondorioz, prezioen eta eskariaren igoerari erantzuteko aukerak gutxitu egin zaizkie LPEEko herrialdeei.

Egun, erakundeko herrialdeek munduan kontsumitzen den

petrolioaren % 40 ekoizten dute, Irak kontuan hartu gabe. Saddam Hussein aginteko herrialdea kuota sistematik at dago, eta 2.000.000 upel esportatzen ditu egunero NBEaren ikuskaritzarekin.

LPEEk ekoizten duen petrolioaren heren bi Pertsia Golko herrialdeetan ekoizten dituzte. Iraken gerra sortzeak, beraz, zuzeneko eragina izango du petrolio merkaturan. Datu baiko-rrak ere izan ziren atzo; Brent petrolioaren upelaren salneurria (Europar gehien saltzen dena) 0,57 dolar jaitsi zen.

Erakundeko partaide dira Saudi Arabia eta Kuwait, eta prest azaldu dira ekoizpena handituz petrolioaren prezioari eusteko. Horretan, nahiz eta LPEEko kide ez izan, laguntzeko prest azaldu da Errusia ere, une honetan, munduko bigarren petrolio ekoizlea da.

BEHERAPENAK. Kiabi arropa dendak gauerdian ireki ditu ateak

CFDT sindikatuak Angeluko Kiabi dendaren aitzinean protesta elkarretaratzea egin du

H.L.A. | BAIONA

Angelun Kiabi arropa dendak duen saltegiak ezohiko ordutegiak hautatu ditu neguko beherapenen lehen egun honetan. Gauerditik goizeko 02:00 arte irekitzeko asmoa zuen bertako zuzendaritzak, bezeroei ordu horietan beherapenen prezioaren %10 gutxiago proposatzu.

CFDT sindikatua «harrituta» azaldu da erabaki hori dela-eta,

eta saltegi horretan dagoen sektioak elkarretaratzea deitu du goiz honetarako, «langileen kontrako azken eraso» salatze-ko. Ordutegien «desregularizazio garbitzat» jo du sindikatuak Kiabik abiatu duen esperientzia pilotu hori. Legeak beherapenen lehen eguna noiz den finkatzen du, baina ez du, aldiz, zehazki erraten zein ordutan has daitezken. Zuzendaritza hutsune juridiko horretaz baliatu da

ateak gauerdian irekitzeko, eta 16 langile kontratatu ditu egun horretarako.

Euskal Herriko Berdeak ere ordutegi horren kontra azaldu dira, «langileen eskubideak zapaldu» dituztela aipatuz, eta, CFDTrekin batera, bezeroak saltegi horretara ez joatera gonbidatu dituzte. Afera juridikoki tratatuko duela adierazi du sindikatuak, eta lekuko hautetsiei eskutitza bidali die.

BURTSA. 1.240 milioi euroren salerosketa eta irabaziak nagusi

Bushkada fiskala

J.B. Andueza |

AEBetan ekonomia berpizteko bultzada fiskala prestatu du Bush, 674 mila milioi dolarreko neurriak. Tartean, dibidendu zergak kentzea, Wall Streeten gozagarri. Euroguneko kontsumitzaileen konfiantza, ordea, azken 5 urteotako mailarik apalenean da. Ezin harritu, Ale-

maniako txikizkarien salmentakiazko azaroan 2001ekoan baino %6 txikiagoak izan baitziren. Gure burtsan gorakadak nagusi ziren goizetik, baina egunak aurrera egin ahala epeldu ziren. Telefonikak (+%5,77), Mviles ipotxak (+%2,77) eta SCHk (+%2,55) eutsi zioten ongien goiari. Iberiak (-%3,25) gerra hotsak sumatu zituen.

DATUA
Vallerhermoso eta Metrovacesa Ibex-35ean sartu dira, Sol Melia eta Albak galdutako lekuan. Frantziakoak erosi duen Espainiako Carrefourrena, berriaz, baliteke Enagasek betetzea, 35. tokirako aukeratutako Aureak Acesaren Erostekeo Eskaintza Publikoa (EEP) jaso ondoren.

LABURREAN

'Izaskungo Ama Berria' ontzia itsasoratu dute, biratzeko sistema berriarekin

Getariako flotak itsasontzi berri bat du atzotik, *Izaskungo Ama Berria* izenekoa. Tuna kanaberaz harrapatzeko erabiliko dute ontzi hori, eta, besteak beste, biratzeko eta harrapatutako arraina jasotzeko sistema berezia ezarri diote. Potentzia handiko bi garabi izango ditu ontzi berriak, eta arraina 14 gardu zero azpitik mantentzeko edukiontzia ere bai. Construcciones Metalicas CMZ eta Talleres Arostegik eraiki dute ontzia.

Transportes Colectivos SAKo gidariekin bertan behera utzi dute greba

CCOOK atzo azaldu zuenez, TCSAko langileek bertan behera utzi dute atzoko eta ostiralerako deituta zeukaten greba. Herenegun gauean egindako bileraren ostean, enpresak langileen lan baldintzak aldatzeko konpromisoa hartu zuen. Grebarekin, langileek eskaeretak bi lortu dituzte. 2003ko lan egutegia enpresarekin batera hitzartuko dute, eta autobusak gordetzeko leku finkoa jarriko duela agindu die enpresak.

Nafarroako anbulantzia guztiak gelditu dira, grebako lehen egunean

Atzo hasi zen Nafarroako anbulantzien greba mugagabea. Sindikatuek azaldu zuten, larrialdi zerbitzuei erantzuten dieten anbulantziek baino ez zuten lan egin. Osasun Sailak errehabilitaziora edo kontsultara joan beharra duten gaixoak garraiatzeko eskatu zuen. Langileen iritziz, horiek ez dira gutxienezko zerbitzuak. Atzo, Bianako Printzea Kanpo Kontsultetarako Zentroaren aurrean batu ziren 60 langile.

Eraikuntzako langile bat zendu da, Gasteizen

47 urteko behargin bat zendu zen, atzo, Gasteizen, etxebizitza bat eraikitzen lanean ari zela. Hildakoa, A.A.J. Arabako bizilaguna, Forondako Ateko eraikin batean ari zen lanean, eta, dirudienez, arratsaldeko 15:30ean, bigarren solairutik erori zen. Horrenbestez, 2003 urtean hil den lehen behargina izan da Hego Euskal Herrian. Osalanek istripuaren nondik norakoak argitzeko ikerketa abiatu du. CCOOK sektoreak pairatzen duen istripu tasa handia salatu du. Lan egutegia ez betetzea, eta, batez ere, eraikuntzan dagoen azpikontratazio hedatua egin ditu istripuaren erantzule.

Bilboko 2000 indizea

Diferentzia **+%1,64** | Azken indizea **1.112,28** | Aurreko indizea **1.140,97**

Beste indizeak

New York (Dow Jones)*	8.766,024 (-%0,08)
Tokio (Nikkei)	8.656,50 (-%0,65)
Madrid (IBEX-35)	6.349,30 (+%1,80)
Paris (CAC-40)	3.160,99 (-%1,54)
Londres (FTSE 100)	3.957,40 (-%1,10)
Frankfurt (DAX)	3.112,77 (-%1,41)
Milan (Mibtel)	18.102 (-%1,27)

* Eguerdian arte

Dibisen merkatua

	Euro bat
Pezeta	166,386
Libera	6,55
Dolarra (AEB)	104,25
Libera Esterlina	0,6496
100 Yen (Japonia)	124,82

EKIALDE HURBILEKO GATAZKA. Igandean Tel Aviven izandako eraso suizidak aitzakia hartuta, Israelgo Armadak PANeko kideei eta zibil palestinarrei hiri eta herrien artean mugitzea galarazi die. Atzo soldaduek hiru palestinar hil eta beste hiru zauritu zituzten.

Israelek palestinarren mugimendu askatasuna are gehiago murriztu du

PANeko ordezkariak Londresko bilkurara joaten lagatzeko eskatu dio Ariel Sharoni Tony Blairrek

ISRAELGO FISKALTA

Sharonek mailegu bat pagatzeko jaso duen dirua, ikergai

Israelgo Fiskaltza Nagusiak Hegoafrikako Justizia Ministerioari laguntza eskatu dio Israelgo lehen ministro Ariel Sharonek 1999an Likud alderdiaren buruzagitzarako kanpainan jasotako diru laguntzaren inguruko xehetasunak argitzeko. Sharonen bi semeek 1,5 milioi dolar jaso zituzten Hegoafrikatik, kanpaina hartan jasotako mailegua itzultzeko.

Ariel Sharonek 1,5 milioi dolar jaso zituen Cyril Kern herritar hegoafrikarraren-gandik, Omri eta Gilad semeek eskatutako mailegu batean berme ordezkatzaila gisa jartzeko. Sharonen semeek eskatutako maileguaren xedea Likudeko buruzagitzarako 1999an hark egindako kanpainan jasotako diru laguntza ordaintzea zen.

Itxura batean, Ariel eta Gilad Sharonek iruzur egin zioten Estatuko kontuhartzaileari eta Poliziari jasotako dirua nola itzuliko zuten galde-tu zieten. Likudeko iturrien arabera, ordea, lehen ministroak mailegua lortzeko Negev desertuko jabetza bat berme ordezkatzaila gisa jarri zuela frogatzeko agiri bat dute.

2001eko urrian Estatuko kontuhartzaileak ondu zuen txosten baten arabera, susmoak daude Likudeko barne kanpainan Sharonek ez ote zituen alderdiaren baitako finantzaketa arauak urratu. Zernahi gisaz, hori ez da delitua Israelen, eta alderdi barruko afera litzateke. Haatik, *Haaretz* egunkariaren arabera, Sharondarrek ustez eroskeria eta iruzurra egin dute eta oraindik ez dituzte horregatik galdekatu.

PALESTINARREN HASERREA. Palestinar armatuak airera tiro egiten eta Israelen kontrako leloak oihukatzen, Gazako Deir El Bala ondoko Az Zauaida herrian, Israelgo Armadak herenegun hildako lad Abu Zaid eta Nasim Abu Imliharen aldeko hiletan.

Erredakzioa | DONOSTIA

Igande iluntzean Tel Aviven izandako ekintza suiziden ondorioz, Tsahal Israelgo Armadak okupazioa gogortu eta palestinarren mugimenduak biziki murriztu ditu. PAN Palestinako Aginte Nazionaleko kideei beren hiri edo herrietatik mugitzea galarazi die Tsahalek, eta elikagaien garraioa ere mugatu du. Era berean, atzo goizaldean soldaduek hiru ekintzaile palestinar hil zituzten Gaza eskualdean izandako tiroketan. Erresuma Batuko lehen ministro Tony Blairrek gutun bat helarazi zion atzo Israelgo lehen ministro Ariel Sharoni, honek PANeko ordezkariak Londresen hil honen erdialdean egitekoa den bilkurara joaten utzi diezaien eskatuz.

Tel Aviveko eraso suizida bi-

koitza aitzakia hartuz, Tsahal palestinarren mugimendu askatasuna zorrozki murrizten ari da egunotan. Soldaduek agindua jaso dute palestinarrei produktuak herriz herri garraiatzen eta 35 urtetik beheitikoei PANi dagozkion eremuetatik ateratzen ez lagatzeko. Gainera, herenegun hiru unibertsitate palestinar itxi zituen Tsahalek.

Halaber, PANeko kideei hirien artean mugitzea galarazi die Tel Aviveko gobernuak, PANeko Gobernazio ministro eta negoziazio buru Saeb Erekatetik atzo ezagutzea eman zuenez. Orain arte Israelek pase bereziak ematen zizkien hainbat palestinarri, eta aurrerantzean baimen bereziak eskatu beharko dituzte bidaiatu ahal izateko.

Erekatetik AFP agentziari esan zionez, hori «beste frogak da Israelek PAN suntsitu nahi due-

MURRIZKETAK

PANeko ministro Saeb Erekatentzat, mugimendu askatasuna galarazteak Israelek PAN suntsitu nahi duela erakusten du

la erakusteko». Erantsi zuenez, israeldarrek soilik lau hilabete baino gutxiagoko haurrei uzten diete eremu palestinarretatik ateratzen. Iragan ekainean Tsahalek Zisjordania berriz erabat okupatu zuenetik, Tel Avivek hartutako neurrien zorroztea izan da egunotakoa.

Tony Blairren esku hartzea

Tony Blairrek gutun bat helarazi zion atzo Ariel Sharoni, honek PANeko ordezkariak Londresen hil honen 14an egitekoa den —

eta kolokan dagoen— bilkurara joaten utzi diezaien galdeginez. Bilkuran PANen erreformak eztabaidatzekoak dira Laukotea—Estatu Batuak, Erresuma Batua, Errusia eta Nazio Batuak—, Saudi Arabia, Egipto, Jordania eta PANeko ordezkariak.

Blairren gutunean, besteak beste, bilkuraren ardatza eta helburuak zehazten dira, eta argi uzten da berau etenda dagoen bake prozesuaren gaineko negoziazio zabalago baten zati ez dela. Gutunarekin Blairrek espero du Sharonek Tel Aviveko erasoaren ondoren hartutako erabakia aldatzea eta Jack Straw Atzerri ministro britainiarrak eta Binyamin Netanyahu israeldarrek herenegun izan zuten ika-mikak leunduko direla.

(Hurrengo orrialdean jarraitzen du)

EKIALDE HURBILEKO GATAZKA

PRESOAK

5.100 palestinar daude Israelgo kartzeletan

Israelgo irratiak atzo jakitera eman zuenez, Tel Aviveko gobernuak 5.100 bat palestinar atxikitzen ditu «segurtasun preso gisa» bere kartzeletan. Gainera, Israelgo atxiloteta zentroetan dagoen gainpopulazioak bi espetxe berri eraikitzeko eta oraingoak handitzeko planak bizkortu ditu.

(Aurreko orrialdetik dator)

Bestalde, atzo goiztirian soldaduek hiru ekintzaile palestinar hil zituzten Gaza eskualdeko Maghaziko errefuxiatu guzuek. Lekukoen esanetan, soldaduak eta tankeak bertan sartzean dozenaka ekintzaile palestinarrek aurre egin zieten. Tiroketen ondorioz hil ziren hiru palestinarrak eta beste hiru zibil —tartean 10 urteko neskatila bat— zauritu ziren. Horrez gain, Armada Khan Junis hirian sartu eta hainbat etxebizitza suntsitu zituen. Tsahalek «errutina operazio» iritzi zien Gazako erasoei, eta ukatu egin zuen Tel Aviveko erasoaren erantzuna zirela.

Ekintzaile palestinar batzuek soldaduek babestutako kolonoen konboi bati eraso zioten atzo Gazan, baita soldaduei Nabulusen ere, bietan biktimarik eragin gabe. Soldaduek 25 palestinar —tartean Hamaseko ustezko hainbat kide— atxilotu zituzten atzo eta FPLP Palestina Askatzeko Herri Fronteko buru Kamil Abu Ghneishen etxea birrindu.

Hauteskunde kanpainaren hasiera Israelen

Atzo Israelgo hauteskunde kanpaina hasi zen ofizialki. Knesset parlamenturako bozak hilaren 28an egingo dira eta israeldarrek 120 diputatu hautatuko dituzte aurkeztu diren 27 alderdien artean. Kanpainaren ardatz nagusiak Israelen ondoan estatu palestinar bat onartu edo ez, segurtasuna eta krisi ekonomiko larria izango dira.

Inkestek egungo lehen ministro Ariel Sharonen Likud alderdiari ematen diote garaipena, Alderdi Laboristako buru eta Haifako alkate Amram Mitznari alde handia ateraz.

Bien bitartean, Sharonek atzo adierazi zuenez, Estatu Batuek Iraki eraso militar zabala egingo baliote litekeena da Libanoko Hezbola erakundearen adar armatuak Israeli erasotzea. «Hori gertatuko balitz, beharrezko neurriak hartzen jakingo dugu, suaren presiopean erretiratzen bagara terroreak jazarriko baikaitu», esan zuen. Israelek Arrow misilak probatu zituen igandean eta AEBetako soldaduekin ariketak egiten ari da.

THOMAS COEX / EPA

Israelgo Legebiltzarrean «garbiketa etnikoa» egiten dela salatu zuten ehunka lagunek, atzo, diputatu arabiarren aldeko protestan.

Arabiarrek bozetan baztertu nahia salatu dute ehunka herritarrek

Israelgo Hauteskunde Batzordeak parte hartzea debekatu zien Bishara eta Tibi buruzagiei; Gorenak bihar ebatziko du

Ainara Mendiola | DONOSTIA

Israelgo Auzitegi Gorena atzo hasi zen aztertzen Azmi Bishara Balad alderdiko buruak eta Ahmed Tibi Aldaketaren aldeko Mugimendu Arabiarreko kideak jarritako helegitea, Hauteskunde Batzordeak bozetan parte hartzea debekatu izanaren aurka. Hauteskunde Batzordeak «Israelgo Estatuaren aurkako jarrera sustatzea eta Estatuaren etsaiekin bat egitea» leporatu die berriki. 40 erakunde judu eta arabiarretako ehunka lagun bildu ziren atzo Auzitegi Gorenaren aurrean, diputatu arabiarren

bazterketa salatzeke. Manifestariak salatu zuten, Tel Aviv arabiarrek sistema demokratikotik kanporatzen saiatzen ari da.

Legebiltzar edo Knesseten ordezkatura dagoen Likud taldeak erabaki hura hartu zuen, Alderdi Laboristaren, Merezten, talde arabiarren eta Hauteskunde Batzordeko buru Mishael Sheshinen jarreraren aurka. Bishararen abokatuen arabera, salaketa Shin Bet zerbitzu sekretuen informazioetan oinarritzen da eta frogarik ez dute. Zerbitzu sekretuak auzibide zibil batean nahastea «oso arriskutsua» dela nabar-

ODED BALILTY / AP

Bisharak Auzitegi Gorenean deklaratu zuen atzo.

mendu zuten. Akusatuak erresistentzia baketsuaren alde egin dutela adierazi dute, ez indarkeriaren alde.

Bishara eta Tibik bozetan parte ez hartzeak eragin dezake hautesleen %20 diren ara-

biarren zati handi batek abstentziora jotzea hilaren 28ko bozetan.

Beste hiru helegite aztergai

Shaul Mofaz Defentsa ministroaren kasua, Moshe Feiglin Likudeko eskuin muturreko kidearena eta debekatutako Kach alderdi ultraeskuindarreko buru ohi Baruch Marzelena —Herut alderdi eskuindarraren zerrendan dago— ere aztertu zituen atzo Gorenak. Hauteskunde Batzordeak Mofaz baztertu zuen hauteskunde egunerako oraindik ez delako beteta egongo sei hilabeteko derrigorrezko hozte epea Armadako buru kargua utzi zuenetik. Moshe Feiglin Osloko Akordioaren aurkako Zu Artzeinu mugimenduari lotuta «sedizioa» egiteagatik iraganen zigortua izan zelako utzi zuten lehiatik kanpo.

AHMED TIBI ALDAKETAREN ALDEKO MUGIMENDUKO BURUZAGIA ETA ARAFATEN AHOIKULARI OHIA

«Erabakia politikoa, legez kanpoko eta arabiarren aurkakoa da»

A.M. | DONOSTIA

Amaitzean dagoen legegintzaldian, Aldaketaren aldeko Mugimendu Arabiarreko diputatu bakarra izan da Tibi. Jasser Arafaten Israelgo auzitarako aholkularia izana da, eta PANen eta Tel Aviven arteko bitartekaria Osloko Akordioaz geroztik. 98an, Wye Plantationeko negoziat-

zioetan PANeko bozeramaileetako bat izan zen. Bigarren Intifada piztu zenetik, altxamendu armatua salatu eta erresistentzia baketsuaren alde egin du. Atzo, artean Israelgo Auzitegi Gorenean zegoela hitz egin zuen EGUNKARIA-rekin.

■ **Hauteskunde Batzordeak bozetan parte hartzea galaz zizuen abenduaren bu-**

kaeran Azmi Bisharari eta zuri...

Hauteskunde Batzordeak parte hartzea eragotzi zigun. Orain Auzitegi Gorenean gauden; erabakia politikoa, legez kanpoko eta arabiarren aurkakoa izan zela salatzen ari gara. Gure eskubidea da gure jendea ordezkatzeko bide demokratikoan eta Likud alderdiak, Sharon jaunaren alder-

diak, gutxiengo arabiarren aurkako kanpaina abiatu du.

■ **Zergatik hartu zuen erabaki hori Hauteskunde Batzordeak?**

Terrorismoa sostengatzeaz akusatu gaituzte, baina guk bakearen eta demokraziaren aldeko ekintzak babesten ditugu. Bakearen alde lanean aritu naiz bizi osoan, eta horretan jarraituko dut. Uste dut okupazioa dela terrorea, ez gure ekinbide politikoa.

■ **Zure ustez, zer erabakiko du Auzitegi Gorenak?**

48 ordu barru jakingo dugu.

IRAK. Chirac Frantziako presidenteak Armadari eskatu dio «edozein gertakizunetarako» badaezpada prest egoteko

Aliatuek areagotu dituzte gerra baten prestakuntzarako keinu eta erabakiak

IAEako zuzendariak dio Bagdadek arma nuklearra garatu duen frogarik ez dela aurkitu

KARIM SAHIB / EPA

Bagdadetik 400 kilometro ekialdera dagoen Al Kaim fosfato planta, UNMOVICEko ikuskatzaileen helikopterotik hartutako irudian.

ALEMANIA

Jarrera erabakita ez duela adierazi du Fischerrek

SPD Alemaniako Alderdi Sozialdemokratako buruzagitza kritikatu zituen atzo Berdeak alderdi ekologistako buruzagi den Joschka Fischer Atzerri ministroak Iraken auziaz NBEko Segurtasun Kontseiluan Berlingo gobernu federalak zein jarrera hartuko lukeen azaldu nahi zuten hitzak. Ezen, berriki plazaratu den elkarriketa batean, hauxe adierazi zuen Fischerrek: «Inork ez dezake iragarri oraingoz zein izango den Alemaniaren jarrera, Iraken kontuaz ebazpen bat bozkatzeko ordua izango delarik, inork ez baitaki zelako zirkunstantziak egongo diren, gaia aztertuko delarik Segurtasun Kontseiluan». SPDko buruzagitza kide Sigrid Skarpelis-Sperkek iharduki zuenez atzo: «Fischerrek zabaldu du beharrezkoa ez zen eztabaida bat». Gerhard Schroeder kantzilerrak berak ere gogorarazi zuen sozialdemokratik oraindik geratzen direla Iraki ez erasotzeko posturan.

Erredakzioa | DONOSTIA

Ameriketako Estatu Batuek eta Erresuma Batuak Iraki erasotzeko daukaten asmoaren gauzatzeko prestakuntzak egunetik egunera areagotuz doazela, gertakizun honi begira orain arte uzkur agertzen zen Frantzia bera ere gerra bat pizteari preparatu nahi da. Hala idurirazi dute behintzat Jacques Chirac Frantziako presidenteak indar armatuei, urte hasiera guztietan egin ohi denez, agiantzak ematean aditzaerak eman dako hitzek.

«Gertakizun guztiei aurre egiteko prest egotea da soldadu baten eginkizuna» adierazita, Chiracek zera gaineratu zuen: «Esaterako, Nazio Batuen Erakundeko Segurtasun Kontseiluak Iraki buruz hartutako 1441 ebazpena nola bete den azterketaren zain behar dugu geratu». Frantziako presidentearen aburuz, «urte berri honetan erronka askori buru eman behar diegu eta pentsatzekoa bada gure indarrak zabaldua dauden tokietan egotera behartuta izango garela, beste gatazka lekuri ere sor daiteke, tamalez».

Frantziak oztopo egin badio

JACQUES CHIRAC

Frantziako presidentea

«Segurtasun Kontseiluak hartutako 1441 ebazpena Irakek nola bete duen azterketaren zain geratu behar dugu»

ere Washingtonen eta Londresen Iraken aurka berehala oldar egiteko asmoari, NBEko Segurtasun Kontseiluak eraso beharrezkoa dela ebaztearen kasuan, nazioarteko koalizio armatu batean partaide legokeela gogorarazi dute Chiracen hitzek.

Erresuma Batuko Gobernuak, aldiz, ez du inoiz horrenbesteko herabetasunik izan. Tony Blairren gobernuak auzia berpiztu denetik argi utzi du Washingtonen eskuz esku ibiliko litzatekeela Saddam Hussein erregimenaren aurkako ekitaldi militar bat egonez gero. Ildo honetatik, Geoff Hoon Defentsa ministroak jakiterat eman zuen atzo gobernu britainiarrak erreserbistak mobilizatzeko erabakia hartu duela. «Iraken aurka egon daitezkeen

operazioetarako erreserbistak deitzeko agindua eman dut», adierazi zuen atzo Honnek, Erresuma Batuko Legebiltzarrean. Defentsa ministroak ez zuen argitu nahi izan erreserbako zenbat soldadu mobilizatuko den guztira, baina, lehen aldi baterako, 1.500 egongo direla zehaztu zuen.

AEBen aldetik, berriz, Pentagonoak iragarri zuen herenegun erreserbako 19.000 soldaduk 30 egun barne zabalduz gogoratzen sei helikopteroetatik batzuk erabili zituzten. Ezen, UNMOVIC Nazio Batuen Ikuskatze, Egiaztatze eta Kontrol Batzordeko eta IAEA Energia Atomikoaren Nazioarteko Agentziako adituak modu horretan iritsi ziren Al Kaimeko fosfato fabrikara. Alta bada, Golkoko Gerra aurretik uranioa eraldatzeko baliatutua izan zen planta hau miatu zuten lehen aldi batez, iazko abenduaren 10ean.

Ikuskatzaileek helikopteroak baliatu dituzte

Gerra baterako prestakuntzak areagotuz doazen bitartean, Iraken dauden Nazio Batuen Erakundeko arma ikuskatzaileek lanean darraite. Atzo ere

MELISSA FLEMING

IAEako bozeramailea

«Oraingoz ez badugu programa militar atomiko baten frogarik aurkitu, ezin dugu erabat ziurtatu ere horrelakorik ez denik»

hainbat ikuskatze egin zituzten eta lehen aldikotz euren eskuko dituzten sei helikopteroetatik batzuk erabili zituzten. Ezen, UNMOVIC Nazio Batuen Ikuskatze, Egiaztatze eta Kontrol Batzordeko eta IAEA Energia Atomikoaren Nazioarteko Agentziako adituak modu horretan iritsi ziren Al Kaimeko fosfato fabrikara. Alta bada, Golkoko Gerra aurretik uranioa eraldatzeko baliatutua izan zen planta hau miatu zuten lehen aldi batez, iazko abenduaren 10ean.

Al Kaimeko fabrikaz gain, NBEko ikuskatzaileek misilak fabrikatu zituzten Jur Al Sakharreko Al Samud eta Al Moatasam languneak, minbiziaren ikerkuntzarako Saddam Hussein zentrua Bagdaden eta Al-Kubaisako porlan fabrika ara-

katu zituzten, besteak beste. Orain arte, UNMOVICEko eta IAEako ikuskariak ez dute Washingtonen eta Londresen Iraken esku daudela ziurtatzen duten suntsipen handiko arma zantzurik aurkitu.

Behin-behineko ondorioztatzeak aditzaerak emango ditu IAEako buru Mohamed El Baradei NBEko Segurtasun Kontseiluan bihar egingo duen agerraldian. Hala zehaztu zuen IAEako eledun Melissa Flemingek, hauxe esan baitzuen atzo: «Orain arte ez dugu inolako zantzurik aurkitu Irakek arma nuklearrak garatzen dituela erakutsi lezakeenik». Hala ere, gaineratu zuenez, El Baradei Segurtasun Kontseiluan bihar emango dituen argibideetan argi geratuko da nazioarteko ikuskatzaile eta adituek oraingoz denbora asko behar dutela euren ikerketa bururaino eramateko. «Argiki eta garbiki esan dugu behin eta berriro ikerketa hauetarako urtebeteko epea behar genukeela eta espero dugu hori lortzea» adierazita, zera gehitu zuen Flemingek: «Oraingoz ez badugu programa militar atomiko baten frogarik aurkitu Iraken, ezin dugu erabat ziurtatu horrelakorik ez denik».

IPAR KOREA. IAEAk zentral nuklearrak ixteko azken aukera eman dio Kim Jong-il presidentearen gobernuari

Piongiangekin auzi nuklearrak hitz egitea onartu du Washingtonek

Nazioarteko zigorrak ezartzen bazaio gerra
eragin dezakeela ohartarazi du Kim Jong-ilek

Erredakzioa | **DONOSTIA**

Ipar Koreak zentral nuklearren afera elkarriketa bidez konpondu beharrendu garrantzia nabarmendu zuen atzo. Albiste agentzia baten bidez zabaldua-ko oharrean, bestalde, Kim Jong-il presidentek, zigor ekonomikoak ezartzeak gerra ekar dezakeela adierazi zuen. Adierazpen horiek AEBek duela egun batzuk egindako mehatxuen ondorio izan dira. Egitasmo nuklearrak bertan behera utzi eta nazioarteko ikuskatzaileak berriz ere onartu ezean, George Bush AEBetako presidentek neurri ekonomiko gogorragoak hartuko zituela esan zuen. Atzo, ordea, Ipar Korearekin hitz egitea onartu zuen Washingtonek, Hego Korea eta Japoniarekin izandako bi eguneko bileraren ostean.

AEBek Ipar Korea proiektu nuklearrak garatzen ari zen susmoa zutela esan zuten aspaldi eta abenduan petrolio bidaltzeari utzi zion. Abenduaren 12an okertu egin ziren bi herrialdeen arteko harremanak, lehenak 1994az geroztik zentral nuklearretan jarrita zeuden zigiluak kendu zituen susmoa zabaldu zenean. AEBen ustetan, Piongiangek bertan daukan plutonioa bonba nuklearrak egiteko erabiltzeko asmoa du.

AEBen erantzuna

Bushen gobernuak gustura agertu da IAEA Energia Atomikoren Nazioarteko Agentziaren erabakiarekin. Batzordeak atzo adierazi zuenez, Nazio Batuetako Segurtasun Kontseiluari laguntza eskatu aurretik, «Ipar Koreari zentral nuklearrak itxi eta nazioarteko ikuskatzaileei ateak irekitzeko bigarren aukera eman behar zaio». Bestalde, Ari Fleischer Etxe Zuriko bozeramailearen esanetan, Gobernuak Hego Koreak egindako proposamenak aztertuko ditu aurrerantzean zer egin erabaki aurretik.

Mohamed el Baradei IAEAko lehendakariaren arabera, Piongiangen esku dago elkarrikete-

tan aurrera egiteko lehen pausoa. El Baradei adierazi zuenez, nazioarteko hitzarmenak errespetatzen badituzte, bertan behera geratuko dira euren aurkako zigorrak. Herenegun, batzorde horretako 35 kideek gaitzetsi zuten Ipar Koreak zentral nuklearrak berriz ere martxan jartzeko hartutako erabakia eta, baita nazioarteko ikuskatzaileak kanporatu izana ere.

Hego Korea, Japonia eta AEBetako ordezkariak bilduta izan dira azken bi egunetan, Washingtonen, aferari irtenbideren bat aurkitzeko asmoz.

Washingtonek Piongiangerasotzeko asmorik ez duela nabarmendu arren, programa nuklearra baztertu arte ez zela elkarriketarik izango adierazi zuen hasieran.

Errusiak, bestalde, Kim Jong-ilen errejimenak, programa nuklearra utziko badu, bere aurkako neurririk hartuko ez den segurtasuna eman behar zaiola adierazi du. Aldi berean, Kremlinak AEBek Ipar Koreari egindako mehatxuak bidegabeak direla adierazi eta ezarri nahi dizkion zigorrak baztertzeko eskatu zion IAEAri.

Hego Korea eta AEBetako ordezkariak ordea, «zentzugabea» da Errusiak egindako proposamena.

Txina eta Errusiak, Ipar Korearen aliatu bakarrak, ez dute parte hartuko Washingtonen

YUNJAI-HYOUNG / AP
Gizon bat Korearen batasunaren aldeko pankartaren aurrean, iparra eta hegoa bereizten dituen segurtasun eremuan.

egiten ari diren bileretan. Errusiako Gobernuak bitartekari lanak egiteko bere burua eskaini zuen, euren esanetan, Pekin eta Mosku baitira Ipar Koreako Gobernuarekin hitz egiteko egokiak.

Energia elektrikoa

Ipar Koreako Gobernuaren arabera, herritarren beharrak asetzeko jarri dute martxan Yongbiongo zentrala. AEBek adierazi dutenez, zentral horrek Koreak behar duen energiaren %2 bakarrik sor dezake, baina

Piongiangeko gobernuak bertan gordetzen den plutonioa berreskuratuko balu, bost edo sei bonba nuklear egiteko nahikoa material edukiko luke esku artean.

Adituen arabera, zentral nuklearrean gordeta dagoen plutonioa bonba atomiko bat egiteko nahikoa ez den arren, bestelako lehergailuak egiteko erabil daiteke. Azken horiek kalte handiak eragingo lituzteke herritarren artean, sortzen duten erradiazioak heriotza eragiten baitu.

GIZA LAGUNTZA

Lehen murrizketak

Christiane Berthiaume Munduko Elikagai Programako (MEP) bozeramaileak atzo adierazi zuenez, Ipar Koreak jasotzen duen laguntza gutxitu egingo da datozen hilabeteotan bertako Gobernuak MEPekeo kideei elikagaiak banatzen uzten ez badie. Bozeramailearen esanetan, Gobernuak bere esku hartzen du elikagaien banaketa, eta kasu askotan, giza laguntza ez da herritarrengana iristen.

AEBak eta Japonia dira egun Ipar Koreara elikagai gehien bidaltzen dituztenak, baina Washingtonek adierazi duenez, Piongiangek

MEPeri askatasun gehiago eman ezean, Ipar Koreak eskatutako elikagaien zati txiki bat besterik ez du jasoko. Erabaki hori Ipar Koreak zentral nuklearra martxan jartzeak sortu dituen eztabaidekin batera etorri da.

Elikagaiak banatzeaz arduratzen den erakundeak 512 mila tona janari eskatu zituen pasa den urteko abenduaren hasieran, baina orain arte 35 mila tona besterik ez ditu jaso. Ondorioz, MEPekeo bozeramaileak azaldu zuenez, erakundeak ezin izango du elikagai gehiago bidali lurralde horretara datozen hilabeteotan.

Laster, nazioarteko bitartekari bat iritsiko da Ipar Koreara, herritarren egoera gertutik eza-
gutzeko asmoz.

ZER GATIAK

Susmoetan oinarritutako liskarra

Programa nuklearraren susmoa aitzakiatzat harturik, AEBek petrolio bidaltzeari utzi zioten. Ondorioz, Piongiangek zentral nuklearretan zeuden zigiluak kendu eta martxan jarri zituen, nazioarteko hitzarmenak apurtuz.

URRIAK 17. Kim Jong-il Ipar Koreako presidentek nazioarteko begiraleak onartu zituen.

URRIAK 20. Ipar Koreak programa nuklearra bertan behera utziko zuela esan zuen, AEBek ez ziotela erasoko zioten akordio bat sinatzen bazuten.

AZAROAK 14. Egitasmoak bertan behera utzi ezean, petrolio gehiago ez zuela bidaliko adierazi zuen Bush.

ABENDUAK 12. Petrolio gehiago jasoko ez zuenez, Ipar Koreak Yongbionen dagoen zentral nuklearra berriz martxan jartzea erabaki zuen, energia elektrikoa sortu ahal izateko.

ABENDUAK 27. Kim Jong-ilen gobernuak zentral nuklearrak ikuskatzeaz arduratzen ziren nazioarteko begiraleak kanporatu zituen.

URTARRILAK 6. IAEAk jarrera aldatzeko azken aukera eskaini zion Ipar Koreari.

Estatu Batuek eta Hego Koreako ordezkariak Piongiang bonba atomikoak egiten ari den susmoa zabaldu duten arren, bestelako adierazpenak izan dira Errusiako zientzialariek egindakoak. Euren esanetan, Kim Jong-ilren errejimenak denbora gehiago beharko luke horrelako armamentua sortu ahal izateko. Hala ere, errusiarrak ez dute ukatzen bestelako lehergailuak egiten ari diren susmoa.

IAEAk susmo horiek guztiak gezurtatu ahal izateko nazioarteko begiraleak onartzeko eskatu dio Ipar Koreari. Mohamed el Baradei presidentek atzo adierazi zuenez, erakundeak bidaltako begiraleek orain arte ezin izan dute gertutik ikertu nazioarteko akordioa sinatu aurretik Ipar Koreak zuen plutonio kopurua.

HITZ BITAN

KONGO. Gobernuburuak berretsi behar du erabakia

Heriotza zigorra ezarri diete 26 militarrei Laurent Kabila presidentearen hilketagatik

Erredakzioa | DONOSTIA

Kongoko Errepublika Demokratikoko auzitegi militar batek 26 lagun hiltzera zigortu zituen atzo, Laurent Desire Kabila presidentea hil izana leporatuta. Zigortuen artean agintariaren laguntzaile izandako Eddy Kapend koronela dago. Estatu kolpe saio batean tiroz hil zuten duela ia bi urte Kongoko egungo presidentearen aita. Joseph Kabila estatuburuaren onespina ezinbestekoa izango da zigorra exekutatzeko.

Presidentearen lehengusuzen Kapendiri kolpearen bultzatzaile nagusia izatea leporatu diote epaimahaiko bost kideek. Honez gain, estatu kolpe saioa diruz lagundu zuten bost

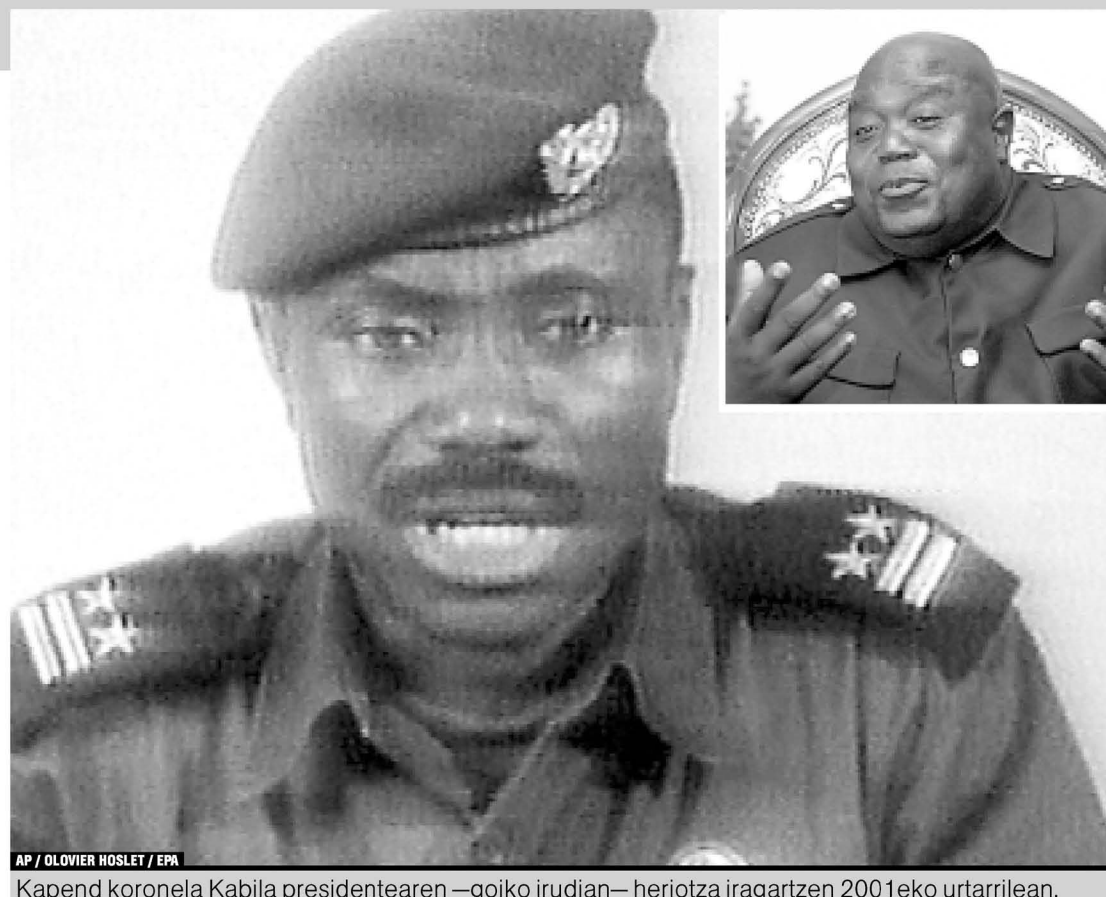
lagun hiltzea leporatu diote militarri.

Hilketan nahastuta egotea egotzita, heriotza zigorra ezarri diete beste 25 laguni. Beste 45 akusatu errugabetu zituen auzitegiak.

Helegiteko eskubiderik ez

Zigortutakoek ez dute helegitea jartzeko eskubiderik. Hori dela-eta, auzitegi militarren jokabidea salatu zuen atzo Amnesty International giza eskubideen aldeko erakundeak. Heriotza zigorrak bertan behera uzteko eskatu zion taldeak presidenteari.

Rashidi Mizele bizkartzainak tirokatu zuen Kongoko presidentea bere bulegoan 2001eko urtarrilaren 16an. Hainbat minuturen buruan, hiltzailea bera

AP / OLOVIER HOSLEY / EPA

Kapend koronela Kabila presidentearen —goiko irudian— heriotza iragartzen 2001eko urtarrilean.

hil zuten ezezagunek. Presidente hilda, Kongoko telebistako egoitzara jo zuen Kapend koronelak. Herritarrei lasaitasuna eskatu zien eta mugak itxita zeudela iragarri zuen.

Bere aitaren heriotza gertatu eta hainbat egunera Kongoko buru bihurtu zen Joseph Kabilak berretsi behar ditu heriotza zigorrak. Presidenteari barkamena eskatzeko asmoa agertu

zuen atzo Kapenden abokatu Franck Mulenda. «Susmagarri gehiagoren bila gabiltza, eta epaiketa gehiago izango dira», iragarri zuen epaimahai militarreko buruak.

POLONIA

Leszek Millerrek bi ministro kargugabetu ditu

Leszek Miller Poloniako lehen ministroak Wiesław Kaczmarski Altxor Publikorako ministroa eta Jacek Piechota Ekonomia ministroa kargurik gabe utzi ditu, lurraldeko ekonomia hobeto kontrolatu ahal izateko asmotan. Hemendik aurrera, Jerzy Hausner, orain arte Lan eta Gizarte Arazo-etarako ministroa izan dena arduratuko da Ekonomia Ministerio berriaz.

VENEZUELA

Bihar aurkeztuko dituzte proposamenak

Atzo Cesar Gaviria OEako idazkari nagusiak adierazi zuenez Gobernuak eta oposizioak bihar aurkeztuko dituzte erreferendumerako proposamenak. Oposizioak herritarren iritzia ezagutu nahi du erreferendumaren bidez, eta Gobernuak berriz, orain arteko egoera aldatu nahi du prozesu beraren bitartez.

KANPUTXEA

Khmer Gorriko buruak auzipetzeko epaimahaia sortzeko bidean

Kanputxeako Gobernuak eta NBEko ordezkariak bilduta egon dira azken egunotan. Bilera horien helburua Khmer Gorria alderdia epaituko duen epaimahai bat osatzea da. Alderdi hori bote-rean egon zen hiru urteetan 5.000 lagun hil zituzten Kanputxean, Gobernuak hala aginduta.

BALLESTEROS / EFE

SAHARA

Auziari aterabide bat proposatuko dio James Bakerrek

NBE Nazio Batuen Mendebaldeko Saharako ordezkari berezi James Baker Magreben barrena ibiliko da hilaren 14tik 17ra, Saharako gatazkari aterabide bat proposatzeko. Baker Aljerian, Marokon eta Mauritania izango da, baita Saharan ere, eta sahararrek ez ezik herrialde horietako gobernuburuak bilduko da. NBEko ordezkariak sahararren autodeterminazioaren gaineko proposamena aurkeztuko die guztiei.

EKUADOR

Kargu hartzera ager dadin eskatu diote Lucio Gutierrez

Parlamentuak Ekuadorko presidente hautatu berri Lucio Gutierrez galdegina dio Konstituzioa errespetatu eta urtarrilaren 15ean kargu hartzeko ekitaldira ager dadin. Gutierrezek mehatxu egin du bertara ez agertzearekin, Parlamentuko presidentea hautatzeko erabili den moduarekin ados ez dagoelakotz.

DOLORES OCHOA / AP

DAVE CAULKIN / AP

IRLANDA

David Trimblek dio ez duela argi ikusten maiatzerako aurreikusiak zeuden hauteskundeak egingo diren

UUP Ulsterko Alderdi Unionistako buru eta Ipar Irlandako lehen ministro ohi David Trimblek atzo Londresen adierazi zuenez, ez du oso argi ikusten heldu den maiatzerako aurreikusiak zeuden bozak egingo diren. Stormonteko parlamentua iragan urriaren 14tik gelditu dago. Trimblek dio IRAren desarmean aurrerape-nak ikusi nahi dituela eta Parlamentua berrezartzeko erabaki bat hartzeko denbora gutxi geratzen dela maiatza iritsi aitzin.

KORSIKA

Aiacciuk bere sistema fiskala atxiki dezan onartu du EBk

Europako Batasunak Korsikak bere sistema fiskal bereziari eutsi diezaion onartzea lortu zuten atzo Frantziako Barne ministro Nicolas Sarkozy eta Korsikako ordezkariak batek Bruselan. Hala, Korsikako garapen ekonomikoa laguntzeko eta EBren arauen barnean Aiacciuk berezko zerga sistemarekin segituko du.

INDIA

20 milioi etorkin bangladeshtar egotziko dituzte

New Delhiko gobernuak atzo iragarri zuenez, Bangladeshko 20 milioi etorkin kanporatuko ditu apiriletik ekaina bitarte. Etorkinok egoera irregularrean eta Indiarentzat «mehatxu bat» direla —mehatxua zehaztu gabe— jakinarazi zuen Gobernuak.

ESPAINIAKO KOPA. Osasuna, Real Union eta Alaves final-zortzirenetan dira. Bidean Lemoa, Eibar, Racing, Athletic, Barakaldo eta Zaragoza geratu dira. Aurrerantzean ez da izango atsedenerako tarterik, hurrengo bi kanporaketak segidan jokatuko baitira.

Bista bikoitzarekin

Datorren astean itzuliko partida dutela kontuan hartuta jokatuko dute gaur Osasuna eta Real Unione

Asier Legarda-ereño | IRUÑEA
Jon Ordoñez | IRUN

Espainiako Koparen final-zortzirenetan sartu hiru euskal taldeetatik bi aurrez aurre izango dira gaur Irungo Stadium Galen. Bigarren B Mailako Real Unione Lehen Mailako Osasuna hartuko du, baina, aurrekoetan ez bezala, kanporaketa hori bi partidetara jokatuko da, eta bi taldeek itzuliko partida jokatuko dute gaur zortzi Sadarren. Osasunan Ligan minutu gutxien jokatutako jokalariek dira, baina asmoa garbi dago: «Aitzakiarik ez da, hasieratik jokatuko dutenak Lehen Mailako jokalariek dira, guztiek jokatu dute Ligan», esan zuen atzo entrenatzaile mexikarrak. Final-zortzirenetara iristeko Osasunak Lemoa eta Eibar utzi ditu bazterrean, eta orain, titularrei atsedena emanaz, Ligan hasieratik aritu diren jokalarietatik bakarra jarriko du hasieratik: Patxi Puñal.

Real Unione, berriz, bere entrenatzailearen esanetan, «alaitasunez jokatuz» ekin nahi dio aurrean jarri zaion Lehen Mailako hirugarren taldeari. Aurretik Racing eta Athletic kanporatu ditu, eta irekitako ate bati bezala begiratzen dio kanporaketari.

Real Union-Osasuna

Txapelketa: Espainiako Kopako final-zortzirenetako joaneko partida.

Real Union: Arteaga, Iriarte, San Miguel, Labaka, Malo, Alberdi, Badiola, Llona, Zarzuelo, Kareaga, eta Sergio Francisco.

Osasuna: Unzué, Yanguas, Jusue, Josetxo, Paqui, Muñoz, Puñal, Gancedo, Palacios, De Carlos eta Gorka Brit.

Epallea: Megia Davila.

Lekua: Gal Stadium (5.000 ikusle).

Ordua: 20:15ean.

MIGUEL SOLA

Jaioteguna: 1957ko irailaren 29a.

Ibilbidea, jokalaria gisa: Txantrea, Athletic (1975-1978 eta 1979-1986), Alaves (1978-1979), eta Osasuna (1985-1995).

Ibilbidea, entrenatzaile gisa: Nafarroako 15 eta 17 urtez azpiko selekzioa, Osasunaren oinarritzko futbola (1997-2000), Osasuna (1996-1997), Txantreako kadeteak (2000-2001), Peña Sport (2001-2002) eta Real Union (2002-...).

Aguirrerengatik esandakoa: «Oso mutiko alaia zen, oso irekia, eta arrakastaren bila gogoz etorri zen. Arduratsua ere bai. Alaitasuna zerion, eta oso jato-

rra zen. Mutiko paregabea zen Aguirre. Edozein taldetan jokatzeke moduko maila zuen».

Gaurko agurra: «Ez dugu ezer hitz egin, baina aurretik elkar agurtuko dugu, eta beste noizbaiterako jarriko dugu hitzordua. Sentimenduak alde batera utzi behar ditugu gaur partidaren aurretik, gure arretera desbidera ez dadin».

Bi lagun, aurrez aurre

ENTRENATZAILEEN KONTUAK. Osasun 1986-1987an taldekide izandako Miguel Sola eta Javier Aguirre aurrez aurre izango dira gaur, Stadium Galeko aulkietan

Asier Legarda-ereño | IRUÑEA
Jon Ordoñez | IRUN

Javier Aguirre eta Miguel Solak aspalditik ezagutzen dute elkar, 1986ko Mexikoko Munduko Koparen ostean, Fermin Ezkurra presidentearen eskutik Osasunak Javier Aguirre erdilari mexikarra fitxatzea erabaki zuenetik, hain zuzen. «Oso mutiko alaia zen, oso irekia, eta arrakastaren bila gogoz etorri zen. Arduratsua ere bai. Alaitasuna zerion, eta oso jatorra zen. Paregabea zen», azaldu zion atzo EGUNKARIARI Miguel Sola Real Unione-ko entrenatzaileak. Aguirre Iruñera etorri zenerako Miguel Sola nafarra ere Osasunaren ze-

goen, Athleticetik eta Alavesetik Iruñera itzuleran. Gaur, taldekide egin zituen kirolak, futbolak, aurrez aurre jarriko ditu: Osasunaren aulkian mexikarra, Real Unionen aulkian nafarra.

Hartu-emanaren berehalak izan zuten 1986. urte hartan gaurko bi protagonistek. Urban, Pedersen eta Robinson atzerritarrek ez bezala, Aguirrerekin ez zen hizkuntza arazorik izan, eta «mexikarrarekin komunikatzea oso erraza» zela esan zigun Solak. Aspaldian ez dute, ordea, elkar ikusi. Aguirrek ez zuen zorte handirik izan Osasunaren jokalaria gisa. 11. jardunaldian eskuin hankako tibian hautsi zuen Sportingen aurkako partida batean Ablanedorekin tupust eginda,

eta espero baino lehenago bere jokoa erakutsi ezinik Mexikora itzuli behar izan zuenez, bien arteko harreman ona zertxobait epeldu egin zen. «Denbora eta urruntasunarekin harremana hoztu egin zen. Joan ondoren eskutitzez mantendu genuen harremana, baina orain Osasunako entrenatzaile denetik ez dut ikusi», argitzen zuen Solak. Real Unione-ko entrenatzaileak bi lagun arteko agurra iragarri du gaurko. Beste noizbaiterako geratuko direla ere esan du, «sentimenduak alde batera utzita», baina biek, elkar ikusiko dutenean, oroitzapen ugari izango dute buruan.

«Solarekin eta Martin Gonzalezekin hitz egin ohi nuen tarte-

ka telefonoz, baina elkar ikusteko aukerarik ez genuen izan. Egia esateko, zelaian ikusitakoa besarkada bat emateko gogo badut, lagun ona zen», esan zigun Javier Aguirrek; bere begiek denbora honetan harremana epeldu izana bizitzaren legea dela adierazten ziguten. Tristuraz puntu bat ere nabari zaio mexikarrari: «Real Unione-kin Promesasen aurka jokatu zuenean ezin izan nuen Taxoarera joan, eta denboraldi-aurrean Taffallan jokatu genuenean bere semea hurbildu zitzaidan. Semeak Peña Sporten jokatzen du, eta esku-minak eman zizkidan bere familiaren partez. Nik ezagutu nuenean umetxo ilehori bat besterik ez zen, eta bat bate-

PABLO ORBAIZ

Racingen aurkako partidari min hartu ostean, atzo egin zioten erresonantzia magnetikoa Athleticen jokalaritari, eta sendagileek gaur esango dute lesioa zenbaterainokoa den

IMANOL OTEGI / ARGAZKI PRESS
Pablo Orbaiz, taldekideez inguratuta, partida batean.

BRANDAN, ARGENTINAN JOKATZEN

Alaveseko ezker hegalekoak denboraldi bukaerara arte sinatu du Independiente Avellaneda taldearekin, Irekiera Txapelketa irabazi duenarekin, hain zuzen

JAVIER AGUIRRE

Jaioteguna: 1958ko abenduaren 1a.
Ibilbidea, jokalaria gisa: Amerika (1979tik 1980ra), Atlante (1984tik 1986ra) eta Osasuna (1986-1987).
Ibilbidea, entrenatzailea gisa: Atlante (1995-1998), Pachuca (1998-2001), Mexikoko selekzioa (2001-2002) eta Osasuna (2002-...)
Solagatik esandakoa: «Kalitate itzela zuen. Clementek txapelkun egindako Athleticetik zetoarren, eta, noski, aldagelan oso jokalaria garrantzitsua zen».

Gaurko agurra: «Solarekin eta Martin Gonzalezekin hitz egin nuen tarteka telefonoz, baina elkar ikusteko aukerarik ez genuen izan. Egia esateko, zelaian ikusitakoan besarkada bat emateko gogoa badut. Lagun ona zen».

an gizon bat nuen nire begien aurrean. Polita izan zen, baina zahartzen ari gara», gogoratu zigun barrezka mexikarrak.

Aguirre, Solaren etxean, etxekoa

Mexikon izar bat zela etorri zen Javier Aguirre jokalaria Osasunara, eta, oroitzapen gozoak edukitzeaz gain, lesioak ere oroitzapen gaziak utzi zizkion. Baina guztien artetik bat nabarmendu beharko balu une zail haietan taldekideek emandako babesa nabarmenduko luke mexikarrak. «Miguel Solak oso ondo hartu ninduen, beti izaten dituzu gertuagoko taldekideak, eta Vicuña, Martin Gonzalez, Roberto eta Sola lagun onak izan ziren. Solaren etxean behin baino gehiagotan izan nintzen bazkaltzen, eta etxekoa sentitu nintzen. Orain egun gutxi, belaunean ebakuntza egin zidateneko argazkiak ikusten jardun nuen, eta han zeuden Roberto Santamaria, Orejuela eta Sola, ospitalean, nire ondoan. Ahazten ez diren gauzak dira horiek», esan zion Aguirrek EGUNKARIARI. «Etiket kanpo zegoen, eta horrek gogorragoa egiten zuen lesioa. Bere ondoan egoten saiatu ginen», azaldu zuen Solak.

Miguel Sola taldekidea ere gogoan du Aguirrek. «Kalitate

itzela zuen, Clementek txapelkun egindako Athleticetik zetoarren, eta, noski, aldagelan oso garrantzitsua zen», gogoratzen du. Eta ordurako entrenatzaile itxurak hartzen hasia zen Sola, mexikarraren ustez: «Nik beti esan dut futbolerako bokaziorik ez dudala inoiz izan, nik orduan ez nuelako futbola ikusten eta ez ezer egiten. Solak bai, nire

izan balu, Athleticen jokatzeko moduko maila ere bazuela dio Solak. «Bere ametsak bat hori zen», gaineratzen du. Eta oraindik ere Aguirrek ez du ahaztu San Mamesen jokatu partida bakarra Solari esker jokatu zuela. «Daniren omenaldirako Athleticen Sola deitu zuen, eta beste lagun bat eramateko ere esan zioten nonbait. So-

nerako, ordea, Txantrean jokatzeko zuela, Athleticen eskaintza onartu eta Bilbora joan zen. Txikitatik futbola buruan izan du Solak, eta horrexegatik harritzen du Aguirre gaur egungo egoerak: «Bokaziorik gabe ni Lehen Mailan eta bera Bigarren B Mailan, futbola horrelakoxea dela esan beharko dugu, hain da aldrebesa mundu hau». Futbolari zirenean gaur izango duten egoera inoiz ezingo zuela imajinatu ere aitortu zigun Aguirrek, baina Sola Lehen Mailako talde batean lanean imajinatu dezake oraindik: «Osasunaren ere ibili zen, eta Rafa Benitez txapelkunaren ondoan ikasi zuen, Real Unionen lan bikaina egiten ari da, eta oraindik denbora badu. Orain lau urte nik ezin nuen imajinatu hemen egongo nintzenik gaur», esan zuen. Solak, ordea, nahiago du horretan ez pentsatzea: «Gaur hemen nago, bihar beste nonbaiten edo agian ezertan ere ez, hori ere tokatu izan baitzait». Badaki, ordea, Aguirrek bere burua bi edo hiru urte barru futboletik kanpo ikusten duela esaten duenean ez dela horrela: «Bestela, selekzioan egonda, ez zuen Mexikotik honainoko saltoa emango. Denbora luzez jarraituko du entrenatzaile izaten».

MIGUEL SOLA

Real Unionekeko entrenatzailea

«Dioenez, ez du ikusten bere burua futbolean bi edo hiru urte barru, baina denbora askoz segituko du entrenatzen»

bokazioaren bikoitza bazuen gutxienik, ordurako futbola ikusi eta ikasi egiten zuen», dio Aguirrek bere buruari barre eginenez. Bada orain, Solak dioenez, Osasunaren bakarrik ez, beste edozein taldetan jokatzeko gaitasuna zuen Aguirrek, jokalaria lehiakorra zen, «ehunetik ehun». Pertsona umila izan zen, eta bokaziorik ez zuela esaten zuen; baina Aguirrek aukera

JAVIER AGUIRRE

Osasunako entrenatzailea

«Sola Lehen Mailako talde batean imajinatzen dut. Real Unionen bikain ari da, eta oraindik denbora du»

lak ni aukeratu ninduen, eta San Mamesen jokatu dudana aldi bakarra izan zen. Niretzat oso berezia izan zen hori, eta esker oneko hitzak soilik ditut Miguel Solarentzat», dio mexikarrak. Aguirrek aitortu duenez, profesional izan aurretik, berak futbola beste edozein kirol gisa bizi zuen, kolean, 16 urterekin ikasketak utzi eta aitak lanean jarri zuen arte. Solak adin hori zue-

ALAVES

Manek ez dio eman nahi jokatzeko aukera Murtziari

Jon Rejado | GASTEIZ

Azken lau denboraldietan Alavesek ez du lortu aurtentzako marka, final-zortzirenetan sartzea, alegia. Hori dela eta, Gasteizko taldeak ez du aukera galdu nahi, eta Murtzia bide bazterrean uzteko helburua dute gaur, Bigarren Mailako talde indartsu netako bat bada ere. Kanporaketa bi partidara denez, lehen helburua gol bat sartzea da, Mendizorrotzako partida bideratuta uzteko.

Hori lortzeko, ordea, David Vidalek ezarritako defentsa gainditu beharko dute Maneren jokalariek. Espainiako futboleko Lehen eta Bigarren maila hartuta gol gutxien jaso duen taldea da Murtzia, eta hori gaurko partidaren zailtasunaren adierazgarri argia da. Dena den, Manek argi du zer egin behar duen bere taldeak gaur garaipena eskuratzeko: Murtziari jokatzeko aukera guztiak kendu. Hortaz, fisikoki lan handia egin beharko du Alavesek presioaren bidez aurkariaren lana zailtzeko, itzulikoa datorren asten jokatuko dutela ahaztu gabe.

Manek ez du aurreratu zein hamaikako zelairatuko duen, baina hainbat aldaketa egingo dituela bai. Litekeena da Marak edo Eggenek gaur gauean aukera bat izatea.

Murtzia-Alaves

Txapelketa: Espainiako Kopako final-zortzirenetako joaneko partida.

Murtzia: Reinke, Robles, Juanma, Ivan Cuadrado, Pedro Largo, Clavero, Mikel Lasa, J. L. Acciari, Rodri, Ismael, J. A. Gomez, Setvalls, Alfonso, Richi, David Karanka.

Alaves: Dutruel, Edu Alonso, Antonio Karmona, Tellez edo Dan Eggen, Geli, Desio, Turiel, Bogdan Mara, Jordi Cruyff, Ibon Begofia, eta Ivan Alonso edo Ruben Navarro.

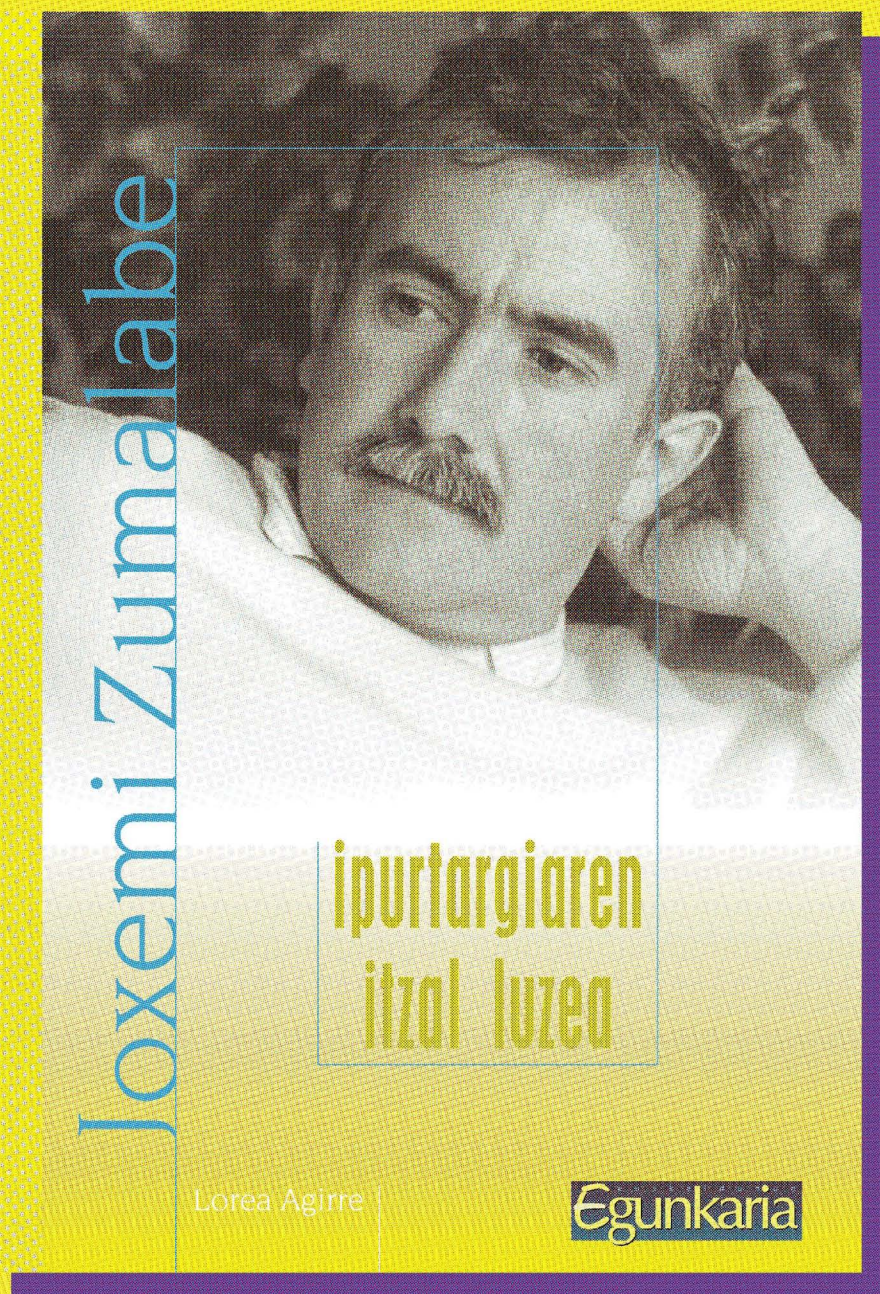
Epalea: Ruvinos Perez.

Lekua: Condomina (16.823 ikusle).

Ordua: 21:00etan.

Joxemi Zumalabe gogoratzuz

Ipurtargiaren itzal luzea liburua
urtarrilaren 12an doan EGUNKARIArekin

Joxemi Zumalabek euskal prentsaren eta,oro har,
euskalgintzaren eta herrigintzaren
alde egindako lana biltzen duen liburua.

(*) EGUNKARIA kioskoan jasotzen duzuen harpidedunek bertan eskatu behar duzue.
Etxean hartuz gero, EGUNKARIArekin batera jasoko duzue liburua.

SASKIBALOIA. Gadouk ezin izango du jokatu

Euroligako bidea guztiz lautu dezake Tauk, Sienaren beharretaz baliatuz gero

Jon Rejado | GASTEIZ

Europa mailan handia izan nahi duen edozein taldek partida garrantzitsuak irabaztea derrigorrezkoa du, eta Tau Baskoniak gaur jokatu behar duena garrantzitsutzat har daiteke. Montepaschi Sienaren kontrako norgehiagoka bi modu ezberdinetan ikusi daiteke, eta, bai batean, bai bestean, garaipena ezinbestekoa da. Gasteizko taldeak bolada txarra moztu behar du behingoz, hiru partida jarraian galdu baititu, eta, bide batez, Euroligan aurrera egiteko aukera ziurtatu.

Dusko Ivanovick zuzentzen dituen jokalaria gogotsu daude gaurko partidari begira, Gasteizko taldea ez baitago ohituta hiru partida jarraian galtzera. Hori dela eta, Montenegroko entrenatzaileak ezer gutxi egin behar du tentsioa mantentzeko taldearen partaide guztietan. Gasteizko taldeak, ordea, arazo bat izango du saskipean, Thierry Gadouk ezin baitu jokatu; Villerbaunnen Europako txapelketan jokatu du, eta horrek Tauren elastikoa zaintzeko aukera kendu dio hegal-pibot frantziarrari.

Baskoniak bide bakarra izango du garaipena lortzeko: defentsa eta adorearena. Iragan igandean Unicajaren

kontra jokaturako partidari, galdu arren 64-65, argi gelditu zen Tau talde gogorra dela, bost jokalaria sasoiko ez badaude ere. Gaurko partidara. Defentsa bikaina eginenez azken unea arte mantendu zuten partida irabazteko aukera.

Montepaschi, Euroligako talde onena erasoan

Defentsa erabakigarria izango da gaurko partidari, Sienako taldeak maila handiko jokalaria baititu saskira begiratzeko orduan: Turkcan, Vuckcevic... Postu guztietan saskiratzaila peto-petoak izan arren, ordea, Montepaschi ez du bizi une gozoa, Euroligatik kanpo gelditzeko aukera baitu. Hori dela eta Gasteizko taldearen kontra gogo betez kantzartu behar dute derrigorrez, galduz gero Europako bide gehiegi urrduko baitzaie.

Montepaschi Siena-Tau

Txapelketa: Euroligako hasierako ligaren hamargarren jardunaldia.

Sailkapena: Montepaschi Siena 6. (4 irabazi-5 galdu); Tau 1. (7 irabazi-2 galdu).

Montepaschi Siena: Stefanov, Zukauskas, Turkcan, Marcaccini, Vuckcevic, Lechtaler, Ford, Berti, Nobile, Chiacig, Maggioni, Bowdler, Gentile.

Tau: Allen, Calderon, Palladino, Hernandez, Nocioni, Foirest, Griffith, Phillips.

Lekua: Palasport Mens Sana (Siena).

Ordua: 20:30ean (ETB 1).

GORKA AYESTARAN / EFE

Nocioni, joan den igandean, Unicajaren kontrako partidari.

ESKUBALOIA. Ez zuten erabaki jokalaria bat gehiagorekin zeudenean

MONIKA DEL VALLE / ARGAZKI PRESS

David Rodriguez, Argentinako jokalariz inguratuta, atzoko partidako une batean.

Berdindu egin du Euskadik, garaipena gertu izan arren

Oso parekatua egokitu zen Basaurin jokaturako lagun arteko partida

EUSKADI	25	ARGENTINA	25
Euskadi: Barreto; Agirrezabal, De la Haza (2), Goikoetxea (4), Bartolome (2), Vargas (3) eta Aurrekoetxea (6)—lehen zazpikotea—; Victor Uriarte; David Rodriguez (4,3p), Edu Bueno (1), Marcos (3), Redondo, Asier, Bustos eta Cortes. Argentina: Canzoniero; Carou (1), Martin Viscovich (8), Kogovsek (2), Gull (5,1p), Civell (2), Gonzalo Viscovich (1)—lehen zazpikotea—Garcia, Pardales; Plati, Morlacco (5), Carraza (1) eta Guerra. Markagailua: 2-2, 3-4, 6-6, 8-8, 11-11, 12-12 (atsedenaldian); 13-14, 17-16, 18-17, 20-20, 22-24 eta 25-25. Epaileak: Gascon eta Fernandez. Bi minuturako kanporatuak: Kogovsek, Plati eta Lucas. Lapurtutako baloiak: Euskadik 18, eta Argentinak 15. Galdutako baloiak: Euskadik 3, eta Argentinak 7. Blakeak: Euskadik 3, eta Argentinak 8. Bestelakoak: 300 bat ikusle bildu ziren Basauriko Artunduaga kiroldegian.			

Dani Gibelalde |

Garaipena esku-eskura izan arren, 25-25eko berdinketarekin konformatu behar izan zuen Euskadik Argentinaren aurka Basauriko kiroldegian jokaturako partidari. Portugalgo Munduko Txapelketa jokatzeko ari da prestatzen Argentina; beraz, ez da makala atzo lortutakoa.

Partida orekatua izan zen hasieratik. Erasoan, ongi mugitu zuen baloia Euskadik, eta etekin ona atera zieten argentinarek utzitako zuloei. Halere, bi taldeek huts dezente egin zituzten

Hasierako minutuetan, ez zen fin aritu Euskadiko defentsa. Zazpi metrotatik nahiko erraz jaurti zuten Alberto Carou hautatzailearen gizonak. Hala, gol ugari sartu zituzten argentinarek, batik bat, Martin Viscovich eta Kogovskek. Era berean, geldiketa bikainak egin zi-

tuen Javi Barreto atezainak. Arrateko jokalaria Ander Goikoetxea izan zen euskaldunen izarra atsedenaldiaren aurretik. Lau gol sartu zituen, eta erabakigarria izan zen.

Ez zen bi goleko aldea baino gehiagorik egon lehen zati osoan. Hala, bata bestearen atzetik, berdinketak izan ziren nagusi, eta 12nakoarekin iritsi ziren atsedenaldira.

Bigarren zatia hasi bezain laster, argentinarren jaurtikeak oztopatzeko defentsa apur bat aurreratzea erabaki zuten Cruz-Ibero eta Altube entrenatzaileek. Gainera, Victor Uriarte beteranoa irten zen bigarren zatian, defentsari segurtasuna emateko eta taldekideen posizioak zuzentzeko. Halere, arazo handiak izan zituzten euskal jokalariek argentinarren eraso-ei eusteko.

Kontraerasoan, min handia

egin zuten aurkariak, batez ere, Roberto Morlacco hegalekoak; bost gol sartu zituen. Bi goletako aldea lortu zuen Euskadik, eta 18-16 aurreratu zen.

Sarritan izan ziren euskaldunak gizon bat gehiagorekin kantxan, baina ez ziren hortaz baliatu aldea areagotzeko. Besteak beste, Lucas, Andres Kovoske eta Plati bi minutuz zigortu zituen epaileak. Azken biak, gainera, bi aldiz izan ziren zigortuta. Hortxe izan zuen Euskadik irabazteko aukera. Argentinarek, ordea, aise eman zioten buelta markagailuari eta aurretik ipini ziren.

Minutu baten faltan, gol bateko aldea zuten argentinarek, eta 20 segundoren faltan lortu zuen azken gola David Rodriguezek, 25nakoa erdietsiz.

Euskadi, baja askorekin

Ohorezko mailan jokatzeko dute Euskadiko jokalaria gehienek. Badira, haatik, Zilarrezko mailan jokatzeko dutenak ere. Talde txukuna osatu arren, ez ziren egon, besteak beste, Mateo Garralda eta Olaia, Espainiako selekzioarekin zeudelako; Malumbres, Portland San Antonio joaten utzi ez ziolako, ez eta Belaustegi ere.

Hurrengo egunetan, partida gehiago jokatzeko ditu Euskadik, besteak beste, Legazpin, Oreretan, eta Muskizen. Denak izango dira Argentinaren aurka. Ea nor nagusitzen den.

Koldo Alduntzin | **DONOSTIA**

Dena «oso ongi» antolatuta egon zela aipatu zuen Colin Moran Irlandako entrenatzaileak, joan zen ostegunetik astelehena arte Euskal Herrira eginiko bisitaldian. Gainera, 8-18 irabazi zioten Euskariansi, eta ezin biribilago irten zaie Donostiako egonaldia Irlandako neskei. Irlandarrak Sei Nazioetako Torneo ari dira prestatzen, eta jokalaria berri askorekin jardun badute ere Donostian, ardatz nagusia osatua dute.

Graine O'Connell izan da irlandarren lehendakaria bisitaldian, eta hango emakumezkoen errugbiaz hainbat xehetasun eman zituen, betiere gogo onez eta irribarretsu. Lehenik egituraketaz mintzo zen: «Oso egituraketa hedatua dago. Berrogei taldek dihardute, eta liga jokatu ondoren kopari ekiten diote. Horiek amaituta, lau herrialdeen arteko torneo dago, eta jakina, selekzioa. Bestetik, 19 urtez azpiko selekzioa ere abian jarri dugu, gehienbat, beheko mailak indartzeko».

Erakundeetatik laguntzarik jasotzen duten galdetuta, «orain dela hamar urte jokatu genuen nazioarteko lehen partida, eta iaz Irlandako Federazioaren egiturari sartu ginen. Beraz, badugu sostengu ekonomikorik federaziotik, urteko 55.000 eurokoa, baina hori gutxi da. Horregatik, oraindik eskasa da diru laguntza».

Klubaren egituraketan estimatua de nesken esku-hartzea

Beste laguntza batzuk aurkitu arte jokalaria internazionalak bidaiak «ordaindu» egin behar izaten dituzte; «oso-osorik» ez badira ere. «Nolanahi ere, hori ez da arazoa, jokalaria oso atxikirik eta gogotsu baitaude kirola egiteko. Baina egia da diru babesle indartsu baten bila dihardugula, federazioak emandakoa osatzeko».

Hala ere, argi utzi zuen antolakuntza aldetik «hedatzen» ari dela «eta bide onetik» doala. Jakina da, bestetik, emakumezkoek aski goiz uzten ditela kirola egiteari, hainbat arrazoiengatik. Horri dagokionez, «ez dela hainbeste» gertatzen aipatu zuen. «Donostiara etorri den

Irlandako aitzinlariak Euskariansen aurkako partidaren zigor kolpea ateratzeko prest, larunbatean.

Gero eta onartuagoa

NESKEN ERRUGBIA IRLANDAN. Klubetako egituraketan esku-hartze zuzena dute emakumezkoek, eta oso estimatua da horien lana

ESANAK

GRAINNE O'CONNELL (Irlandako lehendakaria)

«Orain hamar urte jokatu genuen nazioarteko lehen partida, eta iaz sartu ginen Irlandako Federazioan»

«Orain, errugbia familiartekoa da Irlandan, eta oso garrantzitsua da nesken errugbia indartzeko»

COLIN MORAN (Irlandako entrenatzailea)

«Dena oso ongi antolatu du Euskariansen, eta gustura egon gara Euskal Herrian»

taldean, esate baterako, 30 urte baino gehiagokoak badira lau. Gainera, lesioetatik edo familiarik uzten dutenak, klubean jarraitzen dute entrenatzaile edo klubaren gestioan laguntzen. Aitzitik, mutiletan, 18 urte beteta «beste kirol» batzuetara jotzen dutela adierazi zuen, eta hori, «arazoa» dela.

Jendearen sostenguaz ere mintzo zen O'Connell, eta oro

har, emakumezkoen errugbiari kaleko jendeak nahiko «sostengua» ematen diola adierazi zuen, eta «gero eta gehiago» ari dela sartzen klubaren egituretan. «Gainera, emakumezkoa antolatuagoa denez, klubaren gestioan, aitorza handiagoa dute. Ondorioz, klub osoaren estimua dute. Mutilen taldeek ere asko estimatzen dute nesken esku-hartzea».

Errugbian diharduten nesken tipologia nolakoa den aipatuta, «pixkanaka aldatu» egin dela nabarmendu zuen lehendakariak: «Orain errugbia familiartekoa da, hein handi batean: Anai-arreba, senar-emazte, eta familia osoak jokatzeko du errugbian; hori oso garrantzitsua da».

Oroitzapen ona Euskal Herriari

Klubaren barnean, emakumezkoen taldeak gizonezkoen maila bertsua du. Zelaia erabiltzeko, esatera, gizonezkoen senior taldeak du lehentasuna, baina ondoren, emakumezkoenak.

Jokatzen ondo pasatzen dute Irlandako neskek, baina aste-buruko bisitaldiaren antzekoak egiteko aukera badute, ziur gaude ez dietela muzin egingo. Anoetako partida amaituta, Araeta Sagardotegira gonbidatu zituzten Euskariansenak, eta bapo afaldu ostean, Donostian ibili ziren ordu txikiak arte.

Maitena O'Kellyk lagundu zuen itzulpenak egiten.

PILOTA

Belatek hainbat partida jokatu ditu AEBetan; 70 bat pilotari eramanen ditu

E. Elizondo | **IRUÑEA**

Belate elkarteak Nafarroako hainbat elkarte 70 bat pilotari eramanen ditu datorren martxoan Ameriketako Estatu Batuetara, hango pilotarien kontra hainbat partida joka dezaten. Eroski Bidaiek etxearen babesia izan du Belatek bira antolatu ahal izateko.

Oraindik lan asko du egiteko Belatek, baina asmoa da San Francisco eta inguruko herrietan aritzea, hango euskal etxear laguntzarekin. Harremanetan dira dagoeneko Belateko kideak Kaliforniako pilotariekin eta elkarrekin, bira egin ahal izateko.

Pilotariak martxoaren 1ean abiatuko dira Iruñetik AEBetarantz. Autobusez joanen dira Bilbora, eta handik hegazkinez San Franciscora. Martxoaren 9an abiatuko dira handik bueltan, eta bihar ramunean ailegatuko dira Bilbora.

«Harremana sendotu, eta, etorkizunean, nazioarteko lehiaketaren bat antolatzeko urratsak egitea da gure asmoa», azaldu zuen Belateko buru Martin Ibarak, atzo, egitasmoa aurkezteko egindako agerraldian.

Lehiaketetako irabazleak ere AEBetara

Belaterekin AEBetara joanen diren pilotarien artean izanen dira elkarte horrek antolatutako lehiaketetako irabazleak.

Larunbatean, hain zuzen ere, paleta gomazko txapelketaren finala jokatuko dute Etxarri-Aranatz, arratsaldeko 19:00etan. Santos-Aramendia eta Lorea-Santxez izanen dira bidaia lortzeko lehian.

Belatek eskuz binakako goxua txapelketa ere antolatu du. 24 bikote hasi ziren lehian, Bera, Leitza eta Etxarri-Aranatz inguruan.

Txapelketa azken fasean da dagoeneko, eta irabazleek ere izanen dute Ameriketako Estatu Batuetara joateko aukera Belate elkartearen eskuetik.

AITZINERA BEGIRA

Abuztuan gazteak hara

Euskariansen erabateko indarra jarri du nazioarteko lehia hori ahalik eta ondoen gertatzeko. Bi nazioen arteko harremana sendotzeko konpromisoa hartu dute, eta kosta ahala kosta, gizonezkoen senior mailako partida antolatu nahi dute. Hala ere, arazo eta traba asko daude: politikoak, datak, profesionaltasunak eragindakoak...

Pixkanaka partida handiak lortzeko, ordea, Euskariansen seriotasuna eta sinergiaritasuna erakutsi behar ditu. Izan ere, Irlandarrak lau ordezkari-teknikariekin etorri ziren Donostiara, eta entrenatzaile lanak egiteaz gain, Euskarians zer den eta nola diharduen ere ikusi nahi zuten, gertutik. Bistan da, emakumezkoen eta gizonezkoen junior mailako partida bat antolatzea errazagoa dela, baina nonbaitetik hasi behar da. Aurreneko norgehiagoka

garrantzitsua gizonezkoen senior mailako Ulster (Ipar Irlanda) herrialdearen aurka jokatzea izan zen. Orduan, irlandarrek argi ikusi zuten seriotasuna eta maila aldetik ez zuela hutsik egin Euskariansen, ezta larunbatean ere emakumezkoen lehian. Kontua da, Euskal Herrikan kanpo ere jokatu nahi dutela euskaldunek, eta irlandarrei dagokiela gonbidapena egitea. Badi-rudi, junior mailako neurketa abuztuan jokatuko dela.

ESKU-HUSKA. Abel Barriolak Asperekin jokatu du txapelketa osoa

RAUL BOGAJO / ARGAZKI PRESS

Iazko garaileak Ives Salaberri Xala eta Lasa III.a izan ziren; aurtengoan ere ziurra da bien parte-hartzea.

Gaur aurkeztuko dute EPELen Binakako Txapelketa

Ekitaldia 12:30ean egingo da Bilbon, BBVA-Argentariaren egoitzan

Igor Susaeta | DONOSTIA

Iragan urtea Lau t'erdiko Txapelketa Nagusiaren final handiarekin bukatu zen. Orain gutxi estreinatutako urtea, ordea, EPELe antolatzen duen I. Eskuz Binakako Txapelketarekin hasiko da. Hala, aipatu txapelketa gaur 12:30ean aurkeztuko dute BBVA-Argentariak Bilbon duen egoitzan. Ekitaldi honetan egutegia, bikoteen izenak, lehiaketa sistema eta gainerako zehaztasunak emango dira jakitera. Dena dela, ia ziurra da aurreneko partidak heldu den astebukaeran jokatu direla.

Txapelketan hamar bikote

lehiatuko dira; bost Asegarcekoak, eta beste bost Aspekoak. Aparteko ezustekorik ez bada, eta azken urteotako lehiaketa eredu mantentzen badute, 10 bikote horiek bi multzotan banatuko dira. Elkarren aurka aritu ondoren, multzo bakoitzeko sailkapenean aurreneko bi tokiak lortzen dituzten bikoteek, finalerdiak jokatu dituzte.

20 pilotarien izenak gaur eza-gutuko diren arren, ez dira gutxi uxatu beharreko zalantzak. Haatik, eta komunikabide batzuek argitaratutakoaren arabera, Abel Barriolak Asperekin ekin-go dio txapelketari, nahiz eta Asegarcerekin duen kontratua

martxoaren 1ean amaitu. Hala, aurrera egin ahala sor litezkeen arazoak ekidin nahi izan dituzte bi enpresek.

2. Mailako Binakako Txapelketari ekin zaio

Pasa den astebukaeran, 2. mailako Binakako Txapelketako aurreneko jardunaldia jokatu zen. Lau norgehiagoka jokatu ziren orotara, eta aipagarriena astelehenean Eibarren Baleztena eta Eulatek, Leiza eta Albizuriren aurka jokaturakoa izan zen. Azken hauek nagusitu ziren 22 eta 21. Txapelketa, bi taldetan banatutako hamar bikote osatzen dute.

TXOKOAN

ESKU-HUSKA

Lau t'erdiko Txapelketa Ofizialeko finalera igaro da Arretxe, Aiori irabazi ostean

41 urte izan arren, Fernando Arretxe handia beste titulu bat irabazteko moduan da. Astelehenean Tafallan Aiori 21 eta 19 irabazi ondoren, Luzaidekoak Lau t'erdiko Txapelketa Ofizialeko finalerako txartela erdietsi du. Arretxek, dezente sufritu behar izan zuen partidaren nagusitzeko. Haatik, 19nako berdinketaren ostean, hiru tanto erreskadan egin eta partida zein finalerako txartela patrikaratu zituen Arretxe beteranoak. Lehiaren gakoa sakean egon zen. Luzaidekoak zazpi lortu zituen bitartean, Aioek ez zuen jokaldi horrekin tanto bat bera ere egitea lortu. Beste finalerdia Errandoneak eta Salaberrik jokatu dute heldu den igandean.

ZESTA-PUNTA

Acapulcon jokatu ondoren, bueltatu dira Eusko Basqueko puntistak

Astelehenean itzuli ziren Mexikotik, Acapulco Zesta-Punta Torneoak jokatu izan diren Eusko Basqueko puntistak. Kevinekin batera torneoan nagusitu den Konparen esanetan, «bizitako esperientzia oso baliagarria izan zaigu guztioi». Era berean, puntisten beraien arteko «elkarbizitza oso onuragarria» izan dela adierazi du Gasteizko aurrelariak. Dena dela, gauza batek harrituta laga du Konpa: «Ligaxkako edo finalerdietako partidetan, finalean baino jende gehiago bildu zen. Konpari, gisa honetako esperientziak gustatzen zaizkio. Hargatik, «nahiz eta bidaia luzea izan, Acapulcora gustura asko bueltatuko zela» aitortu du.

KONTRAKANTXATIK

Juan Inazio Zulaika

Pala: deabruaren asmakizuna

Pala jokoa deabruak asmatutako modalitatea zela idatzi zuen Jose Ramon Basterrak duela 12 urte: pilota beraren abiadura, tresna beraren gordintasuna, jokorearen zailtasuna; molde berezia, askorentzat, zailena. Albiste da egunotan pala: elkarriketak, titularrak... ezohiko tratamendua beraz, eta ez herenegun jokatu zelako Urrezko Palaren finala, ez; horrenbeste oihartzun mediatiko, hain zuzen, azken urteotako palista onena erretiratu delako. Oscar Insausti nafarrak 38 urterekin agur esan ziolako profesional izateari, herenegun, Bilboko Deportivon. Albiste azken finean, baina albiste kaskarra.

Pala jokoa gaur egun egoera larrian egon arren (Bilboko Deportivon jokatu da bakarrik) iraganean ezagutu ditu sasoi ho-beak: Madrilen, Bartzelonan, Donostian, Bilbon batik bat, arrakastaz. Zaletu asko bildu izan ditu, leialak gainera, defendatzailerak. Entzun egin behar zen Kiko Caballero palari buruz hizketan, munduko zortzigarren *maravilla*-ri buruz hitz egingo balu bezala. Modalitate zaila denez, esan izan da gainontzeko pilotariak kartutxo aritzen diren ehiztariak diren bitartean, palistak balaz egiten dutela ehiza. Joko deabrua benetan.

LUIS JAUREGIALTZO / ARGAZKI PRESS

Oscar Insausti, herenegun, bere agurreko partidaren.

Duela hamabi urte idatzitako artikuluan Basterra jaunak sutu salatzen zuen agintari eta komunikabideen jarrera, palarekiko. Pilota saila, egunkarietako azken orrialdeetan, kiroletan azkena, *cartelera comentada*... Bere ustez, pala izaten da modalitate guztien *Errauskiñe*. «Zergatik horrelako tratamendu lotsagabea komunikabideen aldetik?», Basterra jaunaren galdera. Geroztik ez dira gauzak aldatu. Basterraren salaketak gaur ere hausnarketarako gonbita izaten jarraitzen du. Are gehiago, modalitate zokoratu guztien partaide guztiek egiten duten galdera baita. Agintariak ekonomikoki lagundu beharko luketena artifizialki bizirik mantentzeak ba al du zentzurik? Eta hedabideen jokabide diskriminatorioak? Joera izaten da bide horretatik abiatzea, agintariak eta hedabideak salatuz, soluzioak bilatzeko orduan. Niri, ordea, kapitainaren pasadizo hura etortzen zait gogora: galdetu omen zioten bati 14 marinel eta 26 tripulante zituen itsasontzian asmatzeko kapitainaren adina. Erantzun arruntena, kapitainak 40 urte dituela erantzutea omen da, eta, jakina, ez du zerikusirik marinel eta tripulanteen kopuruak kapitainaren adinarekin. Ezin asma kapitainaren adina, hain justu, planteamendua hasieratik gaizki eginga dagoelako. Gaizki eginga dagoen bezala palaren planteamendua, iraganarekin lotzen bada. Paradigma zaharrak zerikusirik ez daukalako egungo egoera aldakorarekin. Euskal Herriak ezin ditu asimilatu molde guztiak, are gutxiago, esku pilotaren uestezko arrakastak su artifizialen itxura gehiago duenean benetakoa baino. Urrezko iraganarekin ametsetan jardun dugun pilotazaleok, idealizatzeko joera izaten dugu, gizartea erakarri nahi dugu gure gustuko zaletasunera eta ez alderantziz. Loak hartu eta tradizioarekin ametsetan. Gazte jendeak beste alde batetik jotzen duenean, etengabe eboluzioan joko moldearen eredu ezer aldatu ez denean, lekuz kanpo geratu arte, bezerorik gabe.

Basterrak zioen pala jokoa deabruak asmatu zuela eta denon artean ehortziko dugula. Baliteke, baina erretiratu berria den Oscar Insaustiri ez leporatu halakorik, bera bezalako pilotariak sortzen diren bitartean bada esperantzarik.

HITZ BITAN**KROSA.** Mugertzaren oroimenezkoa igandean da**Bekele eta Masei munduko txapeldunak izango dira Elgoibarko krosean**Erredakzioa | **DONOSTIA**

Parte-hartze bikaina izango du Juan Mugertza oroimenezkoaren Elgoibarko 60. Nazioarteko Krosak. Horrekin batera, Gipuzkoako Txapelketa ere bertan jokatu da. Egungo korrikalari onentsuenak bilduko dira igandean Mintxetako futbol zelaietan.

Gizonezkoetan, Kenenisa Bekele etiopiarra da izarrik aipagarriena eta proba irabazteko hautagai nagusia. Bera da egungo txapelduna, iaz, Dublinen, kros motzean nahiz luzean nagusitu ondoren.

Azken bi urteetan Elgoibarraren gailendutako Abraham-Chebii keniarak ere ez du hu-

tsik egingo, eta irteeran izango da.

Hirugarren faboritua, John Yuda tanzaniarra da, kros laburreko munduko txapeldunordea. Bekele txapeldunari errebantxa hartu eta garaipena nahi du Yudak. Joan den igandean ere bigarren sailkatu zen Zornotzako proban.

Hiru lagun horiek nabarmentzen dira besteen gainetik, baina maila handiko beste hamai-ka lagun ere ariko dira lasterka. Esaterako, 10 kilometroko proban Europako txapeldun Txema Martinez ere Elgoibarren izango da. Elmer Orlenas eta Domingos Castro portugaldarrak ere lehian ariko dira.

Emakumezkoetan, korrika-

GERRY PENNY / EPA

Kenenisa Bekele, iaz, Irlandako Munduko Txapelketan irabazle.

lari aipagarriena Edith Masai kenyarra da, iazko munduko kros laburreko txapelduna.

Garaipena eskuratzen saiatuko dira, besteak beste, Jane

Omoro kenyarra, Zornotzan bigarren izandako Prisca Jepleting kenyarra eta Alesandara Aguilar espainiarra.

Orotara, hamar proba jokatu-

ko dira goizeko 10:00etan hasita. Emakumezkoen senior proba 12:30ean hasiko da, 6,7 kilometroko ibilbidea izango du. Gizonezkoen senior proba, berriaz, 13:00etan, 10,13 kilometro egin beharko dituzte korrikalariak.

Azken urteetan, gora egin du nabarmen Elgoibarko probak, eta munduko onenak bildu dira. Duela gutxi, Paul Tergat ekarri zuten, eta orain, Kenebe dator. Irailean pentsatu zuten ekaritzea, eta aspalditik izan dute lotuta bere partaidetza. Etzi iritsiko da Elgoibarrera.

Mintxeta elkarteko kide Antton Azpiazuren arabera, «gestio ona, eta korrikalarien artean duen izen ona» dira probaren gakoak. Elgoibarko krosak ez du beste askok adina parte-hartzaile, baina «ahalik eta korrikalari onenak ekartzen saiatzen dira». Mugerzako krosean lan handia egin duten hiru lagun omenduko dituzte: Fernando Uriarte, Jose Gurrutxaga eta Fermin Arrese.

RALLYAK. Frantziarrak eta Coxek irabazi dute Dakarreko zazpigarrena

PATRICK HERTZOG / EPA

Peterhanselek lidertza berreskuratu du

Alfie Cox hegoafrikarra motoetan, eta Stephane Petershansel frantziarra autoetan, gailendu dira Dakarreko zazpigarren etapan. Herenegun, kolpe gogorra jaso zuen Petershanselek Masuokaren eskutik, baina atzokoan, lidertza berreskuratu eta odolkiak ordainetan bueltatu zizkion frantziarrak. Motoetan, lider jarraitzen du Saintek, eta Joan Roma kataluniarra da bigarren postuan.

FUTBOLA**Eibarko jokalaria Gaizka Saizarrek Tarragonako Gimnasticean jokatu du utzita**

Orain arte Eibarren aritutako Gaizka Saizarrek, Tarragonako Gimnastic taldean jokatu du, utzita, denboraldia amaitu arte. Oiarzungo aurrelariak sei partida bakarrik jokatu ditu Eibarrekin. Horietan, 311 minutu egin ditu zelaian eta bi gol sartu ditu. Saizar, Espanyolen bigarren taldetik ailagatu zen Eibarre-iraigan urteko uztailaren 2an. Bi urterako kontratua sinatu zuen; hortaz, denboraldi amaieran Eibarrera bueltatuko da. Tarragonako Gimnastic 2.B mailako III.a multzoan lehiatzen da, eta sailkapeneko 12. tokian dago egun.

TENISA**Cristina Torrens-Valero, Hobart-eko torneotik at gelditu da lehen partida galdu ostean**

Cristina Torrens-Valero tenislari espainiarrak agur esan dio Hobateko torneo-ari, lehen kanporaketan Jill Craybas estatubatuarrekin galdu (6-4, 7-5) ondoren. Torrens-Valero oso eskas aritu zen. WTAko torneo honetan 110.000 euro banatzen dituzte saritan.

TXIRRINDULARITZA**2008ko Frantziako Tourra Qubecen hasi (Kanada) daiteke**

Quebeceko alkate Jean Paul L'Allierrek agindutako bideragarritasun azterketa batek dioenaren arabera, 2008ko Frantziako Tourra Kanadako hiri horretatik abia daiteke. Tourra dezentetan hasi da Frantziatik kanpo, baina inoiz ez Europatik landa. Honek logistika arazoak sor ditzake.

FUTBOLA**Hiru hilabeteko kartzela-zigorra ezarri diote adin txikiko jokalaria bat jo zuen epaile bati**

Frantziako epaile batek hiru hilabete pasa beharko ditu kartzelan, partida batean 14 urteko jokalaria bati eraso ostean. Gertakariak iragan urteko azaroan jazo ziren Toulonen (Frantziako hego-ekialdean). Halako batean, jokalaria ez zen konforme agertu epaileak penalti bat adierazi ez zuelako, eta honek ostiko bat eman zion buruan. Zigortutako epaileak epailetan airtortu zuenez, jokalaria gaztearen irain bati erantzun zion. Zigorra bete ondoren, epaileak ezin izango du hiru urtez ez futbol zelaietara joan eta ezta gazteekin ekintzarik egin ere.

Patxi Barco zuzendaria, atzo, Donostiako kaleetan filmatzen.

JUAN CARLOS RUIZ / ARGAZKI PRESS

36-37

Kasualitate-kausalitateak

‘El final de la noche’ hilketa aitzakia den suspensezko lanaren filmaketa amaitzen ari da Patxi Barco; euskal aktoreek osatu dute errapartoa, baina gaztelaniaz izango da, euskaraz egiteko baliabiderik lortu ez dutelako

INGURUMENA. 31

Xabier Ezeizabarrena

Ingurumen gaietan aditua

«Espainiako Gobernuak erantzun beharko du auziak bide administratiboa hartzen badu»

‘Prestige’-ko gertaeren aukera judizialez mintzo da abokatuak

JUAN CARLOS RUIZ / ARGAZKI PRESS

LITERATURA. 37

Maitasunari gorazarre egingo diote Unax Ugaldek eta Mikel Urdangarinek, bihar, ‘Hamar mezu eta dei bat’ ekitaldian

Idazle unibertsalen testuak hautatu ditu Patxi Zubizarretak emanaldirako

MUSIKA. 38

Errobi taldeak kaleratutako bost diskoak berrargitaratuko ditu Elkarlanean-ek

‘Errobi’ eta ‘Gure lekukotasuna’ talde aitzindariaren lehen bi lanak konpaktuan aterako dira aurrenekoz

INGURUMENA. Arcachongo kaltetu talde batek Espainiako Gobernuaren aurka auzibidea has dezakeela zabaldu da

Petroliontzi urperatuaren isuria iristen ari zaiela diote Galiziako arrantzaleek

Ez dute sinesten bertsio ofiziala, azken orbanak lehen arroketatik askatu direla dioena, alegia

Erredakzioa | DONOSTIA

Lehendik ere fuel-olioz zikindutako zenbait lekutara orban beltz gehiago iritsi dira egunotan Galiziako itsasertzean. Bertsio ofizialaren arabera, zikindutako arroketatik askatutako erregaia da, olatuek itsasora eraman eta berriro ere kostara itzulia. Arrantzale eta ekologisten aburuz, ordea, *Prestige* hondoratuta dagoen lekutik datoz orban horiek. Emari berria direla diote, laugarren marea beltza.

Orbanok, batez ere, Costa da Morteko zenbait udalerriara iritsi dira, esate baterako, Carnotara. Egoera larria da bertan. 34 kilometro itsasertz ditu udalerririk horrek, eta guztiak daude fuel-olioz zikinduta. Bertara egunotan iristen ari diren orbanak estreinako marea beltzak eraman zituenen oso antzekoak direla diote herritarrek. Horregatik diote *Prestige* itsaso azpian isurtzen ari den emariaren emaitza direla.

Galiziako gainerako lekuetara ez zen atzo orban beltzik iritsi. Nolanahi ere, oraindik bada zer garbitua. Denera, atzo, 5.200 lagun aritu ziren hondartzetan garbiketa lanetan, gehienak —3.850 lagun— Coruñan. Hondarretatik fuel-olio arrastoak kentzea lortu dute kasu askotan, baina arrokak garbitzea egiteko zailagoa da.

Atzo fuel-olioa Portugalgo kostara ere iritsi zen. Esposendeko gune babestuko zenbait hondartza beltzuta agertu ziren. Ikerketa egin behar zuten atzo arratsaldean erregai horren jatorria argitzeko, baina itxura guztien arabera, *Prestige*-k isuria da.

Espainiako Gobernuaren aurka egiteko asmoak, lauso artean

Frantziako kostan ere kezka da nagusi. 200 kilometro itsasertz zikindu ditu dagoeneko marea beltzak, eta haizeak fuel-olio gehiago eraman dezake. Udalerriarik kaltetuenetarikoa Arcachon da, Girondako departamendukoa. Inguru horretan guztian bizibide ohikoena ostren ekoizpena da, eta galarazi egin dutenez, izango diren galearen inguruan ezinegon handia zabaldu da.

Atzo, inguru horretako udalerri, enpresaburu eta eragileek hondamendiaren eragileen

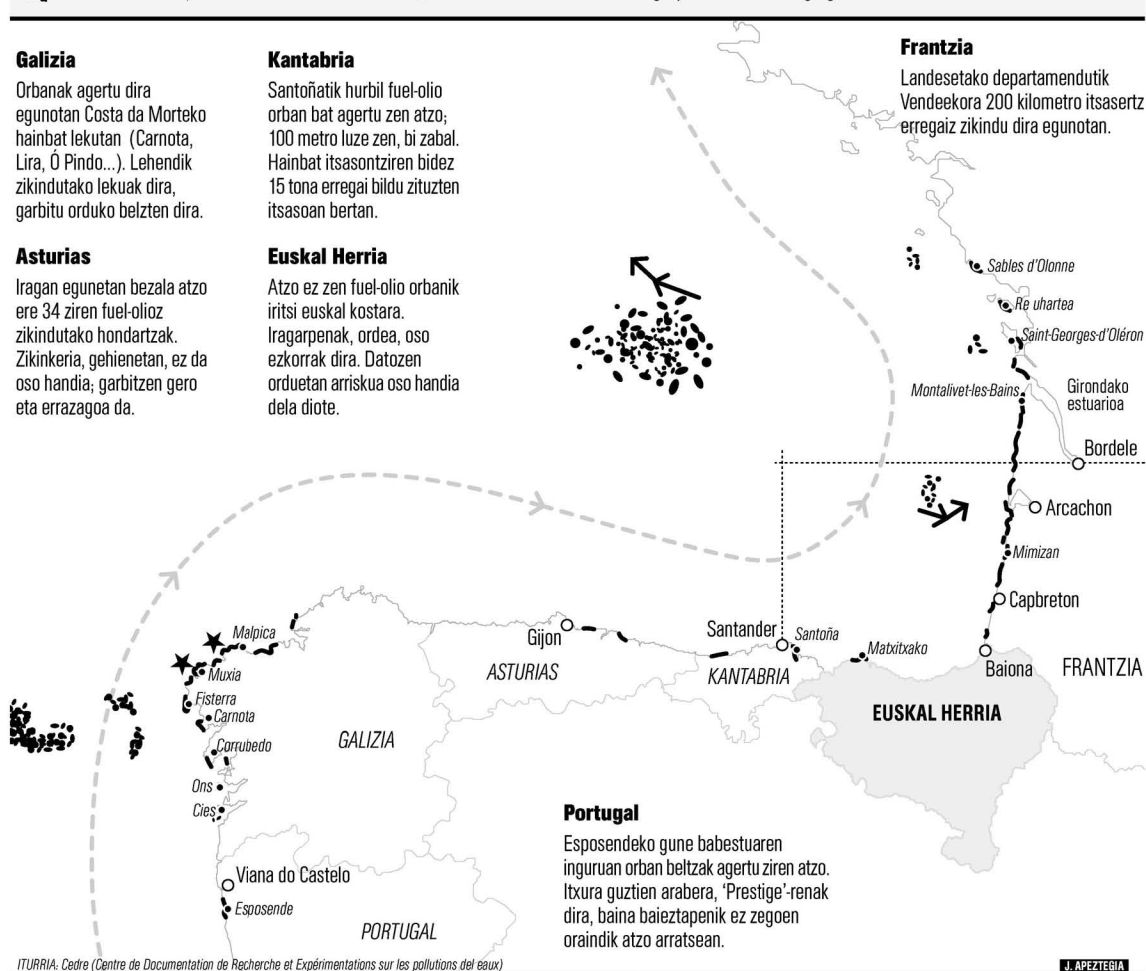

SALVADOR DE SAS / EFE

NAHI ETA EZINEAN. Argazkian Carnota udalerrian atzo garbiketa lanetan ziharduten militarrek ageri dira. Nahi eta ezinean ari dira, egun batean garbitu eta hurrengoan berriro zikin agertzen dira bazterrak.

Marea beltz handia

Fuel orbanak Berriro zikindutako lekuak Orbanen norabidearen iragarpena Portugalgo ur-lastera Kosta zati kaltetua

kontrako auzibidea abiatu nahi dutela zabaldu zen, eta Espainiako Gobernuaren aurka arteen sartzen dutela. Horren baieztapenik ez zen lortu, ordea, eta Arcachongo alkate Yves Foulonek, gainera, ukatu egin zuen. «Auzibidea armadorearen eta petroliontziairen ja-

bearen kontra hasi dugu. *Prestige*-ren hondamendiaren erantzukizuna kolektiboa da, ez Espainiako Gobernuarena», eman zuen aditzera.

Lauso artean geratu zen ezezko hori ere, ordea. Espainiako Gobernuaren kontra auzibidea abiatzeko asmoa Bordeleko

abokatu bulego batera heldu zela ere zabaldu zen.

Atzo, *Prestige* petroliontzioko arrakalak konpontzen saiatzen ari den *Nautila* urpekoaren jabe den Itsas Ustiaketarako Ikerketarako Frantziarrek Institutuko zuzendari Guy Herrouinek petroliontzia gero eta erregai

IRAGARPENA

Datozen egunok euskal kostan «txarrenak» izan daitezkeela iragarri du Imazek

Eusko Jaurlaritzak *Prestige*-ren hondamendiari aurre egiteko antolatutako batzordearen izenean, eledun Josu Jon Imazek datozen egunak orain arteko «txarrenak» izan daitezkeela iragarri zuen atzo. Bihar eta etzi haizea aldakor ibiliko dela esan zuen, eta, batez ere, ipar eta ipar-mendebaldetik joko duela. Aditzera eman zueenez, horrek orbanak euskal kostara hurbil ditzake. Arriskutsuki.

Eusko Jaurlaritzarentzat diharduten teknikariak Kantabria parean dagoen fuel-olio orban multzoa arretaz aztertzen ari direla esan zuen Imazek, «gure itsasertzera hurbil baitaiteke». Itsasoa, gainera, zakar dabilela azaldu zuen, eta orbanen hurbilketa akaso uste baino bizkorrago gertatu daitezkeela, ia ustekabean.

«Gure kezka gero eta handiagoa da. Bada hilabete ez genuela horrelako iragarpen meteorologiko ezkorrik», zehaztu zuen. Bizkaiako Foru Aldundiko diputatu nagusi Josu Bergara ere ezkor mintzatu zen atzo. «Gutxien espero dugun unean orbanak hel daitezke gure kostara», azaldu zuen. «Erne egon behar da».

Atzo zortzi arrantzontzi ibili ziren euskal kosta arakatzeko, fuel-olio orban bila. Horiek zerbait aurkitzen badute Bermeoko portura abisu ematea da plana. Bertan dozena bat itsasontzi prest daude garbiketa lanei berehala ekiteko.

ZAILTASUNA

Hondarretatik fuel-olio arrastoak kentzea lortu da kasu askotan, baina arrokak garbitzea zailagoa da

gutxiago isurtzen ari dela esan zuen. Nolanahi ere, isurtzen ari den fuel-olioak itsasertzera iristen jarraituko duela esan zuen. Urpekoak 15 egun egin ditu eguraldi txarren ondorioz lanik egin ezinik. Arrakala ugari ditu zain, oraindik, konpontzeko.

Bilboko Udalak Galiziako itsasertza garbitzeko bidaia antolatuko du 100 boluntarioekin

Bilboko Udalak Galiziako itsasertza garbitzeko 100 boluntarioekin bidaia antolatuko du datorren asteburuan. Garbiketa lanetan parte hartu nahi duten lagun guztiak Bilboko Udalarekin jar daitezke harremanetan gaurtik. Udaletxeko ordezkariak aditzera eman dutenez, Udalak bidaia, lo egiteko lekua eta mantenua ordainduko die asteburuan Galiziara joango diren boluntarioei.

Orain arte 800 tona erregai atera dituzte 'Vicky' petroliontzitik

Iragan astean *Vicky* petroliontzia istripua izan zuen Mantxako Kanalean. Istripuaren ondorioz, ontziko depositu batek matxura bat izan zuen. Atzo Belgikako Garraio Ministerioak jakitera eman zuenez, orain arte 800 tona erregai atera dituzte hondatutako depositotik. Agintarien arabera, gaurtik aurrera depositotik beste 7.000 erregai tona ateratzeko prozesuari ekingo diote. Orain arte ontziak 300 tona gasolio isuri ditu itsasora. Belgikako Gobernuak kopuru hori ez handitzeko itxaropena duela adierazi du.

Donostiako Udalak, orbanen beldur, alerta egoeran dagoela azaldu du

Donostiako Udaleko zinegotzi Alberto Rodriguezek jakitera eman duenez, datozen egunotan *Prestige* petroliontzia isuritako fuel-olioa Donostiara heltzeko arriskua handitu egingo da. Hori dela-eta, Udala alerta egoeran dagoela azpimarratu du. Erregaiak kostaldera hel daitekeen mehatxuaren ondorioz, Udalak boluntarioak antolatzekeko zerbitzua abian jarriko duela gaineratu du.

Portugalgo Gobernuak gaur baieztatuko du kostaldera heldu den erregaia 'Prestige' ontziak isuritakoa den

Igandean fuel-olio orban txikiak aurkitu zituzten Espoñe eta Povo do Varzim bitarteko itsasertzean. Portugalgo Gobernuak jakitera eman duenez, gaur baieztatuko dute erregaia *Prestige* petroliontzia isuritakoa den. Hala ere, Armadako bozeramaile Gouviea Melok ez du uste fuel-olioa *Prestige*-k isuritakoa denik. «Haizearen norabidea aztertu ostean zaila da erregai hori *Prestige* ontzikoa izatea. Ziurrenik fuel-olioa erregai tankeak gure itsasertzetik gertu garbitu zituen ontzi batek isuritakoa izango da».

XABIER EZEIZABARRENA ABOKATUA. INGURUMEN GAETAN ADITUA

JUAN CARLOS RUIZ / ARGAZKI PRESS

«Administrazioaren akatsak frogatzen badira erantzukizuna eska dakioke»

Arantxa Iraola | DONOSTIA

Xabier Ezeizabarrena abokatu da, eta ingurumen gaietan aditua. Arretaz eta kezka jarraitu du *Prestige*-ren hondamendi guztia. Erantzukizun eske ari direnek bide judizialek zer egin dezaketen azaldu dio EGUNKARIARI.

■ **'Prestige'-ren kapitaina, jabea, konpainia pleitatzaila, Espainiako Gobernu...** Nor da jazotzen ari denaren erantzulea?

Gaia nahiko nahasia da, eta eragile asko daude tartean. Auziak bi alde ditu, bat politikoa da, eta hor bide ugari zabaldu dira, nazioarteko gizar-tearen aurrean zein Europako Batasunaren aurrean erantzukizunak eskatuz... Judizialki, berriz, ez dago horren argi zein bide zabalduko diren. Espainiak, esaterako, bide penala abiatu zuen, eta kapitaina atxilotu zuen. Baina bide penalak luzerako izaten dira normalean eta ez dago hain garbi zer erantzukizun eska daitezkeen...

■ **Bide administratiboak emaitza hobeak eman ditzake?**

Oraindik ez du inork bide hori abiatu. Baina beno, kontuan izan behar da Espainiak petroliontziko kapitaina bahitu edo atxilotu zuenetik Espainiako

administrazioaren esku geratu zela *Prestige*, eta gertatu zenaren erantzule izan zen.

■ **Eta kaltetuek erantzukizunak eska diezazkioke?**

Benoa, Arcachonen, esaterako, talde bat horretan hasi dela ematen du, eta ez zait ideia txarra iruditzen. Espainiako Gobernuak ontziaren ardurarekin geratu zenetik egin zituen zein egin ez zituen ekintzen erantzulea da, horiek ondorio batzuk izan baitzituzten. Alde horretatik interesgarria izan daiteke bide administratiboak... Zuzenbide administratiboan, gainera, erantzukizunak dardenean ez da mugarik egoten, kalte guztiak ordaindu behar dira.

■ **Bide administratiboa da, beraz, emaitza onenak eman ditzakeena...**

Nazioarteko itunen arabera ontziaren aseguru konpainiak kalte-ordain batzuk ordainduko ditu, hori seguru, baina muga batzuen barruan... Kalte guztiak jaso nahi badira bide penalak normalean ez du emaitza onik ematen. Bide administratiboa izan daiteke bide egokia, baina horretarako kaltetu guztiek eskatu beharko lukete Espainiako Gobernuaren aurrean.

■ **Esaterako, Galiziako kaltetu talde batek zabal dezake bide hori...**

Bai. Ondo aztertzen badute zer gertatu zen kapitaina ontzitik irten eta Espainiako administrazioak ontziaren arduratu hartu zuenetik bidea irekita dago. Ondo argitu beharko da zer nolako kalteak gertatu ziren kapitainak petroliontziko ardura zuenean eta zer nolakoak ondoren... Benetan frogatzen baldin bada hainbat kalte etorri zirela administrazioaren akatsen ondorioz, bidea irekita dago, erantzukizuna eska dakioke.

■ **Bide hori urratuko dela iruditzen zaizu?**

Galizian arrantzale kofradiek lotura handia dute Gobernuarekin, bereziki Xuntarekin. Horrek zaildu egingo du.

■ **Eta Frantziak edo Galiziak erantzukizunak lepora diezazkioke Espainiako Gobernuari?**

Bai, nazioarteko zuzenbidearen baitan egin daiteke hori. Nolanahi ere, normalean gauza horiek diplomazioaren bidez konpontzen dira. Egun, gainera, Frantzia eta Espainiaren arteko harremanak nolakoak diren ikusiz, ez dute uste Frantziak Espainia Nazioarteko Auzitegira eramango duenik... Eta, beno, Portugalak ere urra dezake bide hori, baina normalean diplomaziaren bidea aukeratzen da horrelakotan.

KRIKA

«Elkartasuna oso ondo dago, polita da, baina ezin du estatu baten pilare izan»

GAOKA

«Espainiako Gobernuak egin zituen zein egin ez zituen ekintzen erantzulea da»

■ **Espainiako Gobernuak nori eska diezazkioke erantzukizunak?**

Nire ustez bilatzen Espainiako Gobernutik dutena da gizartearen aurrean erakustea beren egitekoak bete dituztela. Erantzukizunak eska diezazkioke ontziaren jabeari, baina itsasoko fuel-olio garraioaren atzean bospasei konpainiari ezberdin daude, beren artean lotuta. Zaila da horien aurka egitea, ondo dakite zer egin erantzukizunak uxatzeko... Espainiako Gobernuak, ordea, erakutsi du ez dakiela bere lana betetzen.

■ **Oso kritikoa zara zu Espainiako Gobernuarekin...**

Bai, egin zuen lehenengo gauza izan zen petroliontziko kapitaina kartzelatzeko, delinkuente arrunta balitz bezala tratatu dute, baina ez zait oso zuzena iruditzen... Izan ere, iritzi gehienek arabera kapitainak nahiko ondo bete zuen bere lana, hori esaten dute aditu guztiek. Nazioarteko zuzenbideak, gainera, babestu egiten du kapitaina.

■ **Zer iruditzen zaizu gertatuko dela? Deus argituko al da?**

Ez dut deus berria ikusten... Era honetako gauzek balio izaten dute hitz egiteko ekologiaren eta elkartasunaz. Hori oso ongi dago... Baina nik nahiago nuke ingurumena babesteko gai den estatu indartsu bat ikustea. Eta horrelakorik ez da ikusi. Elkartasun deiak, Galiziaren aldeko loteria, sukaldarien elkartasun keinuak... Hori da ikusi dena, eta oso ongi dago. Baina, beno, Europako Batasunaren aurrean hori ez da batere serioa. Espainiako estatuan, gai askotan, sakonduz gero, estatua desagertzen ari da... Hori gai askotan mesedegarria izan daiteke, baina ingurumena babesteko estatuaren desagartzea oso arriskutsua da. Argi geratu da orain. Nor ari dira lanean? Arrantzaleak, boluntarioak... Non dago estatua? Elkartasuna oso ondo dago, polita da, baina ezin du estatu baten pilare izan.

OSASUNA. Gizentasunak ondorio larriagoak ditu andrazkoetan

Loditasunak bizitza zenbat laburtzen duen neurtu dute

40 urterekin gizen egoteak 7 urtean murriz dezake bizitza itxaropena

Erredakzioa | DONOSTIA

Jakina da gizentasunak osasun arazo larriak eragiten dituela. Orain, Holandako hainbat zientzialarik eginiko ikerketa baten arabera, 40 urterekin lodi diren pertsonak bizi itxaropen murriztagoa dute. Zientzialariek Framinghameko (Massachusetts, Ameriketako Estatu Batuak) 3.500 boluntario aztertu zituzten 1948 eta 1990 bitartean. Ikerketa *Annals of Internal Medicine* aldizkari ezagunaren azken aleak jasotzen du.

Arazoak gizonezkoei zein emakumezkoei eragiten die. Hala ere, ondorioak andrazkoen artean larriagoak dira. Nabarmen. Esaterako, 40 urterekin gizentasun arazoak dituzten emakumeak 7,1 urte gutxiago bizi dira, eta 40 urterekin lodi diren gizonezkoak, berriz, 5,8 urte gutxiago.

Kontuak kontu, arazoak ez die soilik gizenei eragiten. Lodi egon gabe osagileek gomendatutako pisua baino gehiago du-

DATUA

Gizentasuna neurtzeko oinarritzko kalkulua

Hauxe da pertsona bat lodia den edo ez jakiteko dagoen formularik ohikoena: pisua (kilogramoetan) /altuera (metrotan) ber bi. Eragiketa hori egin ostean emaitza taula batean neurtzen da. 20 kg baino gutxiago duten pertsonak argaltzat hartzen dira; 20 eta 30 bitartekoak ondo dau dela; 30 eta 40 bitartekoak gehiegizko pisua dute. 40 baino gehiagokoak, berriz, loditzat hartzen dira.

ten pertsonak hiru urte gutxiago bizi dira batez beste.

Tabakoak arazoa handitzen du

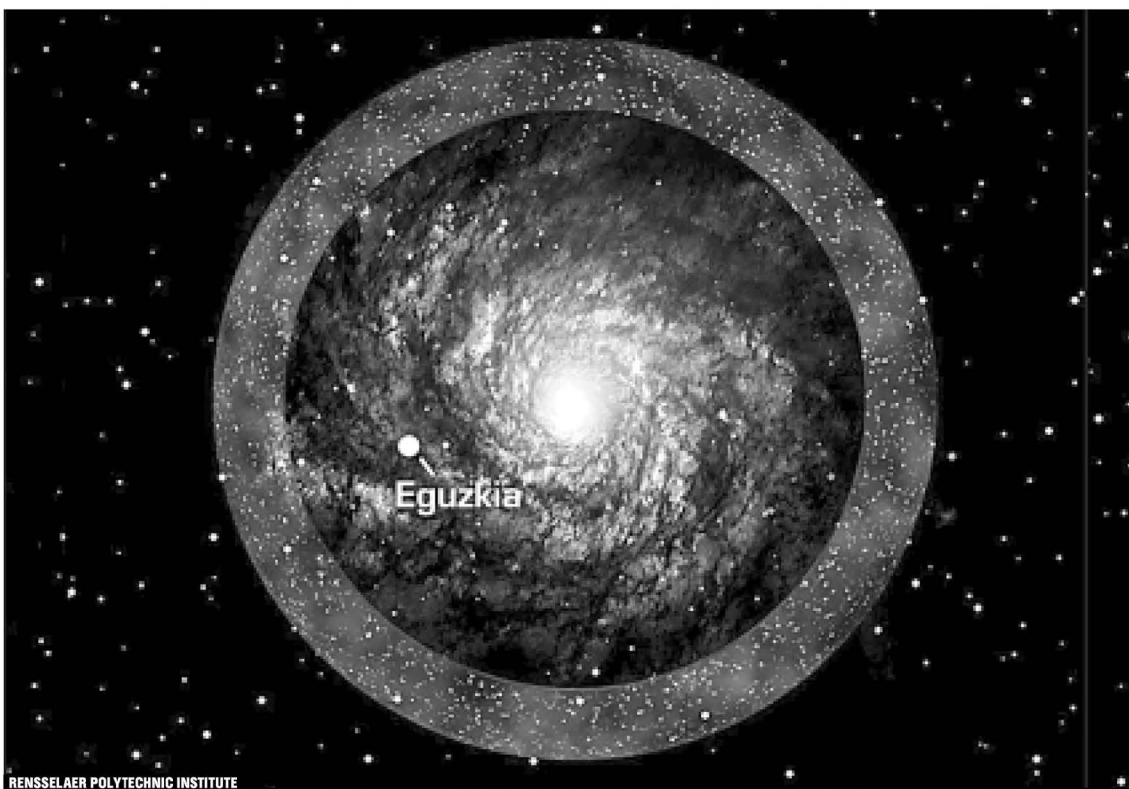
Ikertzaileek azpimarratu dute tabakoak nabarmen handitzen dituela gizentasunak sortutako arazoak. Hala, 40 urteko emakume gizen eta erretzaileek an-

dre argal eta ez-erretzaileak baino 13,3 urte gutxiago bizi dira, batez beste. Gizonezkoen artean kopuru hori 6,7 urtekoa da.

Ikerketan parte hartu duen Anna Peeters doktoreak loditasunak osasunean dituen ondorio kaltegarriez ohartarazi du. «Loditasunak 2 motatako diabetesa garatzeko arriskua eta odolaren presioa handitzen du. Horren ondorioz gizakiek gaitz ugari jasaten dituzte». Peeters-ek gizentasunaren aurkako neurriak lehenbailehen hartzearen garrantzia azpimarratu du. «Tabakismoa bezain fenomeno larria da osasunarentzat».

Arazoa, batez ere, pertsona edadetuen artean larria izan arren, gazteei ere eragiten die la nabarmendu du Serge Jabbour zientzialariak. «Ikerketak erakusten duenez, 30 eta 40 urte artean dituzten pertsona gizenak, gero argaldu arren, etorkizunean osasun arazoak izan ditzakete».

ESPAZIOA. Izarrez osatutako uztai batez inguratuta dagoela uste dute adituek

Esne Bidearen eraztuna?

Ameriketako Estatu Batuetako eta Europako hainbat astronomok ustez Esne Bidea inguratzen duen eraztunaren lehen zantzuak aurkitu dituzte. Uztaiak 100 milioi izar zaharrez osatuta egongo da. Zientzialariek iradoki dutenez, duela milaka milioi urte Esne Bideak beste galaxia batzuekin izandako talken ondorioz sortu zen uztaiak. Strasburgoko

Behatokiko (Frantzia) kide Rodrigo Ibata adierazi duenez, «eraztuna osatzen duten izarrek oso distira gutxi dute, eta horregatik oso zaila da antzematen». Beste zenbait galaxietan horrelako fenomenoak aurkitu arren Esne Bidean atzemandako egitura orain arte astronomoentzat gutziz ezezaguna dela aitortu du Ibata.

LABURRERAN

ESPAZIOA

Inoizko planetarik urrunena aurkitu dute AEBtako hainbat astronomok

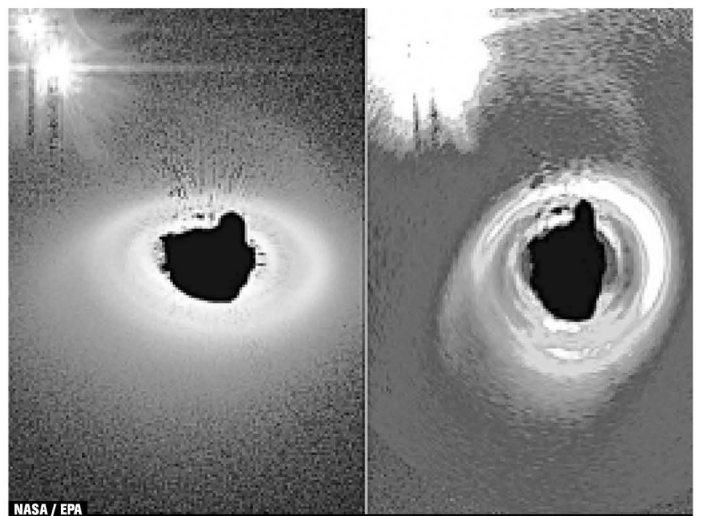

CFA / EPA

OGLE-TR-56b planetaren irudikapena.

Harvard-Smithsonian Astrofisika Zentroko (Cambridge, Ameriketako Estatu Batuak) zientzialariek inoizko planetarik urrunena aurkitu dutela adierazi dute. OGLE-TR-56b izeneko planeta Sagittariuseko konstelazioan dago, eta 29 ordutik behin izarraren inguruan bira bat ematen du. Adituek azpimarratu dutenez, OGLE-TR-56b laino batez inguratuta dago. Hala ere, laino hori ez dago ur tanteez osatuta, burdin atomoez baizik. Ikerketa burutu duten adituen

arabera, orain arte gutxi gorabehera 100 planeta ezagutzen dira eguzki-sistematik kanpo. Lurretik 5.000 argi-urtera dago OGLE-TR-56b planeta.

NASA / EPA

HD 141569 izarraren bi irudi.

Izar gazte baten hauts eraztunaren irudirik argienak lortu ditu 'Hubble' teleskopioak

Ameriketako Estatu Batuetako Espaziorako Agentziaren (NASA) *Hubble* teleskopioak izar gazte baten hauts eraztun baten inoizko irudirik argienak lortu ditu. *Hubble*-k Goi-mailako Ikerketarako Kameraz (ACS) baliatu da. HD 141569 izeneko izarra bost milioi urte ditu, eta Libra konstelazioan aurkitzen da, Lurretik 320 milioi argi urtera. Ezkerreko argazkian izarra Lurretik nola ikusten den ikus daiteke; eskuineko argazkian, berriz, izarra gainetik nolakoa den ageri da.

OSASUNA

Frantziako Osasun ministroa tabakoa eta alkohola legez kanpoko droga gisa hartzearen alde agertu da

Frantziako Osasun ministro Jean-Francois Mattei, tabakoa eta droga, legez kanpoko drogen kategoria berean sartzearen alde agertu zen atzo Parisen. Alkohola Frantziako ohituren parte direla aitortu duen arren Matteiek, baldintza zehatz batzuetan baino ez kontsumitzea eta dosi moderatuetan baimentzearen alde agertu zen. Gainera, gaur egun leku publikoetan erretzea baimenduta egotea eskandalu bat dela uste du. Horrez gainera, kalamuaren kontsumoa debekatzearen alde dagoela berretsi zuen Matteiek.

KLONAZIOA

Raeldarrek haur klonatuaren auzia ikertzeko proposaturiko kazetariak uko egin dio

Abenduaren 27an Raeldarrek bultzatutako ekimen baten ondorioz lehenengo haur klonatua jaio zela iragarri zuen Clonaid enpresak. Mundu osoko zientzialariek auzitan jarri zuten iragarpena. Hori dela eta, Clonaiden Michael Guillen kazetariari kasua ikertzeko eskatu zion. Atzo Guillenek adierazi zuenez, uko egin dio Clonaid enpresak egingutako eskaintzari. Izan ere, haur klonatuaren inguruko auzia oso ondo prestatutako txantxa bat besterik ez den susmoa duela adierazi du.

BEZERO ARRETA:
Edozein zalantzatarako
943300222

ORDUTEGIA:
09:00 / 16:00
Astelehenetik ostiralera

H A R P I D E D U N A R E N

txokoa

943 30 41 81 - htxokoa@egunkaria.com - www.egunkaria.com/txokoa

ASTELEHENETIK OSTIRALERA

HAUETAKO EDOZEIN ESKAINTZA GUSTUKO BADUZUE,
DEI EZAZUE GURE TELEFONORA, EGUNEKO 24 ORDUETAN

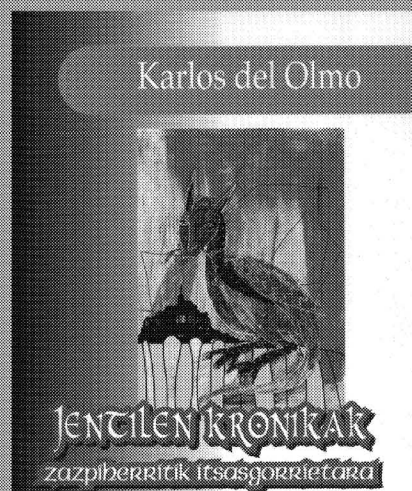
NAFARROA OINEZ 2003

Harriz harri, Irunberri
Zainzuri eta piper sortak
Pedro Luis kontserbak
(Babesle ofiziala)
15 sorta DOAN

1

(SAKATU ZURE
AUKERA BADA)

Pedro Luis kontserba enpresa 2001ean hasi zen Nafarroa Oinezekin elkarlanean, eta aurtur ere Nafarroako jatorri izena duten zainzuri eta piper kontserbak ekoitzi dituzte. Datorren urtean, Nafarroa Oinez Irunberriko ikastolaren alde ospatuko da, eta iaz kontserbekin lortu zen arrakasta errepikatu nahi dute. Produktuon eskaria egiteko edo informazioa lortzeko, 948 45 60 11 telefonora deitu. Harpidedunaren Txokoa 15 sorta ditugu zotz egiteko. **Zozketaren emaitza, urtarrilaren 11n.**

JENTILEN KRONIKAK, ZAZPIHERRITIK ITSASGORRIETARA

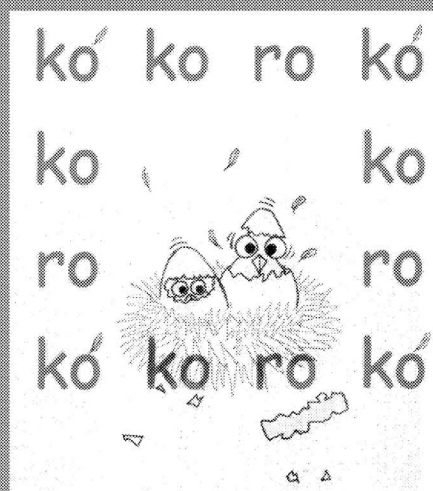
Karlos del Olmo
Dakit argitaldaria

10 liburu DOAN

Zer gertatuko litzateke egun mitoen bitartez baino ezagutzen ez dugun mundua bat-batean benetako bihurtuko balitz? Horixe jazoko zaio Gartxot gazteari. Gutxien espero duenean, ohiko bizimodua laga beharko du, eta pertsonaia mitologikoz eta magikoz beteriko mundu batean murgildu. Amaigabeko bidaian, hainbat ezbehar eta jazoera zoriontsu pasatuko ditu, baita kondairazko unibertsoan murgildu ere. Maitasuna, heriotza eta jakintza zaharrak bat egiten dute istorioan. **Zozketaren emaitza, urtarrilaren 11n.**

2

(SAKATU ZURE
AUKERA BADA)

KOKOROKO

Txixkiñe

Lugaritz kultur etxea
(Donostia)

Urtarrilak 11 - 18:00etan

10 sarrera DOAN

Ados taldeak ekoizitako Kokoroko antzezlanaren emanaldia izango da larunbatean, urtarrilaren 11n, arratsaldeko 18:00etan, Donostiako Lugaritz kultur etxean. Neska-mutikoentzako ikuskizun umoretsu horretan, bi oilo gazteren ibilerak kontatzen dira. Oskoletik irten berriak, mundua ezagutzen hasi dira. Galdera baten erantzunaren bila dabilta: zer izan zen lehenago, arrautza ala oiloa? **Zozketaren emaitza, urtarrilaren 10ean.**

3

(SAKATU ZURE
AUKERA BADA)

ATHLETIC- VILA-REAL

San Mames (Bilbo)

Urtarrilak 12 - 17:00etan

10 sarrera DOAN

Adi, Athleticen jarraitzaileok! Athleticen Vila-realen aurka jokatu du igandean, urtarrilaren 12an, arratsaldeko 17:00etan. Partida horretarako hamar sarrera zotz egingo ditugu Harpidedunaren Txokoa. Beraz, igandean zure taldea ikustera joan nahi baduzu, deitu lehenbailehen Euskaldunon Egunkariara. Horra hor gustuko duzun kirolaz gozatzeko aukera paregabea. **Zozketaren emaitza, urtarrilaren 10ean.**

4

(SAKATU ZURE
AUKERA BADA)

Asteazkena, 2003-01-08

2. astea ■ 8 egun igaro dira ■ 357 egun falta dira

esaera

Oihal txarra eta adiskide gaiztoa fite higatzen dira

datuak

28.930

Esklaboen Laku Handia Kanadako ipar-mendebaldeko lurraldeetan dago-en laku bat da, eta 28.930 km koadro ditu.

1989

1989. urtean aurkeztu zuen merkatura IBM enpresak eskuko lehen ordenagailua.

2.000

2.000 arroz mota ereiten dituzte nekazari nepaldarrek beren mendietan.

telefonoak

Hegoaldetik iparraldera hots egiteko: 00-335 aurrezenbakia. Iparraldetik Hegoaldera: 00-34

IPARRALDEA	
Kostaldeko ospitalea	59443535
SAMU	15/59633333
Pozoitze kasuetan	56.96.40.80
Suhiltzaileak	18
Suhiltzaileak BAMen	59635555
Polizia	17
Baionako Suprefectura	59590919
Elektrika-gas arazoak	14/59521018
Errepideetako berri	56963333
Kontseilu Orokorra	59257840
Miarritzeko aireportua	59239066
SNCFko trenbideak	59555050
Laborantza Gambera	59295043
Ordua telefonoz	3699
Meteo agiria (grabatua)	59220330
Meteo zerbitzuak	59238415
Baiona Taxi	59594848
HEGOALDEA	
SOS Deiak	112
Udalzaingoa	092
Polizia Nazionala	091
Ordua telefonoz	093
Telefono argibideak	1003
ARABA	
Suhiltzaileak	945161163
Gurutze Gorria	945222222
DYA	945281020

zozketak

Bonolotoa				Loteria primitiboa			
Astelehena, 6	Asteartea, 7	Asteazkena, 1	Ostirala, 3	Osteguna, 2	Larunbata, 4	Igandea, 5	
						Sartizarra	
15 - 17 - 23	10 - 22 - 23	11 - 19 - 26	09 - 21 - 22	14 - 30 - 37	24 - 30 - 35	2 - 23 - 27	
40 - 48 - 49	27 - 39 - 40	31 - 43 - 46	23 - 40 - 41	39 - 40 - 47	38 - 43 - 45	30 - 31 - 49	
OSAGARRIA: 38	OSAGARRIA: 04	OSAGARRIA: 22	OSAGARRIA: 02	OSAGARRIA: 18	OSAGARRIA: 41	OSAGARRIA: 41	
ITZULKETA: 05	ITZULKETA: 08	ITZULKETA: 09	ITZULKETA: 06	ITZULKETA: 01	ITZULKETA: 08	ITZULKETA: 3	
ONCE				Kupoitzarra		Superkupoia	
ASTELEHENA-30	ASTEARTEA-7	ASTEAZKENA-18	OSTEGUNA-2	OSTIRALA-3	IGANDEA-5		
05.944	79.232	61.259	57.678	78.466	72.626		
				082 seriea		028 seriea	

DUELA 10 URTE

AEBetako ultimatumari amore ez ziola emango esan zuen Husseinek

Atzo hamar urte, AEBen, Erre-suma Batuaren, Frantziaren eta Errusiaren aginduari amore ez ziola emango eta, beraz, 32 paralelotik hegoaldera zituen misilak ez zituela erretiratuko adierazi zuen Irakeko Gobernuak. Pentagonoak, dena den, inguru horretan misil «mugimendu txikiak» sumatu zituela esan zuen, baina lekualdaketa horien esanahia ez zuela argitzerik izan. Nazio Batuetako Segurtasun Kontseiluko bost kideetatik lauk emandako ultimatumaren epea gaur hamar urte amaitu zen, eta Saddam Husseinek ordurako hegazkinen aurkako misilak kentzen ez bazituen aliatuek «neurri gogorrak» hartuko zituztela agindu zuten.

efemerideak

Julene Azpeitia jaio zen

1888. urteko urtarilaren 8an jaio zen Julene Azpeitia, Zumaian. Irakasle izateko ikasten ari zela hasi zen euskaraz idazten Bilbo eta Donostiako aldizkarietan. Gerra aurretik, haurrentzako eskola liburuak eta ipuinak idatzi zituen, baita pedagogia arloko zenbait liburu ere.

1875. Manuel Iradierrek Afrikako bidaia hasi zuen.

SANTUAK.	Luken.
----------	--------

horoskopoa

Uxue Agirre

ARIES martxoak 21 - apirilak 20

Zalantzaz beterik zaude. Lagunengan gehiago sinesten hasi, eta urduritasunak alde batera utzi beharko zenituzke.

TAURUS apirilak 21 - maiatzak 20

Urte berria, lan berria, bizitza berria. Gurasoen etxera itzultzeak mesede egingo ote dizu?

GEMINI maiatzak 21 - ekainak 20

Kalitatezko opari asko jaso dituzu aurtengo jaietan. Zintzoa zaren seinale ote da?

CANCER ekainak 21 - uztailak 20

Egoera berezian zaude, aurrepian igartzen zaizu. Deabruarekin pakturen bat egin ote duzu?

LEO uztailak 21 - abuztuak 23

Postreak egiteko jaio zarela? Zure familiako kideen gaurko aurrepikiak ikusita, nuke horrelakorik esango.

VIRGO abuztuak 24 - irailak 23

Asteburuko parrandaren ondorioak ez dituzu ahaztuko oso erraz. Oso gauza serioak egin zenituen.

LIBRA railak 24 - urriak 23

Langile aparta zaren arren, ez parekatu zeure burua inurriekin. Atsedenaldi baten beharrean zaude.

SCORPIUS urriak 24 - azaroak 23

Bikotekidearen opariarekin itzuli gehiegi eman dituzu dagoeneko. Hain zaila ote da gustuko zerbait aurkitzea?

SAGITTARIUS azaroak 24 - abenduak 23

Azken egunotako bazkariak oso ondorio larriak izan dituzte zure gorputzean. Eskerrak merkealdia iritsi den!

CAPRICORNUS abenduak 24 - urtarrilak 20

Zure etorkizun hurbila arrosa kolorekoa da. Egun hauek ondo-ondo aprobetxatu.

AQUARIUS urtarrilak 21 - otsailak 18

Ohetik jaiki orduko, berriro bertan sartzeko gogoa izango duzu. Hain zaude nekatal!

PISCIS otsailak 19 - martxoak 20

Arratsalderako dituzun planak alde batera utzi beharko dituzu. Ikasten hasteko ordua iritsi da.

farmaziak

ARABA

GASTEIZ. 09.00-22.00. BENGOTXEYA, Estenaga apezpikua, 2. ASPE, Antso Jakituna, 2. PZ. EULATE, Biltzar Nagusiak, 18. Gavez: LZ. HEREDIA, Ortiz Zarate, 22.

LAUDIO. Gau eta egun: RIVERA, Ibaizabla, 1. **AMURRIO, ARTZINIEGA, AIARA, URDUÑA.** Gau eta egun: HERNANDEZ, Elexondo, 11 (Amurrio).

BIZKAIA

BILBO. 09.00-22.00: OLAIZOLA, Gran Via, 8. PARDO, Mazarredo zumardia, 9. SANTISTEBAN, San Jose plaza. GUENETXEA, Autonomia, 41. GARCIA, Sabino Arana, 38. GONZALEZ, Olabeaga kaia, 23. TORRE, Sendexa, 7. LINAZA, Heliodoro Torre, 11. EUBA, Nafarroa, 1. LLORENTE, Pedro Egillor plaza, 3. MAGUREGI, Zabalburu plaza, 4. URRUTIA, Urkijo zumardia, 22. DOMINGUEZ, Maria Diaz Haro, 9. UNZETA, Bailen kalea, 24. Gavez: TORRE, Sendexa, 7. ARIETA, Agirre Lehendakaria, 1. EGIRAUIN, Hurtado Amezaga, 10.

ARRATIA. Gau eta egun: IBARROLA, Arregia kalea (Zeauri).

BARAKALDO. Gau eta egun: TORRES, Bartolome Murillo, 3.

BASAURI. Egunez: GONZALEZ, Kareaga Goikoa, 50. Gavez: HERNANDEZ, Kareaga Goikoa, 38.

BERMEO, MUNDAKA. Gau eta egun: SARMIENTO, Mikel Deunaren enparantza (Bermeo). **DURANGALDEA.** Gau eta egun: UNAMUNZAGA, Muruetatorre (Durango).

ERANDIO-TXORIERRI. Egunez: GARCIA, Jose Luis Goioaga, 25.

GALDAKAO. Egunez: URIBARRI, Zamakoa, 10.

GERNIKA, BUSTURIA, FORUA. Gau eta egun: DOMIGUEZ, Don Tello, 7 (Gernika).

GETXO. Gau eta egun: GOMETZA, Iparbide, 7. Fadura (Algorta).

LEIOA. Egunez: DIAZ MONTERO, Kandelazubieta, 19. **LEKEITIO-EA.** Gau eta egun: MARKUERKIAGA, Arranegiko Zabala, 5 (Lekeitio).

MEATZALDEA. Gau eta egun: PRESA, Iturri Zahar etorbidea, 2 (Muskiz).

MUNGIALDEA. Gau eta egun: LATXIONDO, Aritz bidea, 11 (Mungia).

ONDARROA, MARKINA, BERRIATUA. Gau eta egun: ROLDAN, Aranatar Sabin, 2 (Ondarroat).

PORTUGALETE, SANTURTZI ETA SESTAO. Egunez: EGUSKIAGIRRE, Maria Diaz Haro, 1 (Portugalete). CARRAL, Genaro Oraa, 45 (Santurtzi).

NUÑEZ, Txabarri, 22 (Sestao). Gavez: ETXEBARRIETA, Aizpuru, 14 (Sestao).

URIBE-KOSTA. Gau eta egun: BENITO, Etxebarri, 19 (Sopela).

ZALLA, GUENES, BALMASEDA. Gau eta egun: SANCRISTOBAL, Lanzagorta etorbidea, 48 (Zalla).

ZORNOTZA. Gau eta egun: GOIRIA, Sabino Arana, 6.

GIPUZKOA

DONOSTIA. 09.00-22.00: RUIZ DE AZUA, San Martin, 14. SARASOLA, Carlos I, 20 (Amaru). REZOLA, Mirakruz, 11 (Gros). IRADI, Larratxo, 37. Gavez: UNAMUNO, Garibai, 4.

ANDOAIN. Egunez: ZATARAIN, Arteta kalea. Gavez: CHUCLA, Kardaberaz, 48 (Hernani).

ARRASATE. Gau eta egun: IRIZAR, Erquin, 11.

AZKOITIA, AZPEITIA. Egunez: GARCIA, Enparan kalea, 29 (Azpeitia). Gau eta egun: GISASOLA, Jandonianiz kalea 6 (Azkoitia).

BEASAIN, ORDIZIA. Egunez: ATORRASAGASTI, Pakea auzoa (Ordizia). Gavez: JAUREGI, Santa Maria, 2 (Ordizia).

BERGARA. Gau eta egun: GUALLAR, S. Antonio, 5.

DEBA, MUTRIKU. Gau eta egun: BARRERA, Lersundi kalea 20 (Deba).

EIBAR, ERMUa. Gau eta egun: LAS HERAS, Sostoa, 10 (Eibar).

ELGOIBAR, SORALUZE, MENDARO. Gau eta egun: FERNANDEZ, Herriko enparantza, 4 (Mendaro).

ERRETERIA, LEZO, PASAIA. Egunez: RODRIGUEZ, Bizente Elizegi, 7 (Erreterria). Gavez: RODRIGUEZ, Bizente Elizegi kalea, 7 (Erreterria).

ESKORIATZA, GATZAGA. Gau eta egun: FRAILE, Herriko plaza, 10 (Aretxabaletia).

HERNANI, URNIETA. Gau eta egun: CHUCLA, Kardaberaz, 48 (Hernani).

HONDARRIBIA. Gau eta egun: FIZ, Donosti, 25.

IRUN. Egunez: BERROA, Juncal Labandibar, 3 (Behobia). Gavez: CORCUERA, Gipuzkoa etorbidea, 28.

LASARTE-ORIA, USURBIL. Egunez: ORUE, Jaizkibel, 2 (Lasarte). Gavez: CHUCLA, Kardaberaz, 48 (Hernani).

OIARTZUN. Gau eta egun: AGIRREZABALAGA, Arraskularre kalea.

ONATI. Gau eta egun: BARRENTEXEA, Kale Zaharra.

TOLOSA. Gau eta egun: SANTAMARIA, Nafarroa etorbidea, 2.

URRETXU, ZUMARRAGA, LEGAZPI. Gau eta egun: L. FENOLL, Kale Nagusia, 25 (Legazpi).

VILLABONA. Gau eta egun: SANTAMARIA, Nafarroa etorbidea, 2 (Tolosa).

ZARAUTZ, ORIO, AIA. Gau eta egun: LASA, Herriko enparantza (Orio).

ZUMAIA, ZESTOA, GETARIA. Gau eta egun: OTANO, Gurrutxaga kalea, 4 (Zumaia).

NAFARROA

IRUÑERRIA. 09.00-22.00: RUIZ PRADOS, Nafarroa Beherea, 13. GARRALDA, Joaquin Beunza, 39 (Arratxopea). LIBERAL, Juaristi Doktorea, 1 (Sanduzelai). MALON, Antso Azkarra, 67. GALE, Erreniega, 22 (Zizur Nagusia). GARIN FERNANDEZ, Iturgain plaza, 6 (Orkoien). ERRO, Kale Nagusia, 9 (Atarrabia). MARTINEZ, Eulza etorbidea, 62 (Barañain). MARTIN, Madril etorbidea, 26 (Berain). Gavez: RUIZ PRADOS, Nafarroa Beherea, 13. GARRALDA, Joaquin Beunza, 39 (Arrotxapea). ERRO, Kale Nagusia, 9 (Atarrabia). MARTINEZ, Eulza, 62 (Barañain). MARTIN, Madril etorbidea, 26 (Berain).

Oharra: Frantziako legeei segituz, segurtasun neurriengatik Ipar Euskal Herriko guardiako farmazien izenak ematea debekatunik dago. Guardiako farmazia batera joateko herriko edo eskualdeko polizi etxera deitu beharra dago derrigorrez.

han-hemen

Daniel Johns eta Natalie Imbruglia abeslariak ezkondu egingo dira

Silverchair rock taldeko buru Daniel Johns-ek eta Natalie Imbruglia abeslari australiarrek elkarrekin ezkontzeko asmoa dutela adierazi zuten iragan astelehenean. Silverchair taldearen webgunean azaldu da albistea, eta, bertan esaten denez, «bikoteak Gabon hauetan hartu du erabakia». Hala eta guztiz ere, badirudi oraindik ez dutela ezkontzeko egunik aukeratu, ez baitute «inolako presarik». Bikoteak Australian igaro ditu Gabonetako opor egunak, eta familia-koei beren asmoak adierazi dizkiete.

Midge panpina saltzeari utzi dio AEBetako denda kate batek, 'haurdun' dagoelako

Ameriketako Estatu Batuetako denda kate handienak, Wal-Martek, Midge panpina saltzeari uztea erabaki du, «haurdun dagoelako». Barbie panpinaren «lagun onena» da Midge, eta haren senar Alan eta 3 urteko seme Ryanekin saldu izan dute orain arte. «Gurasoek haurdun dagoen panpinaren inguruko keak adierazi dizkigute, eta saltzeari uztea erabaki dugu», esan du denda kateak.

Tom Cruisek eta Gwyneth Paltrow lanean dihardute, Zeelanda Berrian

Hollywoodeko aktore ezagunenetako bi, Tom

RICHARD DREW / AP

Grammy sarietako izendapenak egin dituzte

Heldu den otsailaren 23an banatuko dira Grammy musika sariak, eta atzo eman zuten hautagaien berri, New Yorken. Aurkezpenean izan ziren, besteak beste, Ashanti, Avril Lavigne, Nelly, John Mayer, Neil Portnow, Cyndi Lauper, Kenny Chesney, Jimmy Harris eta Justin Timberlake (argazkian).

ANGEL DIAZ / EFE

Jose Luis Acostaren azken lana aurkeztu da

Jose Luis Acosta zuzendariaren *No dejaré que no me quieras* lana aurkeztu zuten atzo, Madrilén. Aurkezpenean, Melanie Olivares, Ana Risueño, Jose Luis Acosta eta Pere Ponte egon ziren (ezkerretik eskunera). Filma ostiralean estreinatuko dute.

LIONEL CIRONNEAU / AP

Bederatzi pinguino jaio dira Frantziako parke batean

Antibeseko Marineland parkeko zuzendari John Kershawek duela astebete bertan jaio ziren bederatzi pinguinoetako hiru aurkeztu zituen atzo. Arrautzak Antartidatik iritsi ziren.

Cruise eta Gwyneth Paltrow, Zeelanda Berrian daude, lanean. Tom Cruisek Ed Zwicken zuzendaritzapean dihardu lanean, *The last samurai* lana filmatzen, eta Paltrow, berriz, Christine Jeffs zuzendari zeelandaberritarren *Ted and Sylvia* filmean lanean. Bi aktore estatubatuarren egonaldia ikusmin handia piztu du, hango prentsaren arabera, eta zinema izarren moduan iritsi dira hara.

Lehoi talde batek zootik ihes egin, eta hiru pertsona hil ditu Malawin

Malawiko irratiak adierazi duenez, Kasunguko parke bateko lehoi talde batek ihes egin, eta hiru pertsona hil zituen iragan astelehenean. Lehoiek parkeko harresian zegoen zulo batetik egin zuten ihes, Poliziaren arabera, eta hainbat pertsonari eraso zieten. Poliziaren bozera-maile Kelvin Maigwak jakinarazi zuenez, lehoien hiru biktimak tabako sail batean lanean ari zen gizon bat, 40 urteko emakume bat eta 70 urteko nekazari bat izan ziren.

Garabi bat erabili dute kutxa automatiko bat lapurtzeko

Talde batek garabi bat erabili zuen, iragan urtarilaren 4an, Tarragonako Ulldemolins herriko kutxa automatiko bat lapurtzen saiatzeko (Espainia). Lapurrek kalean zegoen garabi bat lotu zuten kutxara, baina ez zuten lortu hura piztea. Ondorioz, auto batera igo eta ihes egin zuten.

hilberriak

ESKELAK

Gaueko 9ak arte hartzen dira

(0034) 943 300 222

publi@egunkaria.com

Amaia Rekalde Abasolo

(Goian Bego)

Usansolon hil zan atzo 2003ko Urtarrilaren 7an, 34 urte ebazala, Eleizakoak eta Aita Santuaren Bedeinkazinoa hartu ondoren.

Elelalde Institutuko lankide, guraso elkarteak eta ikasleok ez zaitugu ahaztuko

Bere arimaren alde otoi ez egin eta Gaur Eguaztena, Urtarrilak 8, arratsaldeko ZAZPIRETAN, Usansoloko Ander Deuna eleiz parrokiaren izango dan hileta elizkizuneko mezara joan zaitezela eskatuten deusue. Aldez aurretik, mila esker.

JUAN CARLOS RUIZ / ARGAZKI PRESS

DONOSTIAN ETA PASAIAN FILMAKETAK. Donostiako eta Pasaia kaleetan ari dira filma egiten. Argazkian, atzo Donostiako kaleetan eginiko filmaketaren hiru une. Martxelo Rubio eta Joseba Apaolaza aktoreek hartu zuten parte atzoko saioan.

koak baino pertsonaia konplexuagoak, elkarrizketa sakonagoak, gertaera indartsuagoak sartu ditu *El final de la noche*-n. «Finean, maila igo diogu». Hala ere, gidoia abiapuntua baino ez da: «Aktoreek pertsonaia bere egin, kamerak piztu eta eszena filmatzen hasten zarenean, idatzita ez dagoen hori gertatzen da. Orduan hasten da, benetan, pelikula». Antzerkiko aktorea izaki —Joseba Apaolaza eta Asier Hormazarekin Kanpin-gags antzerki konpainia sortu berri du—, inprobisazioari bidea eman dio Patxi Barco zinemarako lehen lan honetan.

Euskal aktoreen erakustaldia

Itziar Ituño eta Asier Hormaza aktoreak dira filmaren protagonista nagusiak. Lehenak senarra hil eta alargun gelditu den infografia egile baten papera jokatuko du; bigarrena, berriz, drogazale ohi baten larruazalean sartuko da. Horiekin batera filmean garrantzi handia hartuko duten bigarren mailako aktore ugari agertuko dira: Kandido Uranga, Klara Badiola, Iñaki Beraetxe, Ramon Agirre, Joseba Apaolaza, Aitor Mazo, Martxelo Rubio... «Esperientzia gehien duten gure aktoreak aukeratu ditut. Eta horixe da hain zuzen film honen ezaugarria: euskal labela duela».

Gauzak horrela, filma euskaraz egiteko ideia pasa omen zitzaien burutik. «Baina ekoizpen arazoak direla-eta, ezinezkoa izan da». Barco aipatu digun arazo horietako nagusia finantzetakarena da. Euskal Herrikan kanpo bilatu behar izan dute filma ordaintzeko dirua; %90a, hain zuzen ere. Filmak orotara milioi bat euro inguruko aurrekontua du.

«Ez da inbertitzen, ez da apustua egiten euskal zinemaren alde», kexatu zaigu zinema zuzendaria. «Munduko sukala

Euskal aktoreen 'thriller'-a

'EL FINAL DE LA NOCHE'-REN FILMAKETA. Aste honetan amaituko du Patxi Barco bere lehen film luzearen filmaketa. Igeldok ekoitzi dio, eta euskal aktore ezagunenak daude

Ainhoa Oiarzabal | **DONOSTIA**

Film luzeen benetako luzera amaiezina bilaka daiteke une batzuetan. Filmaketa amaitu aurretiko egunetan, batez ere. Hala, atzoko eguna oso luzea izan zen Patxi Barcorentzat (Donostia, 1959) eta bera zuzentzen ari den *El final de la noche* (Igeldo Komunikazioak) filmaren lan taldearentzat. Goizetik hasita iluntzera arte, ia etenik gabe, Eguberriak aurretik filmatzeari utzitako lanari heldu zioten berriro.

«Astebete hau eta kito! Bukatu dugu filmaketa!», esan digu zinema zuzendari donostiarrak filmaketarako darabilten etxebizitzaren ondoko tabernan bazkaltzen ari dela. Paella jan, ardoa edan, zigarroa erre eta gure galderak aldi berean erantzuteko aparteko gaitasuna erakutsi digu Barco. Bazkalor- duan soilik utzi dio agintzeari. Orduan kendu du begia kameratik. Orduan soilik jezarri da filmaren taldekideetatik urrun. Ordubeteko *atsedenaldia*.

Atzoko egunarekin hasitako astearekin eta Eguberrien aurretiko hirurekin, guztira, lau

aste igaroko dituzte *El final de la noche* filmatzen. «Denbora gutxi da. Gehiagorekin lan hobea irtengo zen. Baina beno, Copolari ere beti denbora falta izaten zaio», kontsolatu da. Bazkaritik altxa eta filmaketa ikustera joan garenean ulertu dugu ke- xuaren arrazoa. Ordu asko, biler- asko, eta batik bat, pazientzia handia behar da 35 tekniko eta dozenatik gora aktore koordina- tzeko. Baina, oro har, ez dute arazorik izan. «Oso lan talde ona baita». Ikusi besterik ez dago. «Goazen zinema egitera!» esan eta guztiak jarri dira euren postuetan. Ardura handiarekin ekin diote pelikularen minu- tu gutxi batzuk filmatzeko ordu askotako lanari.

Telebistatik zinemara

Igeldok Fortarentzat ekoitzi be- har zuen *Miedo* telebistarako fil- ma izan da *El final de la noche*- ren sorburua. «Angel Amigok —Igeldo ekoiztetxea— eta biok batera lan egiteko genuen as- moaren ondorioa da. Lanerako gaiak berrikusten ari ginela, Da- niel Crespo eta Ismael Martine- zen *Miedo* izeneko *tv movie*-aren gidoiarekin egin genuen topo. Oinarria asko gustatu zitzaigun,

eta film luze bat egitea erabaki genuen». Istripu bateko herio- tza bat hilketa bikoitz batekin lotzen duen istorioak harrapatu zituen Amigo eta Barco.

Istorio horrekin egin du Bar- cok *El final de la noche* bere le- hen film luzea. Hala ere, ez da

hasi berria ikus-entzunezko sektorean. Besteak beste, *Jaun eta jabe*, *Kilker dema*, *Teilatupe- an* eta beste hiru telesail zuzen- du ditu, eta zinemarako lanak ere egin ditu —*Mal de altura* eta *Pase negro* film laburrak—.

Oinarritzat hartu zuen gidoi-

JUAN CARLOS RUIZ / ARGAZKI PRESS

EUSKAL AKTORE EZAGUNAK. Euskal Herriko aktore ezagunenek hartu dute parte filmean. Argazkian, Asier Hormaza (Javier) eta Itziar Ituño (Raquel) protagonista nagusiak.

PATXI BARCO

Zinema zuzendaria

«Sexu eta indarkeria asko du filmak, baina istorioaren menera daude. Ez naiz probokazio merkean jausi»

«Sukaldari onenak eduki baina gero haien lanaz gozatzeko jotetxerik ez edukitzea bezalakoa da zinemaren egoera»

dari onenak edukitzea baina gero haien lanaz gozatzeko jotetxerik ez edukitzea bezalakoa egoera da gurea». Hots, profesional onak daudela hemen —teknikariak, aktoreak, gidoilariak...—, baina bertan lanean aritzeko aukerarik ez zaiela ematen. «Kanpoan aitortu behar izaten dute gure balioa». Eta Espainiako telebista kateetan lanean ari diren aktore eta teknikari zerrenda luzea gogorarazi digu. «Euskaraz edo gaztelaniaz egin arren, filmak hemen egin, bikoiztu eta gero kanpoan saltzeko aukera badago horretarako baliabideak emanez gero», bukatu du.

Gertaerak aitzakia hutsa

El final de la noche-ko protagonista Raquelek (Itziar Ituño) bere senarraren heriotza eta gau berean gertatu ziren beste bi hilketa nola gertatu ziren argituko ditu filmean. Horregatik definitu dute *thriller* psikologikotzat. «Baina filmaren helburua ez da hiltzailea nor izan den argitzea; egoera horretan nahasturik aurkitu ziren pertsonaiak zeintzuk diren, nolakoak diren argitzea baizik». Hau da, eskeletan edota albisteetan ageri ohi diren izenen atzean gordetzen diren pertsonen sentimenduetan eta bizipenetan sakontzea.

Gertaera bortitzak izanik, agerikoa da indarkeria filmean zehar. Baita sexua ere. «Baina ez naiz probokazio merkean jausi. Filmean sexu eszena asko ageri dira, baina istorioaren menera daude».

Filma abian jarriko duten gertaera haiek 1993koak dira, eta protagonista nagusiak 1998an heldu die berriro orduko oroitzapenei. Beraz, bi garai desberdin tartekatuko dira, *flash-back*-en bitartez. «Bada hirugarren bat ere: 2003. urtea. Hori filmaren amaieran agertuko da, eta filmeko pertsonaiak nahiz ikusleak erabaki bat hartzera bultzatuko ditu». Nolabait, amaiera irekia izango du filmak; norbera bere baitan gogoeta egitera bultzatuko duen amaiera, hain zuzen.

LITERATURA. Saio bakarra bihar taularatuko da, Gasteizko Geu elkartearen omenez

Letrak eta musika bat eginik 'Hamar mezu eta dei bat' ikuskizunean

Patxi Zubizarretak prestaturik, Unax Ugaldek eta Mikel Urdangarinek eskainiko dute

Ivan Santamaria | GASTEIZ

Maitasunari gorazarre egiten dion ikuskizuna eskainiko dute Patxi Zubizarreta idazleak, Mikel Urdangarin kantariak eta Unax Ugalde aktoreak, bihar, arratsaldeko 20:30etik aitzina Principal antzokian. *Hamar mezu eta dei bat* Patxi Zubizarretaren ideia batean oinarriturik dago. Literatura eta musika uztartu nahi dituen proiektua da. Literaturari unibertsaleko hainbat testu egokitu ditu Zubizarretak, beti ere maitasuna ardatz, eta Unax Ugaldek interpretatuko

ditu. Alor literarioa orekatu asmoz, Mikel Urdangarinen musika izango da.

Istoria xumea kontatu nahi du ikuskizunak. Neska batek hilero amodio mezu bat jasotzen du, modu ezberdinetan, maitale sekretu batek igorria. Bitarteko ezberdinetatik jasoko ditu maitasun adierazpenak, batik bat liburutegi bateara ikastera joaten denean. Mezu horien bidez ezagutuko dugu igorlearen eta hartzailearen arteko maitasun istorioa. Azken mezua dei baten bidez iritsiko da. «Galdera bati erantzun beharko dio

Naroak, neskak, baina galdera hori zuzenean egingo zaio publikoari ere», azaldu du Zubizarretak.

Testuen iturriak nonahi bilatu dira. Hor izango dira, besteak beste, Juan Kruz Igerabide, Mohamed Al-Kali, Lisa Jewell, Manuel Rivas, Valerius Catulus edo Rosa Montero. «Plazera ematea nahi dugu ikuskizunarekin. Testu iradokorrak dira, ausartak, edo poetikoak, denak maitasunaren inguruan», idazlearen hitzetan.

Oholtzaren gainean testuak irakurtzeko eta interpre-

tatzeko ardura Unax Ugalde aktore gazteak izango du. Gustura hartu du Ugaldek ikuskizunean parte hartzeko gonbita: «Lau urte neramatzan Madrilen, eta euskaraz zerbait egiteko aukera ematen dit. Gidoia jaso eta asko gustatu zitzaidan», antzezleak nabarmendu duenez.

Errepikapenik izango ez duen emanaldia

Hamar mezu eta dei bat propio prestatu dute, Geu elkartearen hamargarren urtemuga dela-eta. Hortaz, Gasteizen eta bihar soilik ikusi ahalko da. Nahiz eta publiko guztiari zabalik egon, ahalegin berezia egin nahi dute antolatzaileek gazteak erakartzeko. Hori dela eta, sarrerak ohiko salneurriaren erdian eskuratu ahalko dute 30 urtez azpikoek. Patioko sarrera 12 euro dira, lehen anfiteatrokoa 9 euro eta bigarrenekoa 6. Sarrerak Principal antzokiko txarteldegian daude salgai.

Musikaren atala Mikel Urdangarin kantariaren esku geratu da. Oro har, haren diskoetako abestiek osatuko dute emanaldia. Hori bai, pianorako egokitu dituzte. Koldo Uriarte Araiako pianistak lagunduko du Mikel Urdangarin eszenatokian.

Urdangarinek, gainera, beste bi abeslariren kantu bana moldatu du ikuskizunarako: Maria de Fatima portugaldarraren fado bat eta Silvio Rodriguez kantautore kubatarren abesti bat.

RAUL BOGAJO / ARGAZKI PRESS

Mikel Urdangarin, Patxi Zubizarreta eta Unax Ugalde biharko ekitaldia aurkezten.

Hector Bofillek jaso du Josep Pla saria, etorkizunaz mintzo den nobela batekin

Agentziak | BARTZELONA

Mendebaldeko herrialdeetan geroz eta nabarmenagoa den desegituraketa prozesua, zibilizazioen hondamendia iragartzen du *L'últimi Evangeli*-k. Orainaz eta etorkizunaz mintzo zaigu Hector Bofillen (Badalona, 1973) lehen nobela; orainaldian kokaturik daude dagoeneko aldaketaren zantzuak antzeman dituzten pertsonaiak, geroan —500 urte

barru— gizarte berriaren totalitarismoari eta nihilismoari aurre egin beharko dien Tullius kontsularen istorioa.

Katalanezko poesiagintzan izen bat lortu zuen Bofillek —bizitzaren paradoxak—, nobela batekin irabazi berri du Josep Pla saria. Epaimahaikideen hitzetan, *L'últimi Evangeli* «literatur testu bikaina da, kalitate estilistiko handikoa». Egilearen arabera, «ideiaz eta erraietatik ateratako emozio-

ez beterik» dago. Sei mila euro jasoko ditu Bofillek.

2001ean Flor Natural saria eskuratu zuen Bofillek *La revolució silenciosa* poema libururarekin. Ordurako beste bi poemategi zituen argitaraturik: *Poema de Calipso* (1995) eta *La reconstrucció de l'aristocràcia* (2000). Poesiari darion konpromiso eta aldarrikapen bertsuak agertzen ditu *L'últimi Evangeli* nobelak.

Nadal saria, Andres Tripiellorentzat

Bestalde, Leongo Andres Tripiellok Nadal saria jaso du *Los amigos del crimen perfecto* nobelarengatik. Kafe batean bil-

du den lagun talde bat polizia nobelen eta krimen perfektuari buruz eztabaidatzen hasiko dira. Ezustean gertatuko den hilketa batek, baina, gogoetak praktikatik zeinen gertu egon daitezkeen utziko du agerian. Nobela beltzaren parodia eta omenaldi izan nahi du.

Orain arte, poesia eta narrativa tartekatu ditu. Bost poema libururen egile da, eta nobelen artean *La tinta simpática*, *Locuras sin fundamento* edo *Días y noches*. 1992an Plaza y Janes saria jaso zuen. Espainiako Sari Nazionalean finalista geratu zen, eta 1994an Kritika saria jaso zuen *Acaso una verdad* poesia libururarekin.

MUSIKA. Udazkenean bost diskoak kutxa batean kaleratzeko aukera aztertzen ari da

Errobi taldearen disko guztiak berrargitaratuko ditu Elkarlanean-ek

Lehen bi diskoak, 'Errobi' eta 'Gure lekukotasuna', aurreneko aldiz aterako dira konpaktuan

Mikel Lizarralde | **DONOSTIA**

Euskal rockaren memoria historikoa osatze aldera, Elkarlanean disketeak Errobi taldearen disko guztiak berrargitaratuko ditu datozen hilabeteotan. Dagoeneko ikusi du argia horietako lehendabizikoak (*Errobi*, 1978), eta uda bitartean gainetako lauak ere azalduko dira: *Gure lekukotasuna* (78), *Ametsaren bidea* (79) *Bizi-bizian* (81) eta *Agur t'ardi* (85). Disko horiek binilozko formatuan argitaratu ziren beren garaian, eta lehendabiziko biak ez dira berrargitaratu orain arte CD formatuan. Oraindik erabaki gabe badago ere, baliteke lan hori guztia udazkenean kutxa baten barruan eta liburuxka batek lagunduta azaltzea.

Lehendabizi Itoiz taldearekin eta ondoren Hertzainak taldearekin egin bezala, euskal musika modernoaren historian erreferentzia bilakatu den beste talde baten emaria berreskuratu du Elkarlanean-ek. Jatorrian Elkarrek kaleratu zituen disko horietako batzuk, eta beste batzuk Xoxoa zigiluak; baina, azken horren katalogoa gaur egun Elkarlanean-en esku egonik, ez da izan arazorik dena formatu digitalera pasatu eta era horretan kaleratzeko. Izan ere, dagoeneko eskurazinak edo aurkitzeko zailak diren hainbat artistaren diskoak berrargitaratu nahiko lituzke zigiluak, Anjel Valdes Elkarreko ordezkariak azaldu duenez. Nolanahi ere, artista eta talde batzuen diskografia hainbat zigilutan barreiatuta dago, eta horrek zailtasunak ematen ditu: «Gure musikaren memoria zati bat bildu eta publikoari eskaini nahi diogu, baina batzuetan ez da erraza, norbaiten diskografia osoa kaleratu ahal izateko disko guztien eskubideen jabe izan behar duzulako».

Ezinbesteko erreferentzia

Oraingoz, Errobi taldearen diskoak bizitza berri bat izango dute, eta bere garaian Anje Duhaldek eta Mixel Ducauk osatu zuten taldea ezagutu ez zuten belaunaldi batek eskura izango ditu dagoeneko klasiko bihurtu diren disko batzuk. Duhaldek berak dioenez, «*Errobi* diskoa atera denetik» dei batzuk jaso ditu; «Eta, dirudienez, jendea ideia polita iruditu zaio. Errobi, jende askorentzat,

EGUNKARIA
BIKOTE GISA. Anje Duhaldek eta Mixel Ducauk bikote gisa sortu zuten Errobi, 1974an, baina denborarekin rock taldea osatu zuten, eta laukote formazioarekin eman zituzten kontzertuak.

EGUNKARIA
EUSKAL ROCKAREN AITZINDARIA. Errobi rock musika euskaraz landu zuen lehendabiziko taldeetako bat izan zen.

istorio zahar bat balitz bezala gelditu da, eta batzuek gurason bitartez izan dute taldearen berri».

Euskal rockaren historia ezagutzeko ezinbesteko erreferentzia izan zen Errobi. 1974an elkartu ziren Duhalde eta Ducau, eta Euskal Herrian rock arloan zegoen basamortuan lehendabiziko urratsak egiten hasi ziren. Hori dela eta, hastapenak ez ziren izan errazak taldearentzat, Duhaldek dioenez: «Kantautoreen garaia zen, eta rock talde osaturik ez zegoen. Iparraldekoak izanik, hemen ematen genituen kontzertu gehie-

nak, eta hemen rock musika ez zen oso maitatua». Dena dela, laster egin zen ezagun taldea Iparraldean zein Hegoaldean, eta haren atzetik bide bera jarraitzen zuen beste hainbat talde sortzen joan zen. «Hasieran, abestiek, harmoniek eta egiturek harritu zuten jendea, eta gero taldearen osakerak».

Parisen bizi zela Niko Etxarrek rockaren esparruan pauso batzuk emanak zituen arren, esan daiteke Errobi izan zela rocka eta euskara Euskal Herrian uztartu zituen aurreneko taldea. «Ez dakit aitzindariak izan ginen, baina egia da gu izan

DISKOAK
■ <i>Errobi</i> (1978)
■ <i>Gure lekukotasuna</i> (1978)
■ <i>Ametsaren bidea</i> (1979)
■ <i>Bizi-bizian</i> (1981)
■ <i>Agur t'ardi</i> (1985)

ANJE DUHALDE

Errobiren sortzailea

«Egia da gu izan ginela zuzenean rock formatua erabili genuen lehenengoak»

ginela zuzenean rock formatua erabili genuen lehenengoak».

Errobik 1979ra arte iraun zuen, baina 1985ean Duhalde eta Ducau elkartu eta *Agur t'ardi* diskoa grabatzea erabaki zuten. Unean uneko proiektu bat besterik ez zen izan, eta ez zuen jarraipenik izan: «Ordurako baikoitzak bere bidea egin zuen eta ez genuen aurrera egiteko asmorik». Orain, diskoak berrargitaratuta, Ducau eta Duhalde berriro elkarrekin ikusteko itxaropena izango dute batzuek. Arrangoitzekoak, ordea, ez du ikusten horretarako aukerarik: «Trapu zaharrek jantzi berri bat egiteko ideia ez zait gustatzen. Urteak pasatu dira eta ez luke zentzurik Errobi berriro abian jartzeak».

HISTORIA

Jimeno Jurioren familiak Eusko Ikaskuntzari eman dio haren artxiboa

Erredakzioa | **IRUÑA**

Jose Maria Jimeno Jurio zenaren familiak Eusko Ikaskuntzaren esku utzi du historialariaren dokumentuen artxiboa. Bizitza osoa eman zuen Jimeno Juriok Nafarroako etnografia eta folklorea aztertzen, eta lan horren emaitza dira jaso zituen dokumentuak, egindako fitxak eta pilatutako audio grabazioak. 200dik gora zituen Artaxoakoak.

Historialariaren oinordekoek eta Eusko Ikaskuntzak hitzarmena sinatu dute Jimeno Jurioren lan eskuzabalaren emaitza erakunde horren esku gera dadin, beste hainbat ikerketatan lagungarri izan dadin.

Halaber, artxiboa digitalizatu egingen du Eusko Ikaskuntzak eta erakundeak duen webgunean ere kontsultatu ahal izanen da. Bekak ere eman go ditu Eusko Ikaskuntzak ikerketa bultzatzeko.

Jimeno Jurio joan den urriaren 4an zendu zen, Iruñeko bere etxean, pneumoniak jota. Nafarren mirespena lortu zuen Jimeno Juriok, gure herrialdeko historia ezagutzeko eta ezagutzera emateko egindako lanagatik.

MUSIKA

Springsteen, Norah Jones eta Eminem Grammy sarietarako faborito

Erredakzioa | **DONOSTIA**

Bruce Springsteenek, Norah Jones jazz musikariak eta Eminem rap abeslariak Grammy sarietarako bosna izendapen jaso dituzte. Springsteenek *The rising*, Eminemen *The Eminem show*, Dixie Chicksen *Home*, Norah Jonesen *Come away with me* eta Nellyren *Nellyville* izendatu dituzte urteko disko onenaren sarirako. Munduko musika garaiak ezagunenak otsailean banatuko dituzte, New Yorken, AEBetan.

DANTZA. 'Tierra adentro' ikuskizuna gaurtik igandera eskainiko dute

Meatzarien sufrimendua dakar Bilbora Cristina Hoyos dantzari flamenkoak

Juan Cobosen 'El corazon de la tierra' liburua du oinarrian lanak

Erredakzioa | DONOSTIA

Off-ean dagoen ahots batek es-
kutitz bat irakurtzen du. Horrela
hasten da meatzaritzatik bizi
den herri baten sufrimenduak,
mina eta bizitza islatzen dituen
Cristina Hoyosen azken obra.
Dantza flamenkoa eta antzerkia
uztartzen ditu *Tierra adentro*
ikuskizunak. Juan Cobosen *El*
corazon de la tierra liburuan oi-
narrituta, Huelvako Rio Tinto
herriko meatzarien arazoak
kontatzen dira, dantza eta mea-
tzaritzak kantuen bidez.

«Sufrimendu eta minaren gai-
netik bizitzak jarraitzen du»,
hauxe da Cristina Hoyosek
obra horren bidez igorri nahi
izan duen mezua. Flamenko
dantzariaren baletak Bilboko
Arriaga antzokian aurkeztuko
du obra, gaurtik igandera bitar-
tean. Dantza eta kantuei lagun-
duz entzungo den musika tres-
na bakarra gitarra flamenkoa
izango da.

14 dantzarik, hiru kantarik eta
hiru gitarristak interpretatuko
dute obra taula gainean. Cristi-
na Hoyosekin batera, dantzari
hauek egongo dira: El Junco,
Carmen Lozano, Franco Martin
eta Cristina Gallego, besteak
beste. Kantariak, aldiz, David
Palomar, David Sanchez eta
Mercedes Cortes izango dira.
Jose Luis Rodriguez, Paco Igle-
sias eta Antonio Sousa gitarra
jotzen ariko dira. Koreografia-
ren arduraduna Hoyos bera
izan da; eszenografia zuzenda-
ria, berriz, Jose Luis Castro.

«Moderno, desberdina eta berritzailea»

Lehenengo aldiz egin du Sevi-
llako dantzariak argumentua
duen obra bat. «Meatzariei
omenaldia egin nahi nien obra
honen bidez», azaldu zuen. Ho-
yos beti saiatzen da bere koreo-
grafietan elementu berritzaile-

MARISOL RAMIREZ / ARGAZKI PRESS

Cristina Hoyos flamenko dantzaria.

ak sartzen, eta oraingoan hara-
tago joan nahi izan du, «zerbait
moderno eta desberdina egi-
ten, topikoetatik ihes eginez».

Cristina Hoyosek bizitzaren
zati handi bat dantzan pasatu
du, eta hainbat filmetan ere
hartu du parte: *Bodas de sangre*,
Carmen, *El amor brujo* eta *Jun-
cal*, besteak beste. Hala ere, fla-
menkoari buruzko filmak ez di-
rela oso lehiakorrik uste du Ho-
yosek; ondorioz, produktore
gutxi arriskatzeko dira.

2002. urtean *Tierra adentro*
obra estreinatu zenetik, Cristi-

na Hoyosen baleta hiri askota-
tik pasatu da. Bartzelona, Sala-
manca, Sevilla eta Parisen in-
terpretatu dute *Tierra adentro*,
besteak beste. Irailaren 3tik 6ra
bitartean egin zen Sevillako XII.
Flamenkoaren Biurtekoan ere
hartu zuten parte.

Ez da Bilbon amaituko dan-
tzari horien ibilbidea. Otsaila-
ren 7tik martxoaren 11 bitarte-
an egingo den Jerezko VII. Fla-
menko jaialdian egongo dira.
Tierra adentro obrarekin hasiera
emango dio Cristina Hoyosen
baletak jaialdiari.

LAGUNA

ARTEA

Gabon hauetan 50.000 lagunek bisitatu dute Bilboko Guggenheim museoa

Aurreko urteetan lorturiko markak hautsi ditu Guggenheim museoa, 50.000 pertsonen bisita jaso baitu aurtengo Gabonetan. Haietatik %45 atzerritarrek ziren, %25 Euskal Herriko beste toki batzuetatik zetozen, eta gainerakoak Espainiakoak ziren. Pinakotekan hiru erakusketa daude ikusgai: Manolo Valdés, Rubens eta bere garaia. Ermitage museoaren altxo-
rrak, eta Kandinski bere testuinguruan. Azken hori museoaren bilduma iraunkorreko lanekin osaturik dago.

MUSIKA

Euskadiko Orkestra Sinfonikoak hainbat kontzertu eskainiko ditu Suitzan eta Alemanian

Euskadiko Orkestra Sinfoni-
koa Suitza eta Alemaniara
joango da aurtur. Lucerna,
Zurich, Friedrichshafen eta
München eskainiko dituzte
kontzertuak. European zehar
egingo duten bira horretan,
Mixa Maiski biolontxelo jo-
tzailea solista ibiliko da Eus-
kadiko Orkestrarekin bate-
ra. Valladolid, Leon eta Lei-
dan jotzeko asmoa ere badu
aurten orkestrak.

MUSIKA

Zack de la Rochak hip hop doinuak osatutako diskoa kaleratuko du aurtur

Zack de la Rocha Rage
Against The Machine talde-
ko abeslaria izan zenak hip
hop doinuak osatutako dis-
koa kaleratuko du urte
amaieran. Musikari estatu-
batuarrak azaldu duenez,
metal-rapetik aldendu da
bere bakarkako lehenengo
diskoa. Besteak beste, DJ
Shadowk eta Trent Reznor-
rek (Nine Inch Nails) hartu-
ko dute parte diskoan.

ANTZERKIA

Jardiel Poncelaren 'Un marido de ida y vuelta' aurkeztuko dute Getxo Antzokian, ostiralean

Enrique Jardiel Poncelaren
Un marido de ida y vuelta an-
tzezlanak ikusteko aukera
egongo da, ostiralean, Ge-
txo Antzokian. Umorezko
amodio istorio bat konta-
tzen du obrak. Joaquin Kre-
mel, Julia Torres eta Enri-
que Simon dira aktore nagusiak. Bi saio eskainiko
dituzte, bata arratsaldeko
19:30ean, eta bestea,
22:30ean. Sarrerak aurreko
astean jarri zituzten salgai.

ARTEA

Maugako hiru bidegurutze-harriak eraberritzen ari da Arabako Foru Aldundia

Garai batean bidegurutze-
tan jartzen ziren, eta Maur-
gako herrian dauden hiru bi-
degurutze-harriak eraberrit-
zeko konpromisoa hartu du
Arabako Foru Aldundiak.
7.000 euro baino gehiago
inbertituko ditu horretan. Bi
dagoeneko garbitu eta be-
rritu dituzte, baina hiruga-
rrena oraindik ez. Azken ho-
rrek oso ezaugarri bereziak
ditu, eta balio historiko-
artistiko handia.

BERTSOLARITZA

'Ahozkotik idatzira' bertso-trama egingo dute, ostiralean, Ondarroako Kafe Antzokian

Unai Iturriaga, Maialen Lujanbio, Gorka Ostolaza eta Peru
Aranburu bertsolariek hartuko dute parte, ostiralean, Onda-
rroako Kafe Antzokian egingo den bertso-traman. *Ahozkotik*
idatzira izenburupean ariko dira lau bertsolariak, eta Kirmen
Uribe izango dute gai-jartzaile. Aurkezle lanak ere Uribek be-
rak egingo ditu. Zenbat Gara elkarteak antolatu du saioa, eta
gaueko 22:30ean hasiko da.

IRAGARKI MERKEAK

943 300 222

33 x 33 mm

33 x 33
MODULO
(Araba-Nafarroa)Eguna: 15 €
Astea (6 egun): 12 €
2 aste (12 egun): 10 €
Hilabetea (24 egun): 8 €33 x 33 mm
MODULO
(Edizio orokorra)Eguna: 20 €
Astea (6 egun): 16 €
2 aste (12 egun): 14 €
Hilabetea (24 egun): 9 €

33 x 33 mm

33 x 33
MODULO
(Iparralde)Eguna: 15 €
Astea (6 egun): 12 €
2 aste (12 egun): 10 €
Hilabetea (24 egun): 8 €Ongi etorri
MANEX

ZORIONAK Miren eta Jon

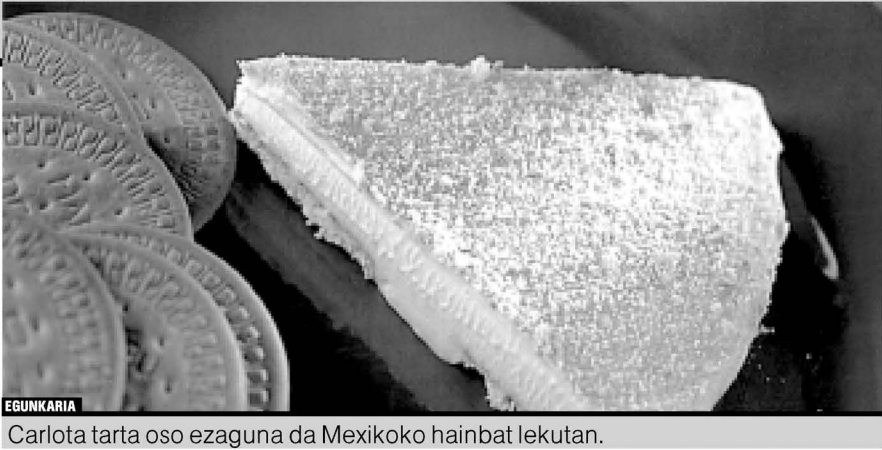
errezeta

Mexikoko Carlota tarta

Osagaiak: Gurina (200 g); esne kondentsatua (250 g); bi limoirekin eginiko zukua eta pakete bat galleta.

Lehenik eta behin, gurina esne kondentsatuarekin eta limoi zukuarekin irabiatu behar da. Beste aldetik, molde batean galletak sartzen joan, guztia bete arte. Galleta batzuk birrindu egin behar dira, eta

sortzen den galleta hautsa tartaren gainean jarri behar da, nahi adinako kantitatean. Ondoren, tarta izozkailuan sartu, eta hor utzi bi edo hiru orduz. Bertatik atera ondoren, dastatzeko prest egongo da. Errezeta erraz honek Mexikoko komentu batean du jatorria, eta Ameriketako herrialde horretako jai askotan herriarren artean eskaintzen dute. Tarta honek dituen abantailetakoa bat da labea ez dela erabili behar.

EGUNKARIA

Carlota tarta oso ezaguna da Mexikoko hainbat lekutan.

musika

BAIONA. Austin Blues Band.

Gaur, 21:30ean, La Luna Negra aretoan.

Samari Layl. Ostiralean, 21:00etan, La Luna Negra aretoan.

Bayonne Cote Basque orkestra. Ostiralean, 21:00etan, Baiona antzokian.

BILBO. Malcom Scarpa. Bihar, 22:00etan, Azkena aretoan.

Idi Bihotz. Ostiralean, 22:00etan, Kafe Antzokian.

DONOSTIA. Ainhoa Merzero (sopranoa) eta Esther Iñiguez (pianoa). Bihar, arratsaldeko 19:00etan, Erdi Mailako Kontserbatorioan (Easo, 45).

Tumbitas eta Panics. Ostiralean, 21:30ean, Guardetxean.

GETXO. Selekta Kolektiboa. Ostiralean, 20:00etan, Algortako Geltokiaren plazan.

IBARRA. Kokein eta MCD. Ostiralean, 22:00etan, gaztetxean.

LAUDIO. Ehiztari beltza. Ostiralean, gaueko 22:30ean, gaztetxean.

MIARRITZE. Blues gaua. Bihar, 19:30ean, Mundaka ostatuan.

OIARTZUN. Parson aka I-Shead eta Davis Delor DJ-ak. Ostiralean, 01:00ean, Pagoa aretoan.

TOLOSA. Raul Alcover. Ostiralean, 23:30ean, Fronton kafetegian.

Deabruak Teilatueta. Ostiralean, 22:30ean, Bonberenean.

antzerkia

ANGELU. 'Petit Poucet...'. Gaur, 17:00etan, Hotel de Ville-n. Garin Trousebeuf-ek eskainitako emanaldia.

ARRIGORRIAGA. 'www@comunicando.com'. Ostiralean, arratsaldeko 19:30ean, Lonbo aretoan. Arakeen taldeak antzeztua.

BARAKALDO. 'Casa con dos puertas mala es de guardar'. Ostiralean, 20:30ean, Barkaldo antzokian. Calderon de la Barca antzerki taldeak emana.

DONOSTIA. 'El milagro de Anna Sullivan'. Ostiralean, 20:00etan, Antzoki Zaharrean. La Pavana taldeak taularatua.

ELORRIO. 'Una noche con el brujo'. Ostiralean, 22:30ean, Arriola kultur aretoan. Rafael Alvarezek

hitzaldiak

'Guatemalako osasun sistema'. Gaur, Donostiako Filosofia fakultatean (19:00etan).

MOISES CASTILLO / AP

Hamasei urteko ama gaztea, alaba besoetan, Guatemalako osasun etxe batean.

Guatemalarako osasun sistema bat aurkeztuko dute Donostian

Jose Luis Albizuk, Guatemalan hogeitau urte eman dituen sendagileak, herri horretarako osasun sistema berri baten proiektu proposamena aurkeztuko du gaur, 19:00etan, Donostian, EHUko Ibaetako campuseko Filosofia fakultatean. Proiektu horrek herritarren parte-hartzea, kultur aniztasuna eta genero ikuspegia biltzen ditu, bertzeak bertze.

eskainitako ikuskizuna.

GETXO. 'Un marido de ida y vuelta'. Ostiralean, 19:30ean eta 22:30ean, Getxo antzokian. Joaquín Kremelen eskutik.

MIARRITZE. 'L'avare'.

Ostiralean, 21:00etan, Gare du Midi-n. Moliere antzerki taldeak antzeztutako ikuskizuna.

ZIZUR NAGUSIA. 'La mandragora'. Ostiralean, 22:00etan, Kultur Etxean. La Bolla antzerki taldeak emana.

ZORNOTZA. 'Una noche con el brujo'. Larunbatean, arratsaldeko 17:30ean, Zornotza aretoan. Rafael Alvarezek eskainitako ikuskizuna.

ZUMAIA. 'Biblia osoa... gutxi gorabehera'. Ostiralean, 22:00etan, Aita Mari aretoan. Kanpingags taldearen eskutik.

hitzaldiak

AZKOITIA. 'Un viaje por los países musulmanes'. Ostiralean, 19:30ean, Kultur Etxean. Jesus Torquemadak emana.

EIBAR. 'Euskararen erabilera Deba Beherean'. Bihar, arratsaldeko 19:00etan, Portalean. Kike Amonarrizen eskutik.

DONOSTIA. 'Hacia un sistema público de salud incluyente en Guatemala'. Gaur, 19:00etan, Ibaetako Filosofia fakultatean. Jose Luis Albizu medikuaren eskutik.

GETXO. 'Irak, ¿guerra?'. Bihar, arratsaldeko 20:00etan, Erromoko Branka kultur elkartearen eskutik.

IRUÑEA. 'Iruñeko Udal Ikastolak 25 urte'. Bihar, arratsaldeko 18:00etan, Txantreako Eunate ikastetxean. Mahai-ingurua: Jesus Velasco (Iruñeko Udaleko alkatea 1978an), Camino Osle (Iruñeko Udaleko zinegotzia 1982an), Xabier Diaz Esarte (ikastolako irakaslea), Angel Lakuntza (ikastolako langilea), Gotzone Isiegas (ikastolako ama ohia), Beatriz Raton (ikastolako ama, egun), Tania Arriaga (ikasle ohia) eta Asier Azpilikueta (ikasle ohia).

'25 años de resistencia en las cárceles fascistas'. Bihar, arratsaldeko 19:30ean, Euskal Jai gaztetxean. Francisco Brotons eskutik.

'Por que amamantar a tu bebe'. Ostiralean, goizeko 11:00etan, Donibaneko osasun etxean.

SANTURTZI. '25 años de resistencia en las cárceles fascistas'. Ostiralean, 19:30ean, La Kelo gaztetxean. Francisco Brotons eskutik.

dantza

BILBO. 'Tierra adentro'. Gaurtik igandera bitartean, Arriaga antzokian. Gaurtik larunbatera, 20:00etan; eta igandean, 19:00etan. Cristina Hoyosen dantza taldeak eskainitako ikuskizuna.

ikus-entzunezkoak

BILBO. 'My Hustler'. Bihar, arratsaldeko 18:00etan, Arte Eder museoan.

'Lonesome Cowboys'. Bihar, arratsaldeko 20:00etan, Arte Eder museoan.

BEASAIN. Film laburren emanaldi bereziak. Ostiralean eta larunbatean, Usurbe antzokian. Egun bakoitzean bi saio. Ostiralean, 20:00etan hasiko da lehen saioa: *Todo lo que necesitas para hacer una película, Nada que perder, Ciclo* eta *Clases de ruso*. Bigarrena 22:30ean hasiko da, eta ondoko laburrek osatzen dute: *Upside down, En camas separadas, El ladrón navideño, Whipped* eta *Ilbera*. Larunbateko lehen saioa, 19:00etan: *Topeka, Looking for Chencho, Tercero B, Dortoka uhartea, Basurdea, Belarra* eta *Terminal*. Azken emanaldia 22:30ean hasiko da, eta hamaika film laburrez osatutako *11.09.01* filma da. **DONOSTIA.** 'Begiz begi'. Gaur, 20:15ean, Antzoki Zaharrean.

GETXO. 'Ocean's eleven'. Gaur, 20:00etan, Getxo antzokian. Bihar, 20:00etan, baina Areetako Gran Cineman.

bestelakoak

GETXO. Kontularien kluba.

Ostiralean, 19:00etan, Algortako Kultur Etxeko areto nagusian.

MUTILOAGOITI. Oswaldoko ipuin kontalaria. Bihar, 18:00etan, liburutegian.

ONDARROA. 'Ahozkotik idatzira'. Ostiralean, 22:30ean, Kafe Antzokian. Parte-hartzaileak: Kirmen Uribe, Unai Iturriaga, Gorka Ostolaza, Maialen Lujanbio eta Peru Aranburu.

SORALUZE. Bideoa, diapositiba emanaldia eta hitzaldia

landarea

Garagardoarekin edo esnearekin, etxeko landareak, osasuntsuago

Etxe barruan izaten ditugun landareak indartsuago eta osasuntsuago ikusi nahi izanez gero, haien hostoak garagardoan edo esnean bustitako zapi batekin garbitzea dugu onena. Landareek hagitz eskertuko dute garagardoarekin edo esnearekin eginitako garbiketa berezi hori, eta, trukean, duten kolorerik ederrena emanen digute.

EGUNKARIA

argitalpena

Kazetari gazteen erreportaiak argitaratu ditu Andoaingo Udalak

Andoaingo Udalak urtero antolatzen duen Erreportari Gaztea sariketako aurtengo irabazleen lanak argitaratu dituzte dagoeneko. Aurten, 29 erreportaiak aurkeztu dituzte lehia-ketara. Lehen saria *Musika oihartzunak, belkoinen barna* izenburuko erreportaiak eman du, Kaki Arkarazo musikariak Garate baserrian egin duen estudioen ingurukoa.

Argitaratzailea: **Andoaingo Udala.**

Palestinari buruz. Bihar, 19:30ean, gaztetxean. Komite internazionalisten eskutik.

ikastaroak

ATARRABIA. Atarrabiako Udalaren ikastaroak. Afrikako dantzak, sabel dantza, masajea eta astrologia. Urtarrilaren 20tik ekainaren erdialdera. Astean behin. Izena Gaztelekuan eman behar da hilaren 12a baino lehen. Informazio gehiago, 948-355987 telefonoan.

DONOSTIA. 'Nola idatzi telebista gidoi bat' ikastaroa. Urtarrilaren 14tik otsailaren 27ra. Astean hiru orduko bi saio. Irakasleak: Asier Altuna, Ritxi Lizartza eta Joselu Blanco. Informazio gehiago, Pausoka Eskolako 943 297111 telefonoan eta www.pausoka-eskola.com webgunean.

SORALUZE. Sexualitate ikastaroa. Urtarrilaren 10ean eta 12an, arratsaldeko 19:00etatik 21:00 bitartean, gaztetxean.

TOLOSA. Autodefentsa ikastaroa. Urtarrilaren 18an eta 25ean, 09:30etik 14:30era, kiroldegian. Izena Gizarte Zerbitzuetan eman behar da, urtarrilaren 10a baino lehen.

erakusketak

BAIONA. 'Ugatza, lumaren kondaira'. Erakusketa bihar zabalduko dute, 11:00etan, Mattin megadendan. Organbidexka Col Libre elkartearen eskutik. Otsailaren 8a arte egonen da zabalik.

BEASAIN. XI. Pintura Lehiaketako lan finalisten erakusketa. Urtarrilaren 17a arte, Porteria auzoko Aterpe Tabernan.

BILBO. 'Hire Himalaya'. Zortzi zortzimilako iruditan. Urtarrilaren 18a arte, BBK kultur gelan (Elkano, 20).

'Modular'. Aitor Ortizen lanen erakusketa. Rekalde erakusketa aretoan, otsailaren 2a arte.

'Aloria eta erromatartzea Arabako Kantaurialdeko haranetan'. Erakusketa Euskal Museoa izanen da urria bukatu arte.

DONOSTIA. VII. Gabonetako Merkatura. 50 bat artistaren lanak biltzen dituen erakusketa. Arteko galerian, urtarrilaren 20a arte.

'Ehiztari handiak dira begiak'. J.

erakusketak

'Claro en el bosque'. Urtarrilaren 26a arte, Iruñeko Zitudadelako Bolborategian.

Soilguneak, basoaren dualtasunaren baitan

Erredakzioa | **DONOSTIA**

Asuncion Lozano artistaren *Claro en el bosque* (Soilgunea) lan bilduma Iruñeko Zitudadelako Bolborategian dago ikusgai urtarrilaren 26a arte. Granadako (Espainia) artista gazte honek, bere hamazazpi lanetan, hainbat arbolaren eta landare igokariren hostoak erreproduzitu ditu behin eta berriz, «basoaren trinkotasunaren aitzinean, ikusleak soilgunea hauteman dezan».

Lozanok botanika, diseinua, moda, arkitektura eta matematikak uztartu ditu bere lanetan. Iragan ortziralean eginiko aurkezpenean, errealtatea bere taiman erreproduzitu izana nabarmendu zuen Lozanok. «Lanetako neurriak horren handiak dira ikusleak bere baitan biltzeko...», erran zuen. «Modu horretan, zuzeneko erlazioa dago naturaren eta gizakiaren artean. Izan ere, irudiari garrantzi handia ematen dion mundu honetan, gauzen edukari begiratze-

JAGOBA MANTEROLA / ARGAZKI PRESS

Asuncion Lozano, bere lan baten ondoan, Iruñeko Zitudadelan ortziralean egin aurkezpenean.

ko ohitura gutxi dugu», gaineratu zuen.

«Naturaren dualtasuna»

Asuncion Lozanok aurkezpenean esplikatu zuenez, «naturaren dualtasuna» irudikatzen saiatu

da; alde batetik, naturaren edertasuna; eta bertzetik, naturak sortzen ahal duen gaitza, «naturaren alderdi suntsitzailea», Lozanoren hitzetan. Naturaren bigarren alderdi horretan sartu behar dira Lozanok irudikatu di-

tuen landare igokariak eta landare pozoitsuak.

Bolborategiko erakusketa Granadan eta Iruñean soilik egoteko muntatu dute Iruñeko Udalak eta Granadako unibertsitateak.

M. Zabalaren argazkien erakusketa otsailaren 1a arte egonen da Koldo Mitxelena kulturunean.

'Bestelako Meninak'. Martxoaren 2ra bitartean, Kursaalako Kutzaren Kubo Aretoan. Woman Together erakundearen eskutik.

'Nere txalupatik'. Mikel Rikondoren argazkiak Aquariumean izanen dira apirilaren 27a arte.

EIBAR. 'Eibar argipean'. Eibarko azken 100 urteetako argazkien erakusketa Portalea kultur etxean izanen da urtarrilaren 19a arte.

ERMUA. 'Les altres realitats'. Mireia Comas argazkilariren erakusketa Ifreñu tabernan izanen da urtarrila bukatu arte.

DURANGO. Joxe Amantegiren lan grafikoa. Urtarrilaren 15 arte, Berbaro tabernan.

IRUÑEA. 'Claro en el bosque'.

Asuncion Lozanoren lanak Zitudadelako Bolborategian izanen dira urtarrilaren 26a arte.

Jokin Manzanosen margolanak. Erakusketa Pintzel galerian (Abejeras, 6) izanen da urtarrila bukatu arte.

Isabel Sanchez Gilen margolanak. Lacava galerian izanen dira (Iñigo Arista, 24), urtarrila bukatu arte.

LEGAZPI. 'Legazpiko historia iruditan, 1989-1994'. Josema Azpeitiaren komiki erakusketa Bikuña jauregian egonen da urtarrilaren 26a arte.

PASAI DONIBANE. '1.000 hitz baino gehiago'. Euskal liburuaren azalak. Juanxto Egaña argazkilariren eta Borja Gaitia diseinatzailearen erakusketa Victor Hugo Etxean izanen

da urtarrilaren 12a arte.

ZUMARRAGA. Txiribiri elkartearen zurezko taila erakusketa. Ostiralean zabalduko dute, 19:30ean, Itarte etxean. Urtarrilaren 19a arte egonen da han.

lehiaketak

ARANTZA. Herriak eta Hizkuntzak literatur lehiaketa. Lehiaketaren gaia «herriak eta hizkuntzak» da. Genero guztiak onartuko dira: olerkia, bertso-paperak, ipuina eta saiakera. Lanak euskarazkoak, jatorrizkoak eta argitaragabeak izanen dira. Lanak emateko epea 2003ko martxoaren 29an akituko da. Informazio gehiago, 948 634125 telefono zenbakira deituz.

BERGARA. Sakelako telefono bidezko maitasun mezuen lehiaketa. Mezuak —euskarazkoak eta jatorrizkoak— 652-729435 edo 605-712469 telefono zenbakietara bidali behar dira urtarrilaren 15a baino lehen. Mezuaren ondok, parte-hartzailearen telefono zenbakia eta adina jarri behar dira.

HERNANI. 2003ko inauteriak iragartzeko kartel lehiaketa. Hernaniar guztiek har dezakete parte. Jatorrizko lanek 38x44 cm-ko neurria izanen dute. Koloretan izan behar dute. Kartelean, ezinbestean, agertuko da «Hernaniko Inauteriak 2003» testua. Saria: 300 euro. Lanak urtarrilaren 17a baino lehenago eman behar dira Kultur Etxean.

TOLOSA. Antonio Maria Labaien narrazio lehiaketa.

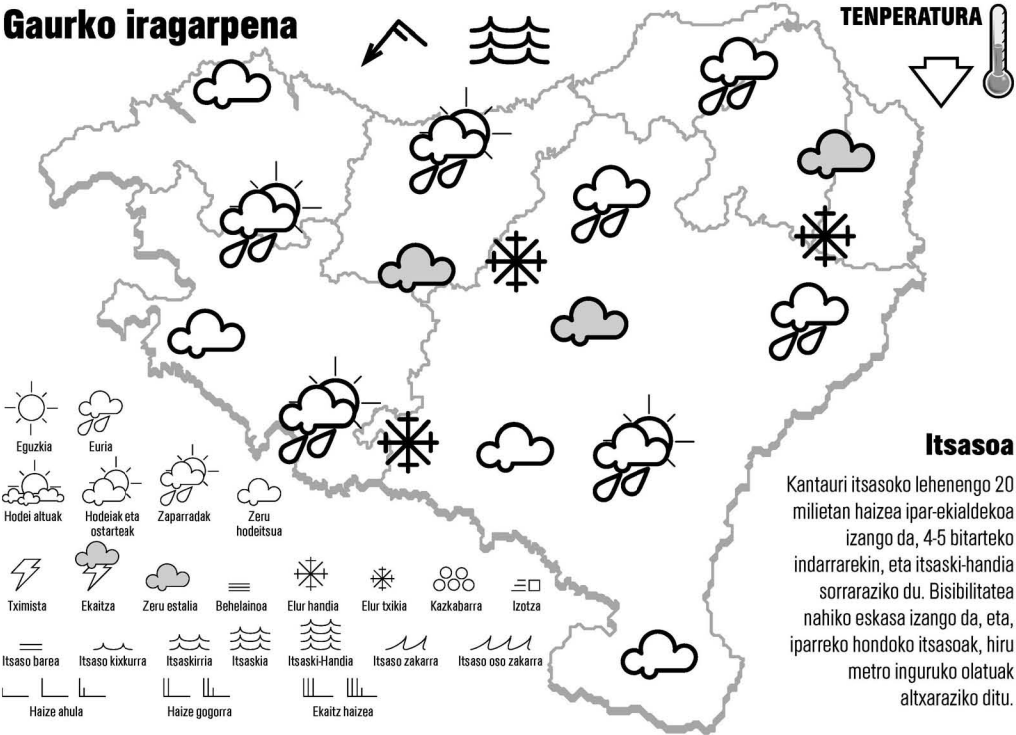
Euskarazko lanak, originalak eta inon saritu gabeak. Gaia librea da, baina formaz nahiz edukiz, 14-18 urte bitarteko gazteentzako egokia izan behar du. Gutxienez, 30 orri izan behar dituzte. Lanak Aranburu liburutegian eman urtarrilaren 19a baino lehen.

ZARAUZ. XXI. Xabier Lizardi haur ipuin lehiaketa. Lanak euskarazkoak izanen dira, originalak, argitaragabeak eta beste inon saritu gabeak. Gaia librea da. Parte-hartzaileek lan bat baino gehiago aurkezten ahal dute. Saria: 2.400 euro. Lanak urtarrilaren 13a baino lehen eman behar dira Euskara Zerbitzuan (Zigordia, 13, 2. solairua, 20800 Zarautz). Informazio gehiago, 943-130960 telefono zenbakira deituz.

eguraldia

Jon Albisu

Gaurko iragarpena

TEMPERATURA

GAUR

Elurra nagusitzen joango da

Aroak hotzetik jarraituko du. Kontinenteko eremu geografiko askotan elurra egingo du, baita Euskal Herrian ere. 500-600 metrotik gora elurra egin dezake, eta, arratsaldetik aurrera, 300-400 metroraingoi jaitsi daiteke. Izotz plakak ere ager daitezke hainbat lekutan. Haizea ipar-ekialdetik iritsiko da eta hoztu egingo du. Temperatura beroenak 4 eta 10 gradu artekoak izango dira.

BIHAR

ETZI

Itsasoa

Kantauri itsasoko lehenengo 20 milietan haizea ipar-ekialdekoa izango da, 4-5 bitarteko indarrarekin, eta itsaski-handia sorraraziko du. Bisibilitatea nahiko eskasa izango da, eta, iparrekoe hondoko itsasoak, hiru metro inguruko olatuak altzaraziko ditu.

Eguraldia nekez aldatuko da bihar ere, eta ipar-ekialdeko haizeak joko du. Ondorioz, euria, zeru estaliak eta elurra izango dira nagusi Euskal Herri osoan. Elurra, 300-500 metrotik gora agertzea espero da, eta itsasertzera ere iritsi daiteke. Hoztu egingo du.

Ez da aldaketa nabarmenik izango. eguraldiak ilun eta nahasi jarraituko du eta, beraz, elurra eta izotz plakak ager daitezke hainbat eremutan. Ipar-ekialdeko haizea nagusituko da, eta hoztu egingo du.

Eguzkia

Sortu 08:37
Gorde 18:04

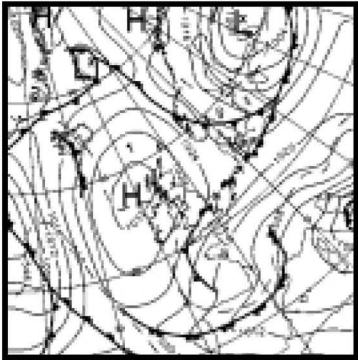
Ilargia

ILBETE Urtarrilak 18
ILBEHERA Urtarrilak 25
ILBERRI Otsailak 1
ILGORA Otsailak 9

Itsasaldiak

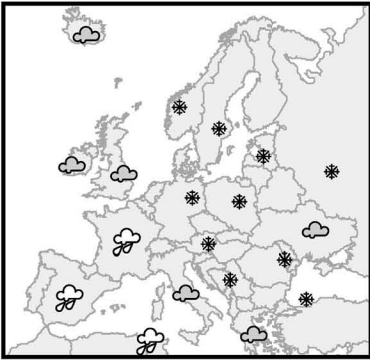
ITSASGORA
Ordua 08.46 / 20.59
Metroak 4,1 / 3,7

ITSASBEHERA
Ordua 03.04 / 14.59
Metroak 1,1 / 0,9

Isobara mapa

Isobara mapan gaur arratsaldeko 13:00etarako fronte kate okluitua agertzen da Euskal Herrian. Ipar-ekialdeko haizearen eraginez hoztu egingo du, eta, era berean, elurra egin dezake. Hortaz, gaur ere giro oso nahasia eta goibela nagusitu dela erakusten du.

Europa gaur

Negua iritsi da Europako eremu geografiko gehienetara, baita Euskal Herrira ere. Aire masa hotzak, elurra eta temperatura hotzak izango dira, beraz, egunotako ezaugarri nagusiak. Elurraren eraginez izotz plakak areagotu egingo dira. Hoztu egingo du Europa osoan.

Temperaturak

EUSKAL HERRIA

Baiona	2	4
Bilbo	4	8
Donibane Garazi	1	2
Donostia	3	7
Gasteiz	2	4
Iruñea	5	8
Maule	1	2

EUROPA

Amsterdam	-4	-2
Atenas	8	17
Berlin	-13	-7
Bratislava	-9	-6
Brusela	-6	-4
Erroma	6	10
Geneva	-3	0
Kopenhage	-3	-1
Lisboa	11	16
Londres	-2	3
Madril	2	6
Mosku	-26	-20
Oslo	-6	-1
Paris	-5	-3
Praga	-10	-7
Stockholm	-6	-4
Varsovia	-16	-10
Viena	-8	-5
Zurich	-4	-3

MUNDUA

Buenos Aires	19	28
Bogota	5	21
Caracas	17	26
Habana	13	24
Johannesburg	17	30
Kairo	12	25
La Paz	8	21
Los Angeles	13	29
Managua	22	33
Manila	24	30
Miami	13	22
Mexiko	8	21
Montevideo	18	30
New York	-1	1
Pekin	-11	-1
Rabat	15	20
Rio de Janeiro	25	32
Teguicigalpa	17	26
Tokio	2	8
Santo Domingo	21	29
Santiago	13	27
Sao Paulo	20	30
Washington	-1	2

denbora-pasa

LUMA

Zopa test

Aurki itzazu zopa-taulako letren artean ondoren jarritako galderen erantzun egokiak. Erantzunak ezker-eskuin, goitik-behera eta diagonalean azalduko zazkizu

- Nafarroako zein udalerritan dago Xabierko Gaztelua?
Lizarran Xabierren Tuteran
- Hirietako zein animaliak transmititzen du gaixotasun gehien?
Arratoiak Zakurrak Usoak
- Zein lurraldetan ekoizten da bufalo esne gehien?
Italian Mongolian Japonian
- Ardo gozoak lau eta oinik ez.
Begi Esku Buru
- Non jarri dute eskultura bat emakume baserritarraren omenez?
Sumbilan Galdakaon Zizurkilen
- Eta nork egin da eskultura hori?
Gorritik Ibarrolak Oteizak
- Non jaio zen Julio Caro Baroja?
Beran Madrilen Donostian
- Nola zuen izena Everestera igotzen saiatu zen lehen espedizioak?
Tximist Izarretan Gailurrean
- Zenbat marea edo itsasaldi izaten dira egunean?
Lau Sei Bi
- Zein elefantek ditu belarri handienak?
Asiarrak Afrikarrak Indiarrak

N X A B I E R R E N
E S A G K A M H A I
A H E T M S T N F E
L B O I O J R A R R
M J U N N A T G I H
A O T S G N E L K A
K R X K O X T O A P
I A I E L A J M R A
T E M R I G K U R T
I X I R A H A T A N
R O S O N S E J K X
R K T R E T I N G K
O E N E L I R D A M
G L S H T D O M H O
Z I Z U R K I L E N
B E R X G A H P O R

Atsotitza

Urtarrileko sikatie,
urte guztiko gosetie.

E0208

AURREKO SOLUZIOAK

• B • G •
Z I T A L
• L O R E
• Z • S E N A K
L I B E R A • U
• K E N A • S A
G O R A • H I •
• I R R I A • Z
O N I R I T Z I
• A Z A • S O L

- Ereduzko. 2. Eskabide. 3. Lekukoak. 4. Topaleku. 5. Getariar. 6. Saiakera. 7. Arerioak. 8. Erkaketa. 9. Eratziki. 10. Zikiratu. 11. Gudariak. 12. Akziodun.

txoritxoari mokoka

EMIGRANTEEN BIDAIA

Amagoia Iban

Beste iragarki bat

Europako Batzordeak osatutako Mugarik Gabeko Telebista izeneko araudia 1989an onartu zuten, publizitateak telebista emanaldietan duen lekua zehazteko. 1997an, berriz, aldaketa batzuk egin zizkieten araudiari eta, aldaketon arabera, iragarkiek telebista emanaldien %15 besterik ezin dute bete eguneko. Ordubeteko emanaldian, gainera, publizitateak ezin ditu 12 minutu baino gehiago hartu. Bistan denez, Europako Batasuneko kide guztientzako araudi hori ez da betetzen inguruotako te-

Marokoko telebistako berriak

Marokoko telebista publikoak (RTM) Kanariar Uharteetara klandestinoki igarotzekotan zebiltzan 56 lagun atxilotetari buruzko erreportaia bat eman zuen herenegun gauean. RTMko albiste-giek gai horri heltzen zioten lehen aldia izan zen, emigranteen eta euren kontura aberasteagatik atxilotutako lagunentzako testigantzak jasoz. Espainiako agintariak eskertu omen dute jarrera aldaketa. Andaluziako ziega batean kiskalita bukatu zuten klandestinoen inguruko erreportaia ere TVE baino errazago ikusiko dugu RTMn, antza.

lebista kateetan. Bruselak jakinarazi duenez, Europar gaur egun ikusgai dauden ehunka telebista kateen artean, Espainia, Grezia eta Italiakoak dira arau hausleenak. Eskaintza gero eta handiagoa izan arren, baina, jendeak telebista aurreko ohiturak oso gutxi aldatzen omen ditu: audientzia kate gutxi batzuetan kontzentratzen da eta kate publiko eta pribatuaren merkatu kuotek bere horretan jarraitzen dute. Horregatik, agian, publizitateari telebistan ezartzen dizkion mugak ezabatu nahi ditu Europako Batzordeak. Iragarkiekin lehendik nazkatuta zegoenak asmo horren aurkako iragarkiren bat asmatzen hasteko moduan da.

LABURAEAN

ETBk 'Begia gose' saioko bost atal berri emango ditu gaurtik aurrera

Orio Produkzioak ekoizte-txeak *Begia gose* saioko bost erreportaia berri egin ditu, Julian Iantzi aurkezle lesakarrarekin berriro ere. Gaur emango dute bost atal horietako lehenengoa, ETB1en: *Gaueko langileak* izenburuko (22:25ean). Ospitale batean gauez lanean aritzen direnekin, autopistetak ordainleketan daudenekin, zabor biltzaileekin, errotatiba bateko langileekin eta aireportu batekoekin izan da Iantzi. Datozen asteetako gaiak haurren adopzioa, ugalkortasuna, itxura fisikoaren garrantzia eta etorkinak izango dira.

Abaltzisketak izan duen aldaketaren kronika ETB1eko 'Postdata' saioan

Gipuzkoako Abaltzisketa herrian azken urteetan gertatu den aldaketaren berri emango dute gaur ETB1eko *Postdata* saioan, 14:40ean. Txindoki mendiaren magalean dagoen herri txiki horretan sortu diren lanpostu berriak eta eraiki diren etxeak agertuko dira erreportaietan. Logika izeneko enpresak eskaintzen dituen zerbitzuen berri ere emango dute.

Alicia Senovillak Pedro Piqueras ordezkatzuko du, gaurtik, A3 kateko goizeko magazinean

Audientzia kuota txikiak lortu zituen joan den urteko amaieran A3 kateko goizez Pedro Piqueras aurkeztutako magazinean. Hemendik aurrera, ordea, Alicia Senovilla izango da *Como la vida* saioko aurkezlea. Aurrez Senovillak TVE, Canal Sur, Telemadrid eta Canal9 kateetan egin du lan.

URTEAREN BALANTZEA. TVE1eko 'Operación triunfo' eta 'Cuéntame' izan ziren ikusienak

Formulak errepikatuz 2002an

EGUNKARIA
TVEko bigarren *Operación Triunfo* musika saioko parte-hartzaileak.

GECAREN arabera, TVE1 katea izan da irabazle nagusia Espainian 2002. urtean

Urtzi Urkizu | DONOSTIA

Zortzigarren urtez, GECA enpresak telebistaren urtekaria argitaratu du. 2001/2002 denboraldiko joera nagusiak aztertutako bertan hainbat adituk. Ateratako ondorioen artean, TVE1 katea jotzen dute Espainiako telebistetan garaile gausatzat. Era berean, TV3 eta ETB2 gero eta lehiakorragoak direla diote eta inoizko audientzia datu onenak lortu dituztela.

GECAREN arabera, «errealismo telebisiboa» da joan den urtean gailendu den generoa. *Big brother*-ek aurreko urteetan lor-

tu zituen emaitza onak *Operación Triunfo*-k lortu zituen iaz. Fikzioari dagokionez, T5eko *Periodistas* eta A3ko *Compañeros* telesailen agurra heldu zen, eta telesail ikusienak TVE1eko *Cuentame* eta *Ana y los 7* izan dira. Hedabideetako kritikarien iritzia kontuan hartuz, *Operación Triunfo* eta *Cuentame* izendatu dituzte 2002ko saio onenak.

Publizitateak behera eta ekoiztetxeak sendo

Audientzien pastelaren banaketan, plataforma digitalen eta tokian tokiko telebistek %24ko

igoera izan dute eta %7,2ko pantaila kuotara iritsi dira. Hala ere, plataforma digitalen egoera ekonomiko larriak Canal Satellite Digital eta Via Digitalen arteko ustezko bat-egitea ekarri du. Lurreko telebista digitalean, aldiz, Quierokitxi egin behar izan zuen. Telebista lokalen garapena gero eta handiagoa da, Prisa eta Correo taldeek asko inbertitu dutela.

Publizitate inbertsioak behera egiten jarraitzen du; 2001. urtean %7,8 jaitsi zen eta 2002ko lehenengo bederatzi hilabeteetan beste puntu bat. GECAko datuen arabera, kate pribatuek askoz zailtasun handiagoak izan dituzte, baina TVEk publizitateko irabaziak handitu egin ditu azkeneko hilabeteetan.

Ekoiztetxe independenteen

FRANTZIA

TF1 kateko 'Star academy' izan da urteko garailea

Iaz gertatu zen moduan, Frantziako *Star academy* musika saioak lortu du ikus-entzule gehien. Hamasei asteren ondoren, finala 11.554.000 ikus-entzulek ikusi zuten (%56,2). Urteko bost emanaldi ikusienetako bat izan da hori; azaroaren 21eko saioa %65era iritsi zen. 2001. urteko markak ez ditu gainditu aurtengo *Star academy*-k, baina TF1 kateak diru irabazi handiak lortu ditu: 100 milioi euro inguru publizitatearen bitartez, 4 milioi euro sakelako telefonoetako mezuekin, programako aldizkariaren 350.000 ale saldu dituzte eta diskoen salmenta ere oso handia izan da. 2003. urteari begira, Frantziako telebista kateek etekin ekonomikoak sorra-zi dizkieten formatuekin jarraituko dutela ziurta daiteke.

jarduera %16,4 igo da Espainian; 151 enpresak 15.667 emisio ordu ekoizti dituzte, 271 saiotan. Globomedia, Gestmusic Endemol eta Producciones 52 dira ekoiztetxe indartsuenak. Sei ekoiztetxe nagusiek 172,9 milioi euro fakturatzen dituzte urtean (hala ere, jaitsiera txiki bat egon da aurreko urtearekin alderatuta).

Espainiako irratigintzan, bes-tetik, SER, COPE, Onda Cero eta RNE1ek merkatuaren %82 kontrolatzen dute. SER izan da garailea 2002. urtean, %33,7ko audientziarekin. Onda Cero 13,7 puntura dago.

gaurko filmak

Un abuelo made in Spain	★
Zuz.: Pedro Lazaga. 85m. Esp. 1968. 11:00 La2	
El analfabeto	★
Zuz.: Miguel M. Delgado. 105m. 1960. 18:00 ETB2	
Stigmata	★
Zuz.: Ruert Wainright. 96m. AEB. 1999. 22:00 A3	
Planeta Rojo	★
Zuz.: Anthony Hoffman. 106m. 2000. 22:00 C+(e)	
Lola et Bilidikid	★
Zuz.: Kuttug Alaman. 90m. Alein. 1999. 22:45 Arte	
Incassable	★★
Zuz.: M. Night Shyamalan. 105m. 2000. 22:55 C+(f)	
West side story	★★★
Zuz.: Robert Wise, Jerome Robins. 1960. 00:15 Arte	
La canción de Leanna	★
Zuz.: Richard A. Colla. 88m. AEB. 1999. 02:25 La2	
Estamos muertos ... ¿o qué?	★★
Zuz.: Mark Goldblatt. 77m. AEB. 1988. 05:00 A3	
●	★
★★	★★★
★★★★	★★★★★
Txarra	Eskasa
Balekoa	Ona
Bikaina	

ABUELO MADE IN SPAIN

★ La 2 - 11:00

Zuz.: Pedro Lazaga. Akt.: Paco Martínez Soria, Monica Randall. 85min. Esp. 1968.

Goizetik hasita, benetan pobre eta zozoa da hainbat katek Eguberrietako jaiak amaitu eta bigarren egunerako iragarri duten film zerrenda. Lehenik eta behin, Paco Martínez Soria espainiar atzerakoia-ren luzimendurako sortutako komedia zatarra igorriko dute. Monica Randall gazte batek parte hartzen du, espainolkeria pila bat antzestu duten beste aktoreez inguratuta. Gidoia Maso ezagunak idatzi zuen, noski protagonista herrikoi nekagarriaren neurrira egokituz. Herritik hiri handira joan eta hantxe bereak egingo dituen Martínez Soriaren abentura bat gehiago baizik ez da.

EL ANALFABETO

★ ETB2 - 18:00

Zuz.: Miguel M. Delgado. Akt.: Mario Moreno Cantinflas, Lilia Prado. 105min. 1960.

Mario Moreno *Cantinflas* komiko mexikarraren miresleentzat, ETBk garai bateko mito horrek prota-

Natalie Wood eta Richard Beymer.

Natalie Wood ahaztezina dantzari fina bihurtua

WEST SIDE STORY

★★★

Arte - 00:15

Zuz.: Robert Wise, Jerome Robbins. Akt.: Natalie Wood, Richard Beymer, George Chakiris. 150min. AEB. 1960.

Musikal klasiko eder, arin eta polit honek ez du aurkezpenik behar; izan ere, oso maiz igorri ohi baitute pantaila txikian. Arthur Laurentsen antze-lanaren egokitzapen txukuna da. Haren musika eta dantza zoragarriak berreraiki ditu, baina jatorrizko istorioa zertxobait aldatu du. Shakespearearen Romeo eta Julietaren betiko istorio erromantikoan oinarritua dago, kasu honetan hiri handian kokatua. Natalie Wood politak Puerto Ricoko Maria maiteminduarena egiten du. Abesti eta koreografia gehienak klasikoak bilakatu dira.

gonizatutako abentura zerrenda amaigabearen barnean ezagunetako bat igorriko du, arratsaldean. Ikasi gabea da, baina *Cantinflas* protagonista azkar- iruzurtzaile talde bati aurre egiteko gai dela erakutsiko du, betiko hitz-joko surrealista ulertezi-nekin ikus-entzuleen barrea eragiten saiatzen den bitartean. Filma, berez, txikia da, eta, zaharkituxea geratu denez, egun

oso zaleak baizik ez ditu entretenituko.

STIGMATA

★ A3 - 22:00

Zuz.: Ruert Wainright. Akt.: Gabriel Byrne, Jonathan Pryce. 98min. AEB. 1988.

Luxuzko hirukote artistikoa biltzen duen beldurrezko film komertzial garesti honek antzezle erakargarriok eta efektu berezi landuak aipagarriak ditu. Vaticanotik Brasilgo herrixka batera

Ane Muñoz

bidaliko duten apaiza baten inguruan garatzen da. Herri txiki hartako elizan jazotako gertakari misterioitsu bat argitu beharko du, intrigazko trama ilun samarraren biktima bilakatuz. Protagonistak Gabriel Byrne, Patricia Arquette eta Jonathan Pryce ezagunak dira.

LA CANCIÓN DE LEANNA

★ La 2 - 02:25

Zuz.: Richard A. Colla. Akt.: Dolly Parton, John Terry. 87min. AEB. 1999.

Dolly Parton ezin proposago batek Leanna Taylor *country* abeslariaren bizitzaren inguruko melodrama arin hau protagonizatzen du. Leanna gaztearen bizitza gogorra izan da, haren manager kontrolatzaile zorrotzaren menpe bizi izan baita beti. Eszena hunkigarriez jositako abenturatxo triste samarra da, baina gauzaleek erraz ikusiko dute.

ESTAMOS MUERTOS ¿O QUÉ?

★★ A3 - 05:00

Zuz.: Mark Goldblatt. Akt.: Treat Williams, Joe Psicopo. 77m. AEB. 1988.

Goldblattek batik bat ikus-entzule estatubatuarrentzat egindako film umoretsu komertzial arrunt samar honek istorio fantastiko bat hartzen du abiapuntutzat. Alegia, bi polizia protagonistek, hamaika filmetan ezagutu ditugun berbertsuak, gaizkileak berpizten dituen zientzialari ero batekin topo egingo dute, us-tekabean. Aktore nagusiak ez dira oso erakargarriak; bestalde, zinemazaleak erne; izan ere, tartean, Vincent Price ahaztezina topatuko baituzue.

irratia

HERRI IRRATIA. Eguberrietako etenaldiaren ondoren, gaur itzuliko da programaziora Herri Irratiko *Komatxo artean* literatur saioa. Gari Berasaluze Txalaparta argitaletxeko arduraduna elkarriketatuko du Mikel Asurmendik, gaueko 23:00etan. Biografiaren atalean, bestalde, Joseba Sarrionaindiaz ariko dira. Programaren errepikapena igandean goizeko 07:00etan emitituko dute.

EUSKADI IRRATIA. Susana Mujikak gidatzen duen *Lauretan babel* irratsaioan hainbat gai jorratuko dituzte, arratsaldeko 16:00etatik aurrera. Joseba Arrutik Stalinen biogra-

fia idatzi du, eta duela gutxi Elkar argitaletxeak argitaratu du liburua. Stalin nor zen eta zer egin zuen kontatuko du Arrutik Euskadi Irratiko estudioetan. Bestalde, Sebas Izaeta saioko mekaniko partikularren bisita jasoko dute aspaldiko partez. Paris, New York eta Kopenhageko berriemaileekin konexioak egingo dituzte. Amaitzeko Galiziara joko dute, gauzak zertan diren jakiteko.

RADIO EUSKADI. Jose Miguel Lopez Radio3ko *Discopolis* irratsaioko gidaria elkarrizketatuko dute, 17:00etan, *La jungla sonora* saioan.

ETB-1	TVE1
07:00: Tik tak circus. 07:25: Betizu. Karpungo mutikoaren gorabeherak. Pingu. Doraemon, katu kosmikoa. X-taldea. Petey and Jaydee go exploring. 08:46: E-klipse@. 09:05: Hasiberriak. 09:30: Burdinazko kementa. 10:30: Bidaide. 11:25: ETB 20 urtera doa. 12:15: Basa-moldeak Afrikan. 12:40: Bizi uhinak II. 13:35: Betizu. 14:00: Gaur egun. Albistegia. 14:40: Postdata. 14:45: Goenkale. 15:20: Gag gag. 16:00: Bidaide. 16:55: Travel notes. 17:15: Chiloe. Finlandia, artikoa ezkutukoa. 17:45: E-klipse@. 18:00: Iparraldearen orena. 18:05: Tick tack circus. 18:30: Betizu. 20:28: Saskibaloia Montepaschi Siena / Tau (Arabak bakarrik). 20:28: Gaur egun. Albistegia. 21:00: Bertatik bertara. 21:45: Goenkale. 22:25: Begia gose. 23:30: Kirolez kirol. 00:35: Postdata. 00:36: Lucy Sullivanen ezkontza. 01:00: Gag gag. 01:30: Bakarrik edo... 03:30: Bertatik bertara. 04:05: E-klipse@. 04:30: 1 bitan. 05:45: Osabideak. 05:55: Herri musika sorta. 06:05: Ikusgela.	06:00: Canal 24 horas. Albistegia. 07:30: Telediaio matinal. (09:30) Los desayunos de TVE. Gonbidatua: Juan Fernando Lopez Aguilar. 10:15: Saber vivir. 11:00: Por la mañana. La cocina de Karlos Argiñano. 14:00: Informativo territorial. 14:30: Corazon de invierno. Anne Igartiburuk aurkeztutako magazin saioa. 15:00: Telediarrio 1. Albistegia. 15:55: Eguraldia. 16:00: Geminis. Telesaila. 16:45: Secreto de amor. Telesaila. 17:50: Cerca de ti. Telesaila. 18:50: El rival mas debil. Lehiaketa. 20:00: Gente. Pepa Bueno eta Sonia Ferrerrek aurkeztutako magazin saioa. 21:00: Telediarrio- 2. Albistegia. 21:55: Eguraldia. 22:00: Especial Los del rio. Cantando los 40 01:30: Telediarrio-3. Albistegia. 01:30: Los Turks. Telesaila. 03:00: Canal 24 horas. Albistegia.
ETB-2	A3
06:10: Mucho viaje. 07:35: Del pais de los vascos 07:10: Clasicos en serie. Los Angeles de Charlie. La casa de la pradera. Starsky y Hutch. 09:30: El punto. Gonbidatua: Jose Luis Castro. 10:00: Forum. Gonbidatua: Joaquin Duran. 10:50: La ley de la bahia. Telesaila. 11:45: Pacific blue. Telesaila. 13:30: Euskadi directo. Navarra directo. (Nafarroan) 14:00: Date el bote. Lehiaketa. 14:58: Teleberri. Albistegia 15:45: Lo que faltaba. Magazina. 18:00: Zinema. El analfabeto Zuz.: Miguel M. Delgado. Akt.: Mario Moren Cantinflas, Lilia Prado. 1960. 20:00: Esta es mi gente. Magazina. 20:58: Teleberri. Albistegia. 21:55: Doctoras de Filadelfia. Telesaila. 23:40: El factor humano. 00:55: El elegido. 02:45: Esta es mi gente. 03:35: Lo que faltaba. 05:25: Forum. 05:55: Cronica sentimental. 06:20: Recetas de la abuela.	06:00: A3N24. Albistegia. 10:30: Como la vida. Alicia Senovillak aurkeztutako magazin saioa. 12:00: Equipo A. 13:00: Sabrina. 13:55: Informativos territoriales. Albistegia. 14:00: Los simpson. Marrakzi bizidunak. 15:00: Noticias. Albistegia. 16:00: Sabor a ti. 19:00: El diario de Patricia. 20:00: Pasapalabra. 21:00: Noticias 2. Albistegia. 22:00: Zinema. Stigmata Zuz.: Ruert Wainright. Akt.: Gabriel Byrne, Jonathan Pryce. 1999. 00:00: Sin limites. 01:30: Antena 3. Noticias 3. Albistegia. 02:00: VIP. Telesaila. 03:00: Televenta. 05:00: Zinema. Estamos muertos... ¿o que? Zuz.: Mark Goldblatt. Akt.: Treat Williams, Joe Psicopo. 1988. 06:30: A3. N24. Albistegia.

LA 2	TF1
06:00: Teledéporte. Kirol saioa. 07:30: TPH club. La granja de los monstruos. Tweenies. Aventuras en pañales. 09:35: Aquí hay trabajo. 10:00: TV educativa: la aventura del saber. 11:00: Zinema. Abuelo made in Spain Zuz.: Pedro Lazaga. Akt.: Paco Martínez Soria, Monica Randall. 1968. 13:30: TPH club. <i>Emily y Alexander.</i> <i>Las tres mellizas.</i> <i>Digimon Tamers</i> <i>El nuevo show de Popeye.</i> 15:15: Saber y ganar. 15:45: Grandes documentales. 16:55: Frontera límite. 17:25: Dokumentala: El tercer planeta. 17:55: Alf. 18:45: Yo y el mundo 19:15: Hercules. 20:00: Informativo territorial. 20:35: Un chapuzas en casa. 21:05: Rally Dakar. 21:35: Operacion Triunfo. 22:15: La 2 Noticias. Albistegia. 22:55: Eguraldia. 23:00: El tercer grado. Gonbidatua: Mariano Raxoi. 23:45: Documentos TV. 01:00: Los conciertos de Radio3: Imperial Teen. 01:30: El mundo en 24 horas. 02:25: Zinema. La cancion de Leanna Zuz.: Richard A. Colla. Akt.: Dolly Parton, John Terry. 1999. 04:00: Euronews.	05:55: Le docteur mene l'enquete. 06:45: TF1 info. 06:50: TF1 jeunesse. Tweenies. Kangoo Jr. Kitou Scrogneugneu. Franklin. Tracey McBean. Pokémon. Totally Spies Jimmy Neutron. Esprit Fantômes Power Rangers, la force animale. 11:05: Mission sauvetages. Telesaila. 11:55: Tac o tac TV. 12:05: Attention a la marche! 12:50: A vrai dire. 13:00: Albistegia. Eguraldia. 13:55: Les feux de l'amour. Foiletoia. 14:45: MacGyver. Telesaila. 16:25: Providence. Telesaila. 17:20: Dawson. Telesaila. 18:10: Zone rouge. 18:55: Le bidgil. 20:00: Le journal. Albistegia. Eguraldia. 20:55: Combien ça coûte? Magazina. 23:15: Columbo. Telesaila. 01:00: Histoires naturelles. 02:00: Tres chasse. 02:50: Reportages. 03:20: Les Grands Destins du XXe siecle. 04:10: Histories naturelles. 04:40: Musique. 05:05: Sep a huit.

T5	M6
06:30: Informativo telecinco matinal. Albistegia. 09:25: La mirada critica. Montserrat Dominguezek aurkeztzen duen saioa. 10:30: Gran hermano. Laburpena. 11:15: Dia a dia. Maria Teresa Camposek aurkeztutako magazin saioa. 14:30: Informativos Telecinco. Albistegia. 15:30: 20 tantos. Telesaila. 16:15: Gran Hermano. Laburpena. 17:15: A tu lado. Emma Garciak aurkeztutako magazin saioa. 20:30: Informativos Telecinco. Albistegia. 21:30: Pecado original. 22:00: Javier ya no vive solo. Telesaila. 23:45: Cronicas marcianas. Javier Sardak aurkeztutako saioa. 02:00: Informativos telecinco noche. Albistegia. 02:15: Policias de Nueva York Telesaila. 03:30: Infocomerciales. 05:00: La linea de la vida. 05:30: Inforcomerciales. 06:00: Chat 5. 06:20: Nocturnos.	07:00: Morning live. 09:10: Achats & Cie. 09:45: M6 music. 10:40: Kid & co. 11:54: Six minutes midi. Eguraldia. 12:05: Madame est servie. Telesaila. 12:35: Docteur Quinn, femme medecin. Telesaila. 13:35: Telefilma. Le temps de verite Zuz.: Erich Neureuther. Akt.: Sophie Schütt. 2000. 15:15: M6 kid. 17:00: E=M6. 17:30: Fan de. 18:00: Stargate sg-1. Telesaila. 18:55: Le cameleon. Telesaila. 19:50: Camera café. 19:54: Six minutes. Eguraldia. 20:05: Une nounou d'enfer. Telesaila. 20:40: Camera cafe. 20:50: Brigade des mineurs. Telesaila. 22:50: Police District. Telesaila. 23:45: Telefilma. Jusqu'a ce que le crime nous separe Zuz.: James Steven Sadwith. Akt.: Harry Hamlin. 1991. 01:25: Operation securite routiere. 01:30: M6 music.

gaur zer

DOKUMENTALA 'Les mercredis de l'Histoire' **Arte - 20:45**

Hamabi urteren ondoren Golkoko Gerra gogoratuz

AEBek Iraki erasotzeko asmoa duten une honetan, *Les mercredis de l'Histoire* historia saioan Golkoko Gerraz hitz egingo dute gaur gauean. Kuwaiteko inbasioaren bertsio ofizialak beste era batera kontatzen dituen gertaera batzuen berri emango dute bi kazetarik *Les dessous de la guerre du Golfe* erreportaian.

TELESAILA 'Doctoras de Filadelfia' **ETB2 - 21:55**

‘Doctoras de Filadelfia’ telesailaren hirugarren denboraldia

ETB2 kateak *Doctoras de Filadelfia* telesail estatubatuarren 22 atal berriak emango ditu asteazken gauetan. Bigarren denboraldia-ren amaierarekin bat eginez, Dana Stowe pertsonaiak ezkondu gabe ume bat izatea nola erabaki duen azalduko da. Columbia TriStar ekoiztetxearen telesailak arrakasta handia du.

ERREPORTAIA 'El factor humano' **ETB2 - 23:40**

Hainbat ogibidetako pertsonек egunero eztabaidatzen dituzten gaiak

Lagun artean ohikoak izaten diren solasaldiak azalduko dituzte gaur gauean *El factor humano* saioan. Arantza Sinobasek (argazkian) hainbat ogibidetako pertsonekin hitz egingo du, egunero zertaz eztabaidatzen duten jakiteko: moda diseinatzaileak, ikasleak, irakasleak, etxekoandreak, gazteak, harakinak, margolariak eta abar. Kale inkesta bat ere egin dute erreportaia berean.

ELKARRIZKETAK

Juan Fernando Lopez Aguilar ‘Los desayunos de TVE’	TVE1 - 09:30
Jose Luis Castro (EHUko irakaslea) ‘El punto’	ETB2 - 09:30
Joaquin Duran (ametsetan aditua) ‘Forum’	ETB2 - 10:00

FRANCE 2	FRANCE 3
05:50: Un livre. 05:55: Les z'amours. 06:30: Telematin. Journaux. 08:30: Un livre. 08:35: Des jours et des vies. Foiletoia. 09:00: Amour, gloire et beaute. Foiletoia. 09:20: Cd'aujourd'hui. 09:25: KD2A. 10:50: Flash info. 11:00: Motus. 11:40: Les z'amours. 12:20: Pyramide. 13:00: Le Journal 13:45: Inspecteur Derrick. 14:50: Le renard. 15:55: En quete de preuves. Telesaila. 16:45: Rayons X. 16:50: Des chiffres et des lettres. 17:20: La cible. 17:55: Top of the pops. 18:25: Friends. Telesaila. 18:55: On a tout essaye. 19:50: Un gars, une fille. Telesaila. 20:00: Le journal. Eguraldia. 21:00: L'Instit. Telesaila. 22:40: Ça se discute. Magazina. 00:45: Le Journal. Eguraldia. 01:10: Le bivouac. 01:35: Emissions religieuses. 02:35: On aura tout lu! 03:25: 24 heures d'info. 03:45: Un ticket pour l'espace. 04:10: Eurocops. 05:00: Outremers. 05:30: 24 heures d'info.	06:00: Euronews. 07:00: T03. Tom-Tom et Nana. Cedric. Les razmoket. Ginger. Sourire d'enfer. Titeuf. Jackie Chan. Beyblade. Les Chevaliers de l'outre-monde. Kaput et Zosky. Celestin. 11:05: Tous égaux. 11:35: Bon appetit, bien sûr. 12:00: Le 12-14. Eguraldia. 13:50: Keno. 13:55: C'est mon choix. 14:55: Telefilma. Mumbo Jumbo Zuz.: Catherine Miller. Akt.: Rhys Muldoon. 1998. 16:30: T03. 17:30: Mon kanar. 17:45: La piste du Dakar. 18:15: Un livre, un jour. 18:20: Question pour un champion. 18:45: La santé d'abord. 18:50: Le 19-20. Eguraldia. 20:10: Tout le sport. 20:15: Le journal du Dakar. 20:25: Le fabuleux destin de... 20:55: Vie privée - vie publique. Magazina. 22:50: Eguraldia. 22:55: Soir 3. 23:20: Culture et dependances. Magazina. 00:55: Ombre et lumière. 01:20: Les dossiers de l'histoire. 02:20: Le Fabuleux Destin de... 02:40: L'Odysee de l'espece. 04:45: Soir 3. 05:05: Toux égaux. 05:35: Les Matinales.

CANAL + [e]
07:30: Cuadernos de rodaje. 07:50: CNN+. Noticias. 08:15: Futbol mundial. 08:40: Lo + Plus. 09:30: Zinema: Punto de mira. 11:15: Zinema: Secuestro por accidente. 12:42: Especial Canal+. Mortadelo y Filemon en carne y hueso. 13:00: + Te vale. 13:30: Los 40 principales. 14:00: Mas deporte. 14:50: Noticias CNN+. 15:00: Dame un respiro. 15:30: Lo + Pus. 16:30: Zinema: 102 dalmatas. 18:07: Zinema: Woman on Top. 19:35: Cuadernos de rodaje. 20:00: + Te vale. 20:30: El club de la comedia. 21:00: Seinfeld. 21:30: Noticias CNN+. 21:50: Las noticias del guíñol. 22:00: Zinema: Planeta Rojo. 23:46: U2 en concierto. 00:38: Zinema: La teniente O'Neil. 02:38: Zinema: Hasta que vuelva. 04:08: Zinema: El camino a casa. 05:34: Zinema: Wonderland.
CANAL + [f]
05:55: Lafesse en fete. 07:35: Agrippine. 07:00: Le Journal. 07:15: Essaye encore. 09:00: Zinema: Chicken ruin. 10:20: Le manuel de mechancetes de petit Loup. 10:45: Zinema: Le livre de la jungle. 12:30: Le 12:30. 13:30: La grande course. 14:00: Eddy time. 15:30: Comme un coq en pate. 16:35: 24 heures de chrono. 18:00: 22 minutes chrono. 18:20: Eguraldia. 18:25: Les Simpson. 18:50: Maurad contre le reste du monde. 19:30: Le journal des bonnes nouvelles. 20:05: 60 jour, 60 nuits. 20:30: Le journal du sport. 21:00: Soiree M. Night Shyamalan. Zinema: Sixieme sens. (22:45) Portrait de M. Night Shyamalan. (22:55:) Zinema: Incassable. 00:40: Zinema: La fille de son pere. 02:10: Zinema: Rangers. 03:45: Zinema: Sauvage innocence.
FRANCE 5
05:40: Les amphis de France 5. 06:40: Anglais, methode Victor. 06:35: Les Matins de l'emploi. 08:10: Debout les zouzous. 08:40: La sante d'abord. 08:45: Les maternelles. 10:20: Le journal de la sante. 10:35: Un coeur qui bat. 10:40: Le cinquieme dimension. 11:10: Les guepards de Namibie. 12:05: Midi les zouzous. 13:45: Le journal de la sante. 14:10: Va savoir. 14:40: Cinebus. 15:40: Merveilles naturelles du monde. 16:35: Ne parmi les pumas. 17:30: 100 % question. 18:00: Gestes d'interiur. 18:05: C dans l'air.
ARTE
19:00: Au fil de la laine. Dokumentala. 19:45: Arte Info. 20:15: Leur vie pour quelques perles. Dokumentala. 20:45: Les Mercredis de l'histoire. 21:45: Violette et Mister B. Dokumentala. 22:45: Zinema: Lola et Bilidikid. 00:15: Zinema: West side story. 02:45: Looking for horses. Filma laburra.

zakilixut

© Olariagak

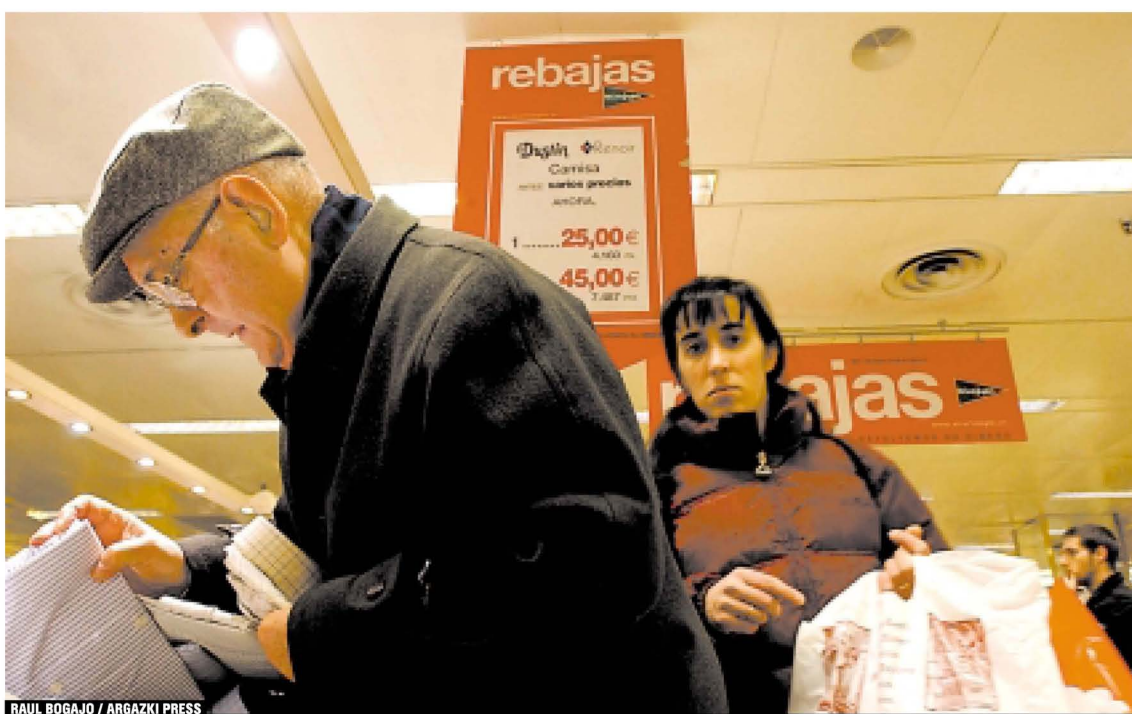
Asier Iturriagaetxebarria | BILBO

ATZEKOZ AURRERA

MARISOL RAMIREZ / ARGAZKI PRESS

Atzo hasi ziren merkealdiak Hego Euskal Herrian, eta ohikoa baino erosle gehiago batu zen Bilboko denda inguruetan; baita dendek ateak zabaldu aurretik ere

RAUL BOGAJO / ARGAZKI PRESS

Jende ugari bildu zen merkealdien lehen egunean, Bilbon (goi-goian) eta Gasteizen (behean).

netako apaingarriak kentzen ziharduten Kale Nagusiko lehenengo zenbakiko eraikinetik. Hau da, jada agortua zegoen estrategia komertzial baten aztarnak kendu gabe zituztela ipini zuten martxan bestea, merkealdiena. Azpian, laster erosle izango zirenak, beharginen jardunari gehiegi erreparatu gabe, eta erraz sartzeko leku onaren bila.

Egun pasa egiteko aukera

Goizeko 10:00ak zirenean zabaldu zituzten merkataritza gu-neko ateak, eta pagotxa bilatzaileak barrura sartu ziren, korrika egin gabe, baina atzean zetorrenari aurrea hartzen utzi gabe. «Orain urte batzuk bai etortzen ginen urduritasun puntu batez, merkea begitantzen zitzaigun guztia eramaten genuen etxera. Orain, ostera, ez. Gauza batzuk erosteko premia daukat, eta merkealdien zain egon naiz. Topatzen badut ondo, baina bestela, ezer barik itzuliko naiz etxera. Hala ere, ni ezagututa...», azaldu zuen Durangoko Karmenek, barre eginez. Haren ondoan beste hiru emakume zeuden, elkarrekin joan baitziren. «Urtero etortzen gara merkealdietara, denok batera. Batzuetan lehenengo egunean, baina ez beti. Azken baten, egun pasa egiteko modu polita da», jarraitu zuen.

Karmen eta bere lagunek ez zuten zehaztu zenbat diru xahutzeko asmoa zeukaten. «Entzun dut bakoitzak batez beste 90 euro inguru gastatuko ditugula. Ez dakit, baina nire diru zorroak ez du horrenbesterako ematen. Gabonak igaro berri, urtarileko aldapa... Hala ere, eguraldia dela eta inoizko merkealdirik onenak izango ditugula diote», agertu zuen. Ondoan zeukan lagunak erantzun zion: «Guk gehiago erosteko beste estrategia bat izango da, Karmen». Gustuko aldapan, nekerik ez.

Goizeko 09:50 ziren, eta Bilboko Kale Nagusiaren lehenengo eraikinen inguruan ohikoa baino jende gehiago zegoen. Ondoko errepidea ere aurreko egunetan baino beteago zegoen atzo. Bozina hotsak, motor zaratak, kea... Gabonetako oporren osteko lehenengo eguna zen, bilbotarrak lanera itzuli ziren eguna. Hala ere, ez zen hori Bilboko Kale Nagusia gainezka egotearen arrazoia. Merkealdien sasoien hasierak zerikusi handiagoa zeukan horrekin guztia-rekin.

El Corte Ingles merkataritza gune handiko ateetan merkealdietako mauken bila joanak pilatzen ziren, ilaran, bata bestearen atzean, noiz zabalduko zain. Bitartean, langileak Gabo-

MUNGIALDEA

Sei milioi euro gastauko dabez Butroi erreka bideratzeko

Butroi erreka bideratzeko egingo diran proiektuak aztertutik ebazan atzo Josu Bergara ahaldu nagusiak Mungialdeko alkateak. Behar horreetarako 6 milioi euro ipiniko dabez Jaurilaritzak eta Diputazioak datozan bost urtean. Batzarra Mungialdeko Torrebillela torretxera egindako bisitaren ostean egin eben agintariek. Torretxera lehengoratzeko eginiko beharrak zuzenean ikustera joan zan Bergara, Maria Esther Solabarrietagaz.

4

BERMEO

Herria ezagutzeko ekimena ipiniko dau martxan Turismo Bulegoak

Bermeo, herri arrantzalea izeneko ekimena martxan jarriko dau laster Bermeoko Udaleko Turismo Bulegoak. Herri arrantzalea dana erakutsiko dau Bermeok, lau txango gidatuen bidez. Kanpotik datozan bisitariei zuzendutako ekimena da: itsasoari begira bizi dan herriaren historia eta bizimodua ezagutu eragin gura dabe. Urtarrilaren erditik aurrera hasiko dira Turismo Bulegoak teknikariak txango gidatuak gertetan.

5

KULTUREA

Hainbat lagun Bizkaiko dantza tradizionalak filmetan dabilz

Bizkaiko dantza tradizionalak filmetan dabilz hainbat lagun, Bizkaiko Dantzarien Biltzarraren ardurapean. Ez dakie zehatz noizko amaituko daben, besteak beste, diruaren zain dagozalako. Baina laguntasun hori lortuko dabelakoan dagoz, lan interesgarria dalako, eta joan dan hilean aurkeztutako CDaren jarraipena.

8

BILBO. Jai batzordeek osotzen dabe plataformea

Musika jaialdia egingo dau Auzotarrok plataformeak, zezeilaren 8an

Kultura eta musika jaialdia antolatu dau Bilboko Auzotarrok plataformeak zezeilaren 8rako. Bilbo uriko auzune gehienetako jai batzordeak batzen ditu Auzotarrok plataformeak, eta plataformea bera ezagutarazo gura dabe herritarren artean, besteak beste. Egun osoko jaialdia izango da. Bilboko erakustazokan egingo dabe, eta atal bi eukiko ditu: umeak eta gurasoak izango dira protagonistak, goizean, eta gazteak, gau

Oskorrik, SAK eta Zea Maysek joko dabe, besteak beste

partean. Goizeko hamaiketatik hasita, umeentzako puzgarriak, rokodromoa eta tailerrak egingo ditue. Goloka taldeak, ganera, kale animazinoa landuz harrera berezia egingo deutse hantxe dagozan gaztetxoek. Txan magoaren ikuskizuna eta Detraka taldearen kontzertua izango dira ondoren. Eta atzetik, Oskorri taldearen kontzertua. Iluntzean, SAK, Zea Maysek, Barrikadak eta Habeas Corpusek joko dabe, besteak beste.

2

BILBO. Merkealdiak

MARISOL RAMIREZ / ARGAKZI PRESS

Zoratzeko moduko erosketak

Gabonetan gitxi erosi ez badogu be, oraindino gehiago erosteko sasoian sartu gara bete-betean. Merkealdiak hasi ziran atzo Bilbo eta Bizkaiko hainbat dendatan. Eusko Jaurilaritzako Kontsumo Zuzendaritzak, ganera, gitxienez astebeteko iraupena euki behar dabela zehaztu dau. Herritarrei makina bat aholku emote-

az batera, noski! Ondo begiratu erosi beharreko hori, nasai-nasai ibili, ordainagiria gorde... Aurton, ganera, orain dala egun batzuk arte, behinik behin, eguraldi ezinhobea egin dau, eta neguko arropa ugari pilatu dabe dendetan. Orain arte ez dabe asko saldu. Neguko eskaintzea handia da, beraz, Bizkaiko dendetan.

BILBO. Uriko auzune gehienetako jai batzordeak batzen ditu plataforma antolatzaileak

Kultura eta musika jaialdia egingo dau Auzotarrok plataformak zezeilean

Txan magoa, Oskorri, SA, Barrikada, Zea Mays eta Habeas Corpus izango dira, besteak beste

Irene Berro |

Egun osoko kultur eta musika jaialdia gertatu dau Bilboko Auzotarrok plataformak zezeilean 8rako. Bilbo uriko auzune gehienetako jai batzordeak batzen ditu Auzotarrok plataformak, eta plataformak bera eza gutarazo gura dabe herritarren artean, besteak beste.

Bilboko erakustazokan egingo dabe jaialdia eta atal bi eukiko ditu: umeak eta gurasoak izango dira nagusi, goizean, eta gazteak, gau partean. Goizeko hamaiketatik aurrera, umeentzako puzgarriak, rokodromoa eta tailerrak egingo ditue; Golo-ka taldeak, ganera, kale animazioa landuz harrera berezia egingo deutse bertara batzen diran gaztetxoei. Hamabiak alde-
ra, Txan magoaren magia jolasekin tarte atsegina igaro ahal izango dabe umeek, eta ordu erdi beluago, Detraka taldeak dantzaldia eskainiko dau. Ondoren emongo dau kontzertua Oskorri; horregaz amaituko dabe goizeko ekitaldia. Sarrerea doakoa izango da.

Iluntzeko zazpi eta erdiak jotzen dauenean hasiko da, oster, eguneko bigarren ekitaldi sorta. RIP, Extremo Duro, Doctor De-seo eta Fito y los Fitipaldis musika taldeetako partaideek talde bakarra osotuko dabe, eta lau taldeetako kantuak joko ditue; nahasketak eta bertsinoak sortuko ditue egun horretarako. Amaitutakoan aileguko da SA, Barrikada, Desechos (Hechos Contra el Decoro talde ohia), Habeas Corpus eta Boikot taldeen txandea. Sarrereak 10 euro balio ditu alde aurretik, eta 13 euro, berton erosi ezker. Kontzertuetarako prestatuko guneak txosna bi izango ditu eta ogitartekoak saltzeko leku bakarra.

Hainbat arrazoi jaialdia egiteko

Auzotarrok plataformako kide Jon Follak *Bizkaia*-ri jakin eragin deusanez, arrazoi ugari dirala-eta gertatu dau plataformak kultur eta musika jaialdia: «Ezaguna da Bilboko Udalagaz Auzotarrok taldeko jai batzordeak daukagun arazoa, baina hortik harantzago joan gura izan dogu eta kultur ekitaldiak gertateak daukan garrantzia erakutsi. Erakunde publikoek antolatzen dituen ekimenez ganera, Bilboko auzuneetako tal-

JOXE LACALLE
Eguerdiko ordi biak aldera hasiko da Oskorri taldearen kontzertua.

deek kultur ekitaldiak antolatzeko orduan daukagun gaitasuna eta indarra agerikoa da eta».

Altamira, Bilbo Zaharra, Deustu, Deustuko Erribera, Errekalde, Irala, Indautxu, Olabeaga, Santutxu, San Inazio, Urbarri, Matiko eta Zorrotzako jai batzordeak osotzen dabe Auzotarrok. Begoñabarrako jai batzordea be plataformak barruan egoan; igaz, baina, Begoñabarrako jaiak desagertu egin

ziran, eta ondorioz, bertoko jai batzordea be. Follaren esanetan, «Begoñabarran jazotakoa Udalen itzikeriaren adierazle da».

Izan be, Bilboko auzuneetako jaiak gertetako orduan Udalak ez deusiela laguntzen salatu dabe Auzotarrok taldeko jai batzordeak. Eta ez hori bakarrik, oztopo ugari ipinten deutsezala esan dabe. «Elektrizidade eta ur azpiegiturak antolatzeko, guk ordaindu

behar doguz obrak, eszenatokia eta komunak guk be pagau behar doguz, eta zelan ez, antolatzen doguzan ekitaldi guztiguztiak. Hutsaren hurrengokoa da Udalak emoten deuskun laguntzea».

«Erakunde publikoek kultur ekimenak gertetako ohiturea hartu dabe, eta bidean, zeregin horretan beharrean egozan taldeak baztertu ditue. Horregaitik horrenbeste oztopo eta boikot», ganeratu dau Follak.

UDALAREN JAI ARAUTEGIA

Legegintzaldia amaitu aurretik onartuko dabe

Legegintzaldia amaitu aurretik onartuko dau Azkunak zuzentzen dauen Gobernu Taldeak auzuneetako jaiak jagoken arautegi barria: urtarileko edo zezeileko udalbatzarrean, hain zuzen.

2001ean agertu eban Kultura Sailak jaiak arautzeko asmoa, eta jai batzordeak egindako presinoaren ostean, Auzotarrok taldeko ordezkariak batez hainbatetan batu dira Kultura Saileko agintariak. Azkenik, aldaketa batzuekin egin deusiez Kulturak hasieran proposatu eban arautegiari. Baina, oraindino be, araudiak jasoten dituan oinarri batzuekin ez dagoz ados Au-

zotarrok taldeko jai batzordeak. Esaten dabe, araudiak ez dituala auzuneetako jaietako antolatzaile lez aitortzen, eta horrek, epe luzera, arazoak sortu ahal dituala. Beste ekitaldi batzuekin egin dauen moduan, Udalak auzuneetako jaiak enpresa pribauen esku iztearen bildur dira jai batzordeetako taldeak.

Horrezaz ganera, jai batzordeak Auzo Barrutiek behar egingo dabela zehaztu dau arautegiak. Baina ez dau esan zelan. Auzotarrok taldeak barrutietako ordezkariak batek eta jai batzordeko ordezkariak batek batera lan egitea proposatu eban. Halan eta guzti be, plataformako kide Jon Follak esan deuskunez, Udalak ez dau ondo hartu proposamena. Barrutiko batzorde soziokulturalaren lana dala pentsetan dau.

GARRAIOAK

Bertan behera itzi dabe huelgea Bilbobus eta Bizkaibuseko beharginek

Erredakzioa |

Bertan behera itzi dabe grebea TCSA enpresako beharginek: Bilbobus eta Bizkaibuseko linea batzuetako gidariak, hain zuzen. TCSAko zuzendaritzak eta Enpresa Batzordeak lortutako akordioa berretsi eban atzo TCSAko beharginen batzarrak; ondorioz, atzora-ko eta barikurako deituta egozan lanizteak bertan behera geratu ziran. Aurretik be, joan dan asteko barikuan eta zapatuan, egun osoko lanizteak egin zituen langileok.

Autobusak gordeteko tokia Deustuko Kanala kaletik Zorrotzaurrera aldatu eban enpresek, langileen kalterako. Halan, beharginak Deustutik Zorrotzaurrera eroateko Enpresa Batzordeak eginiko proposamena onartu dau zuzendaritzak. Eta atsedeen egutegia alde bien artean adostuko dabe.

GALDAKAO

Kooperazino eta garapen proiektuak diruz lagunduko ditu Udalak

Erredakzioa |

Kooperazino eta garapen proiektu batzuk diruz lagunduko ditu Galdakaoko Udalak: 24.376 euro emongo deusiez garatu bako herrialdeetan egitasmo zehatzak burutuko dituen hiru alkarte eta gobernu kanpoko erakunderi. Erandioko Huancavelicaren Lagunak GKEri eta Maitasun eta AHIME alkaterei, hain zuzen.

Huancavelicaren Lagunak GKEk negutegi bi eregiko ditu Huancavelican, Perun. Eta Huajrascatik Manyaccera ailegetako errepidea egingo dau. Maitasun alkatetik Sara-jevoko Bjelave izeneko umezurtzen etxeko adin bakoekin lan egiteko proiektua ipiniko dau martxan. AHIMEk, barriz, Villarican, Paraguain, botiken biltegia osotuko dau.

HILTEGIA. Ezker Abertzaleko zinegotzien ustez euren kritikek eragina euki dabe botazinoan

Iñigo Bilbao

Bilboko Hiltegiaren Administrazio Kontseiluak atzera bota ditu 2003. urterako zuzendaritza aurkeztu eutsazan aurrekontuak. Jeltzaleek bakar-bakarrik itxi eben Andoni Rekagorri alkarteko zuzendaria, nahiz eta bera dan EAJ-EA taldeagaz batera Udaleko Gobernu osatzen dauen taldeko bozeroalea. EAJko ordezkariak abstenidu egin ziran ICVko ordezkariak aurkeztutako txostenaren ganebo botazinoan.

PSEko ordezkariak be abstenidu egin ziran, eta PP eta Sozialista Abertzaleak taldekoek, barriz, kontrako botoa emon eben. Administrazio Kontseilua osatzen daben 14 ordezkarietatik bakarrak, Andoni Rekagorri berak, botau eban baietz. Hiltegiako zuzendaritza azken urteetan egindako kudeaketaren ganean izan diran kritika eta salaketek eragin handia euki eben botazinoan.

Dabi Alonso ezker abertzaleko zinegotziak nabarmendu dauenez, botazinoak agerian itxi dau bere taldeak alkartean bertan egin dituan salaketek eragina euki dabela. Hiltegiako zuzendaritzaren jardueraren eze, Sozialista Abertzaleak taldekoek Rekagorri bera be kritikau izan dabe, euren ustez «publizidade kanpaina baten bidez, alkartea erabili dauelako bere burua nabarmendu eta bere talde politikoa zuritzeko».

Salaketak «pisuzkoak» ziran

Aurrekontuen botazinoan gainerako talde politikoei hartu daben jarrerak —EBko ordezkaria ez zan batzarrean egon— argi erakusten dau, bere ustez, euren egindako salaketak «pisuzkoak» zizala, eta ez Hiltegiako

Talde politikoei atzera bota dabe Rekagorri aurkeztu eutsezan aurrekontuak

EAJko ordezkariak bakar-bakarrik itxi eben euren gobernuakidea

EGUNKARIA

Hiltegia pribatizateko asmoa agerian geratu dala uste dabe ezker abertzaleko zinegotziak.

zuzendariak eta gerenteak ez daukiela Administrazio Kontseiluaren babesia.

Alonsok gai bi azpimarratu ditu bere kritikak zehazterakoan: tarifak ezkutuko erizpideekin ipintzeak erabiltzaileen artean eragin dauen ezinegona, batetik; eta txarrien sektoreko enpresek egin dituen eskaerei jaramonik ez egiteak sortu dauen haserre, bestetik. Alonsok jakin eragin dauenez, jarre-

ra horren ondorioz hainbat erabiltzailek atzera egin, hiltegi bezero izateari itxi eta euren animaliak hiltera beste nonbaitera eroan ditue.

Dabi Alonsok eta bere taldeak «susmo txarrak» hartu deusie hiltegiako zuzendaritzaren jarduerari. Pentsetan dabe horren atzean enpresea lokan ipinteko gogoia egon leitekeala, gero pribatizatu ahal izateko. «Isiotuta dagoz alarmaren ar-

giak, eta agerikoak dira gobernu taldeak horretan guztiorretan daukan ardura», adierazi dau zinegotzi abertzaleak.

Aurrekontuen ganebo botazinoak ikusita, Alonsok dei egin deutse Administrazio Kontseiluko gainerako ordezkariak hiltegiaren ganebo hausnarkeak egin, eta enprearen zuzendaritza eta kudeaketa bide onetik alkarregaz eroteko.

UDALAREN ETXEBIZITZAK. PPK botoak lortzeko aldatu dauela jarreraz pentsetan dabe SAko zinegotziak

PPk eta ICVk ituna berbatzea lortu dabe etxebizitzaren salmenta prozesua bideratzeko

I.B.

Antonio Basagoiti PPko zinegotziak jakin eragin dauenez, bere taldeak hitzarmena berbatu dau ICVgaz Udalen Etxebizitzak alkartaren barruan. Adostutakoari esker, talde bi horreek bertan behera itxi ditue etxebizitzak saltzeko prozesuan egotzan trabak. Talde bi horreek berbatutakoa atzo arratsaldean aztertu zan alkartaren Administrazio Kontseiluak egin eban batzarrean.

Zinegotzi popularrek baldintza bi ipini eutsien Ainhua Go-

rordo alkarteko lehendakariari: Otxarkoagako etxebizitza guztiak saltzea, eta salmentan batutako diru guztia etxe barri gehiago egiteko erabiltea.

Basagoitik berak gogoratu eban, Kontseiluak egindako azkenengo batzarrean bertan behera geratu zan salmentaren ganebo proposamena, oposizio taldeek ez ebelako aintzat hartu EAJ-EA eta ICV osotzen daben Gobernu Taldeak aurkeztu eban txostena.

Batzar horretan oposizio taldeek argi itxi eben euren ez ebela onartuko aurrera egitea

salmentagaz, etxebizitza barriak egiteko plangintza zehatz bat mahai ganean euki arte. Otxarkoagako etxei jagokenez, bakotxaren balioa zehaztu barik egoala gogoratu eutsien alkarteko arduradunei.

Popularren aldaketea

Popularrek ICVgaz berbatutakoa gogor kritikau eben Sozialista Abertzaleak taldeko zinegotziak. Izan be, PPren aldetik egon dan aldaketa «ez da aditzen ez bada laster hauteskundeak izango diralako, eta botoak lortzeko egin dabelako», na-

barmendu dabe ezker abertzaleko zinegotziak.

Gogoratu dabenez, arinago be antzeko zerbait gertatu zan Udalak Otxarkoaga auzunean zituari etxebizitza gehienak maizterrei saldu jakezanean: «Orduan EAJk eta PSEk erabili eben salmentea botuak irabazteko. Siglak aldatu dira, baina bardin-bardin jarraitzen dabe agintarien gogo merkantilistak», kritikau dabe abertzaleak.

Izan be, Otxarkoagako etxebizitzaren ganean PPK eta ICV berbatutakoa onartu ezker, pentsetan dabe argi geratzen dala «alperrik gastau dirala Servatas enpreari etxebizitzaren balioa zehazteko pagau jakozan 50 milioi pezetak», esan dabe.

KULTUREA

Foru Agintariak Gernikan izango dira Bakearen Museoko inaugurazioan

Erredakzioa

Josu Bergara ahaldu nagusia Gernikan izango da gaur, Bakearen Museoko inaugurazio ekitaldian. Foru agintariagaz batera izango dira ohorezko lekuan Juan Jose Ibarretxe lehendakaria eta Miguel Angel Arranz Gernikako alkatea.

Museoa Udalarena da eta 1998. urteko apirilaren 7an ireki eben modu iraunkorrean, bonbardaketaren ondorengo Gernika «askatasunaren eta bakearen, adiskidetzaren eta giza eskubideen ikur» lez erakusteko. Bertako arduradunek azaldu dabenez, igaz museoak bere profila barritu egin eban, aukerak zabaltu zituan, eta «gaur egungo munduaren premiekin bat datorren erakunde» bihurtu.

Modu horretan jaio zan Bakearen Museoa Fundazioa, Jaurlaritzagaz, Aldundiagaz eta Gernika-Lumoko Udalaren babesagaz. Museoa handitu egin dabe bere arduradunek, «bakeaz itaundu eta alkarriketatzera gonbitea egiten dauen agertokia» egiteko asmoagaz.

CB CANAL BIZKAIA	
Bizkaiko Telebista	
URTARRILA 8 ASTEASKENA	
08:00	LOS MAPACHES
08:25	HUCKLEBERRY FINN
08:45	CARITA DE ÁNGEL
09:45	LA COCINA DE JOSU MENDIZÁBAL
10:00	QUEDAMOS A LAS 7 (R)
11:00	POBRE DIABLA
12:00	TELENOVELA: "LA INTRUSA"
13:00	HECHO POR ELLA
13:30	LA COCINA DE LOCALIA
14:00	BIZKAIA GAUR 1ª EDICIÓN
14:40	SORTE ON BIZKAIA
15:00	NOTICIAS LOCALIA
15:30	MAGACÍN: "CADA TARDE"
17:00	MAGACÍN: "TAQUICARDIA"
17:30	HUCKLEBERRY FINN
18:00	TELENOVELA: MARIA BELEN
19:00	MAGACÍN: "QUEDAMOS A LAS 7"
20:00	LAS CHICAS DE ORO:
20:30	BIZKAIA GAUR 2ª EDICIÓN
21:05	NOTICIAS LOCALIA
21:30	MAGACÍN: "LO QUE QUEDA DEL DIA"
22:30	TERTULIA ABIERTA
23:25	BIZKAIA GAUR 3ª EDICIÓN
23:30	ÚLTIMAS NOTICIAS LOCALIA
23:45	CINE: "La mano negra"
01:45	MAGACÍN: "LO QUE QUEDA DEL DIA" (R)

MUNGIALDEA. 27,6 milioi euro erabiliko ditue eskualdean ur saneamendurako beharretan

Butroi erreka bideratzeko 6 milioi euro erabiliko ditue, urioldeak ekidin guran

Herria Larramendi ikastoleagaz lotuko dauen bidegorriaren lehenengo harria ipini eben atzo

Veronica MUÑOZ |

Bizkaiko Foru Aldundiko diputau nagusiak, Josu Bergarak, eta Maria Esther Solabarrieta Ingurumen Saileko diputauak Mungia Torrebillela bisitau eben, atzo goizean, herriko toretxea lehengoratzeko eginiko beharrak zuzenean ikusteko helburuagaz. Izan be, Mungia eraikin esanguratsuenetakoa da hori eta, joan dan abuztuan izandako urioldeen ondorioz, nahiko hondatuta geratu zan.

Torrebillelako erakusketa aretoan batu ziran Bergara eta Solabarrieta, Mungialdeko alkateakaz eta udaletako ordezkariakaz. Eginiko batzarrean, Butroi erreka bideratzeko aurreikusita dagozan proiektuen ganean egin eben berba.

Behar horreentarako, hain zuzen be, Eusko Jaurlaritzak eta Bizkaiko Diputazioak 6 milioi euro ipiniko dauz, datozen bost urtetan. Butroi erreka inguruan aurreikusita dagozan beharrei esker, euri gogorren eraginez gertatu daitekezan ezbehar larriak eta kalte handiak ekidin gura dabez.

Kalteok, batez be, herriko erdigunean gertatzen dira, ur maila oso handia dalako, eta ura ataratako bidea eraikinez inguratuta dagoelako eta beharra nabarmen oztopatzen dau horrek.

Horrezaz ganera, atzo Josu Bergara eta Maria Esther Solabarrieta diputauak azaldu eben, urioldeen eraginez eskualdean kalteturiko errepide guz-

EGUNKARIA

Bizkaiko Foru Aldundiko ahalzun nagusiak bidegorri barriaren lehenengo harria jarri eban, atzo goizean.

tiak atontzeko beharrak be egingo dabez.

Horreek, baina, ez dira eskualdean ur saneamenduagaz lotuta aurreikusita dagozan jardura bakarrak. Izan be, Butroi erreka bideratzeko proiektuaz ganera, 2003 eta 2007 urteen artean egiteko beste hainbat proiektu daukie: Mungia saneamendu sarea zabaltzea; Zabalondoko industrialdeagaz lotzeko hodia egitea; Gatika, Maruri, Jatabe, Laukiz eta Mungia Bilela auzotik etortako hondakin-urak hartzeko

KALTEAK KONPONDU

Urioldeen eraginez kalteturiko errepide guztiak atontzeko beharrak egingo dabez eskualde osoan

kolektoreen sarea eregitzea, eta sanamenduagaz loturiko beste lan batzuk Gorliz, Barrikan, Fruizen eta Erreogotin.

Eskualdeko agintariakaz izandako batzarren ostean,

ganera, Josu Bergarak Mungia bidegorriaren lehenengo harria ipini eban.

Herri Larramendi ikastolara, laster, bizikletaz

Azpiegitura barriak herriko erdigunea Larramendi ikastoleagaz lotuko dau. Bidegorriari esker, herritarrek, eta Larramendi ikasleek beren beregi, herri bizikletaz mogitzeko aukera eukiko dabe. Aspalditik eginiko aldarrikapen bati erantzuna emongo deusie obra horren bidez.

GETXO. Kultur etxeok, parte-hartze zabalaz ganera, publikoaren jarrera ona be nabarmendu dabe

5.000 lagun inguruk bisitau dabe Getxolandia parkea aurton, sekulan baino gehiago

V.M. |

50.000 pertsona inguru igaro ziran Getxolandiatik, abenduaren 21etik urtarrilaren 5era bitartean. Areetako metro geltokiko plazan eta inguruetan zabalduriko umeentzako Gabonetako parkeak, Getxoko kultur etxeok arduradunek kaleraturako balantzearen arabera, igaz lortutako emoitza nabarmen gaititu dauz aurton. Aurrekoan, hain zuzen be, 45.000 bisita jaso ebazan parkeak.

Publikoaren erantzun ederra, antolatzaileen berbetan, plazan jarritako karpa erraldoiari esker lortu dabe. Horren pean ederto igaroteko aukera euki dabe herriko umeek, egunero, eguraldi txarra izan arren. Horrezaz ganera, parkea metrotik hur-hurre egoteak be asko lagundu dau, eta herrikoak ez eze, kanpotik etorritako jente asko be egon da Gabonetako parkean.

Metro geltokiko plazeak umeentzako gunea hartu eban. 2.500 metro koadroko karpape-

an, ohe elastikoetan, txikiparkean, ludotekan eta sorginaren trenean olgetako aukera aparta eukiko dabe herriko umeek, beste askoren artean.

Bien bitartean, gazteendako gunean be ederto igaroteko aukera zabala egon da aurton: simulatzailea, ohe elastikoak eta boomerang izeneko tresnak euki dabez gaztetxoek dibertitzeko, besteak beste. Gune honetan, ganera, 500 metro koadroko karpea atondu eben, eguraldi txarrari aurre egiteko.

Beste alde batetik, Ibaiondo kalean hainbat tailer egin eben, eta horreek be arrakasta handia jaso eben, umeen aldetik beren beregi. Eskaintza osatzeko, Diputazioak Garbibus ipini eban Areetan.

Jentearen jarrereagaz, pozik

Ekimenaren ganean eginiko balantzean aukeraturiko atrakzioek publikoaren aldetik jaso daben erantzun ona nabarmendu dabe. Horrezaz ganera, kultur etxeok pozik azaldu dira, aurton ez dalako egon ezelango ezbeharrik gertatu Getxolandian, eta jentearen jarrera be ezin hobea izan dalako.

LAGUNARIAN

GETXO

Areetako metroko inguruetan, 13tik 20ra, ez da kotxerik igaroko

Areetako Negubide eta Kale Nagusiaren zati bat konponatzeko beharrak egingo dauz Udalak, datorren astean. Metro geltokiko inguruetan egingo dabez lanok, lurra aldatzeko. Beharren ondorioz, datorren astelehenetik, urtarrilaren 13tik 20a arte, ibilgailuek ezin izango dira hortik igaro. Horrezaz ganera, eta Kale Nagusitik etorten diran ibilgailuek inguru horretatik urten daien bideratzeko Zalama kaleko noranzkoa aldatuko dabe, Kale Nagusitik Mesedeetako kaleraino doan zatian.

Biotz Alai abesbatzearen kontzertua, zapatuan

Biotz Alai abesbatzeak urtero egiten dauen bazkideentzako kontzertua datorren zapatuan, urtarrilaren 11n izango da. Emonaldi berezia, ohikoa danez, Getxo antzokian eskainiko dabe, iluntzeko 20:00etatik aurrera. Lau-dioko San Roke abesbatzea gonbidatu dabe aurton, Algortakoakaz kantau daian.

DERIO

'8 mujeres', Sutondoan alkartearen eskutik

Sutondoan emakumeen alkarte antzerki taldeak *8 mujeres* izeneko antzezlan agertuko dau, datorren asteburuan, Derioko institutuan. Zapatuan, batetik, antzezlan arrastiko 19:00etan hasiko da, eta domekan, bestetik, 18:00etan. Robert Thomas egileak idatzirik beharra da hori, eta Fernando Ansoleagaren zuzendari-tzapean antzeztuko dabe Derioko emakumeek.

AGENDA

LEIOA

Zineklub zikloa: *Ocean's Eleven* izeneko filma emongo dabe gaur, Algortako Getxo antzokian, Kultur Etxeak antolatzen dauen Zineklub zikloaren barruan. Steven Soderbergh zuzendariaren pelikula iluntzeko 20:00etan proiektuko dabe eta, beti lez, film hori amaitu ostean foruma be egongo da. Sarrerearen prezioa 2,60 eurokoa da.

GORLIZ

Ludoteka: Gaur arrastian zabalduko dabe, herriko erakusketa aretoan, kultur etxearen aurrean. Txikienek bertan olgetako aukera eukiko dabe, 17:00etatik 19:00etara, eta sarrerea doan izango da.

BERMEO. Arrain kontserba lantegia edo arrain salmentea zelan egiten dan ezagutu ahal izango dabe bisitariak

IRATXE ASTUY
Bisita gidatuak eginez, herri arrantzale bateko bizimodua hurretik ezagutzeko aukerea zabalduko dau Bermeoko Udal Turismo bulegoak

Iraxe Astuy |

Bermeo, herri arrantzalea izeneko ekimena martxan ipiniko dau Udaleko Turismo Bulegoak, laster batean. Ekintza horren bitartez, itsasoari begira bizi dan herriaren historia eta bizimodua ezagutu arazo gura jake kanpotik datozen bisitariak. «Azken batean, jendea irakutsi gura deusagu herri arrantzale baten nortasuna eta bizimodua, eta ekonomiaren nondik norakoek zelan eragiten deusien horreei», azaldu eban Begonia Gangoitik, Bermeoko Turismo Bulegoko arduradunak.

Herri arrantzale baten bizimoduaren zuztarrak erakusteko erarik aproposena da, arrantza munduari lotuta dagozan lekuetara bertaratzea. Hori kontuan izanda, beraz, bisita gidatuen sistema aukeratu dabe Turismo Bulegoko teknikariek,

Herri arrantzalea ezagutzeko, lau txango aukeran

Udaleko Turismo Bulegoaren ekimenez, uritik egiteko bisita gidatuak atonduko dabez

Bermeo ezagutu arazoterako orduan. Bisita gidatuok urtarriaren erditik aurrera egiten hasiko dira, eguenero.

«Momentuz, lau hilebete eta erdirako ekimena izango da. Bisita gidatuak jendearen aldetik daukien erantzuna aztertu behar izango dogu, ekimenagaz aurrera egin edo ez erabagi aurretik», baieztatu eban Gangoitik.

Kontserba lantegiari, kofradiari eta museoari bisita

Bermeoko Udal Turismo bulegoak lau bisita gidatu egiteko aukera emongo dau. Horreatariko bat, arrain kontserbako lantegi bat barrutik ikustekoa izango da. Modu horretan, arraina eraldatzeko erak erakutsi ahal izango jakez bisitariak.

San Pedro arrantzaleen kofradia bisitatu ezker, bestalde, arrantzaleek ontzietan dakarren arrainaren salmentea zelan egiten dan ezagutzeko aukerea zabalduko jake jendea. Kofradian bertan, arraina izozteko prozesu osoa ikusteko aukerea be, zabalduko jake bisitariak.

Aukeran ipiniko daben hiru garren bisita gidatu da Arrantzaleen Museokoa. Zentro horretan, antxinatik gaur egunera arte arrantza munduan egon diran aldaketak jakin ahal izango da. Azkenez, Hegaluze ontzian itxasoz txangoak egin ahal izango dira. Hori da ordaindu behar izango dan bisita gidatu bakarra: laguneko 6 euro, hain zuzen be. Bisita gidatuak egiteko, aurretik ordua lotu behar da: 94-617 9154.

Uriolen eraginez hainbat kaletan izandako kalteak konpontzen hasiko dira

I.A. |

2002ko abuztuaren izan ziran uriolek kalte asko eragin ebezan Bermeoko hainbat kaletan. Kalte nagusiak konpontuta dagoz, baina beste asko geratzen dira, oraindino, behar moduan atontzeko zain.

Gabonetako jaiak igarota, kale horreek konpontzen hasiko diran berbea emon dau Udalak. Izan be, 565.041 euro emongo dauz Udalak behar hori egiteko. «Arazo handiak euki doguz beharrek egiteko enpresaren bat aurkitzeko. Azkenean, enpresa bakarrari adjudikatu behar izan deusaguz proiektu guztiak», azaldu eban Juan Karlos Goienezte Bermeoko alkateak.

Kaleen urbanizazioa

Bost proiektu aurrera atara ahal izateko aurrekontua onartu dau Bermeoko Udalak. Askatasun Bidea kalean zoladurea eta urbanizazioa egiteko, 243.245, 11 euro emon beharko dabez. Artike bidean, bestalde, antzerako beharrek egin beharko dabez kalea behar dan moduan atontzeko. Horretarako be, 143.474,88 euro gorde dauz Udalak.

Tellaetxe tar Josu, Almike eta Artike Deuna kaleak konpontzeko, 15.667,10, 18.078,23 eta 144.546,09 euro emongo dabez, beren beregi. Voladuras y Obras Santosek egingo dauz obrak.

GERNIKA-LUMO. Hilearen 11n eskainiko dabe

Kontzertu bategaz amaituko da Gabonetako egitaraua

I.A. |

Gernika-Lumoko kultur etxeko arduradunek, datorren astean egingo dan kontzertu bereziaren barri emon dabe. Musika saio horregaz amaituko da Udaleko Kultur Sailak atondutako Gabonetarako ekintzen egitaraua.

Urte barriko kontzertu berezia Jarkov (Ukrania) filarmonikako orkestra sinfonikoak es-

kainiko dau; hilearen 11n, datorren asteko zapatuan, hain zuzen be. Kontzertua Lizeo antzokian egingo dabe, 20:00etan.

Urte barriko musika saioan 47 orkestra irakaslek hartuko dabe parte. Beste obra askoren artean, Strauss, Brahms eta Rossini maisuen beharrek joko dauz Ukraniako orkestreak. Kontzertua ikusteko sarrerea 15 euroan saltzen hasi dira.

GERNIKA-LUMO. Uriko udal musika eskolan da

Informatika musikaleko ikastaroa emoten hasi dira

I.A. |

Urte barriagaz batera, ikastaro barria emoten hasi dira, Gernika-Lumoko Segundo Olaeta musika eskolan. Informatika musikaren ganeko ikastaroa da, hain zuzen be. Urtarriletik hasita, bagilara arte iraungo dabe eskolek.

Hainbat gai jorratuko dabez informatika musikaleko ikastaroan. Grabaketak egin, partitu-

rak idatzi, kasetak CDra igaro, MP3 erabili eta Internet sarean musikea topetako erak ikasi ahal izango dabez ikastaroko ikasleek.

Astean behin eskainiko dabez informatika musikaleko eskolak; eguaztenetan, hain zuzen be. Arratsaldeko 19:30etik hasita 20:30era bitarte izango dira eskolak. Ikastaroa egiteko, ez da informatika jakin behar.

AGENDEA

ESKUALDEA

Ardanzaren etxea: Jose Antonio Ardanza lehendakari ohia Gautegiz-Arteagan egiten dabilen legez kanpoko etxea salatu gura dau Zain Dezagun Urdaibai alkateak. Horretarako 3.000 euro batzeko kanpaina egiten dabil taldea. Kontu korrantea edegi dabe, eskualdeko herritarrek nahi daben kopurua eskaini daiei.

EA

Kamiseta lehiaketak: 2003ko San Joan jaietarako kamiseta lehiaketak martxan ipini dabe. Diseinuak aurkezteko epea martxoaren 15ean amaituko da. Irabazleak 150 euroko saria hartuko dau.

LEKEITIO. Urteko ekitaldien balorazinoa egin beharko dabe, eta diru laguntzak zertan gastau dituen esan

Kultur taldeei laguntzea emoteko araudia onartu dabe

Diru laguntzak jasoteko baldintzak zehaztu ditue, beste gauza askoren artean

Lore Bengoetxea |

Lekeitioko Udalak kultur gintza-ko taldeen jardurearen ganeko araudia onartu dau. Bertan, talde edo alkatteei zuzendutako diru laguntzak zeren arabera emon eta udal baliabideak zelan erabili ahal diran jaso dabe. Araudiak kultur taldeen eta talde politikoen oneritxia jaso dau.

«Lekeitioko Udalak aspalditik somatu izan dau araudiaren preminea, beste gauza batzuen artean, herrian kultur gintzan jarduten daben talde eta alkatteei zuzendutako diru laguntzen ganeko baldintzak zehazteko, kultur ekintzak antolatze-ko beharretan udalaren parte-hartzea argitzeko eta udal lokalen erabilera arautzeko», argitu dabe.

Kultur Etxea zabalduaz batera ekin eutsien eztabaideari, eta kultur taldeek ez eze, alderdi politikoei be ontzat jo dabe proposatu dan araudia. Azaldu dabenez, araudia sei urtean egongo da indarrean. «Horren ondoren, eta egoki ikusten bada, barritzeko prozesua zabalduko da kultur talde guztiekin batera», dinoe.

Araudiak udaleko kultur azpiegitura erabilten daben hainbat talderi eragingo deutse, baina ez euri bakarrik. Izan be, kultur ekitaldi batzuk be (Itxas Soinuaren kantaldiak, Euskal Ezkontzea eta Zine eta Bideo Bilera, esate baterako), araudiari lotuta egongo dira, «baita etorkizunean sortu ahal diran beste ekintza batzuk be, Lekeitioko Udaleko Kultur Erakundeak (LUKE) holako tratamendua merezi dauela erabagiten dauenean».

PREMINEA

Kultur Etxea zabaldueran arautegia egin beharra egon da, preminea aspalditik nabarmendu izan daben arren

ZEHAZTASUNAK

«Kultur gintzan jardun eta Udaleko kultur azpiegitura erabilten daben taldeek eginkizunak ditue», dinoe

LORE BENGOTXEA

Talde politikoei ez eze, kultur taldeek be ontzat jo dabe araudia. Argazkian, Zer Esana aldizkariakoak.

Jaso dabenez, «kultur gintzan jardun eta Udaleko azpiegitura erabilten daben taldeek eginkizunak eta betebeharrak ditue, LUKEren diru laguntzak hartzeko eta Udaleko kultur baliabideak erabilteko».

Urteko plangintzea

Betebeharren artean, kultur taldeek arduraduna izendatuko dabe. Hizkuntzearen ganean be badago zeresanik. «Euskerea erabiliko da eguneroko jardunean, eta talderen batek ezin badau baldintza hori bete, egoera aztertu eta bitartekoak ipiniko dira», esan dabe. Beste alde batetik, urte barruan egingako ekitaldien balorazinoa, balantzea eta LUKEk emondako diru laguntzea zelan eta zertan erabilten dan justifikau beharko dabe urte amaieran, eta hurrengo urterako asmoak eta aurrekontua agertu.

ALKARREGAZ BEHARREAN

Kultur egitaraua herriko kultur taldeekin koordinauko dabe

LUKEk zehaztu eta onartuko dau kultur egitaraua, herriko kultur taldeekin batera koordinata eta planifikata. Beste alde batetik, diruagaz lagundutako ekitaldi guztiek diru horren erabilera argitu beharko dabe. Ganera, LUKEk kultur taldeei eskainiko deutse berak antolatutako kultur ekintzen zereginetan beharra egitea, eta behar horrekitik jagoken diru kopurua ordainduko jake. «Ekintza horreetan galerarik balego, LUKEk hartuko leuke ardura, eta irabazirik balego, ostera, talde antolatzailearentzat izango litzateke», azaldu dabe. Puntu horretan zera gehitu dabe, ekintza antolatze-ko behar dana baino ez dabela hartuko gastutzat (kontratazinoa eta gitxieneko publizitatea, esate baterako). Talde sortu barriek ez dabe diru laguntzarik hartuko lehen urtean, baina hurrengo urtean aurreko urtekoa be jasoko leukie. «Kultur taldeek antolatzen dituen ohiko ekintzek, sarrerea kobretan ez dabenez, %100eko diru laguntzea eukiko dabe, eta udalaren azpiegiturazko laguntzea», ganeratu dabe. Esan dabenez, lau urte jarraian egiten diranak jotzen ditue ohiko ekintzat.

ONDARROA. Zalantzen ganean berba egin ahal izango dabe, Guzuz Etxean

Prebentzino batzordeak topagunea antolatu dau nerabeen gurasoentzat

L.B. |

Ondarroako Udaleko Prebentzino Batzordeak gurasoentzako topaketak antolatu ditu. 14tik 20 urtera arteko gazteen aita eta amak batuko dira, dituen arduen ganean berba egiteko. Lehenengo batzarra astelehenan izango da, 18:30etik 20:30era, Guzuz Etxean.

«Helburua zera da: seme-alaba nerabe eta gazteen heziketan dagozan egoeren ganean hausnartzeko topagunea es-

kaintzea, eta, horren barruan, zalantzak mahai ganean jarri, estutasunak argitu eta egoerei aurre egiteko bidea bilatzea», esan dabe.

Gurasoei lagundu nahian

Seme-alaben heziketa prozesuan «segurtasun handiagoa eta poztasuna eukitea» bilatzen ei dabe. «Badakigu seme-alaba nerabe eta gazteen gurasoak gogoz eta pozik ahalegintzen dirala euren heziketan, baina zalantzak sortzen dira prozesu

hori ahal danik eta ondoen zelan bideratu zehaztean, hau da, zein rol eruditik egin behar dan eta zein izan behar dauen autoridade edo aginpide erdua», dinoe. Antolatzaileen esanetan, «gurasoak eguneroko egoeren aurrean ito egiten dira pisu eta nekeagaz; larritu egiten dira nerabe eta gazteak hazten diren eta eskuetatik ihes egiten deusien heinean». Hori dala eta, euren ustez, gurasoek zalantzak eta estutasunak argitzeko lekua behar dabe, «behar gatxa dala-ko».

Parte hartu nahi dabenez barikurako emon behar dabe ize- na, 94 616 90 78 telefonoan. Bertan jaso ahal dabe informazio gehiago.

LEA IBARRA

Lea ibarreko Udal Mankomunazgoak 2003ko egutegiak betiko lekuetan jarri ditu eskura

Urte barria hasita egon arren oraindino egutegirik ez daukie nek Lea ibarreko Udal Mankomunazgoak ateratakoa eskurtzeko aukerea daukie. Betiko lekuetan jarri ditue, nahi daben guztiek hartu daien. Mankomunitateak urtero ateraten dau, eta ez dau ezer kobretan. Aurtongo egutegiari jagokonez, azaleko irudia Juan Abasolo mendexarrarena da. Bera izan da egutegia dotoretzeko antolatzen daben lehiaketako aurtengo irabazlea.

GIZABURUAGA

Udalak zabor biltzearen tasea igaz baino %2,5 gehiago kobretearabagi dauela gogoratu dau

Gizaburuagako Udalak Lea Ibarreko Txutxumutxuka aldiraren bidez jakin eragin dauenez, zaborrak batzeagaitik ordaindu behar dan tasea igotea erabagi dau. Holan, aurtongo tasea joan dan urtekoa baino %2,5 garestiagoa izango da. Beraz, prezio barriak honetxek dira: etxebizitei 3,60 euro ordaindu behar izango dabe hilabeteko, eta tabernei, ostera, 16,90 euro.

BERRIZ. Frontoiko probalekuan egin dira probak azken 20 urtean

AITZIBER BASAURI

Probalekua gertu egon daiten 10 bat idi-paregaz probak egiten jardun dabe, udal arduradunen berbetan.

Sanantonioetan estreinauko dabe probaleku barriztua

Antonio deunaren 47. Idi Proben Sariketa Nagusiak jokatu ditue

Aitziber Basauri

Antonio deunaren Idi Proben Sariketa Nagusia zaharbarritutako probalekuan egingo dabe, aurton, 20 urte igaro ostean. Horrezaz ganera, astebete atzeratu behar izan dabe be bai Antonio deunaren 47. Idi Proben Sariketa Nagusia. «Frontoiko beharrak ez dira sanantonioetarako gertu egongo. Beraz, ekitaldi guztiak Olakueta plazan egokitu beharko ditugu. Hori dala-eta, federazinoan idi probak atzeratzeko baimena eskatu dogu», azaldu dau Rosa Mari Ostagain alkateak.

Idi apustuak hilearen 24, 25, 26 eta 27an egingo ditue. Azken urteetan 18-21 idi parek jardun izan dabe; eta aurton be, horrenbeste izatea itxaroten dabe.

Azken urteetan frontoian egon da probalekua. Baina, frontoia egokitzeko beharrek probalekua kentzen behartu dabe Udala. Halantxe azaldu dau alkateak. Besteak beste, aldage-la barriak egokitu eta jesarleku gehiago ipini ditue frontoian. Urtiaga parkea be badabilz atontzen, beharrokaz batera.

Probalekua gertu dagoen arren, teiltatutik ura sartzen da

Probalekua gertu dagoen arren, ura sartzen da teiltatutik eta hori konpondu behar dau Udalak. «Frontoiko eta Urtiaga parkeko beharrak hastean, lurra altzau genduan eta bertoko ur eta kanalizazio guztiak hartuta dagoz. Eta ez dogu ulertzen nondik datorren ura. Teknikariak gaia aztertu beharko dabe eta

urtenbidea emon beharko deustagu», esan dau alkateak. «Arkaraz kaleko etxebitzak dagozan lekuan, garai bateko gaseosa fabrika egoan azpian, iturburua egoala dinoe eta bertotik urten leike urak. Baina, ez daki-gu». Gaineratu dauenez, «arazoa konpondu arte» ezingo dira frontoiko eta Urtiaga parkeko obrak amaitutzat emon.

Sanantonioetako idi probek estreinauko dabe probaleku barriztua; baina inaugurazinoa frontoiagaz eta Urtiaga parkeagaz batera egingo dabe. Probalekua barrizten 414.698 bat euro erabili ditue; frontoian, 570.960 euro, eta Urtiaga parkea atontzen, 300.500 euro. Azken behar horreen erdia Jaurlaritzak hartuko dau bere gain Izartu planaren bidez.

ZORNOTZA. Egitasmoa aste honetan aurkeztu beharko dabe Udalean

Sartu-urtenei erantzun behar deusie Euban eregiten dabilzan hotelagaz jarraitzeko

A.B.

Zornotzako Euba auzoan hotela eregiteko egiten diharduezan beharrak geldirik dagoz. Bertoko sartu-urtenak ahalbidetzeko egitasmoa aurkeztu barik dauka- eta oraindino Saфра enpreseak, beharrotan diharduen enpreseak. Era berean, eregiteko baimenduta daukiena baino metro koadro gehiago hartu di-

tue, eta hori konpondu beharko dabe beharrakaz jarraitzeko.

Kotxeen abiadura moteltzeko erreila egokitu behar dabe

Hotela eregiteko inguru hori bideragarria izan behar da. Halan eskatu deutse Aldundiak. Abiadura moteltzeko erreila egin behar dau enpreseak, Begoña Azarloza alkateak azaldu dauenez. «Errepide horretan dagoen

trafikoa itzela da eta sartu-urtenei urtenbide bat emotea preminazkoa da».

Euba auzoan eregi gura daben hotelak 30 bat gela izango dauz. Dana dala, eraikitze moduan daukazan metro koadroetara mugatu beharko dabe egitasmoa. Izan be, baimendutako baino gehiago hartu dabez.

Gai bi horreek konpontzeko egitasmoak asteen aurkeztu beharko ditue Udalean, alkateak azaldutakoaren araberea. Halandabe, bitartean, eta «segurtasun neurriengaitik» inguru osoa hesitzeko agindua emon dau Zornotzako Udalak.

ELORRIO

Udal irratia martxan jarteko 15.020 euroko diru atala bideratzea onartu dabe, «emititzen hasteko»

Elorriko udal irratia martxan jarteko diru-atala onartu barri dau Udaleko Gobernu Batzordeak. Niko Moreno alkateak azaldu dauenez, 15.020 euro erabiliko ditue «emititzen hasteko preminazko materialea erosteko». Abenduan onartu dau udalbatzarrek frekuentzia modulatu irratia zerbitzu publikorako baimena eskatzea Jaurlaritzari. Barriketan euskera taldeak Udaleko Euskera Kontseiluan egindako proposamenari helduta egin dabe eskaerea.

ZORNOTZA

Nortasun agiria egin edo barrizteko ordua hartzeko epea edegi dabe

Nortasun agiria egin edo barrizteko aukerea izango dabe herritarrek Zornotzan, zezeila eta martia bitartean. Udaltzainen bulegoan egin ahal izango da tramitazinoa eta ordua hartzeko epea edegita dago. Halantxe jakin eragin dau udaltzainburuak. Zezeilaren 11n hasita sei eguneko epea dago nortasun agiria egin edo barrizteko. Udaltzainen bulegoan hartu leiteke ordua.

BERRIZ

Merkatarien artean 'Merkealdiak' dinoen kartela bananduko dabe beharpenak iragarteko

Berrizko merkataria eta ostalariek euskerarearen erabilera sustatzeko sinatutako itunari jarraipena emoteko ekimen barria ipini dabe martxan. Izan be, Udaleko Euskera Batzordeak beharpenak iragarteko *Merkealdiak* dinoen kartela bananduko dabe merkatarien artean. *Udabarri hazi barria* euskerearen erabilera bultzatzeko ituna 60 merkatarik sinatu dabe.

ELORRIO. Udalak 106.825 euro erabiliko ditu

Arauneta auzoko ur zikinak batzeko saneamendu beharrak laster hasiko ditue

A.B.

Elorriko Udalak emon barri ditu Arauneta auzoko ur zikinak batzeko saneamendu beharrak. Halantxe azaldu dau Niko Moreno alkateak. Aguas del Norte enpresea arduratuko da beharrotaz eta 15 egunen barruan hasiko dirala jakin eragin dau Udaleko arduradun nagusiak. Elorriko Udalak 106.825 euroko inbertsinoa egingo dau Araunetako ur zikinak batzeko saneamendu beharrotan eta hiru hilabetean gertu eukiko ditue.

Alkateak azaldutakoaren arabera Arauneta auzoko

baserri eta etxebitzetako ur zikinak ez eze, Toloto eremuko baserrietako urak be batuko ditue saneamendu beharrokaz.

Kirol Etxea egokitze baldintza-orriak gertu ditue

Beste alde batetik, Elorriko Udalak onartu ditu baita Kirol Etxea eregiteko beharrak enkantera atara ahal izateko baldintza-orriak be. Lanbide Heziketako ikastetxea izandako eraikina herriko kirol alkarte zein taldeendako egokitze 465.117 euro inguru erabiliko ditu Udalak, alkateak berak azaldu dauenez.

AGENDEA

DURANGO

Erakusketea: Joxe Amantegiren behar grafikoa ikusteko aukerea dago Berbaro tabernan. Erakusketea hilearen 15era artean eukiko dabe edegita.

Erakusketea: Beittu Art Galleryn erakusketa kolektibo ikusi leiteke hilearen 14ra artean. Hainbat artistaren beharrak batu dabez galeriako arduradunek. Besteak beste, Paco Aguilar, Jokin

Aizpurua, Faustino Aranzabal, J. A. Azpilikueta, Baroja Collet, Xabier Baztarrika, M. C. ezcurra, Marta Cardenas, Martina Dasnoy, Jabier Herrero, Marta Larrañaga, Iñaki Imaz, Arantza Montejo, Carlos Morales, Fito Ramirez, Esther Rivas, Javi Rivero, Amagoia Ruiz, Elisa Vea Keating eta Zumetaren beharrak. Era berean, galeriak egindako azken beharrak be batu dabez. Astelehenetik zapatara dago zabalik erakusketea 10:00etatik 13:30era eta 16:30etik 20:30era.

EGUNKARIA

KAXARRANKA. Kaxarranka dantzeak tradizio luzea dauka Lekeition.

Pausorik pauso, mogimenduan

GRABAZINOA. Hainbat lagun Bizkaiko dantza tradizionalak grabetan dabilz, Bizkaiko Dantzarien Biltzarraren ardurapean

Izaskun Basterretxea |

Bizkaiko dantza tradizionalen ganeko filmazioak egiten dabilz hainbat lagun, Bizkaiko Dantzarien Biltzarraren ardurapean. «Dantzak grabauko doguz, eta pauso jakin batzuk eta koreografiak...; eta holan, dantza taldeek dantzaren bat ikasi gura dabenean, hor izango dabe informazio zehatza», azaldu deutso Jon Gamindek, egileetako batek, *Bizkaia*-ri.

Asteburu hone-tan, adibidez, Markiñara joango dira, Xemeingo Ezpata Dantza grabetan. Ez dakie ziur noizko amaituko dituen filmazioak, beste gauza batzuen artean, diru laguntasunaren zain dagozalako. «Baina lan interesgarria danez, ez dot uste alde horretatik arazorik eukiko dogunik».

Eta grabazio hori izango da joan dan hilean aurkeztutako CDaren jarraipena eta osogarrria: *Bilduma interaktiboa-Bizkaiko dantza tradizionalak*. Bizkaiko Foru Aldundiko Kultura Sailak emon eutsien CD hori egiteko diru laguntasuna, eta bertan be Bizkaiko dantza tradizionalen ganeko informazio

ugari agertzen da, argazkiekin osotuta, eta lau hizkuntzatan: euskeraz, gaztelaniaz, ingelesez eta frantsesez.

Bost lagun dira egileak: Emilio Xabier Dueñas, Josu Larri-naga, Iñaki Irigoien, Jon Pertika eta Jon Gaminde. Koordinazio lanaz Bizkaiko Dantzarien Biltzarra arduratu zan, eta hainbat dantza taldek be lagundu eutsien, eta, batez be, Basurtoko Beti Jai Alaik, Markiñako Zerutxuk, Berrizko Iremiñek eta Foruko Urdaibaik.

Hainbat iturritara jo eben informazio eske, baina batez be bibliografiara eta herrian aspaldi errotutako dantza taldeetara. Eta lortutako informazio guztiagaz zortzi atal bereizi zituen CDaren barruan: bibliografia orokorra, historia, ahotsen sailkapena, sailkapen fitxak, dantza egitaraua jaietan (nongo jaietan egiten dabenean), mapea (nongoak, zein herritakoak diran), jolasa eta urteerea.

CDan errez aurkitu leike dantzen ganeko informazioa. Iso-red enpresek egin eban diseinu grafikoa. «Ganera, CDan dagoen informazio guztia inprimau egin leike; eta holan, ordenagailuan baino errezago irakurri leike paperean», esan dau Gamindek.

21 dantza moltzo edo motatan banandu ditue. «Baina kontuan hartu behar da dantza batzuek, Dantzari dantzak adibidez, bederatziko dantza daukiezana, eta holakoetan, guk dantza bat izango balitz moduan hartu dogu».

Sailkapen fitxen barruan, dantza bakotxaren ganeko informazio ugari agertzen da: musika tresnak, partiturak, janzkerea, nongoa dan, argazkiak... Bizirik dagoz CDan agertzen diran dantzak, gaur egun be egiten ditue.

Batez be, dantza taldeei zuzendutako lana da, baina ikastetxeetan, liburutegietan eta holako egoitzetan eukitea be aukerako bildumea dala azpimarratu dau Gamindek. «Orokorrean, pertsona guztiei zuzenduta dago, baina guk badakigu informazio zehatza agertzen dana; eta horregaitik, batez be Bizkaiko dantza tradizionalen ganean informazio zehatza jakin gura dabenentzat da».

DANTZA MOLTZOAK

Bizkaiko dantza tradizionalen artean 21 dantza moltzo bereiztu ditue

DANTZA TALDEAK

Dantzen ganeko informazio zehatza agertzen dabez, batez be dantza taldeentzako lana da

BEHERAPENAK

ORAIN INOIZ BAINO GEHIAGO

Beherapenarik onenak. Familia osoarentzat. Bizkaiko erosketa eta aisi-eskaintzarik handiena. **Dena zuretzat**

UNI BERTSITATEA

Informatika

• 6

Ordenagailu kanpoko loturak aztergai

Erreportaia

• 8

Mikrobotak Deustuko Unibertsitatean

ZIGOR ALDAMA

Ekialde Urruna puntatik puntara

India, Nepal eta Bangladesh zeharkatu dituzte
EHUko kazetaritza ikasle Zigor Aldamak eta Demelsa
Gonzalezek. Hango bizipenak kontatu dizkigute

KORRIDORE ETATIK

Javier Arrasate

AGENDA

Zer ikasi

Gai orokor batekin natorkizue gaurkoan. Berdin dio zein arlotako irakasle edo ikasle garen, zein karreratan dihardugun: badira zenbait gaitasun, zenbait trebetasun, ikasle orok jakin eta menperatu behar dituenak, are gehiago egungo munduan, globalagoa bihurtzen ari baita. Ez naiz edukiez ari, noski, edukiak baitira karreraren arteko ezberdintasuna; berriro diot: ikasle ororen heziketan irakatsi beharreko gaitasun komunez ari naiz, zeharkako gaitasunak direlako. Zeintzuk dira gaitasunok? Gaurko zutabetxoan, burura datorkidan lehenengoa ekarriko dut zidura.

Ikasten ikastea da. Barkatuko didazue nire esparruko adibide batez baliatzen banaiz zertaz ari naizen azaltzeko. Zer da garrantzitsuago ingeniari batentzat: gai

teknologiko batean oso aditua izatea ala denboran aldagaitzagoak, oinarritzagoak, generalistagoak diren hainbat gaitasun adituagoa izatea? Ziur asko erantzuna erdibidean dago —ez zuri, ez beltz, bitarteko gris bat baizik—, baina argi dago: epe laburrera begiratzen badugu, egokiagoa izan daiteke enpresa batentzat —betiere delako enpresan bete beharreko hutsu-nearen menpean dago— arlo teknologiko batez jakitea, baina luzera ezbaierik ez dago lagungarriagoa izan daitekeela zimentarri sendo oinarritzko batzuen jabe izatea, lan-aroa, oraingoz bederen, hirurogei eta bost urte izan arte ez baita amaitzen. Beraz, nire uste apalean, ikasketak planek bi aspektu horiek ukitu behar dituzte.

Zeharkako gaitasunak aipatzean, ordea, beste zerbait nuen buruan. Hara: gai bata ala bestea menperatzea baino, hobe da edozein liburu hartzeko, irakurtzeko, eta inoren laguntzarik gabe uler-

tzeko gaitasuna izatea; badira jakintza batzuk edozein arlo teknologikotan, hala mekanikan nola elektronikan edo informatikan, bazter guztietan azaltzen direnak, eta funtsezkoak direnak irakurgai oztoporik gabe irensteko. Horiek dira menperatu beharreko kontzeptuak, abileziak, eta aipatu gaitasuna da karreraren landu beharrekoa, profesional ona izango bada, horretarako gertu egon beharko baitu bizi den artean, sehaska-arotik hilobi-aroraino —orain gutxi Pedro Miguel Etxenikeri entzun nion bezala—. Ikaslea, noizbait profesionala izango dena eta gizartearen ongizateari ekarpena egingo diona, pertsona dinamikoa bilakatu behar da: jendeari eta munduari irekia, egunero ikastea errutina gisa hartzen duena.

Nire ustetan, ikasten ikastea dohain bat da. Begira egizue zuen ikasketa planetan: ari al gara gure ikasleak era horretan hezten?

◆◆◆
Erakusketa

'Interferentzien etxea' erakusketa EHUKo Bilboko Zazpikaleetako egoitzan. ■ *Interferentzien etxea* erakusketa zabaldu zuten atzo EHUK Bilboko Zazpikaleetan duen egoitzan. Multimendia erakusketa da. Ikus-entzunezko bi emango dituzte egunero. Eraikin aurrealdean bata, eraikin barruko Areto Nagusian bestea. Gaia eraikina bera da; urteotan izan dituen aldaketak, zehatzago. Urtarrilaren 17an itxiko dute erakusketa.

◆◆◆
Kontzertua

Eliot Murphyren emanaldia Euskalduna Jauregian. ■ EHUK antolatuta, Elthon Murphy kontzertua emango du urtarrilaren 24an Euskalduna Jauregian. 20:30ean hasiko du erakustaldia. Doako sarrerak lor daitezke EHUKo Kultur Hedakuntzarako bulegoetan.

◆◆◆
Lantegiak

EHUKo kultur taldeetan izena emateko epea, zabalik. ■ Zabalik da EHUK bigarren lauhilekoan antolatuko dituen kultur taldeetan izena emateko epea. Ikastaroak erruz eskainiko dituzte. Kultur Hedakuntzarako bulegoetan egin daiteke matrikula, batez beste 40 eurotan.

◆◆◆
Erakusketa

Sergio Belinchonen 'Suburbia' argazki bilduma NUPen. ■ Sergio Belinchon-en *Suburbia* argazki erakusketa paratu dute NUPen. Hiriko irudiak ekarri ditu Belinchonek unibertsitatera. Erakusketa urtarrilaren 19ra arte egongo da ikusgai.

◆◆◆
Lehiaketa

Argazki zientifiko eta teknologiko en norgehiagoka NUPen. ■ Hilaren 31 arte zabalik da NUPEko argazki zientifiko eta teknologikoen norgehiagokan parte hartzeko epea. Unibertsitario bakoitzak hiruna argazki aurkez ditzake: zuri-beltzezko irudiak, kolorezkoak edota filminak.

◆◆◆
Mendiko txangoa

San Anton, Aiako Harria eta Irun arteko bidea oinez ■ Nafarroako Unibertsitateko mendi taldeak txangoa antolatu du inganderako. San Anton, Aiako Harria eta Irun zeharkatuko dituzte. 08:00etan irtengo dira, Iruñeko Pio XII.a etorbideetik. Ibilbide luzea da eta zapata arinak eramatea gomendatu dute.

BEKAK

Bekak. Informazio gehiago jasotzeko: www.euskadi.net; www.mec.es/becas/becas.html; www.boe.es/noticias/becas.html; www.infocurso.com; www.becas.com; www.ahoraque.com; www.wanadoo.campus.com; www.infoempleo.com; www.igsap.map.es/does

EUSKAL HERRIA

Garapenerako lankidetzan trebatzeko sei beka emango dituzte

Deitzailea: Eusko Jaurlaritzak.
Baldintzak: unibertsitarioa izatea soilik galdutako diete beka eskatzen dutenei.
Zenbatekoa: 18.000 euro beka bakoitzeko.
Epea: urtarrilaren 31n agortuko da epea.
Informazioa: Eusko Jaurlaritzako Etxebizitza eta Gizarte Gaietarako Saila. Tfnoa.: 945018000. Webgunea: www.euskadi.net

Unibertsitate arteko bidaia egiteko garraio beka emango dituzte

Deitzailea: Eusko Jaurlaritzak.
Baldintzak: Araban, Bizkaian edota Gipuzkoan erroldatutako unibertsitarioek jaso ahal izango dituzte beka. Etxetik ikastaroa egiten duten lekurainoko bidea garraio publikoan egitea beharrezkoa izango dute diru laguntza jasotzeko.
Zenbatekoa: beka eskatzen duen ikaslearen arabera izango da jasotako diru kopurua.
Epea: urtarrilaren 31n agortuko da epea.
Informazioa: Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saila. Tfnoa.: 945018000. Webgunea: www.euskadi.net

Bortzirietan kafe-antzerki emanaldiak prestatzeko beka emango dituzte

Deitzailea: Bortzirietako Euskara Mankomunitatea eta Berako eta Etxalarako udalak.
Baldintzak: kafe-antzerkiak prestatzeko beka emango dituzte. Beka honetan, euskaraz sortutako proiektuak lagunduko dira, inon argitaratuak

edo plazaratuak izan ez direnak eta bertze bekarik edota saririk jaso ez dutenak. Bertze lanen baten itzulpenak edota moldaketak ez dira jatorrizkotzat joko. Izan ere, euskal sortzaileei bultzada ematea eta gure herrietan formatu txikiko lanak taularatzea dira beka honen xedeak.

Zenbatekoa: 900 euroko bi beka dira.
Epea: 2003ko urtarrilaren 31n agortuko da. Epaimahaiak ahalmena izanen du, egoki baderitza, beka bat edo biak eman gabe uzteko.
Informazioa: Bortzirietako Euskara Mankomunitatean jaso daiteke informazio gehiago. Tfnoa.: 948-634125 E-maila: bortziriak@euskalnet.net

Jose Miguel Barandiaran ikerketa beka emango dute

Deitzailea: Barandiaran Fundazioa.
Baldintzak: banakoek eta lan taldeek jaso dezakete beka. Beka lortu aldera, lehentasuna edukiko dute euskaldunek eta Euskal Herriko lurralde guztietan bizitzeko baimen egiaztatua dutenak. Bertoko arkeologiari eta etnologiari lotutako gaiak jorratu beharko dituzte bekadunek. Egingo duten lanari buruzko memorian adieraziko dira: lanaren interesa, zabalatasuna, ikerketa aroak, erabilitako metodologia...
Zenbatekoa: 14.500 euro, orotara.
Epea: urtarrilaren 11n agortuko da epea.
Informazioa: Jose Miguel Barandiaran Fundazioa. Tfnoa.: 945 143066.

ESPAINIA

Doktorego osteko lanak atzerrian egiteko beka emango dituzte

Deitzailea: Espainiako Hezkuntza, Kultura eta Kirol Ministerioak egin du deialdia.

Baldintzak: aukeratutako herrialdeko hizkuntza ondo menperatzea beharrezkoa da.

Zenbatekoa: 1.200 eta 2.300 euro arteko diru laguntzak emango dizkiete doktorego osteko ikasleei, hilero, atzerrian egon bitartean.

Iraupena: urtebete edota bi urteko beka emango dituzte. Ikasleek aukeratu behar dute.

Epea: urtarrilaren 11n agortuko da.

Informazioa: Hezkuntza, Kultura eta Kirol Ministerioa. Tfnoa.: 91 5505400. Web gunea: <http://univ.mecd.es>

Zirkulazioarekin lotutako ikerketak egiteko beka emango dituzte

Deitzailea: Espainiako Barne Ministerioa.
Baldintzak: Espainiako Trafiko Buruzagitza Nagusian lan egiteko bost beka emango dituzte. Bekadunek beren arloetan jardungo dute: arkitectura, itzulpenegintza eta laneko psikologia.
Zenbatekoa: 7.212,14 euro, orotara.
Iraupena: urtebeteko beka emango dituzte
Epea: urtarrilaren 23a agortuko da epea.
Informazioa: Espainiako Trafiko Buruzagitza Nagusia. Tfnoa.: 900 123505 Faxe: 91 3018540. Webgunea: <http://www.boe.es>

MEZUAK

DONOSTIA, Egia auzoan, pisua osatzeko ikasle bi behar dituzte. Hilero 175 euro. Tfnoa: 676656789.

BILBON, Casilla ondoko egoitza batean gela bat alokatzen dute. Tfnoa: 94 4277051 edo 605 763169.

GASTEIZEN, pisu bila dabilta hiru mutil. Etxea erdialdetik albait gertuen egotea gura lukete. Tfnoak: Mikel (94 4790254) eta Jon (657765567). Ahal bada, arratsalde edo gauez deitu.

BIDALI ZURE GUTUNAK ETA MEZUAK

uni@egunkaria.com • EGUNKARIA Egia Jenerala, 3-behea 48010 Bilbo

Urte berriko agintzariak

Bertoko unibertsitateek aurten abiatuko dituzten proiekturik urratzaileenak azertu ditugu

Iban Ocio • Bilbo

Urte zaharreko buruhaustea ahaztu eta urte berriari agintzari piloa egin dute bertoko unibertsitateetako agintariak. Zein baino zein handizaleagoa. Mondragonek lankidetzaren egitasmoen il-dotik jo du: besteak beste, Debagoieneko mankomunitatearekin ikasketen bukaerako proiektu sozioekonomikoak garatzeko hitzarmen batean adostu da. Deustuk XXI. Gizaldiko Humanismoa nazioarteko biltzarra hartuko du martxoan, eta Euroset ekimenarekin bat egin du. Nafarroa aldean, Arrosadian punta-puntako telebista platoa eraikiko dute. Oposenez, berriz, Ekonomia eta Enpresa Ikasketen Fakultatea negozio aldizkarien datu-base batez hornituko dute. Baina, ez bairik gabe, Euskal Herriko Unibertsitatea (EHU) da aurten egitasmo gehien abiatuko duen eskola: Ekodiseinu ikasgela, Psikologia Unitatea, Informatika Fakultateko sarbide sistema urratzailea... Hamaika berrikuntza.

Ekodiseinu gela

Jaurilaritzaren eta EHUko Errektoretzaren arteko diru afere ez dituzte zapuztu eskolaren asmo urratzaileak. Bilboko

Ingeniarien Unibertsitate Eskolak hartuko du prestakuntza proiektu deigarriena. Ekodiseinu gela sortuko dute hartan. IHOBE erakunde publikoak eta Bizkaiko Foru Aldundiak babestu dute egitasmoa. Gizartearen garapen jasangarria bermatzeko, irizpide ekologikoen arabera ingeniari lanak egingo dituzte. Batik bat, ekoizkinei erreparatuak diete: lehen-gaiak, eraikuntza aldiak, banaketa prozedurak eta ekoizkineen erabilera izadiaren zaintzarekin bat datozen ziurtatu gura dute, kosta ahala kosta.

Ingeniaritza eskolak, halaber, ikasketen bukaerako proiektu onena saritzeko lehiaketa antolatu du. Irabazleari 1.500 euroko diru poltsa emango diote. Aurreko bi aldietan, sateliteak diseinatzeko programa eta oztopoak aurrez ikus zitzaizkeen robota ateratzen ziren garaile.

Aurki, telebista platoa eraikiko dute NUPEko Ingeniaritza Fakultatean.

Bestalde, Ibaetako Informatika Fakultatean sarbide sistema berritzailea ezarri dute. Ikasleak noiznahi sartu ahalko dira eraikinean —gauez, asteburu eta oporretan...—. Ate elektronikoa ipini eta ikasleei txartel bereziak eman dizkiete.

Lankidetzaren hitzarmenak

Mondragon Unibertsitateak (MU) lankidetzaren hitzarmen bi egin ditu azkenaldion. Bata, ikasketen bukaerako proiektu sozioekonomikoak garatzeko asmoz: Enpresa Kudeaketa eta

EHUko Informatika Fakultateko kideei eraikinera edozein unetan sartzeko txartelak eman dizkiete

Zuzendaritza lizentziaturako ikasleek Debagoieneko mankomunitatea hartuko dute langai. Bestea, Nantesko Markataritza Ganberarekin batera diseinu industrialaren alorreko ikerketak egiteko hitzarmena da.

DU Deustuko Unibertsitateak ere partekatuko du ekimenik: Euroset, besteak beste. Europako hainbat ikastegirekin batera sustatu dute proiektua. Gizarte Lana Eskolako kideei Irabazi Asmorik Gabeko erakundeetan trebatzeko aukera emango diete. Ikasleek atzerrian egingo dituzte lan praktikak.

Platoa eta datu-basea

Nafarroako Unibertsitate Publikoak telebista platoa eraikiko du aurki. Telekomunikazioen Ingeniaritza lizentziaturan dabilzanek ikus-entzunezko tresnen maneia ikas dezaten gura dute. Platoa altxatzeko, 162.000 euro erabiliko ditu. Berrikuntza teknologiko aurreratuenez hornituko dute.

Azkenik, Nafarroako Unibertsitateak 28.000 negozio aldizkari kontsultatzeko datu-basea sortuko du Enpresa eta Ekonomia Ikasketak Fakultatean.

Egitasmoak egitasmo, bertoko unibertsitateetako betiko arazoei bere horretan iraugo dute. Iruñean eta Deustun, euskaraz ikasteko ezintasuna. EHU eta Mondragon Unibertsitatean, askok salatutako «eskola demokraziaren» murrizketak. Hurrengo urteko agintzarien zain egongo dira hainbat.

Deustu, 'Itzal Handiko Kultur Ondare'

Eusko Jaurilaritzak Itzal Handiko Kultur Ondare izendapena aitortu dio Deustuko Unibertsitateari. Zuzen esanda, La Literaria eta La Comercial eraikinak goratu ditu; Filosofia eta Letren eta Enpresa eta Ekonomia Zientzien fakultateak, hurrenez hurren. Aurrerantzean, eraikin biok itxuraldatzeko, edota horien inguruan ezer altxatzeko,

Bizkaiko Foru Aldundiaren oniritzia beharko dute unibertsitate agintariak.

Francisco de Cubas arkitektoak diseinatu zuen Filosofia eta Letrak Fakultatea: itsasadarrean begirako aurrealdea da zatirik ikusgarriena. Ekonomia Zientzien Fakultatea, berriz, Emiliano Amann obra da: ataripea politena.

EHU

Punta-puntako aurkikuntza teknologikoak partekatze hitzarmena egin dute

Erredakzioa/Leioa • Punta-puntako aurkikuntza teknologikoak partekatze akordioa egin dute Euskal Herriko Unibertsitateak (EHU) eta Zamudioko Parke Teknologikoko nagusiek. Eskolako adituek Parkeari premiazko zaizkion ikerkuntzak egingo dituzte. Zamudioko profesionalak ikasketak teknikoetako unibertsitateetara prestatzeko programak atonduko. Eta EHUko ikertzaile taldeek eta Parkeko enpresaburuek proiektu teknologiko urratzaileak garatzeari ekingo diote.

EHUko errektore Manu Monteroren tzat, «gizartearentzat mesedegarri gerta daitezkeen ikerkuntza teknologikoak bultzatzeko ituna» behar du. Euskal Autonomi Erkidegoko parke teknologikoetako lehendakari Mauri Lazkanoren hitzetan, «eskolaren eta lan munduaren arteko loturak estutu eta ideia berriak garatzeko hitzarmena» egin dute.

Izenpentze egunean, Montero eta Lazkanoren pozik ziren, ikerkuntza eta prestakuntza uztartzeagatik.

Donostiako Medikuntza Fakultateko ikasleak 36ko gerrako gorpuzkinak ikertzen ibili dira

Erredakzioa/Donostia • EHU Euskal Herriko Unibertsitateko Donostiako Medikuntza Fakultateko ikasleak 36ko gerran fusilatutako gizon-emakumeen gorpuzkinak azaleratzen jardun dute. Berriki, Arrasate eta Zaldibian ibili dira, Aranzadi Zientzia Elkartea gidari dutela. Aranzadi kide eta EHUko Medikuntza eta Odontologia irakasle Francisco Etxeberriak egin du artekari lana. Geroa begira, Elgoibar, Hernani, Muxika, Oiartzun, Tolosa eta beste hainbat he-

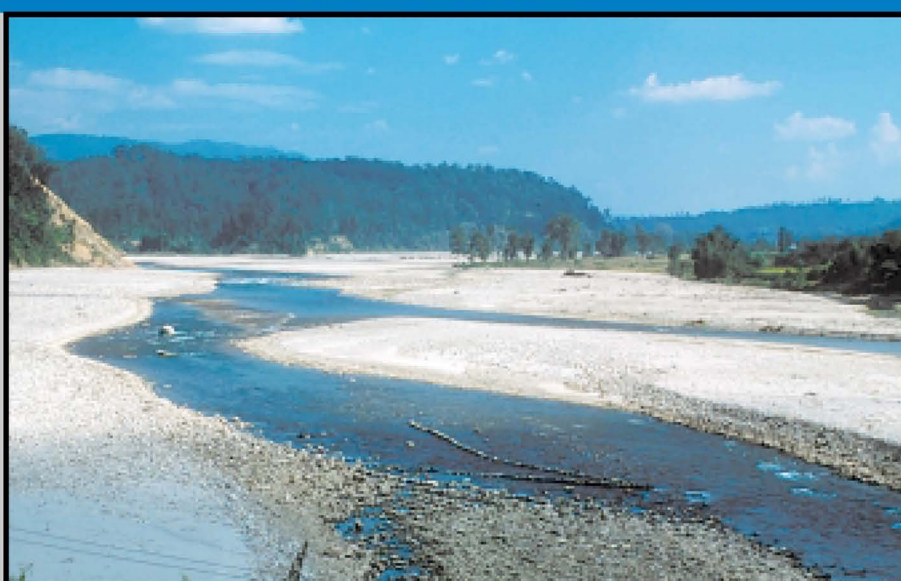
rritan indusketak egiteko asmoa dute. Horrelako beharrei heldu gura dieten ikasleak aldian-aldian Medikuntza Fakultatean ipintzen dituzten iragarkiei adi egotea besterik ez dute.

Zientzialariek «oroimen historikoa» berreskuratzeko bidetzat jo dituzte ikerketa lanak. Francoren diktadurak iraun bitartean, Euskal Herrian 3.000 pertsona desagerrarazi zituzten militarrek. Han-hemenka lurperatu zituzten, sendiei ezer esan barik.

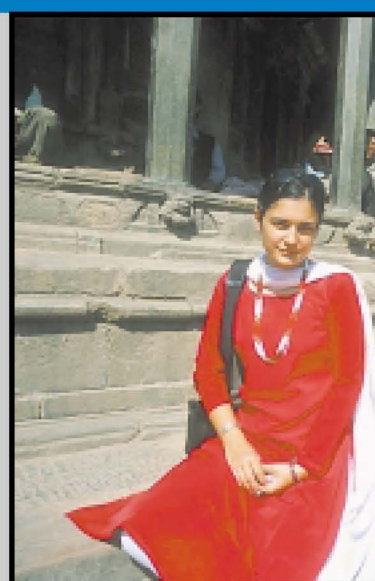
ZEHARKALDIA INDIA, NEPAL ETA BANGLADESHEN

Hiri jendetsuak. Dhaka (Bangladesh) lege, bidean ezagututako hiri gehienak jendez lepo zeuden. Kaleetan ibiltzea ere gaitza zen. Jendea askotariko bitxikeriak saldu guran hurreratzen zitzairen.

Nepaleko paraje ederrak. Nepalen ikusi zituzten paisaia ikusgarrienak. Mendi garaiak eta ordeka zabalak edonor harritzeko modukoak ei dira. Are gehiago, ondoan ur gardeneko ibaia ageri bada.

Asmo handiko eraikina. Nepalen ikusi zituzten paisaia ikusgarrienak. Mendi garaiak eta ordeka zabalak edonor harritzeko modukoak ei dira. Are gehiago, ondoan ur gardeneko ibaia ageri bada.

Ekialdera begira

Ostera ere ikasle. Zigor eta Demelsa urriaren atzenetan bueltatu ziren Euskal Herrira, eta, bide batez, EHUko Leioako campuseko Kazetaritza Fakultatera. **LUIS JAUREGIALTZO / ARGAZKI PRESS**

Iban Ocio • Bilbo

Eskarmentuko bidaiaria da Zigor. Abenturazale hasiberria Demelsa. EHUko Kazetaritza ikasleak biak ala biak. Eta erreportari senak bultzatuta, India, Nepal eta Bangladeshko barrunbeetan murgildu dira. Ekialde Urruneko pobreak, bazterkeria sozialak, haurren esplotazioak... hunkitu ditu, baina bertokoen abegi onak eta izadiaren edertasunak ere bai. Euskal Herrira bueltan, Leioako campusean hitzordua egin eta hilabete biko txangoan bizitako pasadizo gazi-gozoez zabal hitz egin diote EGUNKARIARI.

Atzerrian «inozo»

Ekialde Urrunean harantz-horantz ibiltzen iaioa da Zigor. Argazki kamera lepoan, besteak beste Txinan, Mongolian eta Thailandian jardun du. Thailandian, hain zuzen ere, Fernando ezagutu zuen, 40 urteko aire kontrolatzailea. Hurrengo batean India eta Nepal bisitatzea elkarrekin joango zirela hitzeman zioten elkarri. Udazkenean abiatu ziren. Lehen-lehenik, ordea, Zigorrek Demelsa erakarri zuen. Bidaiatzeko ohartarazi eta ikaskideak laster onartu zuen gonbita. Demelsa mintzo da: «Norbere gogamenari desafio egitea da horrelako bidaiaren parte hartzea. Buruari jirabiraka ibiliz gero, litekeena zen beldurra eta erosotasuna gailendu eta etxeko sofán gelditzea. Zigorri bat-batean eman nion erantzuna: ni ere banoa!».

Loiuko aireportuan bat egin zuten gazte biek eta Fernandok. Pasaportea, bisa eta zeharkaldiko egutegi malgua gertu zituzten. Biharamunean Delhin ziren. «Goizaldeko 02:00 aldera iritsi ginen. Aurretik ez geneukan hoteleko gelarik hartuta, eta taxista bati esan genion,

Unibertsitarioak Ekialde Urrunean

Indian, Nepalen eta Bangladeshen EHUko Kazetaritza ikasle Zigor eta Demelsa Ekialde Urruneko komerietan

arren, ostatu on batera hurreratzeko. Ostatura eraman, eraman gintuen, bidaiari ahal bezainbeste luzatuta, ordea. Iruzur egin zigun. Baita ostatu nagusiek ere. Gutariko bakoitzak gaueko 50 euro ordaindu genituen. Hura ez zen, ordea, luxuzko hotela, gelaxka zikin eta umela baizik», azaldu du Zigorrek.

Nepal harrigarria

Indiako hiriburuko zarata eta bizitasunak aho bete hortz laga zituen. Jendea gainera zetorkien askotariko jaki, arropa eta bitxikeriak saldu guran. Delhin hiruzpalau egun eman ondotik Nepalera joan ziren. Zuzen esanda, herrialdeko mendebalde. Autoa eta gidaria hartu zituzten Banbasan. «Auto hauskor eta ezerosoa. Gidari zahar eta elebakarra», iragarri du Demelsak. «Aitzitik, gure kasa ibil-

Ospitala

Demelsak eta Zigorrek, eta, inoiz, haragi bera zukua hartu, eta g... «diruduna» artatzen e... genuen 'dirudunentza... ka lagun zeuden medik... du Zigorrek. Demelsak berehala malariak jota genituen. Aitzitik, eriz... kan. Zainak lodi eta ho... batean, beste hiru ema... na bagindoazela, ez ge... patu zieten malaria ba... Indarrak eta patrika... cuttako ospitalean art...

ARGAZKIAK: ZIGOR ALDAMA

o handiko eraikinak. Antzina eraikitako tenplu eta mentu piloa aztertu zuten bidean, Nepaleko Patan herrian ak beste. Nepaleko jantzi tipikoa darama Demelsak.

Txiroak nagusi. Bai Indian, bai Nepalen, bai Bangladeshen, jendea miseri gorrian bizi dela deitoratu dute unibertsitarioek. Jendearen bizi-baldintza eskasek hunkitu dituzte.

Adingabe gaixoak.

Umeen egoerak ondo kezkatu zituen. Besteak beste, adreilu fabriketan lanean zebiltzan haur asko ikusi zituzten Bangladeshko herrietan. Umeak lanean aritzeaz harro zeuden hango nagusiak.

eta Bangladeshen bi hilabete eman dituzte tza ikasle Zigor Aldamak eta Demelsa Gonzalezek. o komeriez luze mintzatu zaizkio EGUNKARIARI

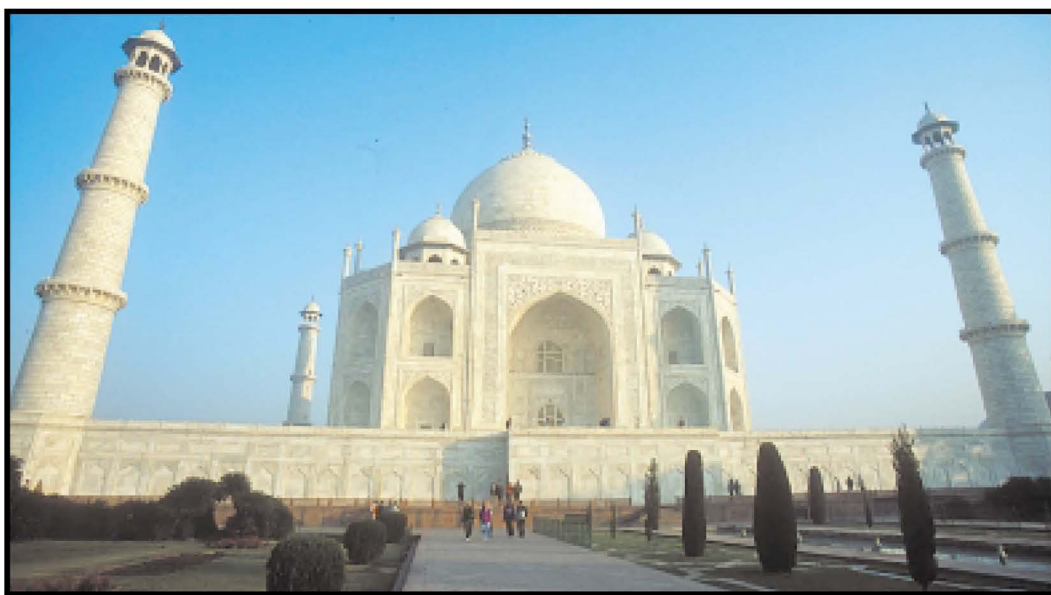
tzeko modurik txukunena horixe genuen, eta konformatu behar». Nepal puntatik puntara zeharkatu bitartean, tokian tokiko hoteletako beharginei eskatu ohi zieten gidariari eman beharreko aginduak itzultzeko.

Nepalera hiru esaldi besterik ez zekizkiten: «Gose, egarri eta logura gara». Trabak traba, autoan bidaiatzeko kontrol militarrek igarotzen lagundu zien. Ez, hala, gerrilla mahoista saihesten.

Ospitaleko sufrikarioa

Demelsak eta Zigorrek otordu azkar eta xumeak egiten zituzten Ekialde Urrunean. Arroza, dilis-tak, eta, inoiz, haragi mina. Eztarria freskatzeko, ura edaten zuten maizenik. Behin, ordea, kanabera zukua hartu, eta gaixotu egin ziren. Laster eraman zituzten Calcuttako ospitale batera, jende «diruduna» artatzen ei zuten erietxera, alegia. «Egoitza nagusian sartu eta begi kolpe batez igarri genuen 'dirudunentzako ospitalea' zertan zetzan. Aparailu arruntenak ere falta zitzaizkien. Ehunka lagun zeuden medikua noiz agertuko zain. Ohe meharretan bina gaixo jartzen zuten...», azaldu du Zigorrek. Demelsak, berriz, euren gaixotasunaren nondik norakoak zehaztu ditu: «Heldu eta berehala malariak jota geundela esan ziguten. Gu biok, zur eta lur. Malariaren aurkako pilulak bagenituen. Aitzitik, erizainek orotariko botikak injektatzeari ekin zioten. Besoak ubelduta geneuzkan. Zainak lodi eta hotz. Zorabiatu egiten ginen. Hiru egun generamatzan ospitalean, eta, halako batean, beste hiru eman behar genituela ohartarazi ziguten. Ezetz esan genuen, nola edo hala, baina bagindoazela, ez genuela botika gehiago hartu nahi». Ospitaleko atea gurutzatzen ari zirela aipatu zieten malaria bainoago, gastroenteritisa zeukatela. Gaitz erdi!

Indarrak eta patrikak hustu zizkien gaixotasunak. Bakoitzak 300 euro ordaindu zituzten Calcuttako ospitalean artatuak izateagatik. Aseguruak dirua noiz bueltatuko zain dira orain.

Taj Mahal-ari so.

Munduko zazpi mirarietako bat da Taj Mahal-a. «Beharko», dio Zigorrek. «Hain da ederra...». Nepal eta Bangladesh zeharkatu ostean bisitatu zituzten Indiako iparraldeko hiri nagusiak, Taj Mahal jauregia dagoen Agra, adibidez. Sekulako eraikina da.

Katmandura zihoazela, herrixa batean atsedean hartzea otu zitzaion. Kanean ez zen giro. Monarkia amaitu gura duen talde armatu komunista lau polizia erail zituen, horietako bat herrikidea. Hileta laster zen, eta Demelsa, Zigor eta Fernando gonbidatu zituzten. Argazki eta bideo kamera eskuetan, ibaier-tzera hurreratu ziren. Bala oraindik ere buruan zeukan gizon heldua berton erre zuten. «Biziki hunkitu ninduen zere-moniak. Horixe zen hildako bat ikusten nuen lehen aldia», esan du Demelsak. «Gainera, ni nintzen neska bakarra, herriko emakumeei ez baitzieten ibaier-tzean egoten laga».

Katmandutik Nepal ekialde-ra, eta handik Sikkim-era jo zuten Demelsak eta Zigorrek. Fernandok, erritmoari eutsi ezinik, aparteko bidea jorratu zuen —gazteok ziztu bizian zihoazen herririk herri, monumentu, paisaia eta bertoko jendea irudikatuz. Gizonak txango lasaiagoa zeukan buruan—. Sikkim-etik gertu gastroenteritis gogor batek kolpatu zituen bi lagunok. Ezinbestean, Calcuttako ospitale batera eraman zituzten. Eta ospitaleko sufrikarioaren ondo-

tik, bidaiak okerrera egin zuen. Demelsa eta Zigor ahul ziren. Indian eta Bangladeshen jendea ez zen Nepalen bezain atsegina —nepaldarren abegi onak liluratu zituen—. Eta, are okerrago, bazterkeriaren aztarna krudelak antzeman zituzten. «Emakumeak modu iraingarrian tratatzen zituzten, eta umeak lan egitera behartzen. Bangladeshen adreilu fabrika batean jo eta ke ziharduten ehunka haur topatu genituen», deitoratu du Zigorrek.

Euskal Herrira bueltan

Nepaleko hiri nagusiak bisitatu ostean, berriro ere Delhira itzultzeko hamaika izerdi bota zituzten. Aurrena Varanasira joan behar zuten. Aitzitik, Bangladesh eta India arteko mugan geldiarazi zituzten. «Poliziek, harrotuta, gure harremanaz eta bizitza ateratzeko moduaz itaundu ziguten etengabe. Gainera, lagunkeriaz ziharduten: ezagunak eta jende panpoxa pasatzen utzi, eta Demelsa eta biok bide bazterrean egotera behartu gintuzten. Gutaz trufatzen ari ziren», ondorioztatu du Zigorrek. Behin mugaz beste al-

Astialdia eta beharra

Astialdia eta beharra uztartu dituzte zeharkaldian. Indian, Nepalen eta Bangladeshen bildutakoei etekin ateratzeko, hedabideentzako erreportaiak prestatu eta erakusketak paratuko dituzte han-hemenka. «Kazetariak gara. Kazetariak legez, Ekialde Urrunean ekoiztutakoak salduko ditugu. Demelsak ikus-entzunezkoak; nik, aldiz, idatzizko kronikak eta argazkiak», esan du Zigorrek.

Bestalde, gerora begirako asmoen harira, Demelsak iragarri du Borneon, Filipinetan, Indonesian eta Malasian barrena bidaiatzeko gogoia badutela. «Zorte apur batekin, ekainean bukatuko dugu karrera. Ikasketen zamatik askatuta, lasai ibil gaitzek munduaren beste aldean hiruzpalau hilez», esan du, itxaropentsu.

dean, bost ordu eman zituzten autoz tren geltoki gertuenera arteko 50 kilometroak betetzeko. Errepidea barrikadaz eta zuloz mukuruz zegoen».

Demelsaren hitzetan, «tren geltokia kaosa zen. Ehunka leihatila, beste horrenbeste nasa eta tren, milaka bidaiari... kostata, baina, azkenik, Varanasira ailegatu ginen». Handik Agrara, Agratik Jaipurra, eta Jaipurretik Delhira. Indiako hiriburura iritsi orduko MacDonald's jatetxeetako bat ikusi zuten. «Burutik eginda geundela pentsatu genuen hasieran. Hurreratu eta hara! MacDonald's erraldoia. Hantxe eman genuen Bilbora itzuli aurreko arrastia», esan du Zigorrek, irribarretsu.

Euskal Herrira bueltan, Ekialde Urrunera bidaiatu gura dutenentzako oharra eman dituzte: «Aurreiritziak etxean laga. Bertokoen ohiturei erreparatu eta begirunez jokatu. Eta ibilbide turistikoegiak saihestu».

Info ORDENAGAILUKO KONEXIOAK

USB eta FireWare

Ohiko paralelo eta serie konexioak bazterrean geratzen ari dira

Xabat Zabala

Urte hasiera dela aprobetxatuz, oinarritzko kontu bati buruz ari-
tzeko tarte hartzea pentsatu
dugu. Aukeratutako oinarritzko
kontuaren oinarria ordenagai-
luari kanpoko gailuak konekta-
tzeko erabiltzen diren konexio-
ak edo loturak dira. Hainbat
gailuren inguruan aritu izan ga-
renean, behin baino gehiagotan
aipatu izan ditugu USB eta Fire-
Wire puntako konexio aukera
bezala. Badirudi, ordea, izen
horiek atzean gordetzen dituz-
ten xehetasunak ez direla oso
argi geratu. Bi horien xehetasu-
nekin hasiko gara, beraz:

-USB: Gutxienez bi astetik
behin orri honetan bertan aipa-
gai izan ditugun akronimo
hauen atzean, Unibersal Serial
Bus izena ezkututzen da. Bere
garaian abiadura aurrerapen
handiak egiteko intentzioarekin
sortu zen serie komunikazio lo-
kal estandarra dugu. Abiadura
aldetik aurrerapena lortzeaz
gain —12 Mbps—, bestelako
aurrerapenak ere barneratzen
zituena USBk —argindarraren
bide beretik, ordenagailua piz-
tuta konektatzeko aukera...—.
Hasierako zehaztapenekin
abiadura hain handia lortu ez,
eta 2.0 espezifikazio berria sor-
tu zen; horrekin 480Mbps abia-
dura lortu zen. Hardware USB
2.0 konexioaren aldeko apus-
tua egin dute, aurretik USBren
alde egin zuten moduan. Zen-
tzu honetan, USB egungo oina-
rrizko plaka guztietan aurkitzen

da; FireWire, berriz, batzuek
besterik ez dute barneratzen.

-FireWire: 1995ean sortutako
estandarrean oinarritua badago
ere, puntako konexioa da gaur
egun. Izatez, Apple etxeari lot-
zen zaio FireWire izena bera,
baina izen horrekin berarekin
edo IEEE-1394 estandar bera-
ren izenarekin asko erabiltzen
da PCetan ere. Teknologia oi-
narriari dagokionez USBren oso
antzekoa bada ere, konexio mu-
turrek eta komunikazio proto-
koloek USBtik bereizten dute.
400Mbps abiadura lortzen da
konexio honekin.

Bi horietaz gain, ordenagai-
luaren atzean aurkituko ditugun
konexio orokorren artean da-
goeneko zaharkituak geratzen
ari diren beste hauek ere badi-
tugu:

-Paraleloa: USB agertu aurre-
tik erabiltzaile gehienok inpri-
magailuaren portua bezala eza-
gutzen genuen. Hala ere, beste-
lako gailu asko ere konexio
honen bidez konekta daitezke
—eskanerrak, kanpoko disko
unitateak ...—. Informatika au-
rrerapenak aurrera joan ahala,
konexio honen xehetasun apa-
lak medio, USBren ondoan baz-
tertua geratzen ari da.

-Ohiko serie konexioa: kone-
xio paraleloa behar ez, eta ko-
munikazio berezi batzuetarako
seriekoa egokiagoa izanik, ko-
nexio hau zeregin askotarako
erabili izan zen. Komunikazio-
rako bereziki oso egokia da.
Abiadura oso apalekoa denez
—460Kbps kasurik onenean—,

hau ere laster baztertua geratu-
ko dela pentsa daiteke.

-SCSI: USB eta antzerakorik
ez zenean, disko konexioetara-
ko serie nahiz paraleloko kone-
xioek zitutzen gabeziak zirela
medio, konexio hau oso erabil-
garria zen. Bestalde, ordenagai-
luaren barnean bertan oso era-
bilta zenez, kanporako aukera
egokia zen. Gaur egun, bertsio
berriagoekin lanean ari badira
ere, aipatu ditugun lehen bi ko-
nexioek zati eder batean baz-
tertua utzi dute.

Egun, horiek eta PS2 —
sagua eta teklatuaren ohi-
ko konexioa— bera ere
baztertzen ari dira, le-
hen bien ugaltzearen on-
dorioz. Hardware ekoizle
ausartenak paraleloko
eta serieko konexio arrun-
tik gabeko ordenagailuak

ere ari dira sortzen. Hala ere,
oraindik hurrengo estandarra
bera ere guztiz finkatu gabe da-
goela pentsa daiteke.

Konexio bat edo beste behar
izanez gero, eta norbere oina-
rrizko plakak konexio hori ez
badauka, badago txartel bidez
ordenagailuari konexio berriak
ezartzeko aukera ere. Azkenal-
dian, USB 2.0 eta FireWare
konexio batzuk aldi berean

eskaintzen dituzten hain-
bat txartel agertu
dira merkatuan;
beraz, ordena-
gailu gehien-
tsuenek
konexio
puntu horie-
taz hornitzeko
arazorik ez
dute.

Ohiko galdera batzuk

-USB 2.0 lotura puntuak erabil al
daitezke USB 1.1 erabiltzen duen
gailuak konektatzeko?

Bai, ez dago inolako arazorik.
Bigarren bertsioako konexioak le-
hen bertsioako konfigurazioan
funtzionatzeko gai dira. Alderan-
tzikoa, ordea, ez da gailu guz-
tientzat betetzen. Alegia, bigarren
bertsiorako prestatuak dauden
gailu askok ez dute USB 1.1 kone-
xioekin funtzionatzen. Gainera,
funtzionatzen dutenek ere, biga-
rren bertsiorako pentsatuak dire-
nez, bertsio zaharrean astiro fun-
tzionatzen dute.

-Serieko konexio zaharren eta US-
Bren arteko konexioa burutzen
duten egokitzaileek zer bermat-
zen dute?

Orokorrean bermatu ezin du-
ten gauza bat badago behintzat:
gailuak edo konexio puntuak se-
rieiko konexio arruntaren abia-
dura bakarrik bermatu badezakete,
ezingo da konexio azkarragorik
burutu. Hala ere, batzuetan ez da
horrela. Gailuak serieko konexio-
ko abiadura baino azkarrago
aritzeko gaitasuna izan, eta ego-
kitzaile batzuen bidez abiadura
hori gairatzea gerta daiteke.
Kontrako kasuetan, gailuak USB
izan eta ordenagailuak ez duene-
an, ordenagailuari konexioak
gehitzea gomendatzen da.

-Zer da da Mbps?

Lehen Kbps erabiltzen zen eta
Kilobit per second —mila bit se-
gundoko— adierazi nahi zuen. Be-
raz, Mbps laburdurarekin milioi
bit segundoko adierazi nahi da.
Honek konexioa zein abiaduran
burutzen den adierazten du, eta ez
datuak abiadura horretan trans-
mitutuko direla. Betiere, datuen
transmisio abiadura komunika-
zioa baino apalagoa izaten da —
kontrol eragiketak eta abar direla
medio—.

Info XAKE JOKOA

Xakea euskaraz

Ez da denbora asko igaro ordenagailuko xake joko programen in-
guruan aritu ginenetik. Gabon inguru honetan, batek baino gehia-
gok belarririk tira egin, eta ea euskaratzen ari ziren lanaren ingu-
ruan ezer esan gabe nola geratu ginen adierazi digu. Egia esan, ez
geneukan horren inguruko berri handirik, baina asko poztu ginen
Durangoko azokan xakean euskaraz jokatu ahal izateko burutu di-
ren lanak ikusi ahal izan genituenean.

Xake Zakurtzarrari izenarekin ezagutarazi den lanak ordenagai-
luko jokoaz gain, xake terminologia hiztegia ere barneratzen da.
Beraz, ezin uka daiteke Ikastolen Elkartearen eskutik ezagutu du-
gun joko honek xake jokoaren inguruan zegoen hutsunea betetzen
duela.

Jokoaren kalitateari dagokionez, garapenean ChessBase etxe
ospetsuak parte hartu duela jakiteak programak txukuna izan be-
har duela ziurtatzen digu.

 galderak zalantzak galderak zalantzak galderak zalantzak galderak ?

Zer da Firmwarea?

 Gorka Ibarluzea

Ordenagailuaren edo hardware gailuen memoria
egonkorrean egoten den softwarea da Firmwarea.
Ordenagailuaren edo hainbat gailuren oinarritzko
funtzionamendurako beharrezko kontrol softwa-
rea izan ohi da. Gero eta gehiago erabiltzen
da gailuek beraiek makina autonomo gisa
funtzionatu ahal izateko. Gailuen kasuetan,

funtzionamendurako sistema eragile be-
rezitua barneratzen duela esaten da ba-
tzuetan. Berez aldaezina da, horretarako
beharrak ez dagoelako. Hala ere, kasu batzuetan,
bere osotasunean berriztatua izateko aukera izat-
en da, memoria iraunkor aldagarrien bidez. Or-
denagailuaren BIOSaren programa Firmarearen
adibidetzat har daiteke.

ORDENAGAILUEI EDO INFORMATIKARI BURUZ DITUZUN ZALANTZAK ARGITU NAHI DITUZU?
Bidali galderak unimatika@egunkaria.com helbidera eta argituko dizkizugu.

Webgunea: <http://www.publiclibraryofscience.org>
e-mail: plos@publiclibraryofscience.org

Iban Ocio • Deustu

Euskadiko III. Mikrobot Lehiaketa jokatu zuten abenduan Deustuko Unibertsitatean (DU). Dozenaka aztarnari, sumo borrokalari eta futbolari lehiatu ziren campusean. Ingeniariek —bertoko ikasleak, beste unibertsitateetako kideak, maisu-maistrak...— asmatzaile dohai-nak erakutsi eta, egun pare batez, elkarren aurkari bilakatu ziren. Mikrobot norgehiagokaren muina eta mikroboten euren osaera ezagutzeko, lehiaketako arduradun nagusi Susana Romerorekin mintzatu gara.

Mikrobotek adimena ia-ia berezkoa dute. Ingeniariek sortzen dituzte: motorra aukeratzen, sentsoreak fintzen, gorputza zizelkatzen eta mikrokontrolatzaileak programatzen. «Gero-ra, baina, mikrobotek eurek erabakitzen dute norantz abiatu, nor bultzatu eta zer jo. Urrutiko aginterik ez dago. Autonomoak dira», zehaztu du Romerok. «Mikrobota txarto eraikiz gero, pisten ezinean ibiliko da. Behin lehian, ingeniariak *seme kutuna* laguntzeko modurik ez dauka».

Mikrobotek jostatzeko autoen itxura ohi dute. DUn bildutakoak halakoak ziren. Hiru norgehiagoka jokatu zituzten. Aztarnariena arruntena. Zoruko marra zuriei jarraiki, ibilbide jakin bat osatu behar zuten. Betan

izan zen azkarrena. Alcalako Unibertsitateak jantzi zuen txapela. Sumo borrokalarien aldean, berriz, Jonhy Su gailendu zen —Cartagenako Unibertsitatea, finean—. Bultzaka, aurkari guztiak tatamitik atera zituen. Eta futbolariak trebeenaren saria Capitan Barracudari eman

zioten; Deustuk sortu zuen zelailan sakabanatutako 13 ping-pong pilotatxoei ostikorik ederrak eman zizkion mikrobota.

Lehiaketa bi egunetan jokatu zuten. Zaleak erruz gozatu zuten asmazioen abileziak. «120 mikroboten artetik, aztarnariak eta sumo borrokalariak oso

Mikrobotak lehian

Euskadiko III. Mikrobot Lehiaketa jokatu zuten abenduan Deustuko Unibertsitatean, sona handiko norgehiagoka

Deustuko Unibertsitateko Ingeniaritza ikaslea da Borja. Bigarren mailan dihardu. Robotika gustuko du eta Euskadiko III. Mikrobot Lehiaketan gogobetez jardun du. Ezin, ordea, txapela jantzi. Aztarnarien norgehiagoka irabazi zuen mikrobota hartu zuen arerio bigarren itzulian. Eta galdu. Gurpilek egin ei zuten kale. Ez ziren itsatsi zorura behar bezala, eta mikrobotak kostata osatu zuen bihurgunez betetako ibilbidea.

maila ona eman zuten. Ez, hala, futbolariak», esan du Romerok. «Futbol norgehiagokak aurten antolatu ditugu estreinakoz, eta ingeniariak, buruari jira-buelta-luzaz ibilita ere, nekez eraiki dute kirolari gaitua».

Trabak traba, Romerok ohar-tarazi du gisa honetako lehiaketak ikasleentzako sano baliagarriak direla: «Robotika jakintza diziplina anitzeko eremua da. Hots, Informatika, Mekanika, Elektronika eta Inteligentzi Artifiziala uztartzen ditu. Ingeniariek menperatu beharreko alor-rak denak ala denak. Mikrobotak sortu ahala, euren burua trebatzen dute». Halaber, Romerok azaldu du unibertsitateen arteko lehiaketak «esperientzak trukatzeko» eta «elkarlana areagotzeko» mesede direla. Abenduan, Deustuko, Alcalako, Cartagenako eta Valladolideko unibertsitateetako kideek jardun zuten campusean. Urterik urte, lehiaketak gero eta oihartzun handiagoa dauka.

Mikroboten ñabardurak

Deustuko Unibertsitatean hiru motatako mikrobotak lehiatu ziren: aztarnariak, sumo borrokalariak eta futbolariak. Material bertsuez eraikita egon arren —plastikoa, zura, mekano eta lego piezak...—, batzuek eta besteek ezaugarri eta zeregin bereziak dituzte. Aztarnariak bizkorak behar dute. Ez azkarregiak, ordea, zoruko marra zuria antzemateko astia premiazkoa baitaie. Borrokalariak, gorputz sendoa badute, hobe —gehienez ere 3 kiloko eta 20x20 zentimetroko gorputza—. Halaber, talka egin eta tatamitik ez erortzeko gurpil itsaskorak behar dituzte. Futbolariak dira mikrobotik osoenak; bizkorak, sendoak eta pilotatxoak jotzeko gaitasuna eduki behar dute.

Ezkerrean, mikrobot bi, sumo borrokalari ekiteko prest. Eskuinean, ikasle bi, aztarnariak osatu beharreko ibilbideei so.

pix Kat

